Τό σπίτι τοῦ Παιδιοῦ

31

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1951
ΕΤΟΣ Α΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 31 (7)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι .... Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ ἰδιῶται .... » 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα.. » 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται » 10.000
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Τὰ ἀγαθὰ τῆς φιλίας

Η ΒΕΡΓΑ ΚΑΙ ΤΟ ΔΕΜΑΤΙ

Κάποια μέρα, ἐνῷ περπατούσαμε μὲ τὸ Γεροστάθη στὴν ἐξοχή, συναντήσαμε ἕνα γέροντα, ποὺ ἔκοβε βέργες ἀπὸ ἰτιές.

Ἀκολουθῶντας τὸ Γεροστάθη πλησιάσαμε τὸ γέρο, καὶ τὸν χαιρετήσαμε μὲ πολλὴ εὐγένεια. Ὁ Γεροστάθης τὸν ρώτησε μὲ τί καταγίνεται:

— Κόβω κλαριὰ γιὰ νὰ πλέξω καλάθια, ἀποκρίθηκε μὲ καλωσύνη ὁ γέροντας

— Κάνεις πολὺ καλὰ τοῦ εἶπε ὁ Γεροστάθης. Ὅποιος δὲν ἐργάζεται στὸν κόσμο αὐτὸ ἢ πεθαίνει τῆς πείνας ἢ ζῇ ἄτιμα. Καὶ ἡ ἄτιμη ζωὴ εἶναι πολὺ χειρότερη ἀπὸ τὸ θάνατο.

Ὁ Γεροστάθης ἀφοῦ πῆρε τὴν ἄδεια τοῦ γέρου καλαθοποιοῦ, σήκωσε μιὰ ἀπὸ τὶς λεπτὲς βέργες καὶ ἀφοῦ μᾶς τὴν ἔδειξε, ρώτησε ἂν μποροῦμε νὰ τὴν σπάσουμε.

Γελάσαμε μὲ αὐτὴ τὴν παράδοξη ἐρώτηση τοῦ Γεροστάθη, καὶ ἀφοῦ ἕνας ἀπὸ μᾶς πῆρε τὴ βέργα στὸ χέρι του τὴν ἔσπασε χωρὶς καμμιὰ ἰδιαίτερη προσπάθεια, ἀνάμεσα στὰ δυό του δάκτυλα.

Ἀμέσως κατόπιν ὁ Γεροστάθης πῆρε στὰ χέρια του πολλὲς βέργες μαζὶ καὶ ἀφοῦ τὶς ἔδεσε μὲ λεπτὸ σχοινὶ μᾶς ρήτησε ἂν μποροῦμε νὰ σπάσουμε καὶ αὐτὸ τὸ δεμάτι.

— Ὄχι, βέβαια, ἀποκριθήκαμε· πῶς μποροῦμε νὰ τὶς σπάσουμε ἔτσι ὅπως εἶναι μαζὶ ἑνωμένες;

— Νά, μᾶς εἶπε τότε ὁ γέροντας, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνενώσεως, καὶ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὁμόνοιας.

Ἐὰν οἱ ἀδελφοί, οἱ συγγενεῖς, οἱ συμμαθητὲς οἱ συμπολῖτες, οἱ ὁμοεθνεῖς, οἱ ὁμόφυλοι εἶναι ἑνωμένοι, ἀγαπιῶνται μεταξύ τους καὶ ὁμονοοῦν τότε βέβαια εἶναι δυνατοὶ καὶ δὲν σπάζουν ὅπως ἡ λεπτὴ αὐτὴ βέργα, ἀλλά, μένουν ἀτράνταχτοι ὅπως οἱ βέργες, ποὺ συνενώθηκαν σ' αὐτὸ τὸ δεμάτι: Ἅμα δὲ εἶναι ἰσχυροὶ εὔκολα μποροῦνε νὰ ἀντιμετωπίσουνε τὶς καταδρομὲς τῆς τύχης τῶν ἀνθρώπων καὶ θὰ θριαμβεύσουν καὶ θὰ εὐτυχήσουν.

Ἐὰν πάλιν ἀντὶ τῆς ἀγάπης ἐπικρατήση ἡ διχόνοια, ἡ ζηλοτυπία, τὸ μῖσος, ἡ φιλοπρωτία, ὁ φθόνος, ἡ ψευδοφιλοτιμία, ἡ ἰδιοτέλεια, αὐτὰ τὰ ἐλαττώματα ποὺ χωρίζουν τοὺς ἀνθρώπους, τότε καθένας ἀπ' αὐτοὺς εὔκολα μπορεῖ νὰ συντριφτῇ ὅπως ἔσπασε καὶ ἡ βέργα ἀνάμεσα στὰ δυὸ δάχτυλα τοῦ μικροῦ μας φίλου.

Ἡ ἕνωση λοιπόν, ποὺ ἔχει σὰν συνέπεια τὴν ὁμόνοια, τὴν ἀγάπη, τὴ συνεργασία, αὐξάνει τὶς δυνάμεις· ἐνῷ ἡ διάσταση, ἡ διχόνοια, τὸ μῖσος, ἐλαττώνει καὶ καταστρέφει τὶς ὑλικὲς καὶ τὶς ἠθικὲς δυνάμεις.

Ὅσο δὲ οἱ ἠθικὲς καὶ φυσικὲς δυνάμεις ἑνὸς ἔθνους αὐξάνουν, τόσο μεγαλείτερα καὶ πιὸ ἐπωφελῆ εἶναι τὰ ἔργα τους καὶ βεβαιότερη ἡ εὐτυχία τους.

Οἱ διδασκαλίες καὶ τὰ χριστιανικὰ λόγια τοῦ Γεροστάθη μᾶς εἶχαν κάνει κι' ἐμᾶς πράους, εἰρηνικούς, εὐγενικοὺς καὶ ἀγαπημένους ἀδελφούς.

(Ἀπὸ τὸ ΓΕΡΟΣΤΑΘΗ)

Ὅπως εἴχαμε προειδοποιήσει τοὺς φίλους μας ὁ χρυσόδετος τόμος

τῆς ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ

θὰ τιμᾶται ἀπὸ σήμερα 45.000 δραχμές.

Ὅποιος θέλει νὰ τὸν ἀποκτήση πρέπει νὰ ἐμβάση τὸ ποσὸ τῶν 45.000 δραχμῶν στὰ γραφεῖα μας: (Περιοδικὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9, Ἀθήνας) καὶ θὰ πάρη γρήγορα τὸν τόμο.

Ὁ ἄδετος τόμος τῆς «Παιδοπόλεως» 1950 στοιχίζει 24.000 δραχμές. Ἡ τιμὴ κάθε φύλλου δραχμὲς 2.000. Ἡ τιμὴ τῶν ἐλαχίστων καλυμμάτων ποὺ μᾶς ἔμειναν παραμένει ἡ ἴδια: 15.000 δραχμές.

Ἐξυπηρετοῦμε τὸ Ἑλληνικὸ χωριὸ

Τὸ «ΤΜΗΜΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ» εἶναι πάντοτε στὴ διάθεση τῶν ἀναγνωστῶν μας. Εἶναι πρόθυμο νὰ σᾶς δώση κάθε πληροφορία. Νὰ ἀπαντήση σὲ ὁποιαδήποτε ἐρώτησή σας γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ σᾶς ἀφορᾶ προσωπικῶς ἢ ποὺ ἐνδιαφέρει τὸ χωριό σας, τὴν Κοινότητά σας, τὴν Ἐκκλησία σας, τὸ Σχολεῖο σας, τὶς καλλιέργειές σας κλπ.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΡΟΣΙΝΗ

ΧΩΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟ

(Πολλοὶ φίλοι μας μᾶς ζήτησαν νὰ δημοσιεύσουμε, μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ πρόσφατου θανάτου τοῦ Ἕλληνα ποιητὴ Γεωργίου Δροσίνη τὸ περίφημο ἀλησμόνητο καὶ δημοτικώτατο, ποίημα «ΧΩΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟ». Τὸ ποίημα αὐτὸ εἶχε ἀφιερώσει ὁ ποιητὴς στὸ μεγάλο Ἕλληνα λογοτέχνη, ποὺ πέθανε στὰ 1908, τὸ Δημήτριο Βικέλλα «ἀδελφῷ ἐν τῇ ξένῃ»).

Τώρα ποὺ θὰ φύγω πάλι γιὰ τὰ ξένα
καὶ θὰ ζοῦμε μῆνες, χρόνους χωρισμένοι
ἄφησε νὰ πάρω κάτι κι' ἀπὸ σένα
Ἔμμορφη πατρίς μου πολυαγαπημένη.
Ἄφησε μαζί μου φυλαχτὸ νὰ πάρω
γιὰ τὴν κάθε λύπη, κάθε τι κακὸ
φυλαχτὸ ἀπ' ἀρρώστεια, φυλαχτὸ ἀπὸ χάρο,
μόνο λίγο χῶμα, χῶμα ἑλληνικό!...

Χῶμα δροσισμένο μὲ νυχτιᾶς ἀγέρι,
χῶμα βαφτισμένο μὲ βροχὴ τοῦ Μάη,
χῶμα μυρισμένο ἀπ' τὸ καλοκαῖρι,
χῶμα, εὐλογημένο, χῶμα ποὺ γεννάει.
μόνο μὲ τὶς πούλιας, τὴν οὐράνια χάρι,
μόνον μὲ τοῦ Ἥλιου τὰ θερμὰ φιλιά,
τὸ μοσχᾶτο κλῆμα, τὸ ξανθὸ σιτάρι
τὴ χλωρὴ τὴ Δάφνη, τὴν πικρὴ Ἐλιά.

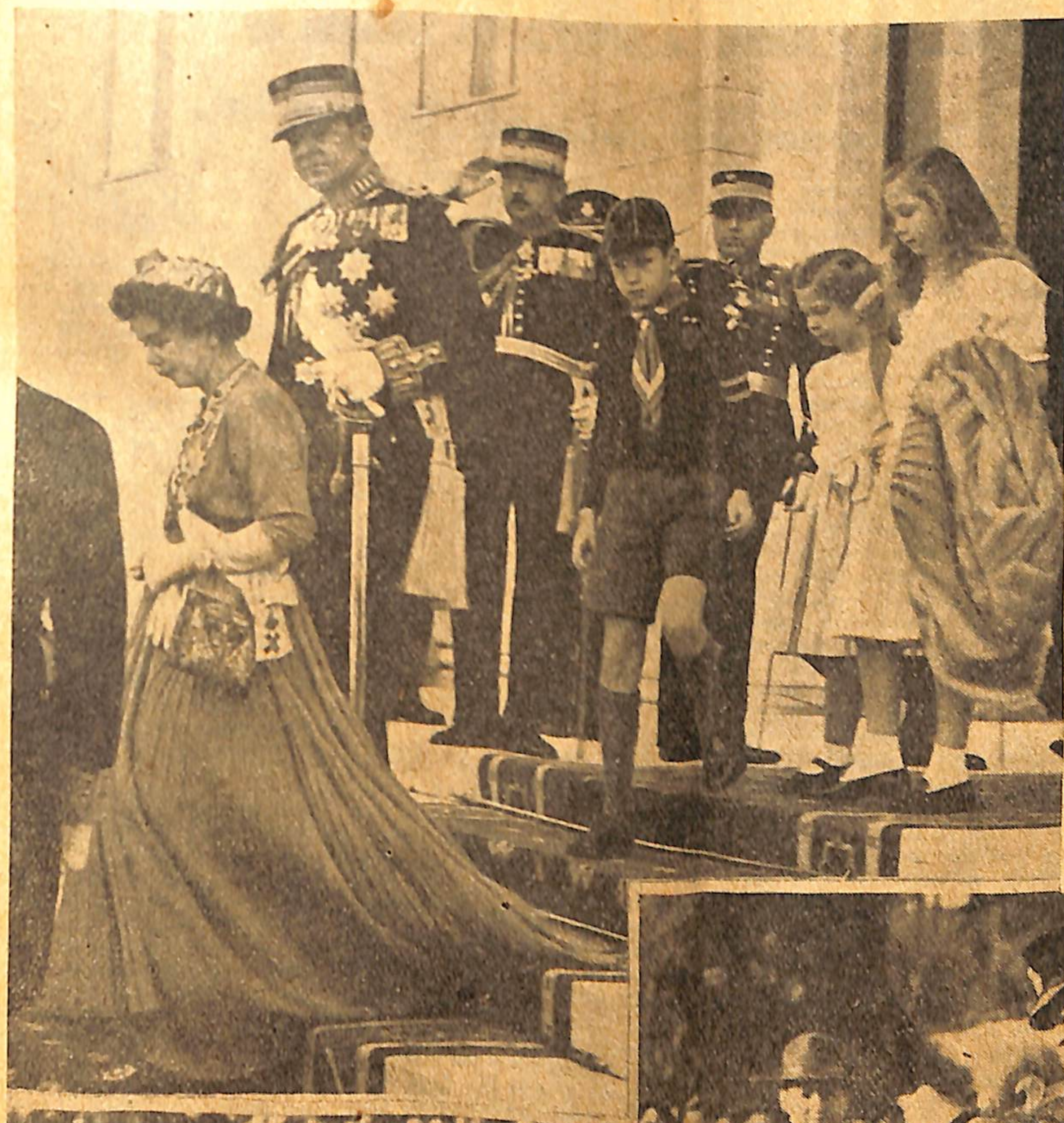
Χῶμα τιμημένο, ὅπου τὤχουν σκάψει
γιὰ νὰ θεμελιώσουν ἕνα Παρθενῶνα,
χῶμα δοξασμένο, ὅπου τὤχουν βάψει
αἵματα στὸ Σοῦλι καὶ στὸ Μαραθῶνα,
χῶμα ποὔχει θάψει λείψαν' ἁγιασμένα,
ἀπ' τὸ Μεσολόγγι κι' ἀπὸ τὰ Ψαρρά,
χῶμα ὅπου φέρνει στὸν μικρὸν ἐμένα,
θάρρος, περηφάνεια, δόξα καὶ χαρά!

Θὲ νὰ σὲ κρεμάσω φυλαχτὸ στὰ στήθια
κι' ὅταν ἡ καρδιά μου φυλαχτὸ σὲ βάλη
ἀπὸ σὲ θὰ παίρνη, δύναμι, βοήθεια,
μὴν τὴν ξεπλανέψουν ἄλλα, ξένα κάλλη.
Ἡ δική σου χάρι θὰ μὲ δυναμώνη
κι' ὅπου κι' ἂν γυρίσω κι' ὅπου κι' ἂν σταθῶ
σὺ θὲ νὰ μοῦ δίνης, μιὰ λαχτάρα μόνη:
Πότε στὴν Ἑλλάδα πάλι θὲ ναρθῶ!

Κι' ἂν τὸ ριζικό μου — ἔρημο καὶ μαῦρο —
μούγραψε νὰ φύγω καὶ νὰ μὴ γυρίσω,
τὸ ὑστερνὸ συχώριο, εἰς ἐσένα θαὔρω
τὸ ὑστερνὸ φιλί μου θὲ νὰ σοῦ χαρίσω.
Κι' ἔτσι, κι' ἂν σὲ ξένα χώματα πεθάνω,
καὶ τὸ ξένο μνῆμα, θᾶναι πιὸ γλυκό,
σὰν θαφτῶ μαζί σου, στὴν καρδιά μ' ἐπάνω,
χῶμα, ἀγαπημένο, χῶμα ἑλληνικό.

Λειψία ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

(Ἀναδημοσίευση ἀπὸ τὸ Ἡμερολόγιο Σκόκου τοῦ 1889).

Ἀπὸ τὸν πανηγυρικὸ ἑορτασμὸ τῆς 25ης Μαρτίου

Ἡ ἐθνική μας γιορτὴ πανηγυρίστηκε καὶ φέτος μὲ ἐνθουσιασμὸ καὶ μεγαλοπρέπεια. Εἰς τὶς δυὸ εἰκόνες: Ἐπάνω: Ὁ Βασιλεύς, ἡ Βασίλισσα, ὁ Διάδοχος καὶ οἱ δυὸ μικρὲς πριγκίπισσες Σοφία καὶ Εἰρήνη βγαίνοντας ἀπὸ τὸ Ναὸ τῆς Μητροπόλεως μετὰ τὴ δοξολογία. Κάτω: Ὁ Βασιλεὺς παρασημοφορεῖ σὲ ἐπίσημη τελετὴ τὴ σημαία τοῦ Σώματος τῶν Ἑλλήνων Προσκόπων: Στὴν εἰκόνα διακρίνεται καὶ ὁ Διάδοχος μὲ στολὴ λυκόπουλου καὶ τὰ διακριτικὰ ἐξάρχου.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Παράδοση καὶ πρόληψη

— Παπού, εἶπε ὁ Θάνος. Ἀφήσαμε θαρρῶ μιὰ συζήτηση μισοτελειωμένη. Θυμᾶσαι ποὺ ἐξαιτίας ἑνὸς κόκορα ποὺ ἤθελε ὁ μάστορας νὰ σφάξη στὰ θεμέλια, λέγαμε γιὰ τὴν παράδοση καὶ γιὰ τὴν πρόληψη; Ἐκείνη τὴν ἡμέρα, κατάλαβα πολὺ βαθειά, τί εἶναι γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες ἡ παράδοση... Ἡ πρόληψη ὅμως παπού, τί εἶναι;

— Ἐσὺ Θάνο μου, τί λὲς νἆναι; ἔκανε ὁ παπούς... Τὸ συλλογίστηκες καμμιὰ φορὰ αὐτὲς τὶς μέρες;

— Καὶ βέβαια τὸ συλλογίστηκα παπού! εἶπε τὸ παιδί. Ἄλλωστε μ' ἔκανες νὰ τὸ καταλάβω μὲ κάτι ποὺ μοῦ εἶπες: στὸ καρπερὸ χωράφι, μοῦ εἶπες, δὲ φυτρώνει μόνο τὸ σιτάρι... Φυτρώνουν καὶ τὰ ζιζάνια... Τὸ σιτάρι μᾶς τρέφει, τὸ θερίζουμε καὶ τὸ φυλᾶμε. Τὰ ζιζάνια τὰ ξεριζώνουμε καὶ τὰ καῖμε... Καταλαβαίνω λοιπὸν παπού πῶς ἡ πρόληψη πρέπει νἆναι ὄχι μόνον κάτι περιττό, ἀλλὰ καὶ βλαβερό... Αὐτὸ ναί, τὸ καταλαβαίνω! Πῶς θὰ ξεχωρίσω ὅμως ἐγὼ τὴν παράδοση ποὺ πρέπει μὲ κάθε θυσία νὰ τὴν διατηρήσω, μὲ τὴν πρόληψη ποὺ πρέπει νὰ τὴ διώξω;

— Ἐδῶ εἶναι ὁ κόμπος! ἔκανε γελώντας ὁ παπούς...

— Ναί... Ἐδῶ εἶναι ὁ κόμπος... Ἐσὺ ὅμως θὰ μοῦ τὸν λύσης, εἶπε μὲ πεποίθηση τὸ παιδί...

— Θάνο μου, εἶπε ὁ παπούς, μὴν τὰ περιμένεις ὅλα ἕτοιμα ἀπὸ μένα... Ἐγὼ θὰ σοῦ ἐξηγῶ μὰ τὸ δικό σου μυαλὸ πρέπει νὰ δουλεύη, νὰ κόβη, γιὰ νὰ μὲ παρακολουθῆ...

— Ὅσο μπορῶ παπού... Μὰ γιὰ πές μου! Ἔχω μιὰ τέτοια περιέργεια νὰ μάθω καὶ νὰ καταλάβω!

— Καλὰ λοιπόν... Πρῶτ' ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ καταλάβης Θάνο μου, πῶς στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, μπλέκονται σὰ δυὸ κλωστὲς δυὸ πράγματα... Πρῶτα εἶναι τ' ἀθάνατα, τὰ αἰώνια, ἐκεῖνα ποὺ δὲν ἀλλάζουν μὲ τὰ χρόνια... Αὐτὰ εἶναι προπαντὸς ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν σχέση μὲ τὴν ψυχή μας... Ἡ πίστη π. χ. ἡ Χριστιανική... Ἢ οἱ ἠθικοὶ κανόνες ποὺ κυβερνᾶνε τοὺς ἀνθρώπους. Αὐτοὶ ὄχι μόνο δὲν ἀλλάζουν ἀλλὰ καὶ στερεώνονται μὲ τὰ χρόνια, γίνονται πιὸ πολλοί, πιὸ δυνατοί... Τίμιος καὶ καλὸς ἄνθρωπος ὁ ἴδιος ἄνθρωπος εἶναι, εἴτε τώρα ζῆ, εἴτε ἔζησε στὴν ἐποχὴ τοῦ Περικλῆ, τότε ποὺ χτίστηκε ὁ Παρθενώνας... Ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν πατρίδα, ἴδια εἶναι τώρα, στοὺς Ἕλληνες ὅπως ἦταν καὶ στὴν ἐποχὴ τῶν Μαραθωνομάχων... Μέσ' ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἀνάλλαχτα καὶ τὰ αἰώνια, γεννιόνται καὶ τρέφονται οἱ παραδόσεις, ποὺ εἶναι ἡ ἴδια ἡ ψυχὴ τοῦ λαοῦ... Αὐτὸ τὸ ξέρεις... Μὲς στὴ ζωὴ ὅμως τῶν ἀνθρώπων, εἶναι κι ἄλλα πράγματα ποὺ σιγὰ σιγὰ ἀλλάζουν. Θὰ μοῦ πῆς: Γιατί; Ἡ ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητας Θάνο μου, εἶναι μιὰ πορεία πρὸς τὸ καλύτερο. Ὅπως τὸ παιδὶ μεγαλώνοντας γίνεται ἄντρας, καὶ ὡριμάζει, καὶ μπορεῖ νὰ κάνη πράγματα πιὸ δύσκολα, καὶ μαθαίνει πιὸ πολλὰ ποὺ δὲν τἄξερε, ἔτσι κι' ὁ κόσμος ὁλόκληρος, ὡριμάζει, γίνεται σιγὰ σιγὰ πιὸ σοφός. Μαθαίνει πράγματα ποὺ δὲν τἄξερε πρίν, ἀποχτάει γνώσεις καὶ πεῖρα... Κι' ὅσο σιγὰ σιγὰ μαθαίνει, ἀλλάζει καὶ τὴ ζωή του πρὸς τὸ καλύτερο... Οἱ ἄνθρωποι νὰ ποῦμε καλλιεργοῦσαν τὴ γῆ μ' ἕνα λιθάρι στὴν ἀρχή. Ἔπειτα ἀνακάλυψαν τὸ ξύλινο ἀλέτρι. Σήμερα, τοὺς βοηθάει στοὺς μεγάλους κάμπους τὸ μηχανοκίνητο τρακτέρ... Αὐτὸ εἶναι πολιτισμός. Αὐτὸ εἶναι πρόοδος. Ἄλλοτε, ὅταν ἀρρώσταινε κανένας, τὸν πήγαιναν στὸν μάγο τοῦ χωριοῦ, κι' ἐκεῖνος χόρευε τριγύρω του, καὶ τοῦ ἔκανε ξόρκια...

— Γιὰ φαντάσου παπού! γέλασε ὁ Θάνος.

— Γελᾶς, ἔ; Ὅμως οἱ ἄνθρωποι γιὰ χιλιάδες χρόνια, αὐτὸ ἔκαναν! Σήμερα, φωνάζουμε τὸ γιατρὸ ποὺ σπούδασε χρόνια καὶ χρόνια, μελετώντας τὸ ἀνθρώπινο κορμὶ καὶ τὶς ἀρρώστειες του. Κι' αὐτὸς μᾶς διορίζει γιατρικά, ποὺ ἄλλοι ἄνθρωποι τἄφεραν μὲ τὰ καράβια τους ἀπὸ τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ κόσμου... Γιατὶ ἕνα πλῆθος ἄνθρωποι, ἕνα πλῆθος ἐπιστήμονες, σὲ ὅλα τὰ μέρη τοῦ πολιτισμένου κόσμου, θυσιάζουν ὁλόκληρη τὴ ζωή τους μὴ ἔχοντας ἄλλο καϋμὸ καὶ ἄλλη ἔγνοια, παρὰ πῶς νὰ κάνουν τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου καλύτερη, πῶς νὰ τὸν βοηθήσουν νὰ γίνη πιὸ γερός, ν' ἀντέχη στὴν ἀρρώστεια καὶ στὰ μικρόβια, κι' ἀκόμη πῶς νὰ καλλιεργήση καλύτερα τὴ γῆ του, γιὰ νἄχη πιὸ μεγάλα ὀφέλη μὲ πιὸ λίγη δουλειά... Γι' αὐτὸ σιγὰ σιγὰ ἡ ζωή μας ἀλλάζει πρὸς τὸ καλύτερο. Κι' ὅταν ἕνας τέτοιος ξεχωριστὸς ἄνθρωπος, ἕνας τέτοιος ξεχωριστὸς ἐπιστήμονας, πῆ στοὺς ἀνθρώπους «αὐτὸ πρέπει νὰ κάνετε, αὐτὸ εἶναι τὸ σωστό. Ἔφαγα τὴ ζωή μου γιὰ νὰ τ' ἀνακαλύψω», τί θὰ πῆς Θάνο μου ἂν βρεθῆ ἄνθρωπος νὰ πῆ: «Δὲν ξέρω ἐγὼ τί λὲς ἐσύ, ἀφοῦ αὐτὸ δὲν τὄκανε ὁ παπούς μου οὔτε ἐγὼ τὸ κάνω!».

— Θὰ πῆ πὼς εἶναι βλάκας καὶ στενοκέφαλος! φώναξε ὁ Θάνος.

— Ὄχι παιδί μου. Θὰ πῆ ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι κολλημένος στὶς προλήψεις. Ὡρισμένα πράγματα δὲν τἄκανε ὁ παπούς του, γιατὶ ἁπλούστατα δὲν τἄξερε... Δὲν τοῦ εἶχε πῆ κανένας τοῦ παπποῦ του πὼς ἡ βάση τῆς ὑγείας εἶναι τὸ πλύσιμο κι' ὁ καθαρὸς ἀέρας. Πὼς τὰ μικρὰ παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ τὰ φασκιώνουμε σὰ μπόγους ἢ νὰ τοὺς δίνουμε μασημένο καλαμπόκι νὰ τρῶνε... Ὁ ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἔχει προλήψεις, στὴν καθημερινὴ ζωὴ κάνει αὐτὸ ποὺ τοῦ λένε οἱ εἰδικοί, οἱ ἐπιστήμονες, αὐτοὶ ποὺ ξέρουν καλύτερα γιατὶ σπούδασαν ὄχι ἐκεῖνα ποὺ βρῆκε ἕνας ἄνθρωπος μονάχα, ἀλλὰ ἐκεῖνα ποὺ μόχθησαν χιλιάδες ἐκλεκτοὶ ἄνθρωποι γιὰ νὰ τὰ βροῦν. Ἀκούει πάντα χωρὶς νὰ συζητῆ, τὸ γιατρό, τὸ γεωπόνο, τὸν ὑγιεινολόγο, τὸ βρεφοκόμο, τὸ δάσκαλο... Ὅλους αὐτοὺς ποὺ ξέρουν καλύτερα. Κι' ὅταν ἀρρωσταίνουν, δὲν τρέχουν στὴ γριὰ γιὰ νὰ τοὺς σβύση τὰ κάρβουνα μὴν τυχὸν καὶ τοὺς βάσκαναν (νὰ μιὰ πρόληψη!) οὔτε φωνάζουν τὸ γέρο βοσκὸ νὰ κάνη ξόρκια στὰ ζωντανά τους.

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ δὲν εἶναι ἄξιοι νὰ καταλάβουν τί χρωστᾶνε σ' αὐτοὺς ποὺ μοχθοῦν γιὰ νὰ τοὺς ἀνοίξουν τὰ μάτια, εἶναι κακοὶ πολίτες, στενοκέφαλοι, βλαβεροὶ γιὰ τὸν ἑαυτό τους καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους. Γιατὶ καθὼς προχωρεῖ ὁ καιρός, μαθαίνουμε κι ἄλλα πράγματα πολύτιμα γιὰ τὴν ὑγείας μας, γιὰ τὸν τρόπο ποὺ πρέπει νὰ καλλιεργοῦμε τὸ χωράφι μας, γιὰ τὸν τρόπο ποὺ μὲ τὴν ἴδια γῆ καὶ μὲ τὰ ἴδια ζωντανά, μποροῦμε νὰ ζοῦμε καλύτερα, πιὸ ἄνετα, πιὸ εὐλογημένα. Ἡ ἀνθρωπότητα Θάνο μου, δὲν εἶναι ἕνα βουρκονέρι ποὺ στέκεται... Εἶναι ἕνα βουερὸ ποτάμι, ποὺ κυλάει, ποὺ γίνεται ὁλοένα πιὸ πλατύ, καὶ πιὸ καθάριο... Κι' ἐμπόδιο τοῦ στέκεται ἡ πρόληψη, ποὺ δὲν ἀφήνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ δοῦνε τὸ σωστό.

— Ὅλ' αὐτὰ καλά! εἶπε ὁ Θάνος. Αὐτὰ τἄξερα, μόνο ποὺ μοῦ τὰ εἶπες πιὸ καθαρὰ ἐσύ... Ἀλλὰ γιὰ τὸν κόκορα παπού, ποὺ ἤθελαν νὰ σφάξουν στὰ θεμέλεια;

— Αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀθῶο ἔθιμο Θάνο μου, ποὺ δὲν βλάφτει ὅταν γίνεται, παρὰ μονάχα τὸν κόκορα. Ἀρκεῖ νὰ πιστεύουμε, φυσικὰ ὅτι τὸ χτίριο θὰ γίνη στέρεο ὄχι γιατὶ σφάχτηκε ὁ κόκορας, παρὰ γιατὶ τὸ σχέδιο τοῦ μηχανικοῦ ἦταν καλό, κι' ὁ μάστορας ἤξερε τὴ δουλειά του, κι' ἔβαλε καλὴ πέτρα... Ἔτσι γίνονται τὰ καλὰ καὶ στέρεα χτίρια... Τώρα, θέλεις νὰ σοῦ πῶ πῶς γεννήθηκε αὐτὸ τὸ ἔθιμο;

— Ὢ ναί, θἄθελα πολύ!

— Εἶναι μιὰ πράξη συμβολική. Θέλει νὰ δείξη πὼς τίποτε μεγάλο, τίποτε ἀληθινὰ μεγάλο δὲν πυργώνεται χωρὶς θυσία... Μὲ τὸ αἷμα τῆς καρδιᾶς του φτιάνει ὁ ἄνθρωπος τὰ ὡραῖα καὶ τὰ μεγάλα ἔργα! Μὲ ἱδρῶτα καὶ αἷμα καὶ πίστη! Αὐτὰ βλέπεις εἶναι μιὰ ἀλήθεια αἰώνια... Κι' ἀλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο ἂν κάποτε πιστέψει πὼς μπορεῖ ν' ἀντικαταστήση τὴ δική του ἀνθρώπινη θυσία, μὲ τὸ αἷμα τῶν κοκόρων... Αὐτὸ φυσικὰ δὲν τὸ λέω γιὰ τὸ χτίριο ἐκεῖνο Θάνο μου... Ἐκεῖνο ἦταν ἁπλῆ δουλειά...

—Καταλαβαίνω... εἶπε σοβαρὰ τὸ παιδί.

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

«Ὁ κόκκινος βράχος»
(Σκίτσο Μ. Καλαμαρᾶ, Γυμνάσιο Ζακύνθου)

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΝΑΣΤΡΑΔΙΝ ΧΟΤΖΑ

Η ΠΡΟΝΟΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΧΟΤΖΑ

Ὁ Ναστραδὶν Χότζας, καθὼς εἴπαμε, ἔκανε στὸ χωριό του τὸ δάσκαλο. Ἡ Χότζαινα, ὡστόσο, ἔστελνε ποῦ καὶ ποῦ τὰ μαθηταρούδια νὰ τῆς κάνουν καὶ κανένα θέλημα: πότε νὰ διώξουν τὴ γίδα ἀπὸ τὸ μποστάνι, πότε νὰ τῆς φέρουν νερὸ ἀπὸ τὴ βρύση. Αὐτὸ τὸ τελευταῖο, ἦταν καὶ τὸ πιὸ συχνό.

Ὁ Χότζας ὡστόσο κάθε φορὰ ποὺ θὰ πήγαινε τὸ παιδὶ στὴ βρύση, τοῦδινε κι' ἀπὸ μιὰ μικρὴ «φάπα». Ὄχι πολὺ δυνατή, εἶν' ἀλήθεια, ἀλλὰ πάντως ἦταν φάπα.

Μιὰ μέρα ποὺ ἔτυχε νὰ περνάη ἕνας φίλος του, ἀπόρησε.

— Γιατί τὸ χτυπᾶς τὸ παιδί, Χότζα; τὸν ρώτησε.

— Γιὰ τὴ στάμνα ποὺ μπορεῖ νὰ σπάση!

— Μὰ περίμενε πρῶτα νὰ τὴ σπάση, κι' ὕστερα τὸ δέρνεις! Τί καμώματα εἶναι αὐτά.

— Ἂν περιμένω νὰ τὴ σπάση πρῶτα, τί τὸ ὄφελος; Θὰ εἶναι πιὰ πολὺ ἀργά! Ἄσε νὰ φάη τὴ φάπα του πρίν, γιὰ νὰ προσέχη! ἀπάντησε ὁ Χότζας.

Ο ΧΟΤΖΑΣ ΣΤΟ ΤΖΑΜΙ

Ὁ Χότζας... σὰ χότζας ποὺ ἦτανε, ἔπρεπε ν' ἀνεβαίνη κάθε μέρα στὸ τζαμί, καὶ νὰ κάνη τὸ κήρυγμά του στοὺς πιστούς. Ἦταν ὅμως πολὺ τεμπέλης ὁ ἀθεόφοβος, καὶ πάντα ἔψαχνε νὰ βρῆ ἀφορμὴ γιὰ νὰ μὴν κουραστῆ... μιλώντας.

Μιὰ μέρα π.χ. ἀφοῦ ἀνέβηκε, εἶπε στοὺς συντοπίτες του ποὺ ἦταν μαζεμένοι κάτω ἀπὸ τὸ τζαμί:

— Πιστοὶ μουσουλμάνοι, ξέρετε γιατὶ θὰ σᾶς μιλήσω σήμερα;

— Ὄχι! εἶπαν αὐτοὶ μὲ ἕνα στόμα.

— Ἔ! ἀφοῦ δὲν ξέρετε, γιὰ ποιὸ λόγο νὰ σᾶς μιλήσω;

Καὶ κατέβηκε.

Τὴν ἄλλη μέρα τοὺς ρώτησε:

— Πιστοὶ μουσουλμάνοι, μήπως σήμερα ξέρετε γιατὶ θὰ σᾶς μιλήσω;

— Ναί! Ναί! φώναξαν αὐτοὶ πονηρεμένοι ἀπὸ τὴν ἄλλη φορά.

— Μπράβο! εἶπε ὁ Χότζας. Ἀφοῦ ξέρετε, εἶναι περιττὸ νὰ σᾶς μιλήσω!

Καὶ κατέβηκε πάλι.

Τὴν τρίτη φορά, οἱ χωριανοί του συμφώνησαν, ἂν τοὺς ρωτήση, νὰ ποῦν οἱ μισοὶ ὅτι ξέρουν, καὶ οἱ ἄλλοι μισοὶ ὅτι δὲν ξέρουν!

Ἀνέβηκε ὁ Χότζας στὸ τζαμί, τοὺς ἔκανε τὴ γνωστὴ ἐρώτηση...

— Ναί, ναί, ξέρουμε! φώναξαν οἱ μισοί.

— Ὄχι! Δὲν ξέρουμε! φώναξαν οἱ ἄλλοι.

Ὁ Χότζας τοὺς κοίταξε γαλήνια, κι' ὕστερα εἶπε:

— Παιδιά μου, ἐκεῖνοι ἀπὸ σᾶς ποὺ ξέρουν, νὰ τὰ ποῦν στοὺς ἄλλους ποὺ δὲν ξέρουν!

Καὶ γλύτωσε πάλι τὸ κήρυγμα...

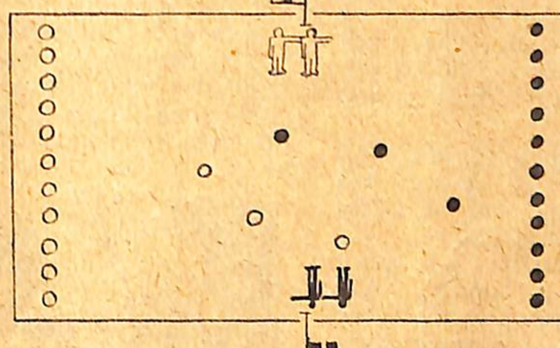
Τά παιχνίδια πού παίζουν τά Ελληνόπουλα

Η ΑΜΠΑΡΙΖΑ

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο μὰ κατὰ προτίμηση σὲ χῶρο κάπως εὐρύχωρο. Τὸ παιγνίδι αὐτὸ εἶναι πανάρχαιο. Στὴν ἀρχαιότητα ἦταν γνωστὸ μὲ τὸ ὄνομα «Ἀμφίδρομος». Παίζεται σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, μὲ τὸ ὄνομα Ἀμπάριζα ἢ «Σκλαβάκια».

Στὸ παιγνίδι αὐτὸ μπορεῖ νὰ πάρουν μέρος 24 μέχρι 40 παιδιά, καὶ λιγότερα.

Ὁ χῶρος ποὺ θὰ παιχθῆ τὸ παιγνίδι ὁρίζεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μὲ τὸ χάραγμα ἑνὸς ὀρθογωνίου ποὺ νὰ ἔχη μῆκος 40 - 50 βήματα καὶ πλάτος 20 - 40 βήματα. Οἱ μικρότερες πλευρὲς τοῦ ὀρθογωνίου αὐτοῦ εἶναι οἱ θέσεις τῶν δύο ἀντιπάλων ὁμάδων. Στὴ μέση τῶν μεγάλων πλευρῶν τοποθετοῦμε ἀπὸ μιὰ σημαία ἢ δυὸ τρεῖς πέτρες. Κοντὰ σ' αὐτὲς μιὰ πέτρα ποὺ δείχνει τὴ θέση τῶν αἰχμαλώτων. Ἡ δεξιὰ πλευρὰ κάθε ὁμάδας εἶναι ἡ θέση γιὰ τοὺς αἰχμαλώτους. Οἱ δύο ἀπὸ τοὺς παῖκτες εἶναι— πάντα κατὰ προτίμηση μεγαλύτεροι— οἱ δύο ἀντίπαλοι ἀρχηγοί. Οἱ ἄλλοι μὲ κλῆρο ἢ μὲ διαδοχικὴ ἐκλογὴ παίρνουν μέρος στὴ μιὰ ἢ στὴν ἄλλη ὁμάδα.

Μὲ τὴ διαδοχικὴ ἐκλογὴ ἀποφασίζεται στὴν ἀρχὴ ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ ἀρχηγοὺς θὰ πάρη πρῶτος ἕνα παίκτη γιὰ τὴν ὁμάδα του. Ἀφοῦ διαλέξει αὐτός, διαλέγει ὁ ἄλλος ἀρχηγός. Καὶ κατόπιν ὁ καθένας μὲ τὴ σειρά του μέχρις ὅτου ὅλοι οἱ παῖκτες πάρουν μέρος στὴ μιὰ ἢ τὴν ἄλλη ὁμάδα). Οἱ δυὸ ὁμάδες ποὺ πρέπει νὰ εἶναι ἰσάριθμες, παίρνουν θέση ἡ καθεμιὰ καὶ σὲ ἕνα στρατόπεδο. Ἂν δὲν συμφωνήσουν ἡ θέση ὁρίζεται μὲ τὸν κλῆρο.

Ὅταν δοθῆ τὸ σύνθημα, ἕνας ἀπὸ τοὺς παῖκτες τῆς μιᾶς ὁμάδας φεύγει ἀπὸ τὸ στρατόπεδο καὶ προκαλεῖ τοὺς ἀντιπάλους του νὰ τὸν πιάσουν. Τότε κάποιος ἀπὸ τὸ ἀντίπαλο στρατόπεδο τρέχει νὰ τὸν πιάση, νὰ τὸν κτυπήση δηλαδὴ ἐλαφρὰ μὲ τὴν παλάμη του στὴν πλάτη ἢ στὸ χέρι. Ἂν τὸ καταφέρη πρατοῦ αὐτὸς φθάση στὸ στρατόπεδο του, τὸν παίρνει αἰχμάλωτο μὲ τὴ φράση «Αἰχμάλωτος. Ἀλτ». Τότε σταματάει τὸ παιγνίδι καὶ ὁ Αἰχμάλωτος παίρνει θέση κοντὰ στὴν πέτρα τῶν αἰχμαλώτων. Ἡ σύλληψη ὅμως δὲν εἶναι εὔκολη. Γιατὶ μόλις ὁ πρῶτος τῆς ἀντίπαλης ὁμάδας βγῆ, μπορεῖ νὰ τὸν κυνηγήση κάποιος ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁμάδα. Οἱ παῖκτες πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψη τους αὐτὴ τὴ βασικὴ ἀρχὴ τοῦ παιγνιδιοῦ. Πῶς κάθε παίκτης μπορεῖ νὰ κυνηγήση ὅλους τοὺς παῖκτες ποὺ βγῆκαν πρῶτα ἀπ' αὐτὸν ἀπὸ τὸ στρατόπεδό τους. Ὅταν, ὅμως ἕνας ἢ καὶ ὅλοι μαζὶ ξαναγυρίσουν στὸ στρατόπεδό τους (πάρουν, δηλαδή, «ἀμπάριζα») μπορεῖ ἢ μποροῦν νὰ κυνηγήσουν ὅλους τοὺς ἄλλους ποὺ βγῆκαν προηγουμένως καὶ δὲν πῆραν ἔπειτα ἀπ' αὐτοὺς «ἀμπάριζα». Κάθε αἰχμάλωτος ποὺ πιάνεται παίρνει θέση κοντὰ στὴν πέτρα ποὺ ὡρίστηκε γι' αὐτούς.

Γενικὰ σκοπὸς τοῦ κάθε παίκτη εἶναι: 1) Νὰ πιάση αἰχμαλώτους ἀπὸ τὸ ἀντίπαλο στρατόπεδο. 2) Νὰ μὴ πιαστῆ αὐτὸς αἰχμάλωτος. 3) Νὰ ἐλευθερώση τοὺς αἰχμαλώτους τῆς ὁμάδας του ποὺ συνελήφθησαν ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους. 4) Νὰ μὴν ἀφήση τοὺς ἀντιπάλους του νὰ ἐλευθερώσουν τοὺς αἰχμαλώτους τῆς ὁμάδας τους.

Τὸ πρῶτο τὸ κατορθώνει ἂν πιάση κάθε παίκτη τῆς ἀντίπαλης ὁμάδας. Γιὰ νὰ τὸν πιάση πρέπει αὐτὸς νὰ ἔχη βγῆ ἀπὸ τὸ στρατόπεδό του πρῶτα ἀπ' αὐτόν. Τὸ δεύτερο τὸ κατορθώνει ἂν φροντίζη νὰ ἀποφεύγη τὸν παίκτη ποὺ βγῆκε ἔπειτα ἀπ' αὐτὸν ἀπὸ τὸ στρατόπεδο. Τὸ τρίτο, ἂν καταφέρη νὰ πιάση ἀπὸ τὸ χέρι ἕνα αἰχμάλωτο, χωρὶς βέβαια, στὸ μεταξὺ νὰ πιαστῆ ἀπὸ κανένα ἄλλο. Καὶ τὸ τελευταῖο: Νὰ ἀγρυπνῆ διαρκῶς, ὥστε νὰ μὴν ἀφήνη τοὺς ἀντιπάλους του νὰ ἐλευθερώσουν αἰχμαλώτους. Ὅταν πιαστῆ καὶ δεύτερος αἰχμάλωτος ἀπὸ τὴν ἴδια ὁμάδα στέκει δίπλα στὸν ἄλλο. Ἀλλὰ παίρνει θέση, ὥστε ὁ αἰχμάλωτος ποὺ πιάστηκε πρῶτος, νὰ βρίσκεται πλησιέστερα πρὸς τὸ στρατόπεδο...

Τὸ παιγνίδι τελειώνει ὅταν ἡ μιὰ ὁμάδα αἰχμαλωτίση 4 - 5 αἰχμαλώτους.

Γενικοὶ κανόνες τοῦ παιγνιδιοῦ:

1) Κάθε παίκτης ποὺ θὰ περάση ἀπὸ τὶς πλάγιες γραμμὲς γίνεται αἰχμάλωτος.

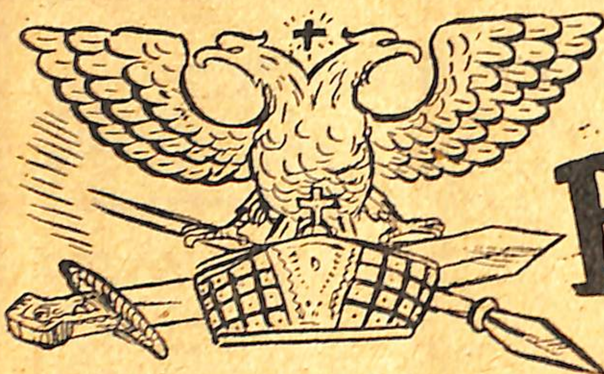
2) Ἐὰν δύο παῖκτες ποὺ κυνηγιῶνται περάσουν τὶς πλάγιες γραμμὲς θεωρεῖται αἰχμάλωτος μόνον ἐκεῖνος ποὺ πέρασε πρῶτος.

3) Ἡ αἰχμαλωσία ἀκυροῦται ὅταν οἱ δύο ἀντίπαλες ὁμάδες πιάσουν τὸν ἴδιο ἀριθμὸ αἰχμαλώτων. Στὴν περίπτωση αὐτοὶ οἱ αἰχμάλωτοι γυρίζουν στὸ στρατόπεδό τους.

4) Ἐὰν κανένας παίκτης μπῆ στὸ ἀντίπαλο στρατόπεδο χωρὶς νὰ πιαστῆ ἀπὸ κανένα, μπορεῖ νὰ μείνη ἐκεῖ ὅσο θέλει καὶ νὰ γυρίση στὸ στρατόπεδό του περνῶντας ἀπὸ τὰ πλάγια ὅρια. Μπορεῖ ὅμως νὰ περάση καὶ μέσα ἀπὸ τὰ ὅρια προσπαθῶντας νὰ πιάση κανένα αἰχμάλωτο.

Ὁ παίκτης αὐτὸς ποὺ λέγεται «αἰχμάλωτος στρατοπέδου» μπορεῖ νὰ πιάση αἰχμάλωτο κάθε ἀντίπαλό του ἂν τὴν ὥρα ποὺ αὐτὸς ξεκίνησε ἀπὸ τὸ στρατόπεδο ἦταν ἔξω ἀπ' αὐτό.

5) Οἱ αἰχμάλωτοι δὲν πρέπει νὰ μιλοῦν μὲ τοὺς ἀντίπαλους παῖκτες. Ἔχουν ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ ὑποδεικνύουν κάθε ἀταξία ποὺ γίνεται στὸ παιγνίδι.

Τόν καιρό τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

7 ον

Ὅλοι γύρω κοιμοῦνταν. Βαθιά σιωπὴ σκέπαζε τὸ στρατόπεδο.

Καὶ ἡ βροχὴ ξανάρχιζε νὰ πέφτει. Καὶ ἀπὸ μακριὰ ὁ μονότονος ἦχος της ἀνακατώνουνταν μὲ κάτι σὰν τὸ σουσούρισμα τοῦ ἀερακιοῦ ἀνάμεσα στὰ καλάμια.

Σφιχταγκαλιασμένα ἀκροάζουνταν τ' ἀγόρια βαστώντας τὴν ἀναπνοή τους, καὶ ἡ ὥρα περνοῦσε, καὶ ὅλο περίμεναν. Μὰ ἄλλο δὲν ἄκουαν παρὰ τὴ βροχὴ ποὺ στάλαζε, καὶ τὸ ἀεράκι ποὺ μουρμούριζε στὰ καλάμια. Καὶ τὸ μουρμούρισμα αὐτὸ ἔμοιαζε ἀνεπαίσθητα νὰ πλησιάζει.

— Σηκώθηκε ἄνεμος, ψιθύρισε ὁ Μιχαήλ.

Καὶ πάλι σώπασε καὶ τέντωσε τ' αὐτί του.

Καὶ τὸ μουρμούρισμα ἀδιάκοπα πλησίαζε, μεγάλωνε, ἄλλαζε, ξεχώριζε σὲ βήματα σιγανά, προσεκτικά, κουφά, καὶ ἄλλα βήματα ἀκολουθοῦσαν, πολλὰ μαζί, κι αὐτὰ βουβά, μακριὰ ἀκόμα, ποὺ ὁλοένα πλησίαζαν...

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ Μιχαήλ, κι αὐτὸς ζάρωσε ἀκόμα πιὸ κοντὰ στὸ σύντροφό του. Μὰ δὲ μίλησαν. Τὸ καρδιόχτυπο τοὺς ἔπνιγε.

Ἕνας γδοῦπος ἀκούστηκε, μιὰ φωνὴ ξέσπασε, καὶ πνίγηκε, κι ἔσβησε. Ἄλλο χτύπημα κι ἄλλο χτύπημα, κι ἄλλες φωνὲς καὶ γογγύσματα καὶ ψυχομαχητά, καὶ ἀκόμα ἄλλα χτυπήματα καὶ στριγλιὲς πνιγμένες. Κι ἔξαφνα, μιὰ βοὴ μεγάλη, ξεφωνήματα πολεμικά, διαταγές, σμιξίματα ὅπλων, παρακάλια, ἁπλώθηκαν ἀπὸ τὴ μιὰν ἄκρη στὴν ἄλλη θρῆνοι καὶ βογγητὰ γέμισαν τὸν ἀέρα, τοῦ στρατοπέδου, πάγωσαν τὶς καρδιὲς ἀπὸ τρόμο καὶ φρίκη καὶ πανικό.

Ὁ Σαμουὴλ πετάχθηκε ἀπὸ τὸ στρῶμα, ἅρπαξε τ' ἅρματά του κι ἔτρεξε πρὸς τὴν πόρτα, τὴν ὥρα ποὺ κατατρομαγμένοι ρίχνουνταν οἱ φρουροὶ μέσα στὴ βασιλικὴ σκηνή.

— Ἕλληνες! Ἕλληνες! φώναζαν φρικιασμένοι.

Κι ἔξω, ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, μέσα στὴν ἀναμπουμπούλα, ἡ ἴδια λέξη ἔτρεχε, ξετρελαίνοντας καὶ τοὺς γενναιότερους.

— Ἕλληνες! Ἕλληνες!

— Ἕλληνες; ξεφώνισε ὁ Σαμουήλ. Τί τρέλα σᾶς στραβώνει ὅλους; Ἀπὸ ποῦ θὰ περάσουν οἱ Ἕλληνες;

Μὰ τὴν ἴδια ὥρα, τρεῖς - τέσσερις ἀξιωματικοὶ μπῆκαν στὴ σκηνή, ἅρπαξαν τὸν Τσάρο, τὸν ἔσυραν ἔξω μὲ τὴ βία, τὸν ἔβαλαν σ' ἕνα ἄλογο, πήδησαν κι αὐτοὶ στὰ δικά τους καί, στὰ τέσσερα, ὅρμησαν κατὰ τὸ βουνό.

Τ' ἀγόρια εἶχαν δεῖ τὴ φυγή, εἶχαν ἀκούσει τὶς φωνές, καὶ τρεχάτα βγῆκαν ἔξω. Ἡ σφαγὴ ἦταν φρικτή. Οἱ Βούλγαροι, ζαλισμένοι ἀπὸ τὸ ξαφνικὸ τῆς προσβολῆς, σχεδὸν δὲν ἀντιστέκουνταν. Πολλοὶ προσπαθοῦσαν νὰ ξεφύγουν, σὰν τὸν Τσάρο, στὰ βουνά. Ἄλλοι ρίχνουνταν στὸ ποτάμι καὶ πνίγουνταν. Οἱ περισσότεροι δὲν πρόφθαιναν οὔτε νὰ βγοῦν ἀπὸ τὶς καλύβες τους, ἀλλὰ περνοῦσαν ἀπὸ τὸν ὕπνο στὸ θάνατο πρὶν καταλάβουν ποιὸς τοὺς χτυποῦσε.

Γύρω ὅμως στὴ σκηνὴ τοῦ Σαμουὴλ γίνουνταν γερὴ ἀντίσταση. Ὁ Ἰβάτζης, μὲ μερικοὺς διαλεχτούς του, εἶχε τρέξει νὰ σταματήσει τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων γιὰ νὰ δώσει καιρὸ τοῦ Τσάρου νὰ φύγει. Λίγη ὥρα κατώρθωσε μὲ τὴν ἀνδρεία του νὰ βαστάξει τὴν ὁρμὴ τῶν αὐτοκρατορικῶν ποὺ, σὰν κύματα ἀδιάκοπα, ἀνάβραζαν ἀπὸ τὸ ποτάμι καὶ χύνουνταν στὸ στρατόπεδο, σπρώχνοντας ὁλοένα πρὸς τὸ κέντρο τοὺς τελευταίους ὑπερασπιστές.

Σὰν εἶδε ὅμως πὼς δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς σταματήσει περισσότερο, καὶ πὼς κάθε ἀντίσταση ἦταν πιὰ περιττή, παράτησε τὴ μάχη, γύρισε τὸ ἄλογό του καὶ πιλάλησε ὡς τὴ σκηνὴ τοῦ Σαμουήλ, μὲ δυὸ στρατιῶτες του.

Σφιχταγκαλιασμένα ἀκροάζονταν τ' ἀγόρια βαστώντας τὴν ἀναπνοή τους...

Ὅλοι εἶχαν φύγει, ἡ σκηνὴ ἦταν ἔρημη. Τὸ ἀλύπητο μάτι τοῦ Ἰβάτζη ἔπεσε στὰ δυὸ ὀρφανά, ποὺ φοβισμένα ἔστεκαν στὴν εἴσοδο τῆς σκηνῆς χωρὶς νὰ ξέρουν ἀπὸ ποῦ νὰ φύγουν. Γυρνώντας στοὺς στρατιῶτες του ἔδειξε τὰ δυὸ παιδιά.

— Πάρτε τα! πρόσταξε, μὴν τὰ βροῦν ζωντανὰ οἱ ἐχθροί...

Ἕνα μπουλούκι στρατιῶτες αὐτοκρατορικοί, σπάνοντας τὴν τελευταία γραμμὴ τῶν Βουλγάρων, χύνουνταν ἀλαλάζοντας στὴν πλατεία, μπροστὰ στὴ βασιλικὴ σκηνή.

Ὁ Ἰβάτζης σπηρούνισε τὸ ἄλογό του.

— Τ' ἀγόρια! φώναξε. Στὴν ἀνάγκη, μαχαιρῶστε τα...

Καὶ χάθηκε κατὰ τὸ βουνό.

Οἱ δυὸ στρατιῶτες ὅρμησαν στ' ἀγόρια, ὁ ἕνας ἁρπᾶ τὸν Κωνσταντῖνο, πηδᾶ στὸ ἄλογο καὶ ἀκολουθεῖ τὸν Ἰβάτζη. Ὁ ἄλλος, βλέποντας πὼς δὲν προφθαίνει πιὰ νὰ φύγει σήκωσε τὸ ὅπλο του νὰ τρυπήσει τὸν Μιχαήλ.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔβγαλε μιὰ φωνή.

— Μιχαήλ!...

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή, ἄλλος Βούλγαρος ρίχνεται στὴ μέση, στρώνει κάτω τὸ φονιὰ μὲ μιὰ σπαθιά, ἁρπᾶ τὸν Μιχαήλ, πηδᾶ στὸ ἄλογο καὶ παίρνει τὸ κατόπι τους.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἀναγνώρισε τὸν Ἀσάν. Κατάλαβε πὼς μιὰ καὶ μόνη ἐλπίδα τοῦ ἔμενε, νὰ ριχθεῖ χάμω, νὰ τρέξει πίσω! Προσπάθησε νὰ ξεγλιστρήσει ἀπὸ τὸ ἄλογο μὰ τὸ χέρι τοῦ Βουλγάρου τὸν πλάκωσε στὴ σέλα. Τὸ διάστημα ὡστόσο μεταξύ του καὶ τοῦ Ἀσὰν ὁλοένα μεγάλωνε. Ὁ Κωνσταντῖνος τὸ εἶδε καὶ τοῦ ἦλθε ἀπελπισία. Ἐνιωσε πὼς εἶναι χαμένος ἂν μόνος του δὲ βρεῖ τρόπο νὰ γλιτώσει.

Ἀγριεμένος κοίταξε γύρω. Τὸ μάτι του ἔπεσε σ' ἕνα δίκοπο μαχαίρι περασμένο στὴ ζώνη τοῦ Βουλγάρου. Μεμιᾶς τὸ ἅρπαξε καὶ τὸ ἔμπηξε ὁλόκληρο στὸ στῆθος τοῦ στρατιώτη.

Ὁ Βούλγαρος ἀνατινάχθηκε, κλονίστηκε στὴ σέλα, ἔγειρε πίσω, καί, παρασέρνοντας τὸν Κωνσταντῖνο, κατρακύλησε στὸ χῶμα ὅπου καὶ οἱ δυὸ ἔμειναν ἀκίνητοι.

Σὲ μιὰ στιγμὴ βρέθηκε κοντά τους ὁ Ἀσάν, ξεπέζεψε, σήκωσε τὸ ἀναίσθητο παιδί, ξαναπήδησε στὸ ἄλογο κι' ἔφυγε πάλι σὰν ἀστραπή.

— Βάστα καλά, εἶπε τοῦ Μιχαὴλ ποὺ, σκαλωμένος μὲ τὸ ἕνα χέρι στὴ σέλα καὶ μὲ τὸ ἄλλο στὴ ζώνη τοῦ Ἀσάν, δύσκολα κρατιόταν στὸ ἄλογο. Βάστα ἀκόμα λίγο καὶ φθάσαμε.

Τὸ παιδὶ τὸν κοίταξε. Τὰ μάτια του ἦταν φορτωμένα λύπη, κατάκριση καὶ ρωτήματα. Μὰ δὲ μίλησε, δὲ ρώτησε ποῦ πήγαιναν, οὔτε γιατί γύριζαν τὴ ράχη στὸ ποτάμι ὅπου τώρα ἦταν ἡ ἐλευθερία.

Ὁ Ἀσὰν τραβοῦσε κατὰ τὸ βουνὸ ποὺ ἔμοιαζε νὰ τὸ ξέρει καλά. Ἀνέβη-

καν ἀπὸ ἔρημα καὶ ἄγρια μονοπάτια, πέρασαν ἕνα - δυὸ ρυάκια καὶ σκαρφάλωσαν σὲ ἀνήφορους ὅπου δύσκολα προχωροῦσε τὸ ἄλογο. Ἐπιτέλους ξεκαβαλίκεψε, καί, μὲ τὸν Μιχαὴλ πλάγι του, κρατώντας στὴν ἀγκαλιά του τὸν ἀναίσθητο Κωνσταντῖνο καὶ τραβώντας πίσω του τὸ ἄλογο, ἀνέβηκε σ' ἕνα ἀπόκρημνο βράχο καί, παραμερίζοντας μερικὰ χαμόκλαδα, ἔφθασε σὲ μιὰ σπηλιά. Μὲ τ' ἀγόρια καὶ ξάπλωσε τὸν Κωνσταντῖνο χάμω. Μὲ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τὸν ἐξέτασε, καί, ἀφοῦ βεβαιώθηκε πὼς δὲν εἶχε σπάσει τίποτα καὶ πὼς ἦταν μόνο ζαλισμένος ἀπὸ τὸ ἀπότομο πέσιμο, ἔβγαλε τὸ παγούρι του κι' ἔσταξε λίγο νερὸ στὸ μέτωπό του.

Μόλις ἄνοιξε τὰ μάτια του, ὁ Κωνσταντῖνος ἀνεγνώρισε τὸν Ἀσάν, κι' ἔριξε τὸ χέρι του γύρω στὸ λαιμό του.

— Νικήτα! Νικήτα! μουρμούρισε, τὸ ἤξερα πὼς θὰ προφθάσεις! Τὸ ἤξερα πὼς θὰ μᾶς σώσεις πάλι!

Τὸ σκληρὸ πρόσωπο τοῦ Νικήτα μαλάκωσε, καὶ μὲ τρυφερότητα σχεδὸν γυναίκεια χάϊδεψε τὸ μέτωπο τοῦ ἀγοριοῦ.

— Δὲ σ' ἔσωσα ἐγώ, εἶπε, ἐσὺ μόνος σου σώθηκες...

Ὁ Κωνσταντῖνος ἀνατρίχιασε.

— Τὸν σκότωσα; ρώτησε.

— Ποιόν; τὸ Βούλγαρο; Ἀκοῦς λέει! Μιὰ χαρὰ τὸν σούβλισες... Καὶ βλέποντας τὸ ταραγμένο πρόσωπο τοῦ ἀγοριοῦ, ὁ Νικήτας πρόσθεσε σοβαρά: Αὐτὰ ἔχει ὁ πόλεμος.

— Αὐτὰ ἔχει ὁ πόλεμος... μουρμούρισε ὁ μικρός, καὶ δὲν πρέπει νὰ λυπούμαι, γιατὶ ἂν δὲν τὸ ἔκαμνα, θὰ μέναμε σκλάβοι. Ἐνῶ τώρα εἴμαστε ἐλεύθεροι! Τώρα θὰ μᾶς πᾶς στὸν Αὐτοκράτορα, Νικήτα!

Ὁ Μιχαήλ, ποὺ ζαρωμένος κάθουνταν παρακάτω σὲ μιὰ πέτρα, σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ κοίταξε τὸν Νικήτα περιμένοντας ἀπάντηση.

Μὰ ὁ Νικήτας, χωρὶς ν' ἀποκριθεῖ εἶχε πάγει στὴν εἴσοδο τῆς σπηλιᾶς, ὅπου ἀκουμπισμένος στὸ βράχο, μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια, κοίταζε τὰ σύννεφα ποὺ ἔτρεχαν ξεπαρταλωμένα στὸ φωτεινὸ δίσκο τοῦ φεγγαριοῦ.

Δὲ μίλησε ὁ Νικήτας' δὲ ρώτησε τίποτα ὁ Μιχαήλ. Ἔκρυψε πάλι τὸ κεφάλι του ἀνάμεσα στὰ διπλωμένα του γόνατα, κι ἔμεινε κουβαριασμένος, ἀκίνητος καὶ σιωπηλός.

— Νικήτα, εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος μὲ ξαφνικὴ ἀνησυχία, γιατὶ δὲν ἀπαντᾶς;

— Γιατί, ἀποκρίθηκε ὁ Νικήτας χωρὶς νὰ γυρίσει, δὲ θὰ σᾶς πάγω στὸ Βασιλέα.

Μ' ἕναν πήδο βρέθηκε τ' ἀγόρι κοντά του. Μὰ ὁ Νικήτας δὲν τὸν κοίταξε.

— Γιατὶ δὲ θὰ μᾶς πᾶς στὸ Βασιλέα; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος.

— Γιατὶ ἔχω διαταγὴ νὰ σᾶς κρατήσω ἀνάμεσα στοὺς Βουλγάρους.

Ἕνα λεπτὸ δὲ μίλησε ὁ μικρός. Ὕστερα μὲ φωνὴ τρεμουλιαστὴ ρώτησε:

— Σοῦ τὸ διέταξε ὁ Βασιλέας;

— Μοῦ τὸ διέταξε ὁ Εὐστάθιος Δαφνομήλης, ἀποκρίθηκε ὁ Νικήτας.

Ὁ Κωνσταντῖνος δὲ μίλησε πιά. Μὲ τὰ χέρια πίσω στὴ ράχη, ὄρθιος κοντά του, κοίταξε καὶ αὐτός, μὲ ψηλὰ τὸ κεφάλι, τὰ σύννεφα ποὺ κουτρουβαλιστὰ κυνηγιοῦνταν. Τὸ πρόσωπό του εἶχε χυθεῖ τέλεια ἀπελπισία.

— Κωνσταντῖνε, εἶπε ἔξαφνα ὁ Νικήτας. Ξέρεις τί λατρεία εἶχε ὁ πατέρας σου τοῦ Βασιλέα;

— Τὸ ξέρω, εἶπε τὸ παιδί.

— Γιὰ τὸ Βασιλέα του πέθανε, ἐξακολούθησε ὁ Νικήτας, ἐνῶ μιὰ ὑπογραφὴ θ' ἀρκοῦσε νὰ τὸν σώσει. Σὰν κι αὐτὸν εἶναι καὶ ἄλλος, ὁ Εὐστάθιος Δαφνομήλης. Εἶναι λίγες ὧρες, τοῦ εἶπα τοῦ Εὐστάθιου Δαφνομήλη πὼς βιαζόμουν νὰ γυρίσω νὰ σᾶς πάρω, καὶ μοῦ εἶπε νὰ μὴ σᾶς πάρω, παρὰ νὰ σᾶς ἀφήσω ἐδῶ.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἀνατρίχιασε.

— Πῆγες ἀντίκρυ; ρώτησε.

— Ναί!

— Πῶς;

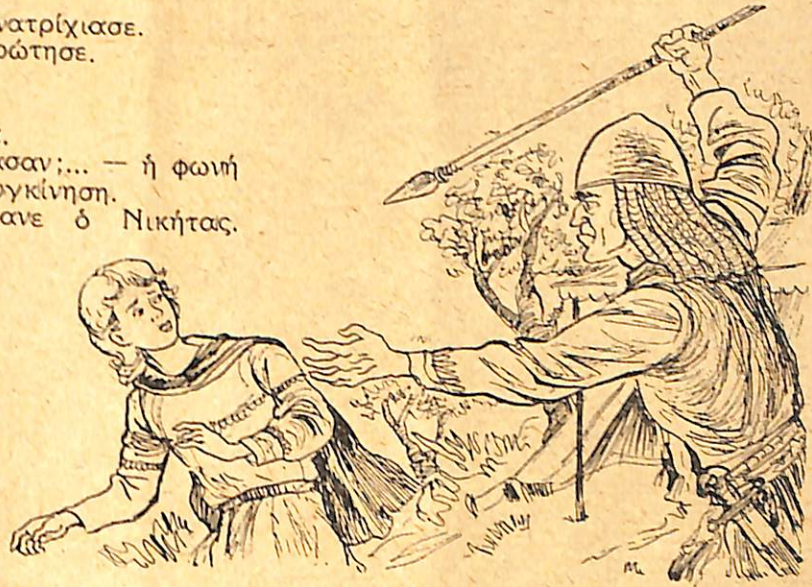
— Βρῆκα ρηχοτοπιά.

— Καὶ ἀπὸ κεῖ πέρασαν;... — ἡ φωνή του κόπηκε ἀπὸ τὴ συγκίνηση.

— Οἱ πατριῶτες; ἔκανε ὁ Νικήτας. Ναί! ἀπὸ κεῖ πέρασαν καὶ κατέστρεψαν τὸ στρατὸ τοῦ Σαμουήλ.

— Νικήτα! φώναξε τὸ ἀγόρι καὶ μὲ πάθος ἅρπαξε τὸ χαλασμένο χέρι τοῦ κατασκόπου καὶ τὸ φίλησε. Νικήτα, θὰ ἤθελα νὰ εἶμαι σὰν καὶ σένα.

— Γίνε λοιπόν, εἶπε συγκινημένος ὁ κατάσκοπος. Αὐτὸ σοῦ ζητᾶ καὶ ὁ Δαφνομήλης.

Ὁ βούλγαρος σήκωσε τὸ ὅπλο του νὰ τρυπήσῃ τὸν Μιχαήλ

Καὶ διηγήθηκε τὴ συνομιλία του μὲ τὸ στρατηγό.

Ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ Κωνσταντίνου ἔγινε ἀκράτητος.

— Σήκω, Μιχαήλ! φώναξε. Νὰ κάνουμε ὅπως λέγει ὁ Νικήτας! Ὁριστήκαμε νὰ ἐκδικήσομε τοὺς γονεῖς μας. Νὰ τρόπος νὰ τὸ ἐπιτύχομε, μένοντας ἀνάμεσα στοὺς ἐχθρούς, καὶ δουλεύοντας γιὰ τὸ Βασιλέα μας!

Ὁ Μιχαὴλ σήκωσε τὸ κεφάλι. Μεγάλα δάκρυα κατρακυλοῦσαν στὰ μάγουλά του.

— Τ' ὁρκίστηκα μαζί σου, καὶ ὅ,τι θέλεις θὰ τὸ κάμω, Κωνσταντῖνε. Μὰ ἤλπιζα νὰ πολεμήσω πλάγι στὸ Βασιλέα...

— Ὄχι! Ὄχι! Πιὸ ὡραῖο, πιὸ μεγάλο εἶναι νὰ δουλεύομε ἔτσι μυστικά, στὸ ἡρωϊκὸ Τάγμα τῶν Κατασκόπων, καὶ τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ καὶ πάθος. Κοίταξε τὸν Νικήτα. Κανένας δὲν φαντάζεται πόσες φορὲς κινδύνευσε γιὰ τὸ Βασιλέα. Κι ἂν δὲν ἦταν ἡ τελευταία αὐτὴ πληγὴ ποὺ τοῦ κόβει τὸ πρόσωπο, οὔτε ὁ Βασιλέας δὲ θὰ ἤξερε πὼς στὴν Ἀνδριανούπολη κόντεψαν πάλι νὰ τὸν σκοτώσουν, τὴν ὥρα ποὺ ἅρπαξε τὸ ἄλογο τοῦ Σαμουὴλ γιὰ νὰ τοῦ πάγει πιὸ γρήγορα τὴν εἴδηση τῆς σφαγῆς! Σήκω, Μιχαήλ! μὴν κλαῖς πιά! Σὰν τὸν Νικήτα θὰ δουλέψομε καὶ μεῖς, στρατιῶτες ἄγνωστοι τοῦ Δαφνομήλη καὶ τοῦ Βασιλέα!

Ὁ Μιχαὴλ σηκώθηκε κι ἔβαλε τὸ λεπτὸ χεράκι του μέσα στὸ σιδερένιο ἡλιοκαμένο χέρι τοῦ Νικήτα.

— Μάθε με, Νικήτα, νὰ σοῦ μοιάσω... εἶπε καὶ τὰ χείλια του ἔτρεμαν.

Ὁ Νικήτας μάζεψε τ' ἀγόρια στὴν ἀγκαλιά του.

— Μὲ τὴ βοήθεια τῆς Θεοτόκου, εἶπε μὲ βραχνὴ φωνή, θὰ σᾶς τὸ μάθω.

ΣΤ'

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΟΥ 1014

Ὕστερα ἀπὸ τὴν καταστρεπτικὴ μάχη τοῦ Ἀξιοῦ, ὅπου οἱ Βούλγαροι ἔπαθαν τὴν ἴδια πανωλεθρία ὅπως στὴ μάχη τοῦ Σπερχειοῦ δέκα χρόνια πρωτύτερα, τὰ Σκόπια παραδόθηκαν χωρὶς ἀντίσταση. Ὁ Βασίλειος τότε κατέλαβε τὸ κάστρο, ἔβαλε δυνατὴ φρουρά, καὶ χωρὶς νὰ χάσει καιρὸ τράβηξε γιὰ τὸ Περνίκον καὶ τὸ πολιόρκησε. Μὰ ὅπως ἡ Στρουμπίτζη, ἔτσι καὶ τὸ Περνίκον ἦταν δυνατὰ ὀχυρωμένο, καὶ φρούραρχο εἶχε τὸν Κρακρά, ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀνδρειότερους στρατηγοὺς τοῦ Σαμουήλ.

Ὕστερα ἀπὸ τριῶν μηνῶν πολιορκία, καὶ ἀφοῦ ἔχασε πολλοὺς ἄντρες καὶ εἶδε πὼς δὲν μποροῦσε οὔτε νὰ νικήσει οὔτε νὰ πάρει μὲ τὸ μέρος του τὸν Κρακρά, ὁ Βασίλειος ἔλυσε τὴν πολιορκία καὶ γύρισε στὴν Πόλη.

Λίγον καιρὸ ὅμως ξεκουράζουνταν ὁ Βασίλειος. Τὸν ἄλλο χρόνο βγῆκε πάλι μὲ τὸ στρατό του, καὶ πάλι τὸν ἄλλο χρόνο, καὶ σὲ κάθε ἐκστρατεία, ἔπαιρνε κι ἄλλα φρούρια καὶ πόλεις, κι ὅλο στένευε περισσότερο τὰ σύνορα τῆς Βουλγαρίας, κι ὅλο λιγόστευε τὴ δύναμη τοῦ Σαμουήλ.

Κι ἔτσι πέρασαν δέκα χρόνια.

Ὁ Σαμουὴλ ὡστόσο δὲν ἔχανε τὸ θάρρος του. Βλέποντας πὼς ἡ εἰσβολὴ τοῦ Βασιλείου γίνουνταν πάντα ἀπὸ τὴν κλεισούρα τοῦ Κλειδίου [1] στὴν κοιλάδα τοῦ Στρυμόνα, ἀποφάσισε νὰ ὀχυρώσει τὸ στενὸ καὶ νὰ τοῦ κόψει τὸ δρόμο. Κατόρθωσε νὰ διώξει τοὺς Βυζαντινοὺς ποὺ τὸ φύλαγαν κι' ἔβαλε τοὺς δικούς του νὰ χτίσουν ὀχυρώματα στὶς πλαγιές. Ὥστε ὅταν ἔφθασε ὁ Βασίλειος, τὸν Ἰούλιο 1014, βρῆκε τὸ δρόμο κλειστό.

Ἀπὸ τὰ ψηλά τους ξύλινα ὀχυρώματα, οἱ Βούλγαροι κατρακυλοῦσαν βράχους, ἔριχναν πέτρες καὶ ὅ,τι ἄλλο ἔβρισκαν, ἀφάνιζαν τοὺς αὐτοκρατορικούς. Ὅλη ἡ ὁρμὴ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Βασιλείου σποῦσε στὰ ἐχθρικὰ χαρακώματα.

Φώναξε τότε ὁ Βασίλειος τοὺς στρατηγούς του, τοὺς ἀπέδειξε πόσο ἀδύνατο ἦταν νὰ πάρουν τὰ ὀχυρώματα αὐτά, καὶ τοὺς εἶπε πὼς σκοπὸ εἶχε νὰ τραβηχτεῖ χωρὶς νὰ ἐπιμένει περισσότερο καὶ νὰ θυσιάσει τόσους ἄντρες.

— Δέσποτα, φώναξε τότε ὁ Νικηφόρος

1 Κλειδίον: κλεισούρα ποὺ λέγεται σήμερα τοῦ Δεμὶρ - Ἰσάρ, ἀπὸ τ' ὄνομα τῆς πόλης ποὺ βρίσκεται κεῖ κοντά, λίγο νοτιότερα, στὴν κοιλάδα τοῦ Στρυμόνα. Ἡ κλεισούρα αὐτὴ ἦταν πολὺ σημαντική, γιατὶ ἀπὸ κεῖ ἔπρεπε νὰ περάσουν οἱ Βυζαντινοὶ γιὰ νὰ φθάσουν στὴν καρδιὰ τοῦ βουλγαρικοῦ κράτους.

Ξιφίας, μιὰ χάρη σοῦ ζητῶ! Δῶσε μου μόνο τρεῖς μέρες ἀκόμα, Αὔγουστε. Ἄφησέ μου τὸν καιρὸ ν' ἀνέβω ἀπὸ τὴν πίσω ράχη τῆς Βαλαθίστης [2] καὶ νὰ πέσω στὶς πλάτες τους! Καὶ τότε εἶναι χαμένοι!

Ὁ Αὐτοκράτορας, ἀφοῦ συζήτησε τὸ σχέδιο, παραδέχθηκε τὴν τολμηρὴ αὐτὴ πρόταση, καὶ συμφώνησε μὲ τοὺς στρατηγούς του πῶς νὰ δοθεῖ τὸ σύνθημα γιὰ νὰ πέσουν ὅλοι, τὴν ἴδια ὥρα, καταπάνω στοὺς ἐχθροὺς καὶ νὰ τοὺς προσβάλουν συγχρόνως ἀπ' ὅλα τὰ μέρη.

Ὡστόσο ὁ Σαμουήλ, ἐλπίζοντας μ' ἕναν ἀντιπερισπασμὸ νὰ σταματήσει τὴν πορεία τοῦ Αὐτοκράτορα, εἶχε στείλει ἕναν ἀπὸ τοὺς γενναιοτέρους του βολιάδες [3], τὸν Δαβὶδ Νεστορίτση, νὰ προσβάλει ξαφνικὰ τὴ Θεσσαλονίκη, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὴ βρεῖ ἀνυπεράσπιστη.

Στρατηγὸς τῆς Θεσσαλονίκης ἦταν τότε ὁ Θεοφύλακτος Βοτανειάτης, ἕνας ἀπὸ τοὺς λαμπρότερους στρατηγοὺς τοῦ Βουλγαροκτόνου. Ἕνα βράδυ λοιπόν, ἐκεῖ ποὺ ξεκαβαλίκευε μπρὸς στὴν πόρτα του, εἶδε πλάγι του κάποιο νέο ἄγνωστο, μὲ ζωηρὰ καστανὰ μάτια καὶ κορμοστασιὰ κυπαρισσένια. Τοῦ παρουσίασε σιωπηλὰ ἕνα τυλιγμένο ἔγγραφο, κι εὐθὺς χάθηκε ἀπὸ μπροστά του.

Ὁ Βοτανειάτης παραξενεύθηκε κι' ἄνοιξε τὸ ἔγγραφο. Λίγα ἦταν τὰ γραμμένα λόγια.

«Θεοφύλακτε Βοτανειάτη, τὸ γεράκι σταμάτησε τὸν ἀετό, καὶ μάταια γυρεύει αὐτὸς ν' ἀνοίξει δρόμο. Φύγε, πέταξε, φθάσε. Στὸ δρόμο σου σκόρπισε τὸ σύννεφο ποὺ ἔρχεται νὰ σὲ σαστίσει. Μὴν τὸ περιφρονήσεις ὅμως, εἶναι μαῦρο καὶ βαρύ, πάρε τὰ μέτρα σου. Ν.Ο.Α.».

Μιὰ στιγμὴ ἔμεινε ὁ Βοτανειάτης σαστισμένος. Ὕστερα μπῆκε βιαστικὰ στὸ παλάτι του, καὶ μήνυσε στοὺς ἀξιωματικούς του νὰ ἔλθουν εὐθὺς ὅλοι σὲ συμβούλιο.

—Ὁπλίσετε τὴ φρουρά, διέταξε, μαζέψετε τοὺς στρατιῶτες. Νὰ μὴ μείνουν στὰ κάστρα παρὰ ὅσοι χρειάζονται γιὰ ὥρα ἀνάγκης, καὶ ὅλος ὁ στρατὸς νὰ εἶναι ἕτοιμος. Πρὶν ἀνατείλει ὁ ἥλιος, θὰ βγῶ στὴ μάχη.

Καὶ ξεδιπλώνοντας τὴν περγαμηνὴ τοὺς τὴ διάβασε.

—Τί θὰ πεῖ αὐτό; ρώτησαν ἕνα-δυό

—Δὲν τὸ ἐννοεῖτε; ἀποκρίθηκε ὁ Βοτανειάτης. Καὶ τοὺς ἐξήγησε: Ὁ Σαμουὴλ σταμάτησε τὸν Αὐτοκράτορα στὸ Κλειδίον, καὶ ὁ Αὔγουστος ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ βοήθεια. Στὸ δρόμο μας θ' ἀπαντήσομε δύναμη βουλγάρικη, ποὺ ἔρχεται ἐκεῖ ποὺ δὲν τὴν περιμένομε, νὰ μᾶς χτυπήσει. Ἀνέτοιμους ὅμως, μὰ τὸν Ἅη Γιώργη, δὲ θὰ μᾶς βρεῖ! πρόσθεσε ὁ Βοτανειάτης. Ἐ μ ε ῖ ς θὰ πέσομε ἀπάνω τους, ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸ περιμένουν αὐτοί!

—Μὴ βιάζεσαι, πατέρα, εἶπε ὁ γιός του, γενναῖος καὶ συνετὸς νέος. Πρόσεξε μὴν εἶναι τὸ μήνυμα καμμιὰ παγίδα...

— Κοίταξε τὰ τελευταῖα γράμματα, ἀποκρίθηκε ὁ Βοτανειάτης, δείχνοντας μὲ τὸ δάχτυλό του τὰ τρία ψηφία ποὺ ἔρχουνταν σὰν ὑπογραφή.

—«Ν.Ο.Α...;» διάβασε ὁ γιός του. Τί θὰ πεῖ αὐτό;

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

2 Β α λ α θ ί σ τ η: Βουνὸ ψηλὸ καὶ ἀπότομο, νοτιοδυτικὰ τοῦ Κλειδίου, μέρος τοῦ σημερινοῦ Μπέλες, (Κ ε ρ κ ί ν η).

3 Β ο λ ι ά δ ε ς ἢ β ο ϊ λ ά δ ε ς: ὀνομάζουνταν οἱ Βούλγαροι ἄρχοντες.

οἱ μῦθοι τοῦ ΑΙΣΩΠΟΥ

Ο ΑΗΤΟΣ, Η ΚΑΡΑΚΑΞΑ ΚΙ Ο ΒΟΣΚΟΣ

('Αετὸς καὶ κολοιὸς καὶ ποιμὴν)

Μιὰ φορὰ μιὰ καρακάξα βάλθηκε νὰ θέλη νὰ μοιάση μ' ἀητό...

—Γιατὶ δηλαδή, συλλογιζόταν, καλύτερος εἶναι αὐτὸς ἀπὸ μένα, ποὺ τὸν λένε βασιλῆα τῶν πουλιῶν; Τί ἔχει ὁ ἀητὸς ποὺ δὲν τὸ ἔχω ἐγώ;

Φτερά; Ἔχω ὅσα νὰ πῆς! Νύχια; Ἔχω καὶ πιὸ κοφτερὰ ἀπὸ τοῦ ἀητοῦ. Λοιπόν;

Κι' ὅλο παραφύλαγε νὰ δῆ τί κάνει ὁ ἀητός, γιὰ νὰ τὸ κάνη κι' ἡ ἀφεντιά της.

Μιὰ μέρα ὁ ἀητὸς ρίχτηκε ἀπὸ ἕνα ψηλὸ βράχο στὸ κοπάδι, ἅρπαξε ἕνα μικρὸ ἀρνί, καὶ χάθηκε στοὺς αἰθέρες. Τὸ εἶδε ἡ καρακάξα, ζήλεψε. Πῆρε λοιπὸν φόρα ἡ καλή σου, κοντοζυγιάστηκε στὸν ἀέρα, καὶ μὲ βουητὸ μεγάλο πῆγε κι' ἔπεσε πάνω σ' ἕνα κριάρι.

Μὰ ποῦ νὰ τὸ σηκώση τὸ κριάρι! Τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατο. Κι' ὄχι νὰ τὸ σηκώση δὲ μποροῦσε, μὰ μήτε τὰ νύχια της ἀπὸ τὰ μαλλιά του δὲν κατάφερε νὰ ξεμπλέξη!

Τὴν εἶδε ὁ τσοπάνος, τὴν ἔπιασε, τὶς ψαλλίδισε τὶς φτεροῦγες, ὅπως κάνουν στὶς κότες γιὰ νὰ μὴν πετάξουν, καὶ τὸ βράδυ τὴν πῆγε στὰ παιδιά του, νὰ παίξουν.

— Πατέρα, ρώτησαν τὸν τσοπάνο τὰ παιδιά του. Σὰν τί πουλὶ εἶναι τοῦτο;

— Ἐγὼ παιδιά μου λέω πὼς εἶναι καρακάξα! εἶπε ὁ τσοπάνος. Τὸ ἴδιο ὅμως πιστεύει πὼς εἶναι ἀητός!

Ἔτσι ἡ καρακάξα μὲ τὸ νὰ θέλη νὰ φανῆ καλύτερη ἀπ' ὅτι ἦταν, κακόπαθε καὶ ρεζιλεύτηκε!

Ο ΚΑΚΟΣ ΦΙΛΟΣ

('Αετὸς καὶ 'Αλώπηξ)

Μιὰ φορὰ ἕνας ἀητὸς καὶ μιὰ ἀλεποῦ ὁρκίστηκαν πὼς θὰ εἶναι αἰώνια καλοὶ κι' ἀγαπημένοι φίλοι. Καὶ γιὰ νὰ στερεώσουν τὴ φιλία τους, πῆραν τὴν ἀπόφαση νὰ καθίσουν μαζί. Διάλεξαν, λοιπόν, ἕνα δέντρο πανύψηλο, κι' ὁ ἀητὸς ἔστησε τὴ φωλιά του ψηλά, πάνω στὰ κλωνάρια τῆς κορφῆς. ἐνῶ ἡ ἀλεποῦ ἔσκυψε τὸ ἀλουποτρύπι της στὰ χαμόκλαδα χάμω... Πέρασε καιρός, ὁ ἀητὸς κλώσσησε τ' αὐγά του κι' ἔβγαλε ἀητόπουλα, καὶ ἡ ἀλεποῦ εἶχε στὴ φωλιά της τρία ἀλούπια. Μιὰ φορὰ ὅμως ποὺ ἔλειπε ἡ ἀλεποῦ στὴ βοσκὴ καὶ τὰ μικρά της λιάζονταν στὸ γρασίδι, χυμάει ὁ ἀητός, τ' ἁρπάζει, καὶ τ' ἀνεβάζει ψηλὰ στὴ φωλιά του, ὅπου αὐτὸς καὶ τὰ παιδιά του τἄφαγαν καὶ τὰ τρία.

Ὅταν γύρισε ἡ ἀλεποῦ καὶ κατάλαβε τί εἶχε γίνει, ἄρχισε νὰ κλαίη καὶ νὰ καταριέται τὸν ἀητὸ ποὺ εἶχε προδώσει τὴ φιλία τους.

Ὁ ἀητός, ὅμως, ἄκουγε τὶς φοβέρες καὶ τὶς κατάρες χωρὶς νὰ γνοιάζεται διόλου. Τί μποροῦσε νὰ τοῦ κάνη ἡ ἀλεποῦ ποὺ σέρνονταν στὸ χῶμα, αὐτουνοῦ ποὺ πετοῦσε πιὸ ψηλὰ κι' ἀπὸ τὰ σύννεφα; Γι' αὐτὸ καθόταν καὶ τὴν κοροΐδευε, καὶ τῆς ἔλεγε πὼς αὐτὸς μποροῦσε πάντα νὰ κάνη ὅτι τοῦ ἀρέσει, γιατὶ μήτε ζῶο, μήτε ἄλλο πουλὶ δὲν μποροῦσε νὰ πλησιάση τὴ φωλιά του...

Μιὰ μέρα ὡστόσο ποὺ οἱ ἄνθρωποι θυσίαζαν ἕνα ἀρνὶ στὸ Δία, ὁ ἀητὸς χύμηξε πάνω στὴν πυρά, κι' ἅρπαξε ἕνα κομμάτι ποὺ ψηνόταν καὶ τὸ ἀνέβασε στὴ φωλιά του. Μαζὶ ὅμως εἶχε πάρει χωρὶς νὰ τὸ καταλάβη κι' ἕνα μισοσβυσμένο ξυλαράκι. Φύσησε δυνατὸς ἀέρας, τὸ ξύλο ἄναψε, καὶ σὲ λίγο στὸ δέντρο καὶ στὴν φωλιὰ τοῦ ἀητοῦ, φούντωσε ἡ πυρκαϊά... Δὲν πέρασε πολὺ ὥρα, ποὺ τὰ παιδιὰ τοῦ ἀητοῦ, τὰ ἀητόπουλα, ἔπεσαν καρβουνιασμένα μπροστὰ στὴν ἀλεποῦ.

Μήτε ζῶο, μήτε πουλὶ δὲν ἔφτανε τὴ φωλιὰ τοῦ ἀητοῦ ποὺ εἶχε πατήσει τὸν ὅρκο τῆς φιλίας. Ἡ θεία δίκη ὅμως ἔφτασε ὣς ἐκεῖ, καὶ τὸν τιμώρησε ὅπως τοῦ ἄξιζε.

Η ΓΙΔΑ ΚΙ' Ο ΤΣΟΠΑΝΟΣ

(Αἲξ καὶ αἰγοβοσκὸς)

Μιὰ φορὰ ἕνας τσοπάνος ποὺ ἔβοσκε ἕνα κοπάδι γίδες, ἄρχισε νὰ σφυρίζη γιὰ νὰ τὶς μαζέψη νὰ τὶς γυρίση πίσω στὸ μαντρί, γιατὶ εἶχε πέσει ἡ νύχτα στὸ βουνό.

Μιὰ γίδα ὅμως δὲν ἤθελε ν' ἀκούση. Σαλτοπηδοῦσε στὰ βραχώνια, κι' ὅλο ἔβοσκε τὸ λιγοστὸ χορτάρι ποὺ εὕρισκε ἐκεῖ.

Ἔχασε τὴν ὑπομονή του ὁ τσοπάνης, σήκωσε μιὰ πέτρα, καὶ τὴν ἔρριξε στὴ γίδα.

Ἡ πέτρα βρῆκε τὴ γίδα στὸ κέρατο, καὶ τῆς τὸ ἔσπασε.

Στενοχωρ ή θ η κ ε ὁ τσοπάνος, γιατὶ δὲν ἦταν δικό του τὸ κοπάδι, κι' ἄρχισε νὰ παρακαλῆ τὴ γίδα νὰ μὴν πῆ τίποτε τοῦ ἀφεντικοῦ του. Ἡ γίδα λοιπὸν τοῦ λέει.

Καλά, πὲς πὼς ἐγὼ δὲ λέω τίποτε! Ἄμ στραβὸς εἶναι ὁ ἀφεντικός, γιὰ νὰ μὴ δῆ πῶς μὲ κατάντησες μὲ τὴν κουτσοκέρατη πετριά σου;

Τὸ φταίξιμο τοῦ ἀνθρώπου δὲν κρύβεται! Ὅτι καὶ νὰ κάνη, ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ φανερωθῆ...

ΤΟ ΑΗΔΟΝΙ ΚΑΙ ΤΟ ΓΕΡΑΚΙ

('Αηδὼν καὶ ἱέραξ)

Μιὰ φορὰ ἕν' ἀηδόνι κελαϊδοῦσε ἀνυποψίαστο. Ἕνα γεράκι ὅμως τόπιασε. Καὶ τὸ ἀηδόνι τοῦ λέει :

— Καϋμένε, τί εἶμαι ἐγὼ γιὰ σένα! Οὔτε μιὰ μπουκιά. Δὲ μ' ἀφήνης λέω ἐγώ, νὰ πᾶς νὰ κυνηγήσης τίποτε μεγαλύτερα πουλιά, ποὺ θὰ σὲ χορτάσουν; Ἄδικα θὰ μὲ φᾶς ἐμένα!

Διόλου ἄδικα! εἶπε τὸ γεράκι. Γιατὶ ἐσένα ἂν καὶ μικρὸ σ' ἔχω στὸ χέρι ἐνῶ τἄλλα, τὰ χορταστικὰ πουλιὰ ποὺ λές, πρέπει νὰ τὰ κυνηγήσω κι εἶναι κιόλας ζήτημα ἂν θὰ τὰ πιάσω!

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΤΟ ΑΣΒΕΣΤΩΜΑ

Τί χρειάζεται ἡ νοικοκυρὰ γιὰ νὰ λάμψη τὸ σπιτικό της πεντακάθαρο;

Θὰ σᾶς τὸ πῶ ἀμέσως: νερό, σαπούνι, ἀσβέστη καὶ μιὰ βούρτσα τοῦ ἀσβεστώματος.

Ἡ ὀμορφιὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ, χρωστάει πάρα πολλὰ στὸν ἀσβέστη... Πόσοι ἀπὸ τοὺς ποιητές μας δὲν τραγούδησαν τὰ κάτασπρα σπιτάκια τοῦ χωριοῦ, ποὺ εἶναι σὰν τὰ προβατάκια πάνω στὶς πράσινες πλαγιὲς τῶν ἑλληνικῶν βουνῶν; Καὶ ποιὸς ξεχνάει τὴ χάρη τῶν ἑλληνικῶν νησιῶν, «τ' ἄσπρα νησιά» ὅπου τὰ φρεσκοασβεστωμένα σπίτια, φαντάζουν δαντελένια πάνω στὸ γαλάζιο φόντο τοῦ οὐρανοῦ;

Αὐτὸς ὁ φτηνός, ὁ τόσο εὔκολος νὰ βρεθῆ ἀσβέστης, χαρίζει τὴν πάστρα καὶ τὴν ὀμορφιὰ καὶ στὸ πιὸ φτωχικὸ σπιτάκι. Στὸ χωριὸ καὶ στὴν πόλη!

Κι' εἶναι τόσο εὔκολο τὸ ἀσβέστωμα! Καὶ κοστίζει τόσο λίγα!...

Ἡ ἀρχοντιὰ τῆς Ἑλληνίδας νοικοκυρᾶς, σ' αὐτὰ τὰ δύο ὀφείλεται: στὸ σαπούνι καὶ στὸν ἀσβέστη...

Εἶναι χωριά, εἶναι τόποι, ποὺ οἱ νοικοκυρὲς ἀσβεστώνουν κάθε Σάββατο ἢ κάθε δεκαπέντε. Σὲ ἄλλα μέρη τὸ γενικὸ ἀσβέστωμα γίνεται μόνο δυὸ φορὲς τὸ χρόνο: πρὶν ἀπὸ τὶς μεγάλες γιορτές, τὰ Χριστούγεννα καὶ τὴ Λαμπρή...

Ὅπως καὶ νάναι ὅμως, γιὰ νὰ γίνη καλὰ κι' εὔκολα τὸ ἀσβέστωμα, χρειάζονται τὰ σύνεργα... Ἂς μιλήσωμε λοιπὸν πρῶτα γι' αὐτά.

ΤΑ ΣΥΝΕΡΓΑ

Ἡ καλὴ νοικοκυρά, φροντίζει νάχη πρῶτα μιὰ μικρὴ σκάλα. Εἶναι πιὸ βολικὴ ἀπὸ τήν... καρέκλα πάνω στὸ τραπέζι ποὺ χρειάζεται νὰ εἶναι κανεὶς ἀκροβάτης γιὰ νὰ μὴν πάθη ζαλάδα... Ἔπειτα χρειάζεται μερικὰ ἀγγεῖα, ὅπως δείχνει ἡ εἰκόνα.

Τὸ 1 ἔχει τὸν λυωμένο ἀσβέστη... Πρέπει νὰ εἶναι μεγάλο, πολὺ μεγάλο, γιατὶ ἂν θέλωμε νὰ βάλωμε χρῶμα στὸν ἀσβέστη, πρέπει νὰ γίνη ὁμοιόμορφο.

Τὸ 2 εἶναι τὸ δοχεῖο ποὺ στερεώνομε πάνω στὴ σκάλα. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι μεγάλο. Ὁ φαναρτζῆς μπορεῖ νὰ τὸ φτιάση ἀπὸ χοντρὸ ντενεκέ, ἢ μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσουμε ἕνα παλιὸ κάδο τοῦ νιφτῆρα...

Τὸ 3 εἶναι ἕνα μικρὸ σιδερένιο τσιγγέλι ποὺ πρῶτα στερεώνεται στὴ σκάλα, κι' ὕστερα στερεώνουμε ἀπάνω τὸν κάδο μὲ τὸν ἕτοιμο ἀσβέστη, γιὰ ν' ἀσβεστώνουμε.

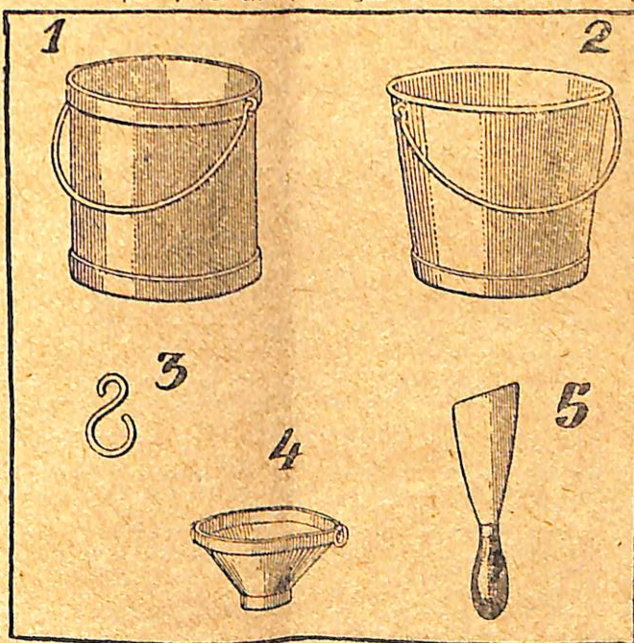
Τὸ 4 εἶναι ἕνα χοντρὸ σουρωτήρι... Ὁ ἀσβέστης πρέπει νὰ περάση ἀπὸ κεῖ ἂν θέλουμε νὰ μὴν ἔχη σβωλαράκια, νὰ εἶναι ἁπαλὸς καὶ ὁμοιόμορφος σὰν ἁραιὴ κρέμα...

Τὸ 5 εἶναι ἡ ἀπαραίτητη «σπάτουλα» γιὰ νὰ κλείνουμε μὲ γύψο ἢ καὶ μὲ πηχτὸ ἀσβέστη τὶς τρῦπες ἀπὸ τὰ καρφιά, τὶς χαραμάδες, καὶ γενικὰ κάθε ἄνοιγμα πρὶν ἀσβεστώσουμε.

Ἀπαραίτητη εἶναι ἐπίσης μιὰ εἰδικὴ βούρτσα τοῦ ἀσβεστώματος, στρογγυλή, μὲ χέρι.

Δὲν εἶναι ἀπαραίτητο νὰ εἶναι ἀκριβή, πολυτελείας, ἀπ' αὐτὲς ποὺ πουλᾶν γιὰ τοὺς μαστόρους. Ὑπάρχουν μικρὲς καὶ φτηνὲς γιὰ νοικοκυρές... Εἶναι βέβαια λίγο πιὸ ἀκριβὲς ἀπὸ τὶς βοῦρτσες γιὰ τὸ πάτωμα ποὺ συνηθίζουν νὰ χρησιμοποιοῦν οἱ νοικοκυρές, ἀλλὰ εἶναι πολὺ πιὸ βολικές, «στρώνουν» καλύτερα τὸν ἀσβέστη καί... δὲν χαλᾶν εὔκολα... Ἔτσι, μὲ τὴν χρήση, βγαίνει νὰ εἶναι πιὸ οἰκονομικές...

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ βούρτσα, χρειάζεται κι' ἕνα χοντρὸ πινέλο γιὰ τὶς γωνιές, γιὰ τὰ πλάγια τῶν παραθύρων, γιὰ ἐκεῖ ποὺ δὲν χωράει ἡ βούρτσα... Αὐτὰ εἶναι ὅλα κι' ὅλα τὰ σύνεργα!

Η ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΣΒΕΣΤΗ

Συνήθως χρησιμοποιοῦμε ἕτοιμο σβυστὸ ἀσβέστη — ποὺ δὲν τὸν σβύνομε μὲ νερό.

Ὁ σβυσμένος ἀσβέστης, διατηρεῖται γιὰ χρόνια μέσα σὲ λίγο νερό. Κι' ὅσο πιὸ παληὸς εἶναι, ὅσο δηλαδὴ εἶναι καιρὸς ποὺ ἔχει σβύση, τόσο καλύτερος γίνεται.

Ὁ σβυσμένος ἀσβέστης, δὲν καίει τὰ χέρια σὰν τὸν ἄσβυστο. Τὰ ξαρώνει μόνο. Γι' αὐτὸ πρέπει ν' ἀνακατεύουμε τὸν ἀσβέστη μὲ μιὰ παλιὰ ξύλινη χουλιάρα, ἢ μιὰ πρόχειρη ξύλινη σπατουλα.

Στὸ μεγάλο δοχεῖο, ρίχνουμε ὀχτὼ ὀκάδες νερὸ ὅπου λυώνουμε τρεῖς ὀκάδες σβυσμένο ἀσβέστη. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀναλογία. Μὲ τὸ μάτι κανονίζουμε ἂν μᾶς χρειάζεται τὸ μισὸ ἀπ' αὐτό, ἢ τὸ διπλάσιο...

Ἀφοῦ ἀνακατέψουμε καλὰ τὸν ἀσβέστη μὲ τὸ νερὸ ὥσπου νὰ γίνη ἕνα ὁμοιόμορφο σῶμα, ρίχνουμε μέσα καὶ ἑκατὸ δράμια χοντρὸ ἁλάτι, καὶ τὸ ἀνακατεύουμε κι' αὐτὸ νὰ λυώση.

Ὕστερα περνᾶμε τὸν ἀσβέστη ἀπὸ τὸ σουρωτήρι στὸ δεύτερο δοχεῖο. Εἶναι ἕτοιμος γιὰ ἀσβέστωμα.

Προσοχή. Ἂν θέλουμε ν' ἀσβεστώσουμε μὲ χρῶμα, (ὤχρα, πράσινο, μπλέ, κλπ.) τὸ πρῶτο χέρι θὰ τὸ περάσουμε πάντα μὲ ἄσπρο ἀσβέστη. Χωρὶς χρῶμα.

ΤΟ ΑΣΒΕΣΤΩΜΑ

Θὰ βγάλωμε ὅλα τὰ ἔπιπλα ἀπὸ τὸ δωμάτιο ποὺ θέλουμε ν' ἀσβεστώσουμε, ἢ θὰ τὰ συγκεντρώσουμε στὴ μέση.

Θὰ βγάλουμε μὲ τὴν τανάλια τὰ περιττὰ καρφιά, καὶ θὰ γεμίσουμε τὶς τρῦπες μὲ ζύμη ἀπὸ γύψο καὶ νερό. (Προσοχή. Ὁ γύψος στεγνώνει ἀμέσως, καὶ τὸ δοχεῖο ὅπου τὸν λυώσαμε, πρέπει νὰ πλυθῆ στὴ στιγμή, γιατὶ ὁ γύψος πετρώνει) θὰ γεμίσουμε ὅλες τὶς χαραμάδες, καὶ θὰ τὶς στρώσουμε μὲ τὴ σιδερένια σπάτουλα.

Ἀφοῦ γίνει αὐτό, θὰ ξεσκονίσουμε καλὰ τὸν τοῖχο, ψηλά, ὡς τὸ ταβάνι, ἀνεβαίνοντας στὴ σκάλα.

Ἂν κανένα μέρος εἶναι ἰδιαίτερα λερωμένο, θὰ τὸ πλύνουμε μὲ λίγη ποτάσσα μὲ νερό. (Προσοχὴ στὰ χέρια σας!) Κι' ὅταν οἱ τοῖχοι εἶναι πιὰ ξεσκονισμένοι καὶ καθαροί, θὰ στρώσουμε γύρω γύρω στὸ πάτωμα ἐφημερίδες, καὶ θ' ἀρχίσουμε τὸ ἀσβέστωμα ἀπὸ τὸ πιὸ ψηλὸ μέρος τοῦ δωματίου, ἀπὸ τὸ ταβάνι.

Γιατὶ πρέπει νὰ κάνουμε τὸ πιὸ κουραστικὸ στὴν ἀρχ', ποὺ εἴμαστε ξεκούραστες.

Ἀφοῦ ἀσβεστώσουμε λοιπὸν τὸ δωμάτιο μὲ τὸν ἀσβέστη (καὶ σ' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς δώσω καὶ πολλὲς συμβουλές. Χρειάζεται βλέπετε «χέρι», ἐπιτηδειότητα ποὺ τὴν ἀποχτάει κανεὶς μὲ τὴν πεῖρα, γιὰ νὰ μὴ γίνουν «βουρτσιὲς» στὸν τοῖχο, καὶ γιὰ νὰ εἶναι τὸ ἀσβέστωμα ἴσιο, λεῖο, ἑνιαῖο). θὰ τὸ ἀφήσουμε ἔτσι μιὰ μέρα νὰ στεγνώση.

Μὴν παίρνετε πολὺ ἀσβέστη μὲ τὴ βούρτσα. Κάνετε στὸν τοῖχο, τὴν ἴδια πάντα κίνηση, μαλακά, ἴσια, χωρὶς νευρικότητα, προσπαθῶντας ν' ἀφήσετε ἴδιο πάχος ἀσβέστη παντοῦ.

Τὴν ἄλλη μέρα, θ' ἀσβεστώσουμε μὲ τὸ χρῶμα. Καλὸ εἶναι ν' ἀνακατέψουμε τὸ χρῶμα ἀπὸ βραδύς, ρίχνοντας στὸ περασμένο ἀπὸ τὸ σουρωτήρι γαλάκτωμα, ὅσο χρῶμα (σκόνη) θέλουμε. Μὲ τὴ βούρτσα, δοκιμάζομε λίγο σὲ μιὰ μεριὰ τοῦ τοίχου, κι' ἔτσι πρωὶ πρωὶ ξέρουμε ἂν πρέπει νὰ προσθέσουμε χρῶμα, ἢ ἀσβέστη καὶ νερό.

Αὐτὴ τὴ φορὰ (ποὺ προσθέτομε τὸ χρῶμα) λυώνουμε τέσσαρες ὀκάδες ἀσβέστη (κι' ὄχι τρεῖς) σὲ ὀχτὼ ὀκάδες νερό.

Μὲ τὸ πινέλο, περνᾶμε πρῶτα ὅλα τὰ μέρη ποὺ φράξαμε μὲ γύψο, κι' ἔπειτα τὰ πλάγια τῶν παραθυριῶν, τὶς γωνίες, ὅλα τὰ λεπτὰ καὶ τὰ δύσκολα.

Ὕστερα πέρνομε τὴ βούρτσα, κι' ἀσβεστώνουμε κανονικά, ὅπως κάναμε καὶ γιὰ τὸ πρῶτο χέρι.

Ἂν δὲν μᾶς παίρνει ὁ καιρός, ἂν βιαζόμαστε πολύ, μποροῦμε νὰ κάνουμε τὸ πρῶτο χέρι μὲ τὸν σκέτο ἀσβέστη τὸ πρωΐ, καὶ τὸ δεύτερο μὲ τὸ χρῶμα νωρὶς τὸ ἀπόγευμα.

Τὸ τέλειο ἀσβέστωμα ὅμως ἀπαιτεῖ νὰ μείνη τὸ δωμάτιο μιὰ μέρα, ἀνάμεσα στὸ πρῶτο χέρι καὶ τὸ δεύτερο...

Αὐτὰ ὅλα, θεωροῦνται «χοντροδουλειές». Μ' αὐτὲς τὶς χοντροδουλειὲς ὅμως ἐξασφαλίζεται ὅπως εἴπαμε ἡ πάστρα καὶ ἡ ὀμορφιὰ τοῦ σπιτιοῦ.

Μὴ φοβᾶστε τὴ δουλειὰ κοπέλλες! Εἶναι ἡ καλύτερη καὶ ἡ πιό... ἱκανοποιητικὴ γυμναστική.

Γιατὶ εἶναι δύσκολο νὰ πληρώνουμε μάστορα κάθε λίγο καὶ λιγάκι γιὰ τὸ κάθε τί, καὶ τὸ σπίτι ὡστόσο θέλει τὴν περιποίησί του.

Η ΘΕΙΑ ΜΑΡΙΑΝΑ

*

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Τὰ παιδιὰ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Πουρνιᾶς ποὺ ἔζησαν στὶς Παιδοπόλεις, διωργάνωσαν μιὰ ὡραία ἑορτὴ ποὺ τὴν παρακολούθησαν ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ. Τὰ τραγούδια ξανακούστηκαν. Εἶναι τὰ ἴδια ποὺ ἐτραγουδοῦσαν δυὸ ὁλόκληρα χρόνια στὶς Παιδοπόλεις.

Τὰ παιδιὰ τοῦ ἰδίου Σχολείου, προσπαθοῦν μαζὶ μὲ τὸ δάσκαλο, νὰ ξαναφτιάξουν τὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Σχολείου. Ἐργάζονται ἀκούραστα. Θέλουν νὰ ξαναστολίσουν τὸ Σχολεῖο τους, ποὺ τὸ κατάστρεψε ὁ ἐχθρός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Τά παιδιά γράφουν

ΤΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ

Νὰ ἡ Σημαία ἡ δοξασμένη
ποὺ μαγεύει τὶς καρδιὲς
κι' εἶν' αἱματοποτισμένη
ἀπὸ τὶς ἡρωϊκὲς ψυχές.

Εἶναι χιλιοδοξασμένο
τὸ γλαυκὸ αὐτὸ πανὶ
γιατὶ εἶναι βαφτισμένο
μεσ' στὸ αἷμα τὸ πολύ...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΛΕΥΚΑΣ
Παιδόπολη Ζυροῦ

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Μέσα στὴν ἄναστρη νυχτιὰ τὴν παγωμένη
τὸν πόνο νοιώθω στὴν ψυχή μου νὰ φωλιάζη
καὶ μιὰ ἐλπίδα μ' ἀπομένει ζηλεμένη
στὴ βροχερὴ τούτη βραδυὰ ποὺ μ' ἀγκαλιάζει...

Σὰν ἄνθιση χιμαιρικὴ νοιώθω κάθε χαρά μου
καὶ μ' ἑνὸς δάκρυου ἔμεινα τὴν πλάνα συντροφιά,
ἀσπρόχυτα πονετικὰ ποθῆσαν τὰ φτερά μου
μιὰν ὥρα δειλινοῦ ἀχνὴ μέσα στὴ μοναξιά...
. . . .

ΤΙΤΑΝΙΟ ΧΕΡΙ

ΣΤΟ ΦΙΛΟ ΠΟΥ ΠΕΤΑΞΕ...

Πένθιμους ἤχους σκόρπισε μιὰ μέρα ἡ καμπάνα
κι' ἔμαθα πὼς ὁ φίλος μου ἔπεσε στὴ Μουργκάνα...
Δάκρυσα μὰ δὲν ἔκλαψα, φίλε, γιὰ τὸ χαμό σου
. . . .
Τί κι' ἂν τὸ σῶμα θάφτηκε μέσα στὸ μαῦρο χῶμα
τοῦ φίλου ἡ ἄδολη ψυχὴ πετᾶ ψηλὰ ἀκόμα...
Πῆρε φτερὰ ἀπ' τὴν Πίστη μας
φτερὰ κι' ἀπ' τὴ θυσία
καὶ πέταξ' ἡ ψυχούλα του
πρὸς τὴν Ἀθανασία...

ΠΕΤΡΟΣ ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

ΓΥΡΩ ΣΤΟ ΜΑΓΚΑΛΙ

Ἦρθε ὁ χειμώνας ἀλήθεια. Ἔξω τὸ χιόνι σκεπάζει ὅ,τι ὑπάρχει. Τὸ κρύο εἶναι τσουχτερό. Ὁ βοριὰς φυσᾶ καὶ σὰ λυσσασμένος χτυπᾶ τὰ γυμνὰ κλαδιὰ τῶν δένδρων. Νιφάδες πέφτουν ἀδιάκοπα ἀπὸ τὰ μολυβένια σύννεφα.

Καὶ ἐμεῖς καθισμένοι γύρω στὸ μαγκάλι χαιρόμαστε τὴ ζεστασιά. Οἱ νέες κεντοῦν, ὁ γέρος λέγει τὸ παραμύθι καὶ οἱ ἄλλοι ἀκοῦνε προσεχτικά. Ἡ λάμψη ροδοβάφει τὰ πρόσωπά μας. Καὶ ὅταν κυττάζωμε ἔξω, δὲν βλέπουμε τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνο ἕνα ἄσπρο, κάτασπρο σεντόνι. Οἱ στέγες φαίνονται σὰν νὰ εἶναι σκεπασμένες μὲ μπαμπάκι. Καὶ μέσα στὸ σπίτι βασιλεύει ἡ χαρὰ καὶ τὸ ἀδιάκοπο τσιτσιριτὸ μιᾶς κούπας λεμονιοῦ μέσα στὸ μαγκάλι.

ΓΡΗΓ. ΠΑΝ ΠΕΡΙΣΤΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
Κρέσταινα

ΣΤΑ ΞΕΝΑ

Γυρνῶ μονάχος μου στὰ ξένα
καὶ τραγουδῶ τὴν ἐρημιά μου
καὶ τραγουδῶ τὴ μοναξιά μου
καὶ τραγουδῶ... καὶ τραγουδῶ...

Γυρνῶ μονάχος μου στὰ ξένα
κι' ὅλα μοῦ φαίνονται θλιμμένα
ὅλα εἶναι ἄχαρα ἐδῶ
καὶ τραγουδῶ... καὶ τραγουδῶ...

ΜΑΝΟΣ ΣΑΜΙΩΤΗΣ

ΦΕΥΓΑΤΑ ΟΝΕΙΡΑ

Ἤτανε νύχτα ἤρεμη· τὸ σπίτι εἶχε στοιχειώσει
τοῦ φεγγαριοῦ ἡ κλέφτικη ἀκτίνα εἶχε τρυπώσει
ἀπὸ τῆς πόρτας τὴ σχισμή.
Τὸ κρύο ἔξω τσουχτερό· τίποτε δὲν κουνιέται
κι' ὅμως ἀκόμα ξαγρυπνῶ, ἡ σκέψη μου πλανιέται
φεύγει ἀπ' τὸ σπίτι μιὰ στιγμή.

Τὴν πέρνουνε τὰ κύματα τ' ἀγέρα καὶ τὴν πᾶνε
σὲ μιὰ καλύβα φτωχική, ἐκεῖ ὅπου κυλᾶνε
χρόνια τῆς συντριβῆς.
Μιὰ χήρα πλάϊ στὸ σταυρὸ τὴν προσευχή της κάνει
παρακαλεῖ τὴν Παναγιὰ τῶν γιῶν της νὰ ζεστάνη
τὸ διάβα τῆς ζωῆς.

ΘΡΥΛΟΣ

Ο ΓΕΡΟ ΠΕΥΚΟΣ

Ἀνάμεσα σὲ δυὸ μεγάλα βουνὰ ποὺ σκίζει περνῶντας ἕνα μικρὸ ποταμάκι βρίσκεται χτισμένο τὸ μικρὸ καὶ ἀγαπημένο χωριό μου. Μὲ τὸ μικρὸ χτύπο τῆς καμπάνας ὁ ἥλιος ἀρχίζει νὰ βγαίνη ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς καὶ στὰ ψηλότερα βουνὰ ρίχνει τώρα τὶς πρῶτες λαμπρές του ἀκτίνες καὶ ὅλο προχωρεῖ καὶ κάνει τὸν τακτικό του δρόμο πάνω στὸν βαθυγάλανο θόλο τ' οὐρανοῦ. Τὰ πουλάκια ἀρχίζουν νὰ σιγοπετοῦν ἀνάλαφρα τιτιβίζοντας ἀπὸ κλωνάρι σὲ κλωνάρι τὴν πρωϊνὴ προσευχή τους στὸν Παντοδύναμο καὶ οὐράνιο Πατέρα. Τὴν στιγμὴ αὐτὴ σκέπτομαι νὰ κάνω ἕνα περίπατο γιὰ νὰ θαυμάσω τὸ μεγαλεῖο τῆς φύσεως καὶ νὰ ἀναπνεύσω τὴν πρωϊνὴ ζωογόνο πνοὴ τοῦ δάσους. Ἀρχίζω λοιπὸν τὴν πορεία μου παίρνοντας γιὰ ὁδηγό μου τὰ γάργαρα νερὰ τοῦ ποταμιοῦ ποὺ καθὼς τὰ φωτίζει ὁ ἥλιος τὰ κάνει νὰ φαίνουνται σὰν διαμαντένια. Τὰ εἶχα γιὰ ἀρκετὴ ὥρα συντροφιά μου ὥσπου στὸ τέλος δὲν κατάλαβα πὼς βρέθηκα ξαφνικὰ μπροστὰ στὴν πρασινάδα καὶ στὴν δροσερὴ σκιὰ τοῦ δάσους.

Τί ἀξιοθαύμαστο θέαμα! Δὲν μπόρεσα νὰ κρατηθῶ ἀπὸ τὴν μαγευτικὴ ὀμορφιὰ τῆς φύσεως καὶ πέφτοντας κάτω ἀπὸ ἕνα γέρο πεῦκο ἄρχισα νὰ ὀνειροπολῶ. Βλέπω μιὰ πανέμορφη εἰκόνα. Σὲ μιὰ ὡραία τοποθεσία βρίσκεται κτισμένο ἕνα μικρὸ χωριὸ ποὺ τὸ λούζουν τὰ γάργαρα καὶ κρυσταλλένια νερὰ τῶν ρυακιῶν. Ἕνας τσοπάνης βόσκοντας τὰ πρόβατά του σ' ἕνα καταπράσινο λειβάδι στέκεται ὄρθιος σὰν καμμιὰ κολώνα καὶ παίζει τὴ φλογέρα του τόσο γλυκὰ ποὺ ὅλα μαγεμένα βοηθοῦν νὰ κάμουν τὸν ἦχο της πιὸ χαρμόσυνο. Ἐδῶ πέρα ἀρχίζει νὰ μοῦ λέη ὁ πεῦκος ὅτι εἶναι ὅλα θαυμάσια καὶ χιλιάδες ἄνθρωποι ἔρχονται κάθε χρόνο νὰ περάσουν μιὰ ὥρα εὐχάριστα ποὺ θὰ τοὺς μείνη ἀξέχαστη σ' ὅλη τους τὴ ζωή. Καὶ ἀρχίζει σιγὰ - σιγὰ νὰ μὲ νανουρίζη κουνῶντας τὰ φύλλα του ποὺ σκόρπιζαν παντοῦ τὴ μοσχοβολιά τους. Γιὰ πόση ὥρα ἔβλεπα τὸ πανέμορφο ὄνειρο; Οὔτε κι' ἐγὼ κατάλαβα, ὅταν ξαφνικά, ξύπνησα καὶ δὲν ἀντίκρυσα μπροστά μου τίποτε ἐκτὸς ἀπ' τὸν πελώριο πεῦκο ποὺ κούρνιαζαν ἐπάνω του χιλιάδες ἀγριοπερίστερα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΟΔ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑΣ
Παιδόπολη Βόλου

ΑΠΟΤΥΧΙΕΣ...

Τὴν Τρίτη — μέρα γουρλίδικια — στὶς 8½ θὰ δίναμε τὸ πρῶτο μάθημα... Ἤμουνα στὸ πόδι σπίτι, ἀπ' τὶς 6. Σχεδὸν ἀσυναίσθητα πῆρα τὸ πρωϊνό μου καὶ συνέχεια βρέθηκα στ' αὐτοκίνητο... Μιὰ τρεμούλα εἶχε κυριέψει ὅλο τὸ εἶναι μου. Μὲς τ' αὐτοκίνητο τοῦ κάκου προσπάθησα νὰ φέρω λίγους — τοὺς πιὸ... ἐπικίνδυνους — τύπους στὸ «κατώφλι τῆς συνείδησης», ὅπως λέγαμε τότε στὸ γυμνάσιο. Μιὰ καταχνιὰ θόλωνε ὅλα μπροστά μου. Κεῖνα τὰ χὶ καὶ ψὶ ποὺ τὴ νύχτα — νύχτα ἀγωνίας καὶ... παθῶν — μὲ συντρόφευαν στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ νοῦ μου, τώρα μ' εἶχαν ἀπαρνηθῆ...

Στὶς 8 βρέθηκα στὸ κτίριο τοῦ Πολυτεχνείου. Ἡ τρεμούλα μεγάλωσε στὸ πρῶτο ἀντίκρυσμα κεινου τοῦ τμήματος τῆς ὁδοῦ Πατησίων. Πάνω ἀπὸ 300 νέοι μὲ τὰ... ὅπλα ἀνὰ χεῖρας, ἕτοιμοι νὰ δώσουν τὴ μεγάλη μαχη. Καὶ νὰ σκεφτῆ κανεὶς πὼς μονάχα 30 θὰ ἦσαν οἱ προνομιοῦχοι. Ποιοὶ ὅμως;...

Νευρικὰ βαδίσματα στὸν χρόνο τῶν χτύπων τῆς καρδιᾶς... Οἱ πέννες σφίγγουνται σπασμωδικὰ στὰ χέρια... Ἄγνωστος μέσα σ' ἀγνώστους, ἀνεβοκατεβαίνω τὰ σκαλοπάτια ἀναμασῶντας σύγχρονα ἕνα κομμάτι στυπόχαρτο γιὰ... τσίκλα... Ὅλο τοῦτο τὸ «στεριανὸ κομβόϊ» ἀπὸ νέους, ποὺ χτὲς θὰ τὄβλεπες χαρούμενο, τώρα στέκει σοβαρό, ρίχνοντας δῶ καὶ κεῖ... κλεφτὲς ματιὲς στὴ... μεγάλη πόρτα. Ὥρα 8¼. Εἴμαστε στὸ ἀμφιθέατρο. Οἱ κόλλες — πόσο ἀλλοιώτικες μᾶς φαίνουνται ἀπὸ τὶς γνωστὲς τοῦ γυμνασίου — ἔχουν δοθῆ. Ἔχουν συμπληρωθῆ τὰ σχετικά, κι' ἡ πέννα — ὁ μόνος πιστὸς σύντροφος — ἔχει σταματήσει στὴ φράση: Θέμα 1ον... Περιμένει... Τὸ ἀμφιθέατρο εἶναι γιομάτο. Ἀποφεύγεις νὰ τοῦ ρίχνης ματιές, γιατὶ δὲν φέρνουν ἄλλο ἀποτέλεσμα ἀπὸ τὴν ἀπογοήτευση: «Εἴμαστε τρακόσιοι, σκέφτεσαι, καὶ θὰ — μιλᾶς στὸ τρίτο πρόσωπο πιὰ — μποῦν μονάχα τριάντα. Νάμαι σ' αὐτούς; Ἀδύνατο» καὶ... ξεχνᾶς... Νοιώθεις στιγμὴ μὲ τὴ στιγμὴ νὰ σὲ πλησιάζη τὸ τράκ.

Ὥρα 8½. Οἱ πόρτες κλείνουν. Ὁ καθηγητὴς ἀνοίγει τὸ... μεγάλο φάκελλο. Τὰ θέματα δίνονται. Μιὰ σιγὴ βασιλεύει ὁλοῦθε... Μπορεῖς νὰ ξεχωρίσης τὸν χτύπο τῶν καρδιῶν. Ἔχει μεγαλώσει ἀφάνταστα... Λίγες πέννες ἀρχίζουν τὸ ὄργωμα τοῦ χαρτιοῦ... Ἄλλες στέκουν...

Ἕνας τύπος στριφογυρνᾶ στὸ νοῦ μου... Τὸ ψὶ εἶναι μπρὸς ἢ τὸ χί;

Μιὰ ὑποψήφια λιποθυμεῖ. Τὴν ἀκολουθεῖ ἕνας δεύτερος...

Τὸ ψὶ ἀκόμα στριφοπετᾶ ἀσταθὲς γύρω μου. Πλησιάζει δώδεκα ἡ ὥρα... Οἱ κόλλες μαζεύονται... Τὸ ψὶ τὸ παίρνω μαζί μου σπίτι. Δὲν πειράζει τοῦ χρόνου — καὶ βλέπουμε — τοὺς τὴ δίνω... Ἐξ ἄλλου δὲν τοὺς τὴ χρωστάω...

ΤΟΣ - ΤΟ

Ο ΓΛΑΡΟΣ

Λευκοντυμένος γλάρος γοργόφτερα πετάει
σχίζοντας τὸν ἀέρα στὸν οὐρανὸ ψηλά,
καὶ πάλι μὲς στὴ θάλασσα ἀλαργινὰ βουτάει
γιὰ νὰ δροσίση πρόσχαρα τὰ κάτασπρα φτερά.
Καὶ νάτος στ' ἀκρογιάλι καμαρωτὸς πετάει
καὶ μὲ χαρά, τρελλὴ χαρὰ στὰ κύματα βουτᾶ
μὰ τώρα μὲς στὸ πέλαγος ἐχάθηκε καὶ πάει
φεύγει γιὰ τόπους ξένους, γιὰ μέρη μακρυνά.

ΛΑΖΑΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Κατερίνη

ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΥ ΛΟΓΙΑ

Γλυκειὰ Ἑλλάδα τοῦ κόσμ' ὁδηγήτρα,
π' ἔχεις γεννήσει παιδιὰ ἡρωϊκά,
Ἐσὺ ποὺ στὶς μάχες βγαίνεις νικήτρα,
Σὺ ποὺ ἡμερεύεις κι' ἄγρια θεριά.

Ἄσε με λίγο νὰ σὲ θαυμάσω
καὶ νὰ σὲ ψάλλω γλυκά, γλυκά,
ἄσε με, πλάνα νὰ σ' ἀγκαλιάσω
τώρα ποὺ πάω στὴ ξενητειά!...

...Καὶ σὰν τριαντάφυλλο γλυκό τοῦ Μάη
θὰ ἠχῆ στὴν καρδιά μου μιὰ ὡρία φωνή:
σὲ κάθε μάχη, ἡ Ἰδέα νικάει,
ἡ Μάνα μου ἡ Ἑλλάδα ἡ Γαλανή!...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΜΑΤΑΥΤΣΗΣ
Μαθητὴς Γυμνασίου Βάλτης

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Κάτω ἀπ' τὶς Καρυάτιδες

— Λοιπὸν τελειώσαμε μὲ τὸν Παρθενῶνα; ρώτησε ὁ θεῖος Βρασίδας. Ποιὸς εἶναι ὁ νέος ποὺ κάθεται ἐκεῖ ψηλὰ στὴν τριγωνικὴ πρόσοψη τῆς στέγης;

— Εἶναι ὁ Διόνυσος, τοῦ εἶπα, κι' ἡ τριγωνικὴ πρόσοψη ποὺ λές, εἶναι τὸ «Αέτωμα» τοῦ ναοῦ.

Ἡ σαμαρωτὴ στέγη σὲ δυὸ τέτοια τρίγωνα τέλειωνε, μπρὸς καὶ πίσω. Κι' ἦταν καὶ τὰ δυὸ στολισμένα μ' ἀνάγλυφες παραστάσεις, θαυμάσιες, ὅλες βγαλμένες ἀπ' τὸ ἐργαστήριο τοῦ Μεγάλου Φειδία. Αὐτό, ἐδῶ, τὸ ἀνατολικό, εἶχε ὁλοσκάλιστη τὴ γέννηση τῆς Ἀθηνᾶς.

— Μὰ ἡ Ἀθηνᾶ δὲ γεννήθηκε, θεῖτσα, μ' ἔκοψε ὁ Φάνης. Πήδησε μ' ὅλα της τὰ ὅπλα ἀπ' τὸ κεφάλι τοῦ Δία, ποὺ τὸ χτύπησε ὁ Ἥφαιστος μ' ἕνα σκερπάνι.

— Ναί, αὐτὴ ἀκριβῶς τὴ σκηνὴ παρίστανε, Φάνη. Στὴ μέση καθόταν ὁ Δίας, στὸ θρόνο του, καὶ δίπλα του στεκόταν ὁ θεὸς τῆς Φωτιᾶς μ' ἀνασηκωμένο ἀκόμα τὸ πελέκυ. Ἡ Ἀθηνᾶ, ὁλόλαμπρη σὰν μιὰ δόξα, στεκόταν ὀρθή, νεογέννητη, πάνοπλη πιάνοντας μὲ τὸ μεγαλόπρεπο παράστημά της ὅλο τὸ ὕψος, στὴ μέση τοῦ Ἀετώματος. Πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι της πετοῦσε ἡ Νίκη, μ' ἕνα στεφάνι στὸ χέρι, ἕτοιμη νὰ τ' ἀποθέση στὰ μαλλιὰ τῆς θεᾶς... Ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ, στέκονταν, θαμπωμένοι ἀπὸ τὸ κάλλος τῆς νεογέννητης οἱ θεοί κι' οἱ θεές: Ἄλλοι ὄρθιοι, ἄλλοι καθιστοί, ἄλλοι στὰ γόνατα κι' ἄλλοι πλαγιασμένοι, ἀνάλογα μὲ τὸ χῶρο ποὺ ἄφηνε στὸν καθένα τὸ τρίγωνο...

— Μὰ ἐδῶ εἶναι κι' ἕνα ἄλογο, φώναξε ὁ Λεωνίδας. Τί θέλει τὸ ἄλογο μέσα στοὺς θεούς; Καὶ τί ζωντανὸ ποὺ εἶναι! Θαρρεῖς πὼς φρουμάζει γοργανασαίνοντας ἀπ' τὸ τρέξιμο.

— Εἶναι τὸ ἄλογο ἀπ' τὸ ἅρμα τοῦ ἥλιου ποὺ βγαίνει μέσ' ἀπ' τὴ θάλασσα. Ἐσυμβόλιζε τὴν καινούργια φωτεινὴ ἐποχή, ποὺ ἄρχιζε στὴν Ἑλλάδα, μὲ τὴ γέννηση τῆς θεᾶς τῆς σοφίας. Ἀντίθετα στὸ ἄλλο ἄκρο τοῦ τριγώνου ἔγερνε στὴ θάλασσα τ' ἀσημένιο ἅρμα τῆς Σελήνης.

— Τί ὡραία παράσταση, φώναξε ἡ Μυρτώ. Καὶ νὰ μὴ σωθῆ ἀπ' αὐτὴν παρὰ ἕνας γυμνὸς θεὸς καὶ μιὰ κεφαλὴ ἀλόγου. Τί ἔγιναν οἱ ἄλλες μορφές;

— Εἶναι μιὰ θλιβερὴ ἱστορία, παιδιά μου. Τὸν καιρὸ τῆς Τουρκοκρατίας, ἕνας Ἄγγλος, ὁ Ἔλγιν, ζήτησε ἀπ' τοὺς Τούρκους τὴν ἄδεια νὰ πάρη μερικὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ...«μάρμαρα».

— Καὶ δὲν τὰ παίρνεις ὅλα; τοῦ εἶπε ὁ ἀμαθὴς μπέης ποὺ ὥριζε τὴν Ἀκρόπολη. Ὁ Ἔλγιν ποὺ ἤξερε τὴ μεγάλη ἀξία τους, γύμνωσε τότε τὸν Παρθενῶνα ἀπ' τὶς καλλίτερες παραστάσεις του. Καὶ τὸ χειρότερο ἦταν πώς, καθὼς τὰ κατέβαζαν μὲ σκοινιά, ἔπεφταν κάτω καὶ κομματιάζονταν. Πολλὰ βρίσκονται ἀκόμα στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο τοῦ Λονδίνου, μὰ καὶ πάρα πολλὰ καταστράφηκαν.

Τὰ παιδιὰ φαίνονταν ἀγανακτισμένα κι' ὁ θεῖος Βρασίδας θεώρησε σκόπιμο ν' ἀλλάξη κουβέντα.

— Καὶ τ' ἀντικρυνὸ τρίγωνο τῆς στέγης στὸ δυτικὸ — πὼς τὸ εἶπες;— Ἀέτωμα, τί παρίστανε, ξαδερφούλα;

— Ἐκεῖ οἱ θεατὲς ἔβλεπαν ἕναν καυγά, ἀποκρίθηκα... Ἕνα μάλλωμα ἀνάμεσα στὴ θεὰ Ἀθηνᾶ καὶ στὸν Ποσειδῶνα. Μά, αὐτὸ θὰ τὸ ποῦμε στὸ Ἐρέχθειο. Στὸν τόπο ὅπου ἔγινε ἐκείνη ἡ φιλονεικία.

— Πᾶμε λοιπὸν νὰ τὸ δοῦμε, εἶπε ἀνυπόμονος ὁ Φάνης.

Τί λόξα ἀλήθεια κι' αὐτή! Δὲ χορταίνει ν' ἀκούη μύθους. Τώρα σώνει καὶ καλὰ ἤθελε νὰ τοῦ διηγηθῶ τὴ φιλονεικία τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ποσειδῶνα.

Ἔπρεπε νὰ περιορίσω λίγο τὴν περιέργειά του. Κι' ἤξερα ἐγὼ μὲ τί τρόπο θὰ τὸ κατάφερνα.

— Ἔλα δῶ, Φάνη, νὰ δῶ ἂν εἶσαι ξύπνιος, τοῦ εἶπα. Ξέρεις γιατὶ εἶναι ἔτσι σκοῦρα τὰ μάρμαρα τοῦ Παρθενῶνα;

— Τὰ χρύσωσαν οἱ ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου τόσους αἰῶνες μὲ τὰ φιλιά τους, πρόλαβε κι' ἀποκρίθηκε ἡ Μυρτώ.

— Μπράβο, μικρή μου, τῆς εἶπα. Μίλησες σὰν ποιήτρια...

— Μὰ δὲ μ' ἄφησε νὰ σκεφτῶ, εἶπε ὁ Φάνης. Τί; δὲ θὰ τόβρισκα ἐγώ;

Γελάσαμε γιὰ τὴν τόσο παιδιάστικη αὐτὴ διαμαρτυρία.

— Δὲ χρειάζεται σκέψη γι' αὐτὰ τὰ πράματα, Φάνη εἶπε ὁ Λεωνίδας. Ἢ τὰ αἰσθάνεται κανεὶς καὶ τὰ λέει αὐθόρμητα ἢ ὁ κόπος του πάει χαμένος. Ἐγὼ λόγου χάρη δὲ θὰ σκεφτόμουν ποτὲ ν' ἀπαντήσω ἔτσι. Κι' ὅμως κάτι κατάλαβα κι' ἐγὼ ἀπ' τὸν Παρθενῶνα. Βρῆκα μερικὰ ἀπ' τὰ μυστικά του.

— Τί; Πές μας καὶ μᾶς.

— Νά, οἱ ἀκρινὲς κολῶνες εἶναι κοντήτερη ἡ μιὰ μὲ τὴν ἄλλη γιατί, καθὼς φωτίζονται πολύ, μεγαλώνει ἡ ἀπόσταση καὶ στὸ βλέμμα τοῦ θεατῆ γίνεται ἔτσι κανονικὴ σὰν τὶς ἄλλες. Ὕστερα, ὅλες οἱ γραμμὲς ἔχουν μιὰ καμπύλωση γιὰ νὰ φαίνονται ἴσιες μὲ τὴ διάθλαση τοῦ φωτός...

— Κάθε ἄνθρωπος βλέπει ἐκεῖνο ποὺ θέλει νὰ δῆ, εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας. Ὁ πρακτικὸς Λεωνίδας ἀπόδειξε πὼς δὲν θὰ πάνε χαμένα τὰ ἔξοδά μου. Θὰ γίνη σπουδαῖος μηχανικός.

Πήγαμε γελώντας κατὰ τὸ Ἐρέχθειο.

— Ἄ, ὅλα κι' ὅλα εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας. Τώρα θὰ γίνη καὶ τὸ δικό μου τὸ τάξιμο. Ὑποσχέθηκα στὸν ἀδελφό μου νὰ τοῦ στείλω μιὰ φωτογραφία μου κάτω ἀπὸ τὶς Καρυάτιδες.

Θρονιάστηκε στὰ σκαλοπάτια — ἦταν μιὰ ἀφορμὴ ἴσως γιὰ νὰ ξεκουραστῆ καὶ λιγάκι — καὶ φώναξε ἕναν πλανόδιο φωτογράφο.

— Τί εἶναι αὐτὲς οἱ μαρμάρινες κοπέλλες; ρώτησε ὁ Φάνης ὅταν ἀποθανατιστήκαμε κάτω ἀπὸ τὶς Καρυάτιδες.

— Εἶναι κανηφόρες τῶν Παναθηναίων, ἀπ' αὐτὲς ποὺ κρατούσανε στὸ κεφάλι τους τὰ πανέρια μὲ τὰ λουλούδια καὶ τοὺς καρπούς, εἶπε ἡ Μυρτώ. Κοιτάξετε πόσο ἐπίσημα καὶ ἀργὰ περπατοῦν, τὸ ἕνα πόδι μπρὸς καὶ τὸ ἄλλο πίσω.

— Μὰ τί παράξενο, τὴν ἔκοψε ὁ Λεωνίδας, οἱ τρεῖς ἔχουν τ' ἀριστερὸ μπροστὰ κι' οἱ ἄλλες τρεῖς τὸ δεξί. Γιατί τάχα;

— Ἀλήθεια, εἶπε κι' ὁ Φάνης, γιατὶ νὰ μὴν περπατοῦν μὲ τὸ ἴδιο βῆμα ὅπως κάναμε ἐμεῖς στὴ Γυμναστική;

— Ὁ καλλιτέχνης ποὺ τὶς καμε ἔτσι, εἶχε τὸ λόγο του τοὺς ἐξήγησα, γιὰ νάχη πιὸ ποικιλία τὸ βάδισμά τους καὶ νἆναι ἁρμονικώτερες στὸ μάτι τοῦ θεατῆ. Δέστε μὲ τί χάρη βαδίζουν! Θαρρεῖς πὼς πᾶνε σὲ χορὸ καὶ δὲ νιώθουν καθόλου τὸ βάρος τῆς στέγης ποὺ κρατᾶν στὰ κεφάλια τους.

— Τῆς στέγης; ἔκαμε ὁ Φάνης παραξενεμένος. Καὶ τότε μονάχα πρόσεξε πὼς οἱ Καρυάτιδες ὑποβάσταζαν τὸν ἐξώστη τοῦ Ἐρεχθείου. Καὶ πὼς τὰ πανέρια τους ἦταν ἕνα εἶδος κιονόκρανα.

— Τώρα θὰ κάμω μιὰ ἐρώτηση καὶ στὸν Λεωνίδα, εἶπα ἐγώ. Γιὰ ποιὸ λόγο λές, νεαρέ μου μηχανικέ, πὼς ὁ καλλιτέχνης ἔκαμε τέτοιο χτένισμα στὶς πεντάμορφες αὐτὲς κόρες; Γιατὶ ἄφησε τὶς πλεξοῦδες τους κάτω νὰ πέφτουν, ἐπάνω στοὺς ὤμους των; Μόνο γιὰ ὀμορφιά;

Ὁ Λεωνίδας στάθηκε λίγο σιωπηλός, ἐξετάζοντας τὰ ὡραῖα ἀγάλματα. Ὕστερα εἶπε μὲ βεβαιότητα.

— Ὁ λαιμὸς εἶναι τὸ πιὸ λεπτὸ μέρος τοῦ κορμοῦ. Καθὼς λοιπὸν αὐτὲς οἱ κοπέλλες χρησιμοποιοῦνται γιὰ κολῶνες στὸν χαριτωμένο αὐτὸ ἐξώστη τοῦ Ἐρεχθείου, ὁ τεχνίτης σκέφτηκε νὰ δυναμώση τὸ λαιμό, ρίχνοντας στὰ δυὸ πλάγια του, τὶς πλεξοῦδες καὶ κάνοντάς τον παχύτερο. Ἀλλὰ τί ἰδιοφυΐα ἀλήθεια, ποὺ εἶχε αὐτὸς ὁ τεχνίτης. Κρύβει τὸν πρακτικό του σκοπὸ σ' ἕνα ἐξαίσιο χτένισμα ποὺ ταιριάζει θαυμάσια στὴν ὅλη ἐμφάνιση τῶν Κανηφόρων. Κοιτάξετε τί ὡραῖα ποὺ πέφτουν τὰ φορέματά τους, πὼς διπλώνονται στὴ μέση, τί ἁρμονικὲς πτυχὲς ἔχουν! Καὶ πὼς ξεχωρίζει κάτω ἀπ' τὸ λεπτὸ ὕφασμα τὸ καλλίγραμμο σῶμα!

— Ἐγὼ βλέπω κάτι παράξενο, εἶπε ἡ Μυρτώ, ποὺ ὅλη τὴν ὥρα δὲν εἶχε μιλήσει. Μιὰ ἀπ' τὶς ἕξη Καρυάτιδες, τούτη ἐδῶ, ἡ πιὸ ὄμορφη, εἶναι πιὸ σκούρα ἀπὸ τὶς ἄλλες. Γιατί;

— Ἡ παρατήρησή σου εἶναι σωστή, Μυρτούλα. Αὐτὴ ἡ πιὸ σκούρα δὲν εἶναι ἀληθινή. Εἶναι ἀντίγραφο ἀπὸ γύψο. Τὸ πρωτότυπο βρίσκεται στὸ Λονδίνο.

— Μᾶς τὴν πῆραν δηλαδὴ κι' αὐτή, εἶπε πικραμένος ὁ Φάνης. Τὰ μάτια του ἔβγαζαν φλόγες, στὸ πρόσωπό του εἶχε χυθῆ ἕνας ἄγριος θυμός. Ἦταν ἱκανὸς νὰ κηρύξη πόλεμο γιὰ τὴν κλεμένη Καρυάτιδα.

— Καὶ ξέρεις, Φάνη μου, ἡ ξενιτεμένη αὐτὴ Ἑλληνοπούλα λαχταρᾶ, λένε, πολὺ τὴν πατρίδα της μέσα στὴν ὁμίχλη τοῦ Λονδίνου. Ἀναζητᾶ τὶς ἀγαπημένες της ἀδερφοῦλες ποὺ χαίρονται τὸ φῶς καὶ τὸν ἥλιο τῆς Ἀττικῆς. Κάθε βράδυ — γράφει σ' ἕνα του τραγούδι ἕνας μεγάλος ποιητής — οἱ διαβάτες ποὺ περνοῦν ἀπὸ τὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο ἀκοῦνε κλάμματα καὶ λυγμοὺς μέσ' στὴ νύχτα. Εἶναι ἡ Καρυάτιδα ποὺ τὴν πνίγει ἡ νοσταλγία.

Οἱ Καρυάτιδες

— Γιατὶ δὲν τὰ ζητᾶμε; Γιατὶ δὲ μᾶς τὰ γυρίζουν πίσω; εἶπε ὁ Φάνης.

Ὁ Λεωνίδας γέλασε.

— Μὴν τὸ παίρνης ἔτσι κατάκαρδα, Φάνη. Καὶ στὴν Ἀμερική, στὴν θετή σου πατρίδα, καὶ στὴ Γαλλία, καὶ στὴν Ἰταλία καὶ σὲ ἄλλες χῶρες, ἔχουν ἀριστουργήματα ἑλληνικά. Γιατὶ τὶς πρῶτες ἀνασκαφὲς στὴν Ἑλλάδα τὶς ἔκαναν ξένοι κι' ὁ νόμος τότε τοὺς ἐπέτρεπε νὰ παίρνουν τὰ εὑρήματά τους. Μὰ μὴ στενοχωριέσαι. Σ' ὅποιο Μουσεῖο τοῦ κόσμου κι' ἂν βρίσκονται, τὴν Ἑλλάδα δοξάζουν.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΚΑΤΑΡΤΙΣΘΗΚΕ Η ΕΘΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Ὅπως εἶναι γνωστό, στὶς 8 Ἀπριλίου ἡ ἐθνικὴ ποδοσφαιρικὴ μας ὁμάδα θὰ ἀγωνισθῆ στὸ Παλέρμο τῆς Ἰταλίας ἐναντίον τῆς Β΄ Ἐθνικῆς ὁμάδας τῆς Ἰταλίας.

Ἡ Ἐθνική μας ὁμάδα προετοιμάζεται μὲ κάθε ἐπιμέλεια γιὰ τὸν ἀγῶνα αὐτόν.

Οἱ ἀθληταὶ ποὺ τελικὰ θὰ ἀποτελέσουν τὴν ὁμάδα μας εἶναι οἱ ἑξῆς:

Τερματοφύλακες: Πεντζαρόπουλος — Γιοῦργος.

Ἕνα στιγμιότυπο ἀπὸ ἀγῶνα τοῦ «Ἐθνικοῦ» — Α. Ε. Ν. Νικαίας γιὰ τὸ Πειραϊκὸ πρωτάθλημα. Ἐνῶ ὁ γκολκήπερ τῆς Α.Ε.Ν. πηδᾶ ὁ σέντερ - φὸρ τοῦ «Ἐθνικοῦ» Ν. Λεκατσᾶς καὶ ὑποψήφιος γιὰ τὴν Ἐθνική μας ὁμάδα, παρακολουθεῖ ἕτοιμος νὰ ἐπέμβη.

Ὀπισθοφύλακες: Μουράτης, Παραγυιός.

Μέσοι: Μινάρδος, Κυτρίδης, Πούλης, Λινοξυλάκης, Ἰωάννου, Ποζάνης. (Ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς θὰ ἀποκλειθῆ).

Κυνηγοί: Χατζηνικολάου, Ι. Παπαντωνίου, Παπαγεωργίου, Μπέμπης, Φυλακτός, Δαρίβας, Κανάκης.

Δηλαδὴ ἡ ὁμάδα μας στὸ μὰτς αὐτὸ θὰ παρατάξη τὴν ἑξῆς σύνθεση:

Πεντζαρόπουλος — Ρωσίδης, Λινοξυλάκης, Μουράτης — Πούλης, Κοτρίδης — Χατζηνικολάου, Ι. Παπαντωνίου, Η. Παπαγεωργίου, Φυλακτός.

Στὸ μεταξὺ ὅμως καὶ οἱ Ἰταλοὶ προετοιμάζονται. Ἔχουν δὲ κληθῆ κιόλας οἱ ἑξῆς ἄσσοι τοῦ ἰταλικοῦ ποδοσφαίρου. Γκέσι (τερματοφύλακας τῆς Μόντενα), Μπούφου (τερματοφύλακας τῆς Μίλαν), Γκράβα (μπὰκ τῆς Τορίνο), Σεντιμένι (μπὰκ τῆς Λάτσιο), Τσερβάτο (μπὰκ τῆς Φιορεντίνα. Μέσοι: Πεντρόνι (τῆς Κόμο), Σανταμαρία (τῆς Παλέρμο), Φουῒν (τῆς Παλέρμο). Κυνηγοί: Βεντοῦρι (τῆς Φιορεντίνα), Λουτσεντίνι (τῆς Σαμοτόρια), Περισινότο (τῆς Οὐντινέζε), Νταρὶν (τῆς Οὐντινέζε), Μπάτσι (τῆς Ρώμα), Μιλιορίνι (τῆς Κόμο), Βιτάλι (τῆς Φιορεντίνα), Ἀντζελέρι (τῆς Ἀτλάντα), Γκάλι (τῆς Παλέρμο), Γκιάντι (τῆς Κόμο), Τσέλιο (τῆς Παντόβα).

Τὸν ἀγῶνα θὰ διευθύνη ὁ Αἰγύπτιος διαιτητὴς Μωχαμὲτ Ἔλ Σάγιεντ.

ΕΛΛΑΣ — ΙΤΑΛΙΑ 0 — 0

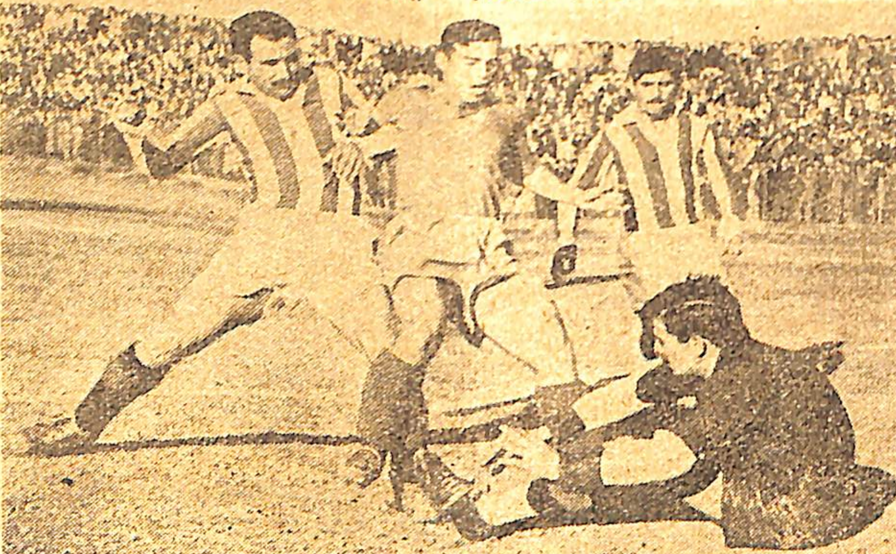
Πρὶν λίγες μέρες στὸ γήπεδο τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» ἡ Ἑλληνικὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμὰς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἀντιμετώπισε σὲ φιλικὸ ἀγῶνα τὴν ὁμάδα τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς Ἰταλίας. Ἡ Ἰταλικὴ ὁμάδα ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἄσσους τοῦ ἰταλικοῦ ποδοσφαίρου καὶ ἦταν ἡ πρωταθλήτρια τοῦ διασυμμαχικοῦ στρατιωτικοῦ πρωταθλήματος. Εἶχε νικήσει μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὶς ἀντιπροσωπευτικὲς ὁμάδες τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Τουρκίας.

Ἡ συνάντηση προκάλεσε ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον. Εἴκοσι χιλιάδες φίλαθλοι παρηκολούθησαν τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ποὺ ἔληξε μὲ τὸ τιμητικὸ γιὰ τὰ ἑλληνικὰ χρώματα ἰσόπαλο σκὸρ τῶν 0 — 0. Ἡ ἑλληνικὴ ἑνδεκάδα ἀνεδείχθη καλύτερη τῆς ἰταλικῆς. Οἱ Ἰταλοὶ παῖκτες ἐδήλωσαν τὰ ἑξῆς μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνα: «Ὅλοι σχεδὸν οἱ Ἕλληνες ποδοσφαιρισταὶ ἠγωνίσθησαν μὲ δυναμισμό, ζωτικότητα καὶ αὐτοθυσία ἔχοντες στὴν ἐμφάνισή τους κάτι τὸ ἡρωϊκό».

Ἰδιαίτερη ἐντύπωση προξένησε στοὺς ξένους ἡ ἀπόδοση τοῦ Μουράτη — ποὺ ἦταν καὶ ὁ ἥρωας τοῦ ἀγῶνα — καὶ τοῦ Μπέμπη.

Στὸν ἀγῶνα αὐτὸν οἱ δυὸ ὁμάδες ἐχρησιμοποίησαν τοὺς ἑξῆς παῖκτες: ΕΛΛΑΣ: Πεντζαρόπουλος, Μουράτης, Ρωσίδης, Ἰωάννου, Τριανταφύλλου, Κοτρίδης, Σκορδίλης, Σεραφείδης, (Ι. Παπαντωνίου), Πονηράκης, (Κανάκης), Μπέμπης, Ραδίτσας, (Νεστορίδης).

ΙΤΑΛΙΑ: Σούλις, Μπελόνι, Μπέρσια, Μπεργκαμάσι, Βουλτάζιο, Πινάρτι, Μπόσκολο, Ριζόνι, Ντόρντιο, Γκαφάσο, Ντὲ Σάντις.

Ἕνα στιγμιότυπο ἀπὸ ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα «Ὀλυμπιακοῦ» — «Πανιωνίου» στὸ Ποδηλατοδρόμιο, ποὺ ἔληξε μὲ 1 — 0 ὑπὲρ τοῦ πρώτου. Διακρίνονται οἱ μπὰκ τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ» Μουράτης καὶ Ρωσίδης, ποὺ προσπαθοῦν νὰ ἀνακόψουν τὸν Σωτηριάδη. Κάτω πεσμένος ὁ γκολκήπερ «Ὀλυμπιακοῦ» Κουρουκλᾶτος.

ΝΕΑ ΝΙΚΗ ΤΟΥ «ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ»

Ἡ ὁμάδα τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ» Πειραιῶς ἐπρόσθεσε μιὰ νέα νίκη στὸ ἐνεργητικό της κατακτῶντας τὸ ἐφετεινὸ «Κύπελλο Ἑλλάδος».

Ὁ «Ὀλυμπιακὸς» ἀφοῦ κέρδισε στοὺς ἡμιτελικοὺς ἀγῶνες τὸν «Πανιώνιο» μὲ 3 — 0, τὸν «Ἀστέρα» μὲ 3 — 1 καὶ τὸν «Μακεδονικὸ» μὲ 6 — 2, προεκρίθη γιὰ τὸν τελικὸ ἀγῶνα.

Ἀντιμέτωπός του ἦταν ἡ ὁμάδα τοῦ «Π.Α.Ο.Κ.» Θεσσαλονίκης ποὺ εἶχε σημειώσει μιὰ ἐξαιρετικὴ νίκη ἐπὶ τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» μὲ 1 — 0.

Ὁ ἀγῶνας αὐτὸς γιὰ τὸ «Κύπελλο Ἑλλάδος» ἔγινε στὸ γήπεδο τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» καὶ ἔληξε μὲ 4 — 0 ὑπὲρ τοῦ «Ὀλυμιακοῦ». Τὰ τέρματα ἐσημείωσαν οἱ Μουράτης, Δαρίβας καὶ Δρόσος (2).

Εἶναι ἡ δευτέρα φορὰ ποὺ ὁ «Ὀλυμπιακὸς» κερδίζει τὸ «Κύπελλο Ἑλλάδος». Τὸ 1947 τὸ εἶχε ξανακερδίσει νικῶντας τὸν «Ἡρακλῆ» Θεσσαλονίκης μὲ 5 — 0.

Ἀπὸ τότε ποὺ καθιερώθηκε τὸ Κύπελλο μέχρι σήμερα ἔχουν φθάσει μέχρι τοὺς τελικοὺς ἀγῶνες καὶ ἔχουν κερδίσει τὸ κύπελλο οἱ ἑξῆς ὁμάδες:

1932: Α.Ε.Κ. — Ἄρης Θεσσαλονίκης .... 5 — 3
1933: Ἐθνικὸς Πειραιῶς — Ἄρης Θεσσαλονίκης .... 2 — 1
1939: Α.Ε.Κ. — Π.Α.Ο.Κ. .... 2 — 1
1940: Π.Α.Ο — Ἄρης 3 — 1
1947: Ὀλυμπιακὸς — Ἡρακλῆς .... 5 — 0
1948: Π.Α.Ο. — Α.Ε.Κ. .... 2 — 1
1949: Α.Ε.Κ. — Π.Α.Ο. .... 2 — 1
1950: Α.Ε.Κ. — Ἄρης 4 — 0
1951 Ὀλυμπιακὸς — Π.Α.Ο.Κ. .... 4 — 0

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΙΝΔΙΑΙ: Ἡ Ἰνδικὴ Ποδοσφαιρικὴ Ὁμοσπονδία εἰδοποιεῖ ὅλα τὰ σωματεῖα ποὺ ἀνήκουν στὴ δύναμή της, ὅτι στὸ μέλλον οἱ ποδοσφαιρισταὶ τῶν ὅταν ἀγωνίζονται θὰ φοροῦν ὑποχρεωτικὰ παπούτσια! (Ὡς γνωστό, μέχρι σήμερα ἀκόμη καὶ στοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες οἱ Ἰνδοὶ ἀγωνίζονταν... ξυπόλητοι!).

Ὁ πρωτοθλητής μας στὴ δισκοβολία Νῖκος Σύλλας βρίσκεται σὲ ἀρίστη φόρμα.

ΑΓΓΛΙΑ: Στὸ Λονδῖνο πρὶν ἀπὸ καιρὸ γινόταν ἕνα μὰτς γιὰ τὸ ἀγγλικὸ πρωτάθλημα Α΄ κατηγορίας μεταξὺ τῶν ὁμάδων τῆς Τσάρλτον καὶ τῆς Φολκστόουν. Τὸ σκὸρ ἦταν 3 — 3 ὅταν σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ κεντρικὸς κυνηγὸς τῆς Φολκστόουν ἔδωσε ἕνα πολὺ ἰσχυρὸ σούτ, ἀπὸ μακρυά. Ὁ τερματοφύλακας τῆς Τσάρλτον τότε ἀντὶ νὰ προσπαθήση νὰ μπλοκάρη τὴν μπάλλα ἔτρεξε γρήγορα - γρήγορα ἔξω ἀπὸ τὴν μεγάλη περιοχὴ καὶ ἀπέκρουσε μὲ σοὺτ τὴν μπάλλα. Τὸ σούτ του ὅμως ἦταν τόσο δυνατὸ καὶ εὐθύβολο ποὺ πῆγε κατ' εὐθεῖαν καὶ καρφώθηκε στὰ δίχτυα τῆς Φολκστόουν, καὶ ἔτσι τὸ μὰτς ἔληξε μὲ 4 — 3.

Ἕνα τέτοιο ἀπρόοπτο εἶχε σημειωθῆ μιὰ ἀκόμη φορὰ στὰ ἀγγλικὰ ποδοσφαιρικὰ χρονικά. Συνέβη τὸ 1905 κατὰ τὴν διάρκεια ἑνὸς ἀγῶνος μεταξὺ τῶν ὁμάδων Μάντσεστερ καὶ Σίτυ Σάντερλάντ.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ γκολκήπερ τῆς Μάντσεστερ Οὐΐλλιαμς, ἐπωφελούμενος τοῦ εὐνοϊκοῦ ἀνέμου μὲ ἕνα καλὸ σοὺτ πέτυχε ἕνα τέρμα ἀπὸ τὴν περιοχή του, ὅπως ἀκριβῶς συνέβη καὶ στὸ μὰτς ποὺ ἀναφέραμε παραπάνω.

Τὸ γκὸλ αὐτὸ τὸ εἶχε δεχθῆ ὁ σκωτσέζος γκολκήπερ Τὲντ Νταΐγκ ποὺ ἦταν τότε τερμα-

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Πάλι ἡ εἰλικρίνεια

Πρέπει νὰ ἐπιμείνουμε ἀκόμα στὸ ζήτημα τῆς εἰλικρινείας. Εἶναι μιὰ ἀρετή, ποὺ δὲν τὴν προσέχουμε καὶ πολύ. Τὴ νομίζουμε σὰν νὰ εἶναι κάποια πολυτέλεια γιὰ τὸ χαρακτῆρα μας. Καὶ λέμε ἀρκετὲς φορὲς ψέμματα, ἢ κρύβομε μὲ τρόπο τὴν ἀλήθεια, χωρὶς νὰ αἰσθανόμαστε καμμιὰ στενοχώρια μέσα μας. Σὰν νὰ ἐκάναμε τὸ πιὸ φυσικὸ πρᾶγμα.

Εἴδαμε στὸ περασμένο σημείωμα, πὼς μερικὲς φορὲς δὲν εἴμαστε εἰλικρινεῖς ἀπὸ φιλότιμο ἢ ἀπὸ ὑπερηφάνεια, γιατὶ θέλομε νὰ κάνομε τὸν καλὸ ἢ τὸν ἔξυπνο. Σήμερα, ἂς ἐξετάσωμε μιὰ ἄλλη περίπτωση. Εἶναι ὅταν δὲν λέμε τὴν ἀλήθεια ἀπὸ ἐλαφρότητα, ἔτσι γιὰ ἀστεῖο! Λίγες φορὲς εἶναι, ποὺ λέμε ψέμματα γιὰ ἀστεῖα; Στὴν ἀρχή, τὸ κάνομε γιὰ νὰ γελάσωμε. Σὰν νὰ μὴ ὑπῆρχε ἄλλος τρόπος γιὰ νὰ διασκεδάσωμε, παρὰ λέγοντας ψέμματα.

Καὶ τὸ κακὸ εἶναι ὅτι πολλὲς φορὲς ἀφίνομε τὸ ψέμμα καὶ κρατάει πολύ. Δὲ σπεύδομε ἀμέσως, μόλις κάναμε ἔστω τὸ ἀστεῖο, νὰ ποῦμε ὅτι αὐτὸ ποὺ εἴπαμε δὲν ἦταν ἀλήθεια. Ἢ συμβαίνει ἀκόμα κάτι χειρότερο: Μὲ τὸ ψέμμα μας αὐτὸ βλέπομε ὅτι στενοχωρεῖται κάποιος. Δὲν τὸ σταματᾶμε ἀμέσως, ὥστε νὰ μὴ στενοχωρῆται ὁ ἄλλος. Τὸν ἀφήνομε νὰ ἐξακολουθῆ νὰ στενοχωρῆται γιὰ νὰ κάνομε ἐμεῖς τὸ ἀστεῖο μας. Ἔτσι κάνομε δυὸ λάθη μαζί: Πρῶτον λέμε τὸ ψέμμα καὶ δεύτερον κάνομε ἕναν ἄλλο νὰ στενοχωρῆται.

Τὸ τελευταῖο συμβαίνει ἢ μὲ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ σπιτιοῦ μας ἢ μὲ τοὺς πιὸ στενοὺς φίλους μας. Ἐπειδὴ ἔχομε μαζί τους πιὸ πολὺ θάρρος, νομίζομε πὼς μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ τοὺς στενοχωροῦμε. Καὶ αὐτὸ νὰ γίνεται ὄχι ἀπὸ ἀνάγκη ἢ ἔστω ἀπὸ ἀφέλεια ἢ ἀπροσεξία, ἀλλὰ ἐπίτηδες, γιὰ νὰ διασκεδάσουμε μεῖς!

Πολλὲς καὶ γνωστὲς σᾶς εἶναι τέτοιες περιπτώσεις, ἀλλὰ ἂς φέρομε μιὰ ὡς παράδειγμα. Παίζουν τὰ παιδιὰ στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου, εὔθυμα, χαρούμενα, εὐτυχισμένα. Σὲ μιὰ στιγμή, ἔρχεται ὁ Γιαννάκης, ποὺ εἶναι πολὺ φίλος μὲ τὸ Γιωργάκη, καὶ δῆθεν λυπημένος φωνάζει πὼς τὸ μικρὸ ἀδελφάκι τοῦ Γιωργάκη ἦταν στὸ δρόμο καὶ τὸ πάτησε ἕνα κάρρο. Ἐννοεῖται, ὅτι στὴν πραγματικότητα τίποτε δὲν συνέβη. Πρόκειται γιὰ «ἀστεῖο», ἔτσι γιὰ νὰ γελάσουν! Καταλαβαίνετε τώρα τὴν τρομάρα τοῦ Γιωργάκη, τὸ καρδιοχτῦπι του. Παρατάει τὸ παιχνίδι, ὅπως κι' ὅλα τἄλλα παιδιά, καὶ τρέχει κοντὰ στὸ Γιαννάκη νὰ μάθη τί ἀκριβῶς συμβαίνει. Κι' ἐκεῖνος δὲν σταματᾶ τουλάχιστο ἕως ἐδῶ, δὲν τοῦ λέει τὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ γιὰ ὥρα πολλὴ τὸν ἀφήνει νὰ βασανίζεται ἀπὸ τὴν ἀγωνία. Διασκεδάζει μὲ τὴν ἀγωνία τοῦ φίλου του!

Δὲν εἶναι, παιδιά, φοβερό; Φαντάζεσθε, ποτέ, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς θὰ τὸ ἔκανε ποτὲ αὐτό, ὅταν ἦταν ἐδῶ ἐπὶ τῆς γῆς; Μπορεῖ νὰ βάλη τὸ μυαλό σας, ὅτι θὰ στενοχωροῦσε τὴ Μητέρα Του, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ γελάση; Τότε, ὅμως, ἂν Ἐκεῖνος δὲν τὸ ἔκανε ποτέ, πῶς ἐπιτρέπεται νὰ τὸ κάνωμε μεῖς; Εἶναι σωστό; Δὲν ἔχομε συμφωνήσει, ὅτι θὰ προσπαθοῦμε νὰ Τοῦ μοιάσωμε; Τότε ὅμως πῶς μποροῦμὲ νὰ κάνομε πράγματα, ποὺ Ἐκεῖνος οὔτε τὰ ἔκανε, οὔτε ἦταν δυνατὸν ποτὲ νὰ τὰ κάνη; Μὰ καὶ στὰ ἀστεῖα, καὶ στὰ «ἀθῶα» ψέμματα πρέπει νὰ προσέχομε νὰ γίνομε ὅμοιοι μὲ τὸν Κύριό μας; Σὲ ὅλα, σὲ ὅλα. Τότε θὰ εἴμαστε τέλειοι.

Ο ΠΑΤΕΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

τοφύλακας τῆς Ἐθνικῆς Σκωτίας.

ΙΣΠΑΝΙΑ: Ἡ Ἐθνικὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τῆς Ἱσπανίας ἔχει δώσει μέχρι τώρα 87 διεθνῆ μάτς. Οἱ πιὸ συχνοὶ ἀντίπαλοι τῆς Ἱσπανικῆς ὁμάδας ἦσαν οἱ Πορτογάλοι (22 φορές), οἱ Ἰταλοὶ (14 φορές) καὶ οἱ Γάλλοι (8 φορές). Ἐναντίον τῆς Πορτογαλικῆς Ἐθνικῆς ὁμάδας ἡ Ἱσπανία ἔχει ἐπιτύχει 66 τέρματα καὶ ἔχει δεχτῆ 25. Ἐναντίον τῆς Ἰταλίας ἔχει ἐπιτύχει 11 καὶ ἔχει δεχτῆ 23. Ἀλλὰ ἐναντίον τῆς Γαλλικῆς ὁμάδας ἡ Ἱσπανικὴ ἔχει σημειώσει 30(!) γκὸλ καὶ ἔχει δεχτῆ μόνο 4. Δηλαδὴ οἱ Γάλλοι εἶναι οἱ πιὸ εὔκολοι ἀντίπαλοι γιὰ τοὺς Ἱσπανούς.

ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ: Ὅπως γράψαμε καὶ παληότερα στὴν Νέα Ὑόρκη ἀπεκαλύφθη ἀπὸ τὴν ἀστυνομία ἕνα μεγάλο σκάνδαλο. Τὸ σκάνδαλο τῶν «σιὲκ» (συνενοημένων) συναντήσεων μπάσκετ - μπώλ. Δηλαδὴ στὸ μὰτς αὐτὸ ἡ μιὰ ὁμάδα νικόταν ἐπίτηδες γιὰ νὰ κερδίζουν οἱ ἀπ' ἔξω τὰ μεγάλα στοιχήματα. Τὸ σκάνδαλο αὐτὸ πῆρε τεράστιες διαστάσεις μετὰ τὶς ἀποκαλύψεις ποὺ ἔκανε ὁ συλληφθεὶς 26έτης φοιτητὴς καὶ μπασκετ - μπωλίστας Λοὺ Λίπμαν, τῆς περίφημης ἀμερικανικῆς ὁμάδας «Λὸνγκ Ἄϊλαντ Γιουνιβέρσιτυ». Ὁ Λίπμαν συνελήφθη μὲ τὴν κατηγορία πὼς πῆρε 400 δολλάρια γιὰ νὰ ἀστοχῆ σκόπιμα στὶς καλαθιές του. Ὁ Λίπμαν ἐδήλωσε στὴν ἀνάκριση πὼς γιὰ πρώτη φορὰ κατάλαβε πὼς ὁ συμπαίκτης του Νὰτ Μίλλερ ἐδωροδοκεῖτο σ' ἕνα μὰτς στὸ «Μάντισον Σκουαὶρ Γκάρντεν». Ἐκεῖ παρετήρησα— εἶπε—ὅτι ὁ Νὰτ ἀστοχοῦσε ἐπίτηδες. Στὸ ἡμίχρονο, λοιπόν, τοῦ εἶπα πὼς ἂν συνεχίση ἔτσι θὰ τοῦ τσάκιζα τὰ μοῦτρα. Αὐτὸς ὅμως μοῦ ἀπάντησε. «Καὶ μιὰ τρίχα τῆς κεφαλῆς μου ἂν πειράξης θὰ ἔχης νὰ κάνης μὲ ἀνθρώπους ποὺ δὲν ἀστειεύονται, μὲ τύπους ποὺ κουβαλᾶν μέσα στὶς τσέπες τους κάτι παιγνιδάκια (!) ποὺ ξερνοῦν μολύβι καὶ φωτιά!...

» Ἔπειτα σιγὰ - σιγὰ τὸ 1948 μὲ παρέσυραν κι' ἐμένα, στὴν πλεκτάνη αὐτὴ τῶν κακοποιῶν».

Ὁ Λίπμαν κλείστηκε στὶς φυλακὲς μαζὺ μὲ ἄλλους συμπαῖκτες του. Στὸ μεταξὺ ἡ Ἀμερικανικὴ Ἀστυνομία κινεῖται δραστήρια γιὰ τὴ σύλληψη καὶ τῶν ἄλλων συνενόχων.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ...

... Τὸ 1905 στὴν πίστα τοῦ ποδηλατοδρομίου «Βενσὲν» τῶν Παρισίων ἔγινε ἀγών... βραδύτητος μεταξὺ τοῦ Γερμανοῦ Μάγερ καὶ τοῦ Γάλλου Πουλαίν. Μὲ τὴν ἐκκίνηση καὶ οἱ δυὸ ποδηλάτες ἰσορρόπησαν ἐπάνω στὰ ποδήλατά τους καὶ ἔμειναν σὰν ἀγάλματα ἐπὶ 1 ὥρα καὶ 51 λεπτά. Στὸ τέλος ἀφοῦ δὲν προχώρησαν καθόλου ἀνεκηρύχθησαν ἰσόπαλοι.

... Ὁ περίφημος «ἐξτρὲμ» Στάνλεϋ - Μάθιους ὁ «μάγος τῆς κτρίμπλ» ὅπως τὸν ἔχουν ἀποκαλέσει οἱ Βρεττανοὶ φίλαθλοι, ἔχει ἀγωνισθῆ 54 φορὲς μὲ τὰ χρώματα τῆς Ἐθνικῆς ποδοσφαιρικῆς ὁμάδας τῆς Ἀγγλίας.

... Ὁ Νῖκος Ζάκκας ὁ δυναμικὸς μπὰκ τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ» Πειραιῶς, ἂν ἀγωνιζόταν ἀκόμη σήμερα, ἀσφαλῶς θὰ ἔπαιζε στὴν Ἐθνική μας ὁμάδα. Ὁ Ζάκκας ὅμως τώρα ἐργάζεται σὰν μηχανικὸς στὸ πλοῖο «Ἑλληνικὴ Ἀκτή».

... Ὁ διάσημος Γερμανὸς ἀκοντιστὴς Γκέραντ Στὲκ Ὀλυμπιονίκης τοῦ Βερολίνου (1936) μὲ 71 μ. 84, θεωρεῖται ὁ μεγαλύτερος «ρίπτης» ποὺ γνώρισε ποτὲ ὁ κόσμος. Ὁ Στὲκ εἶχε τὰ ἑξῆς ἀτομικὰ ρεκὸρ στὰ ἀγωνίσματα ρίψεων: Ἀκοντισμὸς 73 μ. 96, σφαιροβολία 16 μ. 49, δισκοβολία 49 μ. 76, σφυροβολία 55 μ. 28.

... Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄσσους Ἕλληνες ποδοσφαιριστὲς ἦταν ὁ Ἄγγελος Μεσσάρης. Ὁ Μεσσάρης ξεκίνησε σὰν μέτριος παίκτης τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» τὸ 1927. Τὸ 1928 ἐξελίχθη καὶ τὸ 1929 ἦταν «ἄσσος». Ἔπαιξε δυὸ χρόνια, δηλαδὴ μέχρι τὸ 1931 καὶ προκάλεσε τὸν θαυμασμὸ ὅλων τῶν φιλάθλων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Στὸ ζενὶθ ὅμως τῆς καρριέρας του ἀπεχώρησε ἀπὸ τὴν ἐνεργὸ δράση, χωρὶς νὰ δώση καμμιὰ ἐξήγηση. Κανεὶς δὲν ξέρει τὸ μυστικὸ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ Ἀγγέλου Μασσάρη ἀπὸ τὸ ποδόσφαιρο.

... Τὸ 1931 ἡ Ἐθνικὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τῆς Ἀγγλίας πέτυχε μιὰ ἐκπληκτικὴ νίκη ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Ἱσπανίας μὲ τέρματα 7 — 1. Ἂς σημειωθῆ πὼς γκολκήπερ τῆς Ἐθνικῆς Ἱσπανίας ἦταν ὁ περίφημος Ρικάρντο Ζαμόρα.

... Στὴν κωπηλασία οἱ ὀκτάκωπες βάρκες πρέπει νὰ ἔχουν μῆκος 14,50 μ. πλάτος 1 μ. 15 καὶ βάρος 150 κιλά.

... Ἕνας Ἕλληνας ὁμογενὴς ἐξ Ἀμερικῆς καὶ θαυμάσιος σπρίντερ, τῆς περιόδου 1933 - 35, ἄγνωστος ὅμως, στοὺς πολλοὺς Ἕλληνες φιλάθλους, ὁ Τὲντ Ἔλλισον (Θ. Τσαρέας εἶναι τὸ πραγματικό του ὄνομα) ἐξακολουθεῖ νὰ κατέχη τὸ παγκόσμιο ρεκὸρ τῶν 200 μ. καὶ 220 γυαρδῶν, ἐπὶ κλειστοῦ στίβου, μὲ 22,2. Τὸ ρεκὸρ αὐτὸ ἐδημιούργησε τὴν 1ην Μαρτίου 1935, στὸν κλειστὸ στίβο τοῦ Σταδίου Μπροῦκλιν τῆς Ν. Ὑόρκης. Ἡ διαδρομὴ ἦταν συνεχῶς κυκλοτερὴς μὲ τρεῖς στροφές. Στὶς 22-2-1938 ὁ Ροντενκίρχεν (Η.Π.Α.) πέτυχε 22,1, ἀλλὰ τὸ ρεκόρ του αὐτὸ δὲν ἀνεγνωρίσθη. Ὁ Θ. Τσαρέας, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀθλητικῆς του καρριέρας πέτυχε: 10,5 στὰ 100 μ., 21,2 στὰ 200 μ., 49,2 στὶς 440 γυάρδες καὶ 9,7 στὶς 100 γυάρδες. Ἀγωνίσθηκε τὸ καλοκαῖρι τοῦ 1935, καὶ στὸ Στάδιό μας, μαζὺ μὲ τὴν ὁμάδα τῶν ὁμογενῶν ἀθλητῶν, στὴν ὁμάδα συμπεριλαμβάνονταν ὁ Γ. Θεοδωρᾶτος, ὁ Φατσέας, ὁ Χλέντζος καὶ ὁ Συρᾶκος, ἦταν ὅμως τελείως ἐκτὸς φόρμας γι' αὐτὸ ἀπέτυχε στοὺς προκριματικούς.

... Εἰς τὸ ἅλμα εἰς μῆκος οἱ Εὐρωπαῖοι ἅλται ὑστεροῦν πάντοτε ἔναντι τῶν Ἀμερικανῶν συναδέλφων των κατὰ 0,20 - 0,35 ἑκατοστὰ τουλάχιστον. Τὰ τελευταῖα μεταπολεμικὰ χρόνια μάλιστα (1945 - 49) τὰ μετριώτατα εὐρωπαϊκὰ ρεκὸρ ἔκαναν περισσότερο αἰσθητὴ τὴ διαπίστωση αὐτή. Πάντως οἱ Γερμανοὶ ἅλται ὑπῆρξαν οἱ ἀνώτεροι στὴν γηραιά μας Ἤπειρο. Τὰ κατὰ σειρὰ ὀκτὼ καλύτερα ρεκὸρ τῆς Εὐρώπης, μέχρι καὶ τοῦ 1949, εἶναι τὰ ἀκόλουθα: 7,90 Λ. Λὸνγκ (Γερμ.) 1937, 7,76 Λάϊχουμ (Γερμ.) 1936, 7,73 Α. Νάφεϊ (Ἰταλ.) 1936, 7,70 Ρ. Πὼλ (Γαλλ.) 1936, 7,64,5 Ρ. Ντόμπερμαν (Γερμαν.) 1927, 7,64 Κόχερμαν (Γερμαν.) 1928, 7,61 Π. Ο' Κόννορ (Ἰρλανδ.) 1901, 7,58 Χ. Κολτάϋ (Οὐγγαρ.) 1934 καὶ Κρέολιτς (Γερμαν.) 1949. Ὡς γνωστὸ τὸ Πανελλήνιο ρεκὸρ κατέχει ἀπὸ τοῦ 1937, ὁ Γρ. Λαμπράκης (Πειραϊκ.) μὲ 7,37.

... Καὶ μερικὰ γιὰ τοὺς φίλους τοῦ βόλλεϋ - μπώλ, τῆς ὡραιοτάτης αὐτῆς παιδιᾶς. Τὸ γήπεδο διὰ νὰ εἶναι κατάλληλο γιὰ διεθνεῖς ἀγῶνες πρέπει νὰ εἶναι μήκους 15 μ. καὶ πλάτους 7,50 μ. χωρισμένο σὲ δυὸ ἴσα τετράγωνα. Τὸ δίχτυ τοποθετεῖται σὲ ὕψος 2,40 - 2,50 μ. ἀπὸ τοῦ ἐδάφους (ἡ ἄνω κορυφή του) καὶ πρέπει νὰ ἔχη μῆκος 9 μ. καὶ πλάτος 0,90 μ. Τέλος ἡ μπάλλα πρέπει νὰ εἶναι διαμέτρου 0,65 μ. καὶ βάρους 250 γραμμαρίων. Στὸ βόλλεϋ-μπὼλ ἡ Ἐθνική μας ὁμάδα ἐνίκησε τὸ 1939, τὴ Γαλλία μὲ 3 — 2. Τὸ παγκόσμιο πρωτάθλημα τὸ 1949 τὸ ἐκέρδισε ἡ Ρωσσία.

Τοῦ ΘΑΝΑΣΗ ΠΕΤΣΑΛΗ

Επρόσμενε ἡ Ρούμελη, πρόσμενε ὁ Μωριάς, τὸν καρτερούσαν τὰ Ἑφτὰ Νησιὰ κι' ἡ Μάνη. Μάρτης, στὸ ἔμπα τοῦ καιροῦ, κι' ἕνα πρωῒ δροσάτο μὰ λιοπερίχυτο, ἀνηφορίζει τὴν πλαγιὰ — στὰ Τζουμέρκα ἤτανε; γιὰ στ' Ἄγραφα; γιὰ στὸ Κακοσούλι; — ἀνηφορίζει ὁ Λάμπρος, τὸ παλληκάρι ποὺ 'στειλε ὁ καπεταν - Σταθᾶς στὸν κάμπο κάτω, στὸ Παλιολίβαδο, νὰ κυττάξει γιὰ τὰ πρόβατα — ζυγώνει Λαμπρή, τ' ἀρνιὰ τὰ σημαδέψανε, ὅσα εἶναι γιὰ τὴ σούβλα — ἀνηφορίζει ὁ Λάμπρος καὶ λιανοτραγουδάει:

Σαράντα παληκάρια ἀπὸ τὴ Λεβαδιὰ
καλὰ κι' ἁρματωμένα πηγαίνουν γιὰ κλεψιά...

Τραγουδῶντας, μπλέκει σὲ τοῦτο τὸ σκοπὸ ἄλλο σκοπὸ καὶ λόγια ἀπὸ ἄλλο τραγούδι. Λέει:

Ὡς πότε, βρέ... βρέ, παληκάρια,
θὰ ζοῦμε στὰ στενά...

Φέρνει προφαντὸ χαμπέρι ὁ Λάμπρος στοὺς συντρόφους... Ὁ Ρήγας εἶναι στὸ δρόμο κι' ἔρχεται. Τοῦ εἴπανε τοῦ Λάμπρου ὀνόματα, πολιτεῖες ποὺ εἶδε ὁ Ρήγας, χῶρες ποὺ περνάει, μὰ ὁ Λάμπρος τὰ μπερδεύει, μηδὲ καὶ θυμᾶται. Ἔρχεται ὁ Ρήγας! τοῦτο εἶναι! κι' ἄλλο θές; Ὁ καπετάνιος τὰ ξέρει τὰ παραπέρα. Καθὼς βαδίζει τὸ παληκάρι, δεξιά του κρέμεται ἡ σάρα ἑκατὸ ὀργιὲς κάτω, ἀσπρολογοῦνε τὰ χαλίκια — χαλίκια εἶναι, γιὰ χιόνι; — ἀριστερά, σὰ σηκώσεις τὸ κεφάλι, θωρεῖς ν' ἀεροζυγιάζονται βράχια κι' ἔλατα πάνω στὸν καταγάλανο οὐρανό. Ὁ Λάμπρος ἀνηφορίζει βιαστικά, διώχνοντας καταπίσω τὸ γιδόστρατο μὲ τὴν πελώρια γκλίτσα. Φέρνει τὸ χαμπέρι. Σὰν τὸν μυριστήκανε τὰ σκυλιὰ ἀπὸ πάνω ἀπ' τὸ λημέρι κι ἀρχινήσανε τὰ ἀλυχτήματα, ἔβαλε ὁ Λάμπρος τὶς φωνές:

— Συντρόφια! ἐλᾶτ' ἐλᾶτ' ν' ἀκοῦστε!... Ἔρχιτ' ὁ Ρήγας!... ὁ Ρήγας ἔρχεται!...

Τρέξανε οἱ σύντροφοι. Μὰ σὰν κατάλαβαν, τί ἤθελε νὰ πεῖ ὁ Λάμπρος, βάλανε κι' ἐκεῖνοι τὶς ἀγριοφωνάρες καὶ βγάλανε τὶς κουμποῦρες καὶ τραβούσανε: μπάμ, μπάμ... μπαμμπούμ!

Πρόβαλε ἀπ' τὴ σπηλιὰ ὁ καπετὰν - Σταθᾶς.

— Τί τρέχει, ὀρὲ παιδιά;

Μαθαίνει τὰ τρεχούμενα καὶ κάνει πρῶτα - πρῶτα τὸ σταυρό του.

— Ἀμήν! λέει. Κοντοζυγώνει ἡ μέρα τοῦ Κυρίου!

Μὰ οἱ κουμπουριὲς καὶ τὰ ξεφωνητὰ δὲν τὸν ἀφήνουν ν' ἀποσώσει.

— Σκασμός, μωρέ! τοὺς κράζει. Ὅσο νά 'ρθει, νὰ τόνε δῶ ἐγώ, νὰ κατεβῶ νὰ πάω νὰ τὸν φιλήσω σταυρωτὰ στὰ μάγουλα, ἐσεῖς θὰ κάτστε 'δωνά, μὲ τ' ἅρματα στὸ χέρι... Γιὰ σήμερις ὅμως, χάϊντε, βάλτε στὴ σούβλα δυὸ ἀρνιά, νὰ ξεφαντώσουμε!

Βιγλίζανε τὸ πέλαγος

Φάγανε κι' ἤπιανε ὁλημερὶς καὶ τὴ μισὴ τὴ νύχτα. Καὶ τ' ἄγρια τὰ μεσάνυχτα καμπόσα παληκάρια — πάνω στὸ κέφι — θελήσανε νὰ κατεβοῦν κάτω στὸν κάμπο, νὰ πάρουνε κεφάλια τούρκικα. Λαχτάρησε ὁ καπετάνιος νὰ τοὺς ἀμποδίσει. Αὐτοὶ δὲν ἀκούγανε. Πρόσταξε ὁ καπετάνιος νὰ τοὺς δέσουνε. Χαράματα τοὺς ἄφησε πάλι.

Ὁ καπετάνιος κάθεται στὸ ἄνοιγμα τῆς σπηλιᾶς, κι' ἔχει ψιλὴ κουβέντα μὲ τὸ πρωτοπαλήκαρό του. Μπροστά, χαμηλὰ κάτω, σὰν νὰ φουσκώνει ἡ γῆς, κορφές, κορφὲς καὶ καταράχια καὶ γκρεμνοὶ καὶ ρεματιές, καὶ γύρω καταχνιὰ καὶ σύννεφα... στεριὰ εἶναι γιὰ θάλασσα;...

Θάλασσα, πικροθάλασσα, τὸ κῦμα σου ἔχει νὰ φέρει ἄλλο χαμπέρι... Ἐκεῖ στὶς ἀκρογιαλιές, στὰ κουφαλιασμένα βράχια ὅπου βροντάει ὁ ἀγέρας καὶ χτυπάει μὲ τὸν ἀφρὸ καὶ τὴν ἁρμύρα καὶ δὲ σ' ἀφήνει νὰ ξανοίξεις πέρα στὸ πέλαγο τί ἔρχεται, τί πάει... μόνο τὸ κῦμα πάνω στὸ κῦμα, βαθυπράσινο, μαυρογάλαζο, ἀγριεμένο... κάτω στῆς Μάνης τὰ γιαλοπερίγιαλα στέκουν σὰ βίγλες, σὰ γοργόνες καραβιῶν, ἄντρες λιοκαμένοι, ἄντρες θαλασσοπνιγμένοι, καὶ ψάχνουνε τὴ θάλασσα μὲ τὸ μάτι... Ἔρχεται, γιὰ δὲν ἔρχεται; Ἐδῶ τοὺς μήνυσε, ἐδῶ θὰ 'ρθεῖ, ἐδῶ θὲ νὰ πρωτοπατήσει τὸ ποδάρι του ὁ Ρήγας. Κι' εἶναι ξεσηκωμένος ὅλος ὁ λαός. Γιατὶ μπῆκε Ἀπρίλης κι' ἀκόμα νὰ 'ρθεῖ ὁ Ρήγας. Θά 'ρθει νὰ ξεσηκώσει ὅλα τὰ Μπαλκάνια μαζί, ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη. Καὶ θά 'ναι μαζί του κι' ὁ Μποναπάρτης μὲ τὰ καράβια του καὶ μὲ τ' ἀσκέρια του. Ἀπὸ τὴ Μάνη θὰ ξεκινήσουνε, στὴ Μάνη θ' ἀνάψει τὸ φυτίλι, κι' ἡ φωτιὰ θ' ἁπλώσει σ' ὅλη τὴ Ρούμελη, πέρα γιὰ πέρα...

Κι' ἄξαφνα ἦρθε καράβι κασιώτικο, κι' εἶπε πὼς τὸ Ρήγα τὸν ἔχουνε φυλακισμένο οἱ ἀούστριοι, καλὰ - καλὰ δὲν ξέρουν. Πάνω στὰ βράχια, σὰ σὲ πλῶρες, σωστὲς γοργόνες στέκουνε οἱ ἄντρες καὶ ψάχνουν τὴ θάλασσα μὲ τὸ μάτι. Θὰ 'ρθεῖ;... Θὰ 'ρθεῖ! Κι' ἦρθε μαντάτο κακό, ποὺ σκόρπισε τὶς καταχνιές. Σὲ μπουντρούμι, λέει, τὸν ἔχουνε οἱ ἀουστριακοὶ τὸ Ρήγα, στὸ Τριέστι.

Στέκουν οἱ ἄντρες στὰ στητὰ τὰ βράχια, στ' ἀκροθαλάσσι, καὶ βιγλίζουνε τὸ πέλαγο, ὡς νὰ ἤτανε νά 'ρθει... Θὰ 'ρθει! Ψέματα εἶναι πὼς τὸν πιάσανε! Μὰ κι' ἂν τὸν πιάσανε, αὐτὸς θὰ 'ρθεῖ! Δὲν τὸν χωρᾶνε αὐτὸν τὰ μπουντρούμια!

Κι' εἶναι ἥλιος καφτερός, κι' ἦρθε τὸ καλοκαίρι. Ἀφοῦ κι' ἐδῶ στοὺς ἄγριους κάβους τοὺς θαλασσοπνίχτες, τὸ κῦμα σώπασε γιὰ λίγο. Ἀπέραντη ἁπλωσιὰ σὰν τοῦ οὐρανοῦ γαλάζια. Ἡ θάλασσα στρώθηκε χαλὶ γιὰ νὰ περάσει...

Μὰ πέρασαν τὰ χελιδόνια, ὁ Ρήγας δὲν ἐφάνηκε ὅλο τὸ καλοκαίρι... Κανένας δὲν τὸ ξέρει πῶς, ἀπὸ στόμα σὲ στόμα μαθεύτηκε, ὅτι ὁ Ρήγας σήπεται στῆς Βιέννας τὰ μπουντρούμια. Ἀπὸ καρδιὰ σὲ καρδιὰ κύλησε βαρειὰ ὁ πόνος, ἀπὸ μάτι σὲ μάτι τὸ κλάμα. Ὁ Ρήγας, λένε, μαρτυράει στοῦ μπόγια τὰ χέρια... Κι' ὅλο ἔρχεται κι' ἄλλη εἴδηση, τάχα πὼς ὁ Ρήγας ζεῖ. Ζεῖ καὶ βαστάει καὶ θά 'ρθει. Κι' ὅλο ξεγελιέται τῶν γραικῶν ἡ ἐλπίδα.

Κι' ἄξαφνα, στὸ ξεθύμασμα τοῦ καλοκαιριοῦ, ὅταν οἱ θάλασσες ξαναντρειεύουν, ἕνα μπάρκο ποὺ πήγαινε στὴ Μάνη, κάνει ἀνάποντεχα σκάλα στὸ Μισολόγγι, ἔξω ἀπ' τὴ λιμνοθάλασσα. Κι' ἀπὸ κεῖ κοινολογήθηκε ἡ συμφορά. Ὁ Ρήγας πέθανε, ὁ Ρήγας πάει! Τὸν ἔφαγε τὸ σκοτάδι! Οὔτε ποῦ, οὔτε καὶ πῶς! Λίγοι δὲν τὸ πιστέψανε. Ὡς νά 'ταν ἀπὸ Θεοῦ, νὰ μὴν μποροῦσε νὰ γίνει ἀλλοιῶς, ὅλοι τὸ πιστέψανε μονομιᾶς, τὸ εἴδανε μὲ τὰ μάτια τους (εἴτανε τόσα τὰ βάσανα τοῦ κόσμου, γενιὲς - γενιῶν, ποὺ ὁ καθένας εὔκολα τὴ δεχόταν τὴν καινούργια συμφορὰ) τὸ πίστεψαν, ὅτι ὁ Ρήγας πέθανε, ὅτι ἡ ἐλπίδα πάει, κι' οὔτε τὸ συζητήσανε, οὔτε τ' ἀμφισβητήσανε, μόνο γονάτισαν μπρὸς στὰ εἰκονίσματα, μὲ στεγνὰ τὰ μάτια, κι' ἀκούμπησαν τὸ μέτωπο στὸ νοτισμένο χῶμα.

— Δὲ μᾶς λυπήθηκες, Θεέ μου;... εἶπαν.

Ὡστόσο, οἱ ἄντρες ξαναβγήκαν γρήγορα ἀπὸ τ' ἀνήλιαγα χαμώγια, κι' ἦταν, νὰ τοὺς ἔβλεπες, φοβερὲς οἱ ματιές τους. Οἱ γυναῖκες σκύψανε στ' αὐτὶ τῶν παιδιῶν καὶ μουρμουρίσανε ἕνα τραγούδι:

Ὡς πότε, παληκάρια...

Τὰ παιδιὰ ἀφουγκράζονται σιωπηλά, ἀκουμπῶντας στὴν ποδιὰ τῆς μάνας. Κι' αὐτὸ στάθηκε τὸ μνημόσυνο, τὸ μοιρο-

λόγι...

Κι' ἔκανε πανιὰ τὸ μπάρκο — μαῦρα τοῦ πρέπανε πανιὰ — κι' ἦρθε στὸ Βοίτυλο τῆς Μάνης.

— Μὴν τὸν προσμένετε τὸ Ρήγα, λέει. Πάει. Τὸν ἔπνιξε ὁ μπόγιας. Πάει!

Ἀφρίσανε οἱ ἄντρες, ὡσὰν τὰ κύματα στοὺς ἄγριους κάβους. Βαρυγκομήσανε οἱ γυναῖκες.

— Ἄχου, τὴν ἄτιμη τὴ φραγκιά! Τὸν πρόδωσε τὸ Ρήγα καὶ τὸν παράδωσε τοῦ τούρκου! Καλὰ ὁ τοῦρκος, μὰ κι' οἱ χριστιανοί;

Μῖσος θανατερὸ βράζει μεσ' στὰ δασὰ στήθια. Σ' ἕναν κάβο ἀπόγκρεμνο καμπόσοι ἄντρες μιὰν αὐγὴ βλέπουνε αὐστριακὸ καράβι ν' ἀρμενίζει. Παλαίβει μὲ τὴ νοτιὰ καὶ γέρνει καὶ κάνει νερὰ καὶ βάρηνε καὶ γέρνει, ὅλο γέρνει ἀκυβέρνητο. Τριπλὴ χαρὰ τὰ παληκάρια ποὺ τὸ βλέπουν ἀπάνω ἀπὸ τὸν κάβο. Γιὰ νὰ μὴν τὸ ρίξει ὁ καιρὸς τὸ αὐστριακὸ πάνω στὴν ξέρα, ἀνάγκη πᾶσα νὰ μπεῖ σ' ἀπάνεμη ἀγκαλιά, νὰ ποδίσει. Ψηλὰ στὸν κάβο σκύβουνε λιοκαμένοι ἄντρες καὶ βιγλίζουνε. Κι' ὅταν εἴδανε, πὼς τὸ αὐστριακὸ γυρεύει νὰ μπεῖ στὸ λιμανάκι, κατηφορίζουνε στὸ χωριό, συνάζουνε κι' ἄλλους ἄντρες καὶ γυναῖκες καὶ προσμένουν. Ἄραξε τὸ αὐστριακὸ μὲ τὰ πανιὰ σκισμένα, μὲ τὸ διάκι θρύψαλο. Δὲν πρόκανε ν' ἀνασάνει. Φρενιασμένο χύνεται ἀπάνω του μυρμηκολόϊ, ἄντρες καὶ γυναῖκες, παιδιά, μὲ τὰ μαχαίρια, μὲ τὰ κουμπούρια, μὲ τοὺς μπαλτάδες, καὶ νά, ἡ ἐκδίκηση, τρανή, ἀστροπελέκι, δὲν ἔμεινε ψυχὴ αὐστριακός, δὲν ἔμεινε σανίδι γιὰ σανίδι. Τοὺς σφάξανε τοὺς αὐστριακούς, τοὺς κόψανε, τοὺς φτύσανε, τοὺς πνίξανε, καὶ τὸ καράβι τὸ κάνανε κομάτια, ὁ καθένας πῆρε ἀπὸ κάτι... Ὅσο νὰ βραδιάσει, ὅσο νὰ πλακώσει ἡ νύχτα, τὸ ἀραξοβόλι εἶταν ἄδειο πάλι κι' ἔρημο, τάφος.

Ἔρχεται ὁ Ρήγας...

Καὶ τὸ καράβι μὲ τὰ μαῦρα τὰ πανιὰ ἦρθε καὶ πέρασε ἀπ' ὅλα τὰ λιμάνια τῆς Ἑλλάδας.

Ὁ Ρήγας πέθανε, ὁ Ρήγας πάει! Κι' ἀπ' τὰ λιμάνια, κάτω στὶς ἀκροθαλασσιές, ὁ μπάτης πῆρε τὸ θλιβερὸ μαντάτο καὶ τό 'φερε μέσα στὸν κάμπο. Κι' ἦταν ἀκόμα καλοκαίρι, τὰ στερνὰ τοῦ καλοκαιριοῦ στοὺς κάμπους, κι' ὁ κόσμος πρόσμενε τὴ βροχή, τὸ πρωτοβρόχι. Κι' ἦρθε στὸν κάμπο τὸ κλάμα κι' ἔσπειρε ὁ καημὸς καὶ κάρπισεν ἡ θλίψη. Κι' ἦταν ὁ τρόμος μαζί, γιατὶ τώρα πρωτομαθαίνανε μιὰ-μιὰ τὶς συμφορές. Ὁ Ρήγας σάπισε στὴ φυλακὴ πέντε ὁλόκληρους μῆνες, πέντε μῆνες! Στὰ μπουντρούμια τῆς Βιέννης, στὸ σκοτάδι καὶ στὴ μούχλα. Καὶ κάθε πρωΐ, κάθε βράδι τὸν παίρναν καὶ τὸν τυραννούσανε: «Τί γυρεύεις νὰ κάνεις; τοῦ λέγανε. Μὲ ποιόνανε γύρευες νὰ δουλέψης; Ποῦ θὰ πρωτοπήγαινες; Ὀνόματα, θέλουμε ὀνόματα!» Καὶ μὲ τὰ μαρτύρια, μὲ τὶς τυράγνιες, πολεμούσανε νὰ τοῦ πάρουνε τὸ μυστικό. Μὰ ὁ Ρήγας στάθηκε βράχος, δὲν ἐσάλεψε, μηδὲ τ' ἀχείλι του σάλεψε. Κι' ὅταν ἀποφάσισε ὁ αὐστριακός, νὰ τὸν πουλήσει τὸ Ρήγα στὸν τοῦρκο, γιὰ νὰ ξενιάσει, τὸν βγάλανε τὸ Ρήγα ἀπὸ τὴ φυλακὴ μαζὶ μὲ ἄλλους ἑφτὰ γραικοὺς καὶ τοὺς ἐδέσανε δυὸ-δυὸ καὶ τοὺς κατηφορίσανε κατὰ τῆς Τουρκιᾶς τὰ σύνορα. Εἰκοσιτέσσερες στρατιῶτες τοὺς εἴχανε συνοδεία. Ὥς τὸ Σελμίνο πήγανε ποδαρόδρομο. Στὸ Σελμίνο τοὺς μπαρκάρανε σὲ σλέπι. Μάης μήνας ἤτανε καὶ Θεριστής, κι' οἱ κάμποι — ἐκεῖ εἶναι ὅλο κάμπος δίχως τέρμα — γυάλιζαν ἀπὸ τὰ πολλὰ χρυσάφια τ' ἀθέριστα. Κι' ὁ Δούναβης, ὁ θεὸς τῶν ποταμῶν, κυλοῦσε τὰ βαρειὰ νερά του, γλύφοντας τοὺς ὄχτους... Στὸ Βελιγράδι τοὺς παραδώσανε τοῦ Τούρκου. Ὁ Καϊμακάμης τοὺς παράλαβε. Κι' ἴσια στὸ κάστρο τοῦ Βελιγραδιοῦ στὸν πύργο τῆς Νεμπόϊζας. Ἀπ' τὸ κελί του ὁ Ρήγας βλέπει τὸ νερό, τὸν ποταμὸ πού'ναι σὰ θάλασσα πλατύς, νά'ρχεται καὶ νὰ φεύγει... Γύρω ἡ γῆς ἁπλώνεται χαμηλή, δίχως ἀνύψωση καμιά, λάσπη στὴ λάσπη μόλις βρέξει. Κι' ἀντίκρυ, στὸν ἄλλο ὄχτο, ὅσο κι' ἂν δῆς, γῆς χαμηλὴ κι' ἐκεῖ, δίχως ἀνύψωση καμιά, τόσο ποὺ χάνεις τὴν ἰσορροπία... Ἕνας πύργος στέκει καταμεσίς τὴν ἐρημιά. Οὔτε ἕνα δέντρο νὰ σφυρίξει ὁ ἀγέρας... Ἐκεῖ τοὺς κράτησαν δεκαοχτὼ μερόνυχτα. Γιατὶ δὲν ἦταν βολετὸ νὰ τοὺς περάσουν ἀπὸ τὴ Σερβία, ὁ Πασαβάνογλου τοῦ Βιδινιοῦ, φίλος τοῦ Ρήγα, εἶχε κάνει σηκωμὸ κι' ἀφέντευε σ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς τόπους. Ὁ Σουλτάνος δὲν ἔχει μπόρεση καμιὰ ἐκεῖ πέρα. Πῶς νὰ περάσουν οἱ αἰχμάλωτοι; Ὁ Πασαβάνογλου καρτεράει νὰ τοὺς ξελευτερώσει. Ὁ Πασαβάνογλου χρωστάει τὴ ζωή του στὸ Ρήγα, ἀπ' τὰ παλιὰ χρόνια... δὲ θὰ ν' ἀφήσει νὰ περάσουνε τὸ Ρήγα, νὰ τὸν πᾶνε στὴν Πόλη. Πιάνει λοιπὸν καὶ γράφει τὸ φιρμάνι ὁ Πατισάχ, πιάνει καὶ τὸ στέλνει στὸν Καϊμακάμη. «Ξεπάστρεψε, τοῦ λέει, τοὺς ὀχτὼ γραικούς, πνίξ' τους μεσ' τὸ ποτάμι».

Λαβαίνει τὸ φιρμάνι ὁ Καϊμακάμης καὶ τὸ προσκυνάει, τὸ φέρνει στὰ χείλια του καὶ τὸ φιλάει καὶ τρέχει στὴ Ντεμπόϊζα. Μέρα ἤτανε, καταμεσήμερο. «Ἄσε γιὰ αὔριο, μπέη μου», τοῦ κάνει ὁ ἀγὰς τοῦ πύργου. «Ὄχι, ὄχι, ἀμέσως ν' ἀρχινᾶς, ἕναν-ἕναν νὰ τοὺς πνίξεις».

Τοὺς βγάζει ἕναν-ἕναν ἀπὸ τὰ κελιά, κι' ἔτσι μὲ τὰ δεμένα χέρια, τοὺς πιάνουν στὸ λαιμό, τοὺς σφίγγουν στὸ λαρύγγι, σκᾶνε, μελανιάζουν. Ἕνα-ἕνα τὰ ρίχνουν τὰ κουφάρια στὸ ποτάμι, νὰ τὰ σκεπάσει τὸ νερό, νὰ μὴν ἀφήσει ἀχνάρι...

Κι' ἀπὸ τοὺς κάμπους, ὁποὺ τό 'φερε τὸ μήνυμα ὁ μπάτης, τὸ παράλαβε ὁ νοτιάς, τὸ παράλαβε ὁ βοριάς, καὶ μονομιᾶς τὸ ἀνέβασαν, βουΐζοντας στὰ κορφοβούνια. Δὲ στάλιασαν στὴ ρίζα τῆς πλαγιᾶς, μόν' μπούκωσαν στὶς ρεματιὲς μὲ πολλοὺς ἀντίλαλους, καὶ βγῆκαν στὶς τετράψηλες βουνοκορφές, ὁπού 'ναι ψηλοκρεμασμένα τὰ χωριὰ καὶ τῶν κλεφτῶν τὰ λημέρια. Καὶ ποῦ νὰ τὰ κρατήσης τότε τὰ παληκάρια! Θεριὰ γινήκανε ἀνήμερα, διψάσανε γιὰ αἷμα! Τοὺς τό 'χε ὁρκιστεῖ ὁ καπετάνιος. «Ἄστε νὰ 'ρθεῖ ὁ Ρήγας!» Πρόσμεναν. Μὰ τώρα δὲ θὰ 'ρθεῖ ὁ Ρήγας! Κι' ἡ δίψα δὲ βαστιέται πιά. Κι' εἶναι ἡ δίψα τους τώρα διπλή, νὰ ἐκδικηθοῦν τὸ Ρήγα. Χυμήξανε τ' ἀγρίμια κάτω στὰ χωριά, νύχτα χυμοῦνε καὶ σφάζουνε ἀνελέητα ὅλο τὸ τουρκολόϊ. Κοντὰ στὸν τοῦρκο πήγαν ἄδικα κάμποσοι χριστιανοί, κάτι προεστοὶ ποὺ τά 'χανε, λέει, καλὰ μὲ τὸν τοῦρκο, μὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι, πὼς δὲν τά 'χανε καλὰ μὲ τὸν καπετάνιο. Πᾶνε κι' αὐτοί. Τυφλωμένα τὰ παληκάρια ἀπὸ τὸ αἷμα ποὺ τοὺς πιτσίλισε τὰ μάτια, τραβήξανε πιὸ κάτω, στ' ἄλλο χωριό. Μὰ ἐκεῖ στὸ Κορακόρεμα — τὰ κοράκια ἔχουνε στήσει ἐκεῖ φωλιὲς μέσα στὰ θάμνα, γιατὶ τὸ διάβα εἶναι κακὸ καὶ πάντα θὰ βροῦνε κουφάρια κάτω στὸ γκρεμνό, μουλάρι ἢ ἀγωγιάτη, γιὰ νὰ τὸ σπαράξουν — ἐκεῖ στὸ Κορακόρεμα εἴχανε στήσει ταμπούρι οἱ τουρκαλάδες. Καὶ σὰν ἐκόντεψεν ἡ κλεφτουριά, τὴ βάζουνε μπροστά, σμπάρο στὸ σμπάρο, ὁμοβροντίες, κι' ἀρχίνησε πόλεμος σκληρός, ποὺ βάσταξε ὡς τὸ βράδι. Σὰν πήχτωσε τὸ σκοτάδι θἄλεγες πὼς τέλεψε τὸ κακό. Ὅμως σὲ λίγο βγῆκε τὸ φεγγάρι, γίνηκε μέρα μεσ' στὴ ρεματιὰ κι' ὁ πόλεμος ξανάρχισε, πιὸ ἄγριος καὶ πιὸ ἄτιμος, γιατὶ δὲν ξεχώριζες πιὰ καλὰ τὴ φλόγα τῆς ντουφεκιᾶς καὶ τὸν καπνὸ ποὺ πάει καὶ σμίγει μὲ τὶς ἄσπρες καταχνιὲς τὶς φεγγαρολουσμένες. Λάλησαν τὰ ντουφέκια κι' ἀντιλάλησεν ἡ ρεματιά. Κι' ὡς ἦταν ὁ ἀντίλαλος διπλὸς καὶ τρίδιπλος καὶ τετραπλός, ἐφούντωσεν ὁ σαματὰς καὶ βούϊξε ὁ τόπος καὶ σκόρπισε ἀπὸ ρεματιὰ σὲ ρεματιὰ καὶ γλύστρησε στὶς ράχες.

Τ' ἄκουσαν, νύχτα, τὰ παιδιὰ καὶ ξύπνησαν τρομαγμένα. Ἡ μάνα τὰ παίρνει καὶ τοὺς λέει:

— Γδικιοῦνται οἱ δικοί μας τὸ χαμὸ τοῦ Ρήγα!

Καὶ τὰ παιδιὰ κατάλαβαν καὶ σώπασαν. Ὁ Ρήγας! Ὁ Ρήγας! Ὁ Ρήγας, ποὺ θὰ 'ρχόταν νὰ τοὺς σώσει!

Τὴν ἄλλη μέρα, στὸ σκολειό, ὁ δάσκαλος τοὺς λέει:

— Κι' ἦρθε ἡ σειρὰ τοῦ Ρήγα, νὰ τὸν πνίξουν. Γονάτισε ὁ μπόγιας, νὰ τοῦ λύσει τὰ ποδάρια. Μὰ ὁ Ρήγας εἶχε χέρια σιδερένια. Σηκώνει τὴ γροθιά του καὶ τὴ χτυπάει κατακέφαλα τοῦ τούρκου. Πάει ὁ τοῦρκος. Ἀναποδογύρισε μεμιᾶς κι' ἔμεινε ἀνάσκελος. Μπήξανε τὶς κατάρες οἱ ἄλλοι τουρκαλάδες καὶ δὲν κοτούσανε νὰ τὸν ζυγώσουν. Τέλος ὁ

(Συνέχεια στὴν πίσω σελίδα)

Οἱ Μαυρόλυκοι

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν προηγούμενη σελίδα)

ἀγάς προστάζει νὰ τὸν βάλουνε στὸ σημάδι. Τὴν ὥρα ποὺ τὸν σημαδεύανε, τὴν ὥρα ποὺ τραβούσαν, ὁ Ρήγας τοὺς κοιτάει καὶ λέει: «Ἐγὼ ἔσπειρα, θὰ ῾ρθεῖ ταχιὰ ἡ ὥρα».

Τὰ λόγια τὰ πῆρε ὁ ἄνεμος, ὄχι νὰ τὰ σκορπίσει, μόνο τὰ πῆγε σ' ὅλες τὶς γωνιές, σ' ὅλες τὶς ἄκρες. Σ' ἕνα νησὶ ἦταν δυὸ νέοι, ποὺ τοὺς εἶχε δέσει ἡ ἀγάπη. Κάθε βράδι σμίγανε ἔξω ἀπ' τὸ χωριό. Ὅμως τὸ βράδι ποὺ πρωτόμαθαν γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ Ρήγα, δὲν τολμήσανε ν' ἀγκαλιαστοῦν. Νύχτα ἦταν γλυκειά, ξαστερωμένη. Ὁ γρύλλος ὕφαινε τὸ δίχτυ του στὴ σιγαλιά. Οἱ δυὸ νέοι καθόντανε σὲ μιὰ πεζούλα. Λέξη δὲ λέγανε. Κοιτούσαν τὸ χωράφι, ποὺ ἦταν ἄδειο, κοιτούσανε τὸν οὐρανό, ποὺ ἦταν ἄδειος, κοιτούσανε τὸ πέλαγο, ἄδειο ἦταν κι' ἐκεῖνο Καὶ δὲ λέγανε λέξη. Συλλογίζονταν αὐτὰ ποὺ εἶχαν ἀκούσει στὸ χωριό.

— Μὲ τὰ σμπάρα τόνε ρίξανε χάμω. Αὐτὸς ὅμως πρόφτασε κι' εἶπε στὰ τούρκικα: «Ἔτσι διαβαίνουν τὰ παληκάρια. Ἐγὼ ἔσπειρα τὸ σπόρο...». Κι' ἔπεσε. Καὶ τὸν σηκώσανε τέσσερις, γιατὶ ἤτανε βαρύς, θεριό, καὶ τὸν πήγανε ἀντίκρυ στὸν ὄχτο ἑνὸς ποταμιοῦ, καὶ τοῦ 'δεσαν κοτρώνα στὸ λαιμὸ καὶ τὸν βουλιάξανε...

Κι' ἀπὸ τὴν πέρα τὴ στεριὰ — ὡς τρία μίλια πέρα — ἀναβοσβήσανε κάτι φωτιὲς πολὺ ψηλά, βουνὸ ἦταν, καὶ δὲν ἤξερες ἂν ἄστρα ἀναβοσβήνουνε ἢ φωτιές, ὡς τὰ χαράματα. Τσοπαναρέοι νά 'ταν; Τσοπαναρέοι δὲν ἤτανε... Μόν' ἦταν ὁ παπα - Δανιήλ, ποὺ ἔκανε ὁλονυχτία στὸν Προφήτη - Λιά, στὸ Μοναστήρι... Οἱ γυναῖκες στριμοχτήκανε μέσα στὴν ἐκκλησιά, οἱ ἄντρες στέκουνε κάτω ἀπ' τὸ κυπαρίσσι ποὺ φυλάει τὴ θύρα, κι' ἀπὸ στόμα σὲ στόμα πέρασε ἕνας ψίθυρος:

— Τὸν πνίξανε μὲ τὰ χέρια, στὸ λαρύγγι, τό 'πε ὁ καπετὰν - Μακρῆς ποὺ 'ρθε ἀπὸ τὴν Πόλη. Πρὶν νὰ τὸν στραγγουλήσουνε, λίγες στιγμές, τὸν ξαναρώτησε ὁ ἀγάς:

« — Ποιοὺς εἶχες συνωμότες;»

Κι' ὁ Ρήγας ἀπάντησε:

« — Ὅλο τὸ γένος!»

Φύσηξε ἀνάλαφρο ἀεράκι κι' ἀνατρίχισσε τὸ κυπαρίσσι. Μὰ ὁ ἀγέρας τράβηξε πέρα, δυνάμωσε, ἅπλωσε, ἀγκάλιασε ὅλη τὴ στεριά, ἀγκάλιασε τὴ θάλασσα μὲ τὰ νησιά της, πῆρε τοὺς χτύπους ὅλων τῶν καρδιῶν, ἔσμιξε τοὺς καημούς, τὶς λαχτάρες ὅλες τῆς Ρωμιοσύνης, καὶ θεριεμένος, ἀβάσταγος, ἀντιβούϊξε βαρειά: «Τόνε δεχθήκαμε τὸ σπόρο!»

Ἔτσι ἀπάντησε τὸ Γένος στὰ λόγια τοῦ Ρήγα.

(Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ ἱστορικὸ μυθιστόρημα «Μαυρόλυκοι»).

ΟΣΟΙ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΑΓΟΡΑΣΟΥΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΤΕΥΧΗ ΤΗΣ «ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ» ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΤΑ ΖΗΤΗΣΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ

Η ΤΙΜΗ ΤΟΥΣ ΕΙΝΑΙ 2.000 ΔΡΑΧΜΕΣ ΤΟ ΕΝΑ. ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ Ο ΤΟΜΟΣ ΑΔΕΤΟΣ 24.000 ΔΡΑΧΜΕΣ

Ἱστορικὲς φράσεις τῶν Σπαρτιατῶν

Πότε εἰπώθηκαν αὐτὲς οἱ φράσεις;

1) Καὶ πόσω κρεῖσσον, ὦ λῷστε, τοὺς μὲν φίλους εὐεργετεῖν τοὺς δὲ ἐχθροὺς φίλους ποιεῖν;

2) Εὐάλωτοι, ἡμῖν οἱ πολέμιοί εἰσι.

3) Εἰ μετρήσαις τὴν σαυτοῦ σκιάν, οὐκ ἂν εὕροις αὐτὴν μείζονα γεγενημένην ἢ πρὶν νικᾶν.

4) ...Ἀλλ' οἱ μαχούμενοι κρείσσονες τῶν πολεμίων ἐσόμεθα.

5) Βέλτιον ἂν ἦν, εἰ τῇ φρονήσει, αὐτοὺς ἐνικῶμεν μᾶλλον ἢ τῇ ἰσχύϊ.

6) Ὁ πόλεμος οὐ τεταγμένα σιτεῖται.

7) Ἡράκλεις, ἀπόλωλεν ἀνδρὸς ἀρετά.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1) Καὶ πόσω κρεῖσσον, ὦ λῷστε, τοὺς μὲν φίλους εὐεργετεῖν τοὺς δὲ ἐχροὺς φίλους ποιεῖν;

Δηλαδή: Πόσο καλλίτερο θὰ εἶναι, ἀγαπητέ, τοὺς μὲν φίλους νὰ εὐεργετῆς τοὺς δὲ ἐχθροὺς νὰ τοὺς κάνης φίλους;

Ὅπως ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος τὴ φράση αὐτὴ τὴν εἶπε ὁ Σπαρτιάτης Ἀρίστων. Ὅταν κάποιος ἐπαινοῦσε τὴν ἀρετὴ τοῦ Κλεομένη, τοῦ Βασιλιᾶ τῆς Σπάρτης, ποὺ εἶχε πῆ πὼς «τὸ καθῆκον τοῦ ἀγαθοῦ βασιλιᾶ εἶναι τοὺς μὲν φίλους νὰ εὐεργετῆ τοὺς δὲ ἐχθροὺς νὰ βλάπτῃ» ὁ Ἀρίστων ρώτησε: Φίλε μου, πόσο πιὸ ὄμορφο θὰ ἦταν νὰ εὐεργετῆ κανεὶς τοὺς φίλους του καὶ νὰ κάνη τοὺς ἐχθρούς του φίλους;

Ὅπως λέει κι' ὁ Πλούταρχος τὸ ὄμορφο αὐτὸ ἀξίωμα τὸ εἶπε πρῶτος ὁ Σωκράτης ὁ περίφημος σοφὸς τῆς ἀρχαιότητας.

2) Εὐάλωτοι ἡμῖν οἱ πολέμιοί εἰσι· δηλαδή: Εὔκολα θὰ νικήσουμε τοὺς ἐχθρούς μας.

Τὴ φράση τὴν εἶπε ὁ Βασιλιᾶς τῆς Σπάρτης Ἀρχίδαμος, «ὁ γιὸς τοῦ Ζευξιμάδου, ὅταν ἐξεστράτευσε ἐναντίον τῆς Κορίνθου. Μόλις ἔφθασε στὴν πόλη, εἶδε νὰ πετάγωνται ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη μερικοὶ λαγοί. Εἶπε τότε πρὸς τοὺς στρατιῶτες του: Εὔκολα θὰ νικήσουμε τέτοιους ἐχθρούς. ποὺ καὶ οἱ λαγοὶ μένουν κοντά τους, ἢ καλλίτερα: Εὔκολα θὰ νικήσουμε ἀνθρώπους, ποὺ δὲν φοβοῦνται οἱ λαγοί!

3) Εἰ μετρήσαις τὴν σαυτοῦ σκιάν, οὐκ ἂν εὕροις αὐτὴν μείζονα γεγενημένην, ἢ πρὶν νικᾶν. Δηλαδή: Ἐὰν μετρήσης τὴ σκιά σου δὲ θὰ τὴν βρῆς μεγαλείτερη ἀπὸ κείνη ποὺ εἶχες προτοῦ νικήσης.

Τὴ φράση αὐτὴ τὴν ἔγραψε ὁ Βασιλιᾶς τῆς Σπάρτης, ὁ Ἀρχίδαμος, ὁ γιὸς τοῦ Ἀγησιλάου.

Ὁ Φίλιππος, ὁ Βασιλιᾶς τῆς Μακεδονίας, ἐνίκησε τοὺς Ἕλληνες στὴ Χαιρώνεια στὰ 338 π. Χ. Τότε ὁ Βασιλιᾶς τῆς Μακεδονίας ἔστειλε στὸν Ἀρχίδαμο ἕνα γράμμα μὲ πολὺ τραχιὲς φράσεις. Ὁ Φίλιππος, περήφανος ἀπὸ τὴ νίκη του μεταχειρίζονταν φράσεις κάπως ὑπεροπτικές, ποὺ δὲν τῆς σήκωναν καθόλου οἱ Σπαρτιᾶτες. Καὶ ὁ Ἀρχίδαμος χωρὶς νὰ ταραχθῆ τοῦ ἀπάντησε ἁπλᾶ καὶ σταράτα: «Ἐὰν μετρήσης τὴ σκιά σου δὲν θὰ τὴν βρῆς μεγαλείτερη ἀπὸ ἐκείνην ποὺ εἶχες προτοῦ νικήσης». Σπουδαῖο μάθημα καὶ τὰ τῆς περηφάνειας καὶ τῆς «κομπορημοσύνης».

4) ...ἀλλ' οἱ μαχούμενοι κρείσσονες τῶν πολεμίων ἐσόμεθα. Δηλαδή: Ἀλλὰ ἐμεῖς οἱ μαχηταὶ τῆς Σπάρτης νὰ γίνουμε καλλίτεροι ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς μας.

Καὶ αὐτὴ τὴ φράση τὴν εἶπε ὁ Ἀρχίδαμος, ὁ γιὸς τοῦ Ἀγησιλάου.

Στὴ Σπάρτη, γινόταν τότε συζήτηση γιὰ τὸν πόλεμο κατὰ τοῦ Φιλίππου. Πολλοὶ Σπαρτιάτες ὑποστήριζαν πὼς ἡ μάχη θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ὅσο μποροῦσαν πιὸ μακρυὰ ἀπὸ τὴν πόλη τους γιὰ νὰ ἀποφύγουν ἐνδεχόμενες ζημιές. Μὰ ὁ Ἀρχίδαμος τοὺς εἶπε πὼς δὲν πρέπει νὰ κυττάζουν πῶς θἄκαναν τὴ μάχη μακρυὰ ἀπὸ τὴ Σπάρτη, ἀλλὰ πῶς θὰ γίνουν καλλίτεροι ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς τους καὶ θὰ κερδίσουν ἔτσι τὴ νίκη. Μὲ τὴν ἀνδρεία τους καὶ τὴν ἀξία τους.

5) Βέλτιον ἂν ἦν, εἰ τῇ φρονήσει αὐτοὺς ἐνικῶμεν μᾶλλον ἢ τῇ ἰσχύϊ. Δηλαδή: Θὰ ἦταν καλλίτερο ἂν ἐνικούσαμε αὐτοὺς διὰ τῆς φρονήσεως παρὰ διὰ τῆς δυνάμεως τῶν ὅπλων καὶ τοῦ στρατοῦ μας.

Τὴ φράση αὐτὴ τὴν εἶπε ὁ ἴδιος Σπαρτιάτης Βασιλιᾶς, ὁ Ἀρχίδαμος, ὅταν τὸν ἐπαινοῦσαν οἱ φίλοι του γιὰ τὴν νίκη ποὺ πέτυχε ἐναντίον τῶν Ἀρκάδων: Θὰ προτιμοῦσα νὰ νικήσω τοὺς Ἀρκάδες μὲ συμβουλὲς παρὰ μὲ τὰ ὅπλα.

6) Ὁ πόλεμος οὐ τεταγμένα σιτεῖται· δηλαδή:

Ὁ πόλεμος δὲν γίνεται μὲ προϋπολογισμένα χρήματα.

Καὶ αὐτὴ τὴ φράση τὴν εἶπε ὁ Ἀρχίδαμος, ὁ γιὸς τοῦ Ἀγησιλάου. Οἱ σύμμαχοί του κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸ πόλεμο ζητοῦσαν νὰ μάθουν πόσα χρήματα χρειαζόταν καὶ πόσα θὰ ἔπρεπε νὰ πληρώσῃ καθένας ἀπὸ τοὺς συμμάχους. «Ὁ πόλεμος, οὐ τεταγμένα σιτεῖται», ἦταν ἡ ἀπάντηση. Δηλαδὴ δὲν γίνονται οἱ πόλεμοι μὲ μετρημένα χρήματα ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπιτύχουν θὰ πρέπει νὰ τεθοῦν στὴ διάθεση τῆς πατρίδας ὅλοι οἱ πόροι τῆς χώρας.

7) Ἡράκλεις, ἀπόλωλεν ἀνδρὸς ἀρετά.

Ὦ Ἡρακλῆ, εἶναι ἄχρηστη πιὰ ἡ ἀνδρεία τοῦ στρατιώτου.

Τὴ φράση αὐτὴ τὴν εἶπε πάλι ὁ Ἀρχίδαμος ὅταν εἶδε γιὰ πρώτη φορὰ καταπελτικὰ πολεμικὰ μηχανήματα ποὺ εἶχαν στείλει στοὺς Ἕλληνες ἀπὸ τὴ Σικελία. Φοβήθηκε πὼς τὰ μηχανήματα αὐτὰ θὰ ἔβγαζαν ἀπὸ τὴ μέση τοὺς πολεμιστὰς καὶ θὰ καταντοῦσαν περιττὴ τὴν ἀτομικὴ ἀνδρεία.

Δὲν κρατήθηκε, λοιπόν, καὶ εἶπε πὼς μὲ τὰ πολεμικὰ μηχανήματα δὲν θὰ ἔχῃ περάση ἡ ἀνδρεία τοῦ στρατιώτου.

Τί θὰ ἔλεγε ὁ Ἀρχίδαμος γιὰ τὰ σημερινὰ πολεμικὰ μέσα; Θὰ παραδεχόταν βέβαια πὼς χρειάζεται περισσότερη ἀνδρεία γιὰ νὰ ἀντιμετωπίζῃ κανεὶς τὰ φοβερὰ σημερινὰ πολεμικὰ μέσα!...

ΤΙ ΛΙΠΑΣΜΑ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΟΣΠΡΙΑ

Τὰ ὄσπρια γενικὰ δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ λίπανση ὀργανική.

Ὡστόσο ἂν τὸ χῶμα εἶναι φτωχὸ (ξυνὸ ἢ ἀμμούδα) καλὸ εἶναι νὰ ρίχνουμε λίγη καλοχωνεμένη κοπριὰ — τὸ πολὺ 1000 ὀκάδες στὸ στρέμμα.

Τὰ ὄσπρια οὔτε ἀπὸ ἄζωτο ἔχουν ἀνάγκη, ἀφοῦ τὸ παίρνουν ἀπὸ τὸν ἀέρα καὶ τὸ κάνουν τροφὴ μὲ τὰ μικρόβια ποὺ ἔχουν στὴ ρίζα τους.

Τὰ ὄψιμα ὅμως ὄσπρια (φασόλια, ρεβύθια, ρόβη, λούπινα) ἐπειδὴ μεγαλώνουν πολὺ γρήγορα χρειάζονται λίγο νίτρο γιὰ νὰ δυναμώνουν οἱ ρίζες τους.

Τὰ ὄσπρια ἔχουν ξυνὸ χυμό, κι' αὐτὸ σημαίνει πὼς μποροῦν μόνα τους νὰ πάρουν ἀπὸ τὸ χῶμα καὶ νὰ διαλύσουν τὸ λίγο φωσφορικὸ ποὺ χρειάζονται.

Ὡστόσο μιὰ μικρὴ δόση φωσφορικοῦ στὴν ἀρχή, τὰ ὠφελεῖ πολύ.

Τὰ ὄσπρια ἔχουν προπαντὸς ἀνάγκη ἀπὸ δυὸ τροφές: ἀπὸ ἀ σ β έ σ τ η κι' ἀπὸ κ ά λ ι. Ὅταν τὸ χῶμα εἶναι φτωχὸ σὲ ἀσβέστη, μόνο τὰ λούπινα πετυχαίνουν.

Γι' αὐτὸ σὲ τέτοια χώματα πρέπει νὰ ρίχνουμε 100 ὀκάδες ἀσβέστη στὸ χῶμα. (Ἔχουμε ἐξηγήσει στὰ προηγούμενα μὲ τί τρόπο).

Τὸ κάλι πάλι εἶναι ἀπαραίτητο ὄχι μονάχα γιὰ νὰ βλαστήσουν καλὰ καὶ γιὰ νὰ κάνουν ἄφθονο καρπό, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ γίνουν τὰ ὄσπρια β ρ α σ τ ε ρ ά. Λίγα εἶναι τὰ χώματα ποὺ δὲ θέλουν κάλι. (Ὅπως π. χ. στὴ Σαντορίνη. ὅπου γίνεται ἡ περίφημη φάβα, ἢ στὴ Λευκάδα, μὲ τὴ φακή).

Τὸ λίπασμα ποὺ χρειάζονται κατὰ μέσον ὅρο τὰ ὄσπρια, εἶναι πάνω κάτω αὐτό :

Στὸ στρέμμα : Νίτρο .... 5 ὀκ.
» Ὑπερφωσφορικὸ .. 10 ὀκ.
» Θειϊκὸ κάλι ...... 10 ὀκ.

Αὐτὰ τὰ παραχώνουμε στὴ σπορά.

Ἀπὸ τὰ ἕτοιμα λιπάσματα, μποροῦμε νὰ μεταχειριστοῦμε 25 ὀκάδες στὸ στρέμμα ἀπὸ τὸ 6 - 8 - 8.

Ὅταν καλλιεργοῦμε σὲ μποστάνι (κηπουρικὰ) γιὰ τὸ χλωρὸ καρπό τους καὶ μάλιστα σὲ ποτιστικὰ χωράφια, μᾶς συμφέρει νὰ ρίξουμε 38 ὀκάδες ἀπὸ τὸ 6 - 8 - 8.

Γιὰ τὰ πρώϊμα ὄσπρια (κουκιά, μπιζέλια, φακὴ) θὰ χρησιμοποιήσουμε λίπασμα 0 - 12 - 6 καὶ 0 - 14 - 7.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὴ λίπανση τῶν λαχανικῶν.

ΠΩΣ ΠΟΛΕΜΑΜΕ ΤΑ ΖΙΖΑΝΙΑ

Τὸ σκάλισμα

Ἔχουμε πῆ πολλὲς φορὲς πόσο ἀπαραίτητη εἶναι ἡ ἀλλαξοσποριά. Εἶναι πολλὲς φορὲς ὁ μόνος τρόπος νὰ ξεφορτωθοῦμε τὰ ζιζάνια.

Καλὸ εἶναι νὰ σπέρνουμε τὸν ἕνα χρόνο σκαλιστικὰ φυτὰ (ὄσπρια καὶ ἄλλα, ποὺ πλουτίζουν κιόλας τὸ χῶμα μὲ ἄζωτο) καὶ τὸν ἄλλο χρόνο δημητριακά.

Μόνο ποὺ γιὰ νὰ φύγουν τὰ ζιζάνια πρέπει νὰ τὰ σκαλίζουμε πολλὲς φορὲς τὸ χρόνο ὅταν ἔχουμε σπείρει ὄσπρια.

Δὲν πρέπει νὰ μᾶς φοβίζει οὔτε ὁ κόπος οὔτε τὸ ἔξοδο. Γιατὶ τὰ συχνὰ σκαλίσματα ὄχι μόνο αὐξαίνουν τὴ σοδειὰ στὰ ὄσπρια, ἀλλὰ ὠφελοῦν καὶ τὰ δημητριακὰ τοῦ ἄλλου χρόνου, ἀφοῦ καταστρέφουν τὰ ζιζάνια, καὶ κάνουν τὸ χῶμα νὰ κρατάη τὸ νερὸ τὸ καλοκαίρι...

Γιὰ νὰ γίνονται εὔκολα τὰ σκαλίσματα, πρέπει νὰ σπέρνομε τὰ ὄσπρια ὄχι μόναχα σὲ γραμμὲς ἀλλὰ σὲ διπλὲς γραμμὲς ποὺ ν' ἀπέχουν μεταξύ τους 12 - 15 πόντους, μὲ διάστημα 50 πόντους ἀνάμεσα στὶς διπλὲς γραμμές.

Ἔτσι μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσουμε ἄνετα τὸ ἱπποσκαληστήρι ποὺ εἶναι οἰκονομικὸ καὶ ἄκοπο. Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς πῶ πῶς πρέπει νὰ σπέρνονται τὰ δημητριακὰ γιὰ νὰ πολεμηθοῦν τὰ ζιζάνια.

Ὅπως καὶ νἆναι, ὁ ἀγρότης πρέπει νὰ καταλάβη πὼς ἡ ἀλλαξοσποριὰ ὄσπρια-δημητριακά, τὸν συμφέρει ἀπ' ὅλες τὶς πλευρές...

ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

Σ τ ὰ χ ω ρ ά φ ι α. Τὸν Ἀπρίλη ἐξακολουθοῦμε τὸ ὄργωμα γιὰ τὰ φυτὰ τοῦ καλοκαιριοῦ.

Τώρα εἶναι ἡ ἐποχὴ νὰ σπείρουμε καλαμπόκι, σουσάμι, μπαμπάκι, καννάβι, λινάρι, κεχρί, τριφύλλι, κλπ. Σβαρνίζομε τὰ χωράφια, καὶ ρίχνουμε λίπασμα στὰ κτηνοτροφικὰ φυτὰ καὶ στὰ τριφύλλια.

Σκαλίζουμε τὰ σκαλιστικὰ σιτάρια καὶ τὰ ὄσπρια. Σπέρνομε φασόλια ἀνάμεσα στὰ καλαμπόκια.

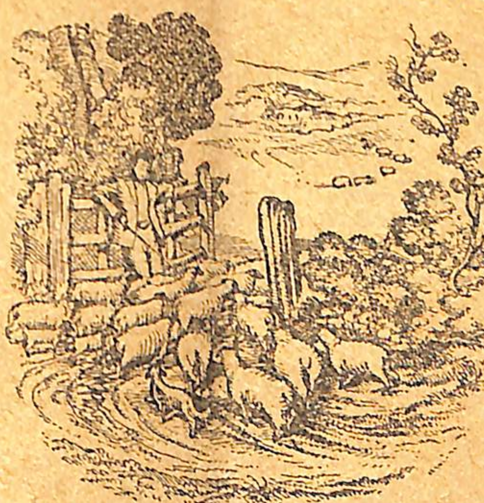
Σ τ ὸ λ α χ α ν ό κ η π ο. Σπέρνουμε πατάτα ξερικὴ καὶ ποτιστική, σκαλίζουμε τὰ κουκιὰ τὴ φακὴ τὰ λούπινα καὶ τὰ φασόλια.

Σπέρνουμε μπιζέλια, φασόλια, φακὴ καὶ γενικὰ ὅλα τὰ ὄσπρια.

Σ τ ὸ ἀ μ π έ λ ι. Ἀρχίζει τὸ κλάδεμα στὰ κλήματα. Ἂν ἡ βλάστηση εἶναι πρώϊμη καὶ βγαίνουν φύλλα ποὺ μεγαλώνουν, ἀρχίζουμε καὶ τὸ θειάφισμα. Ἀρχίζουμε τὸ ἀποστέρφευμα, δηλαδὴ γκρεμίζουμε τὰ ξεθυμασμένα (τοὺς περιττοὺς βλαστούς). Τελειώνουμε τὰ τσαπίσματα.

Σ τ ὰ ὀ π ω ρ ο φ ό ρ α. Σκαλίζομε τὰ δέντρα καὶ τὰ ραντίζομε γιὰ τὴν ψώρα. Τελειώνουμε τὸ κλάδεμα. Ἂν παρουσιαστῆ ἡ ἀρρώστεια ποὺ λέγεται κομμίωση, ξελακκώνουμε ἀμέσως τὶς ρίζες. Ρίχνουμε σὲ κάθε δέντρο 2 - 3 ὀκάδες ἀσβέστη καὶ 100 δράμια γαλαζόπετρα.

Σ τ ὸ κ ο π ά δ ι. Τώρα ἀρχίζομε νὰ βγάζωμε τὰ ζῶα στὴ βοσκή, ὄχι ὅμως ἀπὸ τὸ πρωΐ, κι' οὔτε γιὰ πολλὲς ὧρες. γιατὶ ἂν φᾶνε πολὺ χλωρὸ τριφύλλι παθαίνουν

κολικοὺς καὶ φουσκώνει ἡ κοιλιά τους. Προσέχουμε νὰ εἶναι οἱ στάβλοι καθαροί.

Η ΧΗΝΑ (Συνέχεια)

Τὸ κοτέτσι τῆς χήνας

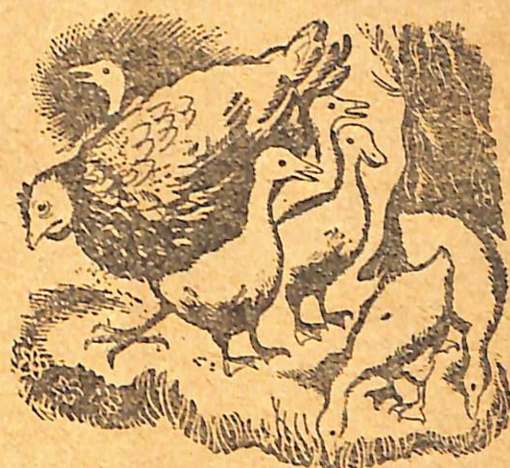
Ἡ χήνα εἶναι τὸ πιὸ εὔκολο ζῶο γιατὶ ἀντέχει στὸ κρύο.

Γιὰ κοτέτσι τῆς εἶναι ἀρκετὸ ἕνα ὑπόστεγο χτισμένο ἀπὸ τὶς τρεῖς μεριές, καὶ μὲ συρματόπλεγμα μπροστά. Τὸ σκεπάζομε μὲ καλαμιές. Μόνο ποὺ πρέπει νὰ εἶναι στρωμένο μὲ ἄχερα ποὺ νὰ τ' ἀλλάζομε ὅταν λερώνονται, γιατὶ ἡ χήνα εἶναι πουλὶ πολὺ καθαρό.

Τὶς φωληές τους, τὶς φτιάνουν μόνες τους. Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ βάζωμε μαζὺ κότες καὶ χῆνες, γιατὶ οἱ κότες ποὺ κουρνιάζουν ψηλά, ἐνοχλοῦν τὶς χῆνες ποὺ πλαγιάζουν χάμω.

Ἡ χήνα μᾶς δίνει τὸ κρέας της, τὸ πάχος, τὸ σηκότι καὶ τὸ πούπουλό της.

Τὸ πούπουλο εἶναι ἀρκετὰ ἀκριβό, γιατὶ φτιάνουν μ' αὐτὸ μαξιλάρια, παπλώματα, κ. τ. λ.

Τὶς μεγάλες χῆνες τὶς ξεπουπουλιάζομε τρεῖς φορὲς τὸ χρόνο: τὸ Μάη, τὸν Ἰούλιο καὶ τὸν Σεπτέμβριο. Ἂν ἔχει μικρά, τὸν Μάη δὲν τὴν ξεπουπουλιάζομε. Πρέπει νὰ προσέχωμε ν' ἀρχίση μόνη της ν' ἀλλάζη τὰ φτερά της, γιατὶ ἂν δὲν εἶναι ἀκόμη ἕτοιμη γιὰ ξεπουπούλισμα, ὑποφέρει, κρυώνει, καὶ μπορεῖ καὶ νὰ ψοφήση. Τὰ χηνόπουλα τῆς χρονιᾶς ξεπουπουλιάζονται μόνο μιὰ φορά, τὸν Αὔγουστο.

ΠΩΣ ΠΑΧΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΧΗΝΕΣ

Οἱ χῆνοι παχαίνουν γρηγορώτερα καὶ βαραίνουν περισσότερο ἀπὸ τὶς χῆνες. Αὐτὲς ὅμως ἔχουν νοστιμώτερο καὶ τρυφερώτερο κρέας.

Οἱ χῆνες ποὺ θέλουμε νὰ τὶς παχύνουμε ἰδιαίτερα, πρέπει νὰ εἶναι μισόπαχες. Ἡ καλύτερη ἐποχὴ εἶναι τὸ φθινόπωρο.

Θὰ τὶς βάλωμε σὲ μέρος σκοτεινό, σ' ἕνα κιβώτιο, ποὺ ὁ πάτος του θὰ εἶναι καμωμένος ἀπὸ πῆχες, καὶ πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὸ πάτωμα.

Ἀφήνομε ἄνοιγμα γιὰ τὸ κεφάλι. Μπροστά της ἀφήνουμε ἕνα δοχεῖο μὲ νερό, κι' ἕνα ἄλλο μὲ μουσκεμένο καλαμπόκι ὄχι τῆς χρονιᾶς ἀλλὰ τοῦ περασμένου χρόνου.

Γιὰ νὰ παχύνη ὅμως γρήγορα, καλὰ εἶναι νὰ τὴν ταΐζουμε ἀναγκαστικὰ (δυὸ ἢ τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα) μὲ καλαμπόκι μουσκεμένο ἢ ζυμάρι ἀπὸ ἀλεύρι καλαμποκίσιο ἢ κριθαρίσιο, φτιαγμένο σβώλους.

Τρεῖς - τέσσαρες ἑβδομάδες τέτοιας ἀναγκαστικῆς τροφῆς, φτάνουν γιὰ νὰ παχύνη ὑπερβολικὰ ἡ χήνα. Ἂν στὰ τελευταῖα βλέπουμε πὼς στενοχωριέται κι' ἔχει δύσπνοια, πρέπει νὰ σταματήσουμε τὸ φαΐ, γιὰ νὰ μὴ ψοφήση.

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΗΤΡΟΣ

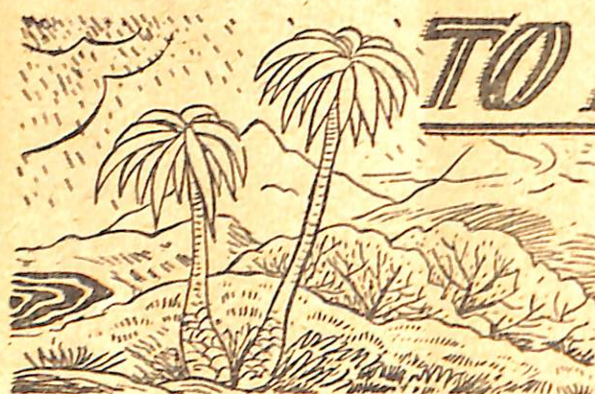
*

ΣΤΟ «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» ΣΤΗ ΜΕΛΙΣΣΟΠΕΤΡΑ ΚΟΝΙΤΗΣ

Μᾶς γράφουν ἀπὸ τὴ Μελισσόπετρα τῆς Κονίτσης πὼς τὰ παιδιὰ τοῦ ἐκεῖ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» προσφώνησαν μὲ τὰ παρακάτω λόγια τὶς ἐντεταλμένες κυρίες ποὺ τὰ ἐπεσκέφθησαν:

«Ἐμεῖς τὰ παιδιὰ τῆς ἀκραίας αὐτῆς γωνιᾶς, τῆς ἑλληνικῆς πατρίδας, καθὼς καὶ ὁλόκληρο τὸ χωριό μας, σᾶς δεχόμαστε μὲ θερμὸ ἐνθουσιασμό, καὶ ἐθνικὴ περηφάνεια. Σᾶς παρακαλοῦμε θερμῶς, νὰ διαβιβάσετε εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὴν Βασίλισσα καὶ ἰδιαιτέρως στὴν Μεγάλη Μάνα μας, τὴν ὁλόκαρδη εὐγνωμοσύνη μας. Ὑποσχόμεθα καὶ ἐμεῖς ὅτι θὰ εἴμαστε πάντα τίμια καὶ ἁγνὰ Ἑλληνόπουλα. Καλῶς ὡρίσατε». Τὴν προσφώνηση αὐτὴ τὴ διάβασε ἡ ἐξωσχολικὴ μαθήτρια τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ».

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Στὸ ἁμάξι εἶχαν ἕτοιμα μεγάλα τσεκούρια, ἀξίνες καὶ σκερπάνια, γιὰ ν' ἀνοίξουν τὸ δρόμο τους στὸ δάσος, ὅταν θὰ χρειάζονταν.

Ὅπου ὁ δρόμος πιὰ ἦταν ἀνοιχτός, θ' ἀνέβαιναν στὸ ἁμάξι, γιατὶ ἦταν περιττὸ νὰ κουράζονται.

Τί ὄμορφη μέρα ποὺ ἦταν!

Οἱ ἄποικοι ἦταν γελαστοὶ καὶ χαρούμενοι, σὰ νὰ ξεκινοῦσαν πραγματικὰ γιὰ μιὰ πολὺ διασκεδαστικὴ ἐκδρομή, ὁ Τὸπ ἔτρεχε μπροστὰ γαυγίζοντας χαρούμενα, κι' ὁ Ἕρμπερτ καθισμένος μπροστά, στὴ θέση τοῦ ἁμαξᾶ, τοὺς βεβαίωνε πὼς ἔνιωθε περίφημα: ποτέ του δὲν ἦταν πιὸ γερός, ἔλεγε. Ὅσο γιὰ τὸν Τὰπ ποὺ καθόταν πλάϊ στὸν Ἕρμπερτ, περίμενε τὴ στιγμὴ νὰ μποῦν στὸ δάσος, γιὰ ν' ἀρχίση νὰ πηδάη στὰ δέντρα ἀπὸ κλαρὶ σὲ κλαρί.

Τὸ μεγάλο ἁμάξι ἀκολούθησε γιὰ λίγο τὴν ἀριστερὴ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ τῆς Εὐχαριστίας, διάβηκε τὴ γέφυρα, πῆρε τὸ δρόμο τοῦ ὅρμου τοῦ Ἀερόστατου, κι' ὕστερα ἔστριψε ἀριστερά: Βρισκόνταν τώρα στὴ ζούγκλα τοῦ Φὰρ Οὐέστ.

Στὴν ἀρχὴ τὰ δέντρα ἦταν ἀραιά. Οἱ ἄποικοι κάθισαν ὅλοι στὸ ἁμάξι κι' ὁ Πένκροφ ὁδηγοῦσε τοὺς ὄναγρους μέσα στὸ μεγάλο δάσος. Ποῦ καὶ ποῦ, ὁ Πένκροφ καὶ ὁ Νὰβ πηδοῦσαν κάτω γιὰ νὰ κόψουν τὶς πυκνὲς περικοκλάδες μὲ τὸ τσεκοῦρι καὶ ν' ἀνοίξουν δρόμο στὸ ἁμάξι. Μὰ κανένα σοβαρὸ ἐμπόδιο δὲν βρίσκονταν στὸ δρόμο του.

Τί ὄμορφο ποὺ ἦταν τὸ δάσος, ἐκείνη τὴ λαμπρὴ καλοκαιριάτικη μέρα!

Τὰ πουλιὰ κελαηδοῦσαν στὰ κλαριά, καὶ τὰ μεγάλα τροπικὰ λουλούδια ἦταν τόσο ὡραῖα μὲ τὰ πολύχρωμα πέταλά τους, ποὺ οἱ ἄποικοι δὲν χόρταιναν νὰ τὰ θαυμάζουν.

Ποῦ καὶ ποῦ κάποιο πουλὶ μὲ λαμπρὰ φτερὰ ξεπετάγονταν μπροστὰ ἀπὸ τ' ἁμάξι, κι' ἡ τεράστιες πεταλοῦδες ποὺ πετοῦσαν ἀπὸ λουλούδι σὲ λουλούδι, ἔμοιαζαν σὰ φτερωτὰ ἄνθη.

— Τί ὄμορφο ποὺ εἶναι τὸ νησί μας! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ὁ Πένκροφ. Τοῦτο τὸ δάσος εἶναι σωστὸς παράδεισος...

— Ἀλήθεια! ἔλεγε ὁ Σπίλετ. Καὶ νὰ συλλογίζεται κανεὶς πὼς ξεκινήσαμε γιὰ νὰ ξεκάνουμε τοὺς κακοποιούς! Ὅταν ὁ ἄνθρωπος εἶναι κακός, εἶναι χειρότερος ἀπὸ τὰ θηρία, καὶ ἀσχημίζει ὅλη τὴν ὡραία πλάση τοῦ Θεοῦ!

Οἱ ἄποικοι δὲν ἄργησαν νὰ προσέξουν πὼς τὰ πουλιὰ καὶ τ' ἀγρίμια ποὺ συναντοῦσαν, τρόμαζαν στὸ πέρασμά τους. Ἦταν φανερὸ πὼς εἶχαν γνωρίσει τὴν παρουσία τοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ πειρατὲς εἶχαν περάσει ἀπὸ κεῖ, καὶ σὲ λίγο ἀνακάλυψαν πολλὰ ἴχνη ἀπὸ τὸ πέρασμά τους: κλαριὰ σπασμένα, ἀφημένες φωτιές, ὅτι εἶχε μείνει ἀπὸ μιὰ πρόχειρη κατασκήνωση.

Τὸ ἁμάξι προχωροῦσε ἀκολουθῶντας αὐτὰ τὰ ἴχνη, καὶ οἱ ἄποικοι εἶχαν τὴν ἐλπίδα πὼς τελειωτικὰ θὰ ἔπεφταν πάνω στοὺς πειρατές.

Γιατὶ δὲν ὑπῆρχε ἄλλος τρόπος: ἔπρεπε νὰ πολεμήσουν ἀνοιχτὰ μὲ τοὺς πειρατές, καὶ νὰ τοὺς ξεκάνουν. Διαφορετικὰ ἡ ζωὴ στὸ νησί, θὰ ἦταν ἀφόρητη...

Ὁ μηχανικὸς εἶχε δώσει τὴν προσταγὴ νὰ μὴν κυνηγάνε, γιὰ νὰ μὴν ἀκούσουν οἱ πειρατὲς τὶς τουφεκιὲς καὶ ὑποψιαστοῦν.

Ὁ Πένκροφ κι' ὁ Σπίλετ — οἱ κυνηγοὶ τῆς συντροφιᾶς — ἔβλεπαν μὲ πολὺ θλίψη τὸ θαυμάσιο κυνῆγι ποὺ δὲν εἶχαν δικαίωμα νὰ τὸ χτυπήσουν: πουλιὰ κάθε λογῆς, πεκαρί, ἀγκουτί, λαγοκούνελα, κι' ἄλλα...

Τὸ βράδυ τῆς πρώτης ἐκείνης ἡμέρας, οἱ ἄποικοι σταμάτησαν στὸ δάσος, κι' ἔφτιαξαν μιὰ πρόχειρη κατασκήνωση. Δείπνησαν μὲ πολὺ ὄρεξη, ὕστερα ἔπεσαν νὰ κοιμηθοῦν. Δὲν τόλμησαν ν' ἀνάψουν φωτιά, γιὰ τὸ φόβο πάντα τῶν πειρατῶν. Καὶ φύλαξαν βάρδια ὅλη νύχτα, δυό, δυὸ μαζύ. Κάθε τρεῖς ὧρες, ἄλλαζαν οἱ σκοποί. Μόνο ὁ Ἕρμπερτ δὲν φύλαξε σκοπός, γιατὶ δὲν τὸν ἄφηναν, γιὰ νὰ μὴν κουραστῆ. Μὰ οἱ καλύτεροι σκοποί, ἦταν ὁ Τὸπ καὶ ὁ Τζάπ.

Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄποψη, οἱ ἄποικοι εἶχαν μιὰ ἀναμφισβήτητη ὑπεροχὴ ἀπέναντι στοὺς πειρατές, γιατὶ τίποτε δὲν μπορεῖ ν' ἀντικαταστήση ἕναν καλὸ κυνηγετικὸ σκύλο, κι' ἕναν ἔξυπνο πίθηκο...

Ἡ νύχτα πέρασε χωρὶς κανένα ἀπρόοπτο.... Μόνο τὰ ζαγκουὰρ γρύλιζαν πέρα, καὶ οἱ πίθηκοι, ποὺ τὰ οὐρλιαχτά τους νεύριαζαν ἰδιαίτερα τὸν κὺρ Τζάπ.

Τὸ πρωΐ τῆς δεύτερης μέρας, ὁ Νὰβ ἄναψε φωτιὰ κι' ἑτοίμασε ἕναν καλὸ καφὲ γιὰ ὅλους, καθὼς καὶ λαρδὶ μὲ αὐγά.

Οἱ ἄποικοι ἔφαγαν καὶ ξεκίνησαν ξανά. Αὐτὴ τὴ μέρα, προχώρησαν πολὺ λίγο. Ἦταν ἀναγκασμένοι ν' ἀνοίγουν τὸ δρόμο μὲ τὸ τσεκοῦρι.

Κατὰ τὸ μεσημέρι, ἔφτασαν σ' ἕνα μέρος κοντὰ σ' ἕνα ποταμάκι, ὅπου κατὰ τὰ φαινόμενα εἶχαν κατασκηνώσει οἱ πειρατές.

Τὰ ἴχνη τῆς φωτιᾶς ποὺ ἀνακάλυψαν, φαινόνταν ἀρκετὰ πρόσφατα, κι' ὁλόγυρα, πάνω στὸ μαλακὸ χῶμα, φαινόνταν καθαρὰ ἴχνη ἀπὸ βήματα. Οἱ ἄποικοι τὰ μέτρησαν προσεχτικά: ἦταν πατημασιὲς ἀπὸ πέντε ἄντρες. Ὁ Ἄυρτον δὲν ἦταν μαζύ τους.

— Καλὰ τὄλεγα ἐγὼ πὼς τὸν σκότωσαν! ἔλεγε ὁ Πένκροφ. Ἀλλὰ ποῦ θὰ μᾶς πᾶνε οἱ κακοῦργοι! Θὰ τοὺς βροῦμε καὶ θὰ πληρώσουν γιὰ ὅλα. Ἔχω ὁρκιστῆ νὰ ἐκδικηθῶ τὸν Ἄϋρτον καὶ τὴ λαβωματιὰ τοῦ Ἕρμπερτ!

— Ἐγὼ πιστεύω, εἶπε ὁ δημοσιογράφος, πὼς δὲν ἔχουν ἐγκατασταθῆ κάπου μόνιμα. Γυρίζουν σὰν τὴν ἄδικη κατάρα, καρτερῶντας τὴν εὐκαιρία νὰ γίνουν κύριοι τοῦ νησιοῦ...

— Ἂς περιμένουν νὰ γίνουν κύριοι τοῦ νησιοῦ! εἶπε ὁ ναυτικὸς μὲ θυμό. Ἔχει πολλὰ ἀπίδια ὁ σάκκος... Νὰ τοὺς ἀνακαλύψουμε μοναχά, τίποτε ἄλλο δὲν θέλω...

— Ἂν σ' ἔβλεπαν αὐτὴ τὴ στιγμὴ Πένκροφ, ἔκανε γελῶντας ὁ Νάβ, θὰ τοὺς ἔσπαζε σίγουρα ἡ χολή. Ποτὲ δὲν σ' ἔχω δῆ τόσο ἄγριο...

— Γελᾷς Νάβ, γελᾷς! Ξέρεις τί σφαῖρα ἔχω στὸ τουφέκι μου;

— Ποῦ θὲς νὰ ξέρω Πένκροφ;

— Ἔχω τὴ σφαῖρα ποὺ χτύπησε τὸν Ἕρμπερτ. Καὶ καρτερῶ πῶς καὶ πῶς τὴ στιγμὴ νὰ τὴ φυτέψω στὸ κορμὶ ἑνὸς ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κακούργους!

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ κατασκήνωσαν σὲ δεκατέσσερα μίλια ἀπόσταση ἀπὸ τὸ Γραίτινο ιΠαλάτι ὅπως λογάριασε ὁ μηχανικός.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἀφοῦ διέσχισαν ὅλη τὴ ζούγκλα ἔφτασαν στὸν Κάβο τῆς Ὀχιᾶς.

Δὲν ξαναβρῆκαν ὅμως πιὰ τὰ ἴχνη τῶν πειρατῶν...

Θὰ εἶχαν φαίνεται βρῆ καταφύγιο ἀλλοῦ...

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Μιὰ ὁλόκληρη βδομάδα γύριζαν μὲ τὸ θαυμάσιο ἁμάξι τους οἱ ἄποικοι σὲ ἄγνωστα ἀκόμη μέρη τοῦ ὡραίου νησιοῦ τους.

Αὐτὴ ἡ ἐκδρομὴ ποὺ εὐχαριστοῦσε ὅλους, δυνάμωσε τὸν Ἕρμπερτ ἐντελῶς. Τὸ παιδὶ ἦταν πιὰ γερὸ ὅπως πρίν.

Οἱ ἄποικοι ἀφοῦ τελείωσαν τὴν ἀναγνώρισή τους, ἀποφάσισαν νὰ γυρίσουν στὰ περίχωρα τῆς Στάνης.

Γιατὶ συλλογίστηκαν πὼς οἱ κακοῦργοι ἢ θὰ εἶχαν ἐγκατασταθῆ ἐκεῖ, ἢ θὰ γύριζαν κάθε τόσο γιὰ νὰ ἀνεφοδιασθοῦν μὲ κρέας.

Σὲ δυὸ μέρες, ἦταν στὸ δάσος ποὺ διέζωνε τὴ στάνη, παρ' ὅλη ὅμως τὴ δικαιολογημένη ἀνυπομονησία τοῦ Πένκροφ, ὁ μηχανικὸς δὲν ἔδωσε τὴν ἄδεια νὰ πλησιάσουν πρὶν νυχτώση.

Ὅταν ἔπεσε ἡ νύχτα, ὁ ναυτικὸς μὲ τὸν Σπίλετ, ἔφυγαν νὰ κάνουν μιὰ πρόχειρη ἐξερεύνηση· ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἔμειναν νὰ φυλᾶνε τὸ ἁμάξι.

Ἕρποντας πιὰ μέσα στοὺς πυκνοὺς θάμνους, οἱ δυὸ φίλοι προχώρησαν σχεδὸν ὡς τὸν περίβολο.

Ἀπόλυτη ἡσυχία ἐπικρατοῦσε. Τοῦ κάκου τέντωσαν τὸ ἀφτί, δὲν ἄκουαν τίποτε.

Γύρισαν νὰ ποῦν τὶς ἐντυπώσεις τους στὸ μηχανικό.

— Νὰ προχωρήσουμε μὲ τὸ ἁμάξι, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ. Δὲν πρέπει ν' απο-

Ὁ Νὰβ κι' ὁ Πενκρὸφ πηδοῦσαν κάτω γιὰ νὰ κόψουν τὶς πυκνὲς περικοκλάδες μὲ τὸ τσεκοῦρι καὶ ν' ἀνοίξουν δρόμο στὸ ἁμάξι.

μακρυνθοῦμε ἀπ' αὐτό, δὲν πρέπει νὰ τ' ἀφίσουμε νὰ πέση στὰ χέρια τῶν κακούργων!

Ἔβαλαν τὸν Τζὰπ στὸ ἁμάξι, ὁ μηχανικὸς ἔδεσε τὸν Τοπ μὲ τὸ λουρί, κι' ὁ Πένκροφ ποὺ πῆρε τὰ χαλινάρια τῶν ὀνάγρων ἔκανε τὸ ἁμάξι νὰ προχωρήση ἀθόρυβα πρὸς τὴ στάνη.

Ξαφνικὰ ὁ Κύρος Σμὶθ ποὺ βάδιζε μπροστὰ ἔβγαλε μιὰ πνιγμένη φωνή.

— Μὰ τί μοῦ εἶπες Πένκροφ! εἶπε, ἡ πόρτα τῆς στάνης εἶναι ἀνοιχτή!

Σὲ λίγα λεπτά, εἶχαν συγκεντρωθῆ μπροστὰ στὴν ἀνοιχτὴ πόρτα.

— Σᾶς ὁρκίζομαι κύριε Σμίθ, ὅτι ἐδῶ καὶ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας ἦταν κλειστή! εἶπε ὁ Πένκροφ.

— Εἶν' ἀλήθεια! βεβαίωσε κι' ὁ δημοσιογράφος.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ Ἔρμπερτ ψιθύρισε:

— Πῶς! στὸ σπίτι τῆς στάνης ἀνάφαν φῶς!

Πράγματι, ἕνα ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ ξύλινου σπιτιοῦ φωτίστηκε...

— Φίλοι μου, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ, ἔφτασε ἡ ὥρα νὰ δώσουμε τὴν ἀποφασιστικὴ μάχη. Φαίνεται πὼς οἱ κακοῦργοι εἶναι μαζεμένοι ἀνυποψίαστοι στὸ σπίτι. Ἐμπρὸς κι' ὁ Θεὸς βοηθός...

Μπῆκαν ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα, καὶ μὲ μύριες προφυλάξεις προχώρησαν ὡς τὸ φωτισμένο σπίτι.

Περίεργο ὅμως! Ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ δὲν ἔφτανε κανένας ἦχος. Νέκρα καὶ σιωπή...

Οἱ ἄποικοι προχώρησαν σχεδὸν ὡς τὴν πόρτα.

Ἡ πόρτα ἦταν ἀνοιχτή.

Ὁ Κύρος Σμίθ, τοὺς ἔκανε νόημα νὰ προχωρήσουν.

Ἀθόρυβα ὁ ἕνας ὕστερα ἀπὸ τὸν ἄλλον, μπῆκαν κι' ἀνέβηκαν τὴν μικρὴ σκάλα.

Ἡ πόρτα τοῦ μοναδικοῦ μεγάλου δωματίου, ἦταν κι' αὐτὴ ἀνοιχτή.

Οἱ ἄποικοι προχώρησαν μὲ μεγάλη προφύλαξη, γιατὶ φοβόνταν μήπως ὅλ' αὐτὰ ἦταν κόλπα τῶν πειρατῶν ποὺ τοὺς εἶχαν στήσει ἐνέδρα.

Ὡστόσο μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ ἔρριξε ὁ μηχανικὸς μέσ' στὸ δωμάτιο, κατάλαβε πὼς οἱ φόβοι του δὲν ἦταν δικαιολογημένοι.

Τὸ δωμάτιο ἐκεῖνο ἦταν ἄδειο.

Καὶ μόνο στὸ κρεββάτι ἦταν ξαπλωμένος κάποιος.

Ὁ μηχανικὸς κι' οἱ φίλοι του προχώρησαν, καὶ ξαφνικὰ τὸν ἀναγνώρισαν.

— Ἄϋρτον! φώναξε ὁ Πένκροφ.

Ὅρμησαν ὅλοι μέσα.

Ὁ Ἄϋρτον φαινόταν νὰ κοιμᾶται. Τὸ πρόσωπό του ἦταν χλωμὸ κι' ἐξαιρετικὰ ἀδύνατο. Στὰ χέρια καὶ στὰ πόδια εἶχε βαθειὰ σημάδια, ποὺ ἔδειχνε πὼς τὸν εἶχαν δέσει μὲ σχοινιά.

— Ἄϋρτον! φώναξε κι' ὁ μηχανικὸς ἀγκίζοντας ἐλαφρὰ τὸ χέρι τοῦ φίλου του.

Ὁ Ἄϋρτον τότε φάνηκε νὰ συνέρχεται. Ἄνοιξε τὰ μάτια καὶ τοὺς ἀναγνώρισε.

Ἦταν πολὺ ἐξαντλημένος.

— Ἐσεῖς! ψιθύρισε... Ἐσεῖς!

— Ἄϋρτον, εἶσαι καλά; Μᾶς γνωρίζεις; εἶπε ὁ Ἔρμπερτ.

— Εἶμαι πολὺ κουρασμένος!

— Μὴ μιλᾶς! Κλεῖσε τὰ μάτια!

— Ποῦ βρίσκομαι;

— Στὸ σπίτι τῆς Στάνης, στὸ κρεββάτι σου!

— Μονάχος;

— Φυσικὰ μονάχος!

— Μὰ οἱ κακοῦργοι μ' ἔφεραν ἐδῶ! Φυλαχθῆτε! Θὰ ξανάρθουν!

Καὶ ἐξαντλημένος ἀπὸ τὴν προσπάθειά του ὁ Ἄϋρτον ἔκλεισε τὰ μάτια.

— Σπίλετ, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ. Μπορεῖ νὰ μᾶς ἐπιτεθοῦν ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη! Μπᾶστε τὸ ἁμάξι μέσα, κι' ἀμπαρῶστε τὴν πόρτα. Ἐγὼ θὰ μείνω κοντὰ στὸν Ἄϋρτον!

Ἔτρεξαν ὅλοι ἔξω, καὶ τράβηξαν τὸ ἁμάξι μέσα. Ὕστερα ἔκλεισαν τὴν πόρτα καὶ τὴν ἀμπάρωσαν.

Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, ὁ Τὸπ γρύλιζε ἀγριεμένος.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, βγῆκε κι' ὁ μηχανικὸς μὲ τὸ ὅπλο στὰ χέρια, ἕτοιμος γιὰ μάχη.

Βγῆκε καὶ τὸ φεγγάρι, κι' ἡ στάνη τώρα φωτιζόταν ζωηρά.

Ξαφνικὰ ὁ Τὸπ ἄρχισε νὰ γαυγίζη σὰ λυσσασμένος καὶ νὰ τραβάη τὸ λουρὶ ἀπ' ὅπου τὸν κρατοῦσε ὁ Σπίλετ.

Ἀναγκάστηκαν νὰ τὸν ἀκολουθήσουν.

Ὁ Τὸπ ἔτρεχε στὸ βάθος τῆς στάνης, ἐκεῖ ποὺ ἦταν τὰ ὑπόστεγα...

— Προσοχή, φίλοι μου, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ. Τὰ ὅπλα σας νὰ εἶναι ἕτοιμα!

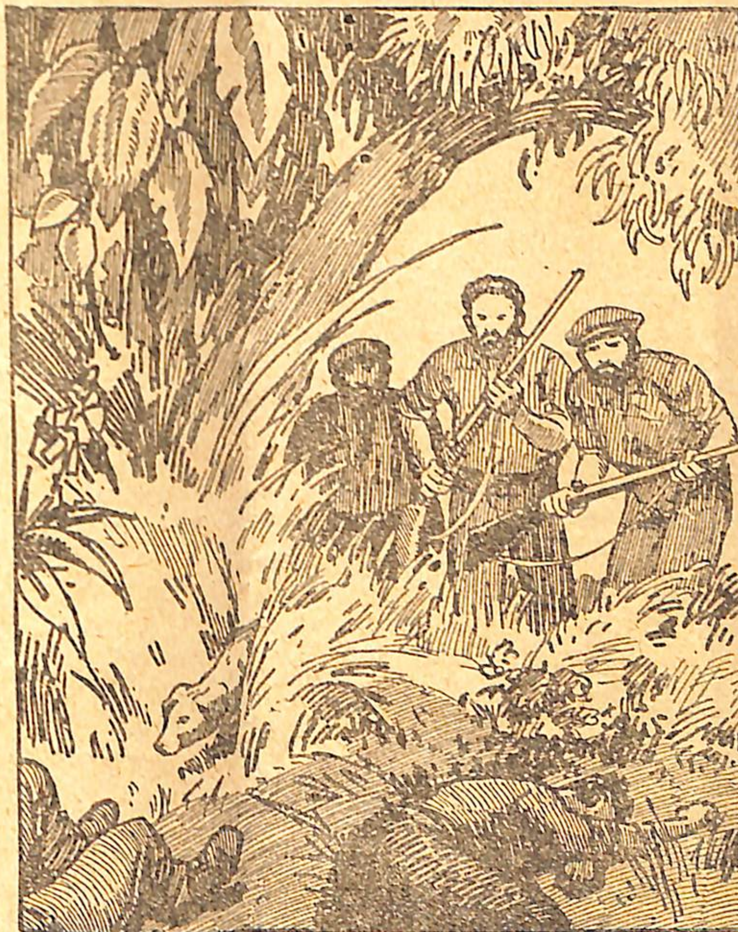
Οἱ ἄποικοι ἔφτασαν ὡς τὸ ρυάκι ποὺ τὸ σκίαζαν μεγάλα δέντρα.

Καὶ τί εἶδαν ἐκεῖ;

Πέντε κορμιὰ πεσμένα, στὶς ὄχθες του, στὰ χορτάρια.

Ἦταν οἱ πέντε κακοῦργοι ποὺ κυνηγοῦσαν.

Οἱ πέντε κακοῦργοι. Ἀκίνητοι. Σκοτωμένοι...

Ἦταν οἱ πέντε κακοῦργοι ποὺ κυνηγοῦσαν...

Ποιὸς τοὺς εἶχε σκοτώσει;

Ὁ Ἄϋρτον;

Ἀδύνατο, ἀφοῦ βρισκόταν ἀναίσθητος στὴ στάνη...

Ὁ μυστηριώδης προστάτης τους. Ποιὸς ἄλλος;

Ὁ Πένκροφ μὲ τὸν Σπίλετ ἔσκυψαν πάνω στ' ἀκίνητα κορμιά, καὶ διεπίστωσαν πὼς στὸ καθένα ὑπῆρχε μιὰ μικρή, σχεδὸν ἀόρατη πληγή, καμωμένη ἀπὸ ἄγνωστο, φοβερὸ ὅπλο.

Δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία πὼς ὁ ἄγνωστος εἶχε στὴ διάθεσή του φοβερὲς δυνάμεις, ποὺ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι δὲν τὶς ἤξεραν.

Ὅπως καὶ νἄναι, εἶχαν πιὰ ξεφορτωθῆ ἐκείνους τοὺς πειρατές. Ὁ βραχνὰς ποὺ τοὺς ἐπίεζε τὰ στήθη μῆνες τώρα, δὲν τοὺς βασάνιζε πιά.

Ἦταν ἐλεύθεροι νὰ γυρίζουν ξέγνοιαστοι στὸ ὡραῖο νησί τους.

— Αὔριο τὸ πρωΐ, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ, νὰ πᾶμε στὸ δάσος νὰ τοὺς θάψωμε!

Κι' αὐτὸς ἦταν ὁ ἐπικήδειός τους...

Ὁ Ἄϋρτον μὲ τὶς πολλὲς περιποιήσεις συνῆλθε, καὶ τὴν ἄλλη μέρα μπόρεσε νὰ μιλήση καὶ νὰ τοὺς διηγηθῆ μὲ λίγα λόγια τί τοῦ εἶχε συμβῆ...

Τὴ δεύτερη μέρα ποὺ πῆγε στὴ στάνη, οἱ πειρατὲς τοῦ ρίχτηκαν, καὶ τὸν ἔκαναν κολό. Παρ' ὅλη τὴν ἀντίστασή του, τὸν εἶχαν δέσει καὶ τὸν εἶχαν φιμώσει:

Εἶχαν ἀποφασίσει νὰ τὸν σκοτώσουν, ὅταν ξαφνικὰ ἕνας ἀπ' αὐτούς, ἀναγνώρισε τὸν παλιὸ τους σύντροφο.

Τὸν Ἄϋρτον θὰ τὸν σκότωναν. Τὸν Μπὲν Τζόϋς ὅμως τὸν σεβόνταν.

Τότε ἄρχισαν νὰ τὸν καλοπιάνουν, γιὰ νὰ τὸν κάνουν νὰ προδώση τοὺς νέους του φίλους καὶ νὰ πάη μαζί τους. Ὁ Ἄϋρτον φυσικὰ στάθηκε ἀνένδοτος. Τότε ἄρχισαν νὰ τὸν κακομεταχειρίζονται. Τοῦ ἔδιναν ἐλάχιστα νὰ φάη, καὶ τὸν εἶχαν μέρα καὶ νύχτα δεμένον χειροπόδαρα.

Ὅμως τὸ ψυχικὸ μαρτύριο τοῦ Ἄϋρτον ἦταν μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ σωματικό.

Κάποτε οἱ κακοῦργοι γύρισαν, καὶ παινεύονταν πὼς σκότωσαν ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀποίκους.

Αὐτὸ ἀναστάτωσε τὸν Ἄϋρτον.

Φοβόταν πὼς οἱ κακοῦργοι θὰ ἔκαναν καμμιὰ αἰφνιδιαστικὴ ἐπίθεση, καὶ θὰ σκότωναν καὶ τοὺς ἄλλους ἀποίκους. Μὲ μεγάλη ἀπελπισία ἔμαθε ἀκόμη ὅτι εἶχαν βάλει φωτιὰ στὰ χωράφια.

Τὸν εἶχαν φυλακισμένο σὲ μιὰ σπηλιὰ στὰ ριζὰ τοῦ ὄρους Φραγκλίνου ὅπου εἶχαν τὸ λημέρι τους.

Στὰ τελευταῖα ἀπὸ τὴ νηστεία καὶ τὴν κακομεταχείριση, εἶχε πέσει σὲ μεγάλη ἐξάντληση. Ἔτσι δὲν θυμόταν διόλου τί εἶχε γίνει τὶς δυὸ τελευταῖες μέρες. Δὲν ἤξερε γιατὶ βρέθηκε στὸ σπίτι τῆς Στάνης, καὶ ποιὸς τὸν εἶχε μεταφέρει ἐκεῖ...

— Δὲν εἶναι ἀπίθανο νὰ σ' ἔφερε ὁ ἴδιος ὁ ἄγνωστος εὐεργέτης μας γιὰ νὰ σὲ βροῦμε εὔκολα, ἀφοῦ πρῶτα ξέκανε τοὺς πειρατές, εἶπε ὁ Πένκροφ.

— Ὄχι. Δὲν εἶναι διόλου ἀπίθανο, εἶπε κι' ὁ μηχανικός.

Πόσα ἀλήθεια δὲν χρωστοῦσαν στὸ «Μυστηριῶδες Ἀγαθὸ πνεῦμα τοῦ νησιοῦ» ὅπως τὸν ὀνόμαζε ὁ Πένκροφ.

Μόνο ποὺ εἶχαν χάσει πιὰ κάθε ἐλπίδα νὰ τὸν ἀνακαλύψουν.

Θὰ τοὺς παρουσιαζόταν ὅταν ἤθελε, ἂν ἤθελε...

Αὐτὸ ἦταν βέβαιο.

Μὲ τὶς περιποιήσεις καὶ τὸ καλὸ καὶ ἄφθονο φαΐ ὁ Ἄϋρτον ὡστόσο συνῆλθε γρήγορα. Σ' αὐτὸ βοήθησε φυσικὰ καὶ ἡ ρωμαλέα κράση του.

— Τώρα ποὺ ἔγινες καλὰ Ἄϋρτον, εἶπε ὁ Πένκροφ ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες, εἶναι θαρρῶ καιρὸς νὰ κάνουμε ἕνα ταξιδάκι ὡς τὸ νησὶ Ταβὸρ γιὰ ν' ἀφήσουμε ἕνα σημείωμα στὸ λόρδο Γλένερβαν, ἂν τυχὸν περάσει μὲ τὴν θαλαμηγό του νὰ σὲ πάρη.

— Μὲ τί καΐκι; εἶπε ὁ Ἄϋρτον.

— Μὲ τὸ τρεχαντήρι μας, φυσικά!

— Μὲ τὸ τρεχαντήρι μας; Καλέ μου Πένκροφ, δίσταζα νὰ στὸ πῶ γιὰ νὰ μὴ σὲ κακοκαρδίσω. Ὅμως ἀργὰ ἢ γρήγορα πρέπει νὰ τὸ μάθης. Δὲν ἔχομε πιὰ πλεούμενο!

— Πῶς; Τὸ τρεχαντήρι μου δὲν ὑπάρχει πιά; φώναξε μὲ ἀγωνία ὁ Πένκροφ.

— Δυστυχῶς ὄχι. Ἐδῶ καὶ δέκα μέρες οἱ πειρατὲς τὸ ἀνακάλυψαν. Ξανοίχτηκαν

στ' ἀνοιχτὰ γιὰ νὰ κάνουν μιὰ ἀναγνώριση, καὶ στὸ γυρισμό, ὅπως ἦταν κακοὶ ναυτικοί, τὸ ἔρριξαν στὰ βράχια καὶ τὸ τσάκισαν. Βούλιαξε.

—῎Α! τοὺς ἄθλιους! ῎Α! τοὺς κακούργους! φώναξε ὁ Πένκροφ.

—Πένκροφ, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ, εὐχαρίστησε καλύτερα τὸ Θεὸ πὼς αὐτὴ ἡ φριχτὴ περιπέτεια δὲν στοίχισε τὴ ζωὴ κανενός μας!

—Γιὰ τὸ καράβι λυπᾶσαι Πένκροφ; εἶπε ὁ ῞Ερμπερτ. Δὲν πειράζει! Θὰ φτιάσωμε ἄλλο, μεγαλύτερο.

—Μοῦ φαίνεται, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ, πὼς αὐτὴ εἶναι μιὰ πολὺ καλὴ σκέψη. Εἶναι καιρὸς νὰ τὸ συλλογιστοῦμε σοβαρὰ νὰ φτιάσουμε ἕνα καλό, μεγάλο καράβι, ποὺ νὰ μπορέσωμε νὰ φτάσωμε μ' αὐτὸ στὴ Νέα Ζηλανδία! Τί λὲς Πένκροφ;

—Λέω πὼς ἂν φτιάσετε τὰ σχέδια κύριε Σμὶθ ἐγὼ εἶμαι πρόθυμος ν' ἀρχίσω τὴ δουλειὰ αὔριο κιόλας!

—Πόσος καιρὸς θὰ μᾶς χρειαστῆ γιὰ νὰ φτιάσωμε ἕνα μεγάλο καράβι;

—Ἑφτὰ - ὀχτὼ μῆνες τὸ λιγώτερο. ῞Οπως ὅμως δὲ μποροῦμε νὰ δουλεύουμε τὸν χειμῶνα, λογαριάζω πὼς θἆναι ἕτοιμο τοῦ χρόνου τὸν Νοέμβρη.

—Ὡραῖα! Εἶναι καλὴ ἐποχὴ γιὰ νὰ ξεκινήση κανείς. Τοῦ χρόνου τὸν Νοέμβρη θὰ κάνουμε πανιὰ γιὰ τὴ Νέα Ζηλανδία!

—Ζήτω! φώναξε ὁ Πένκροφ ποὺ εἶχε κιόλας παρηγορηθῆ γιὰ τὸν χαμὸ τοῦ καραβιοῦ του.

᾿Απὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, οἱ ἄποικοι ξανάρχισαν συστηματικὰ νὰ δουλεύουν ὅπως πρίν.

Πρὶν ἀπ' ὅλα, ὄργωσαν κι' ἔσπειραν τὰ χωράφια τους καὶ ξανάχτισαν τὰ ὑπόστεγα, τὸ κοτέτσι καὶ τὸν μόλο.

Σὲ λίγες ἑβδομάδες, τὸ πέρασμα τῶν πειρατῶν ἀπὸ τὸ νησὶ δὲν φαινόταν πιά.

Τὰ βράδυα, ὁ Κύρος Σμὶθ δούλευε στὰ σχέδια τοῦ καραβιοῦ τους, καὶ στοὺς μαθηματικοὺς ὑπολογισμούς του, τὸν βοηθοῦσε ὁ ῞Ερμπερτ ποὺ εἶχε γίνει τὸ δεξί του χέρι.

Τὸ εὐτύχημα ἦταν ὅτι εἶχαν μαζέψει ἀπὸ τὸ ναυάγιο τοῦ «Σπάντυ» ἀρκετὰ πράγματα ἕτοιμα γιὰ ν' ἀρματώσουν περίφημα τὸ καράβι τους.

Στὸ μεταξύ, ὅταν τελείωσαν οἱ συνηθισμένες δουλειὲς στὰ χωράφια καὶ στὴ στάνη, ἄρχισαν νὰ κόβουν μεγάλα δέντρα ἀπὸ τὸ γειτονικὸ δάσος, ποὺ τἄκαναν ἀμέσως σανίδες ἐπὶ τόπου μ' ἕνα μεγάλο νεροπρίονο ποὺ εἶχε φτιάσει ὁ μηχανικός, καὶ τὶς μετέφεραν μὲ τὸ κάρρο στὶς «Καμινάδες» ποὺ εἶχε γίνει ὁ ναύσταθμός τους.

Φρόντισαν νὰ τὶς χτίσουν ἔτσι, ποὺ νὰ μὴ μπαίνει ἡ βροχὴ κι' ἡ θάλασσα, κι' εἶχαν τώρα ἕνα πρώτης τάξεως τεράστιο ἐργαστήριο. Ὁ Πένκροφ μὲ τὸν ῎Αϋρτον φρόντισαν νὰ κόβουν τὰ κατάλληλα ξύλα ποὺ θὰ χρειάζονταν γιὰ τὴν καρίνα τοῦ πλοίου, γιὰ τὰ ποντίλια ποὺ θὰ τὴν κρατοῦσαν ὄρθια στὸ σκαρί, γιὰ τὰ παγίδια καὶ γιὰ τὰ κατάρτια.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

✪

ΟΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Συνεχίζουμε τὸν τιμητικὸ κατάλογο τῶν συνδρομητῶν καὶ τῶν φίλων μας ποὺ μᾶς στέλνουν προαιρετικὲς εἰσφορές. Εὐχαριστοῦμε ὅλους αὐτοὺς καὶ ὅλους ἐκείνους ποὺ μᾶς ὑποσχέθηκαν πὼς θὰ συμπληρώσουν τὴ συνδρομή τους:

᾿Αφροδίτη Γ. Ρηγοπούλου	5.000
᾿Αλ. Μακρυλάκης	1.000
Κων. Ντέμπος	1.000
Κίμων Σαρρῆς	5.000
᾿Αθ. Παπαθανασίου	2.000
Καλλιόπη Γαλάτη	10.000
Εὐτυχία Κ. Καποθανάση	5.000
Λένη Β. Καποπούλου	5.000
Κικὴ Θ. Κουλουριανοῦ	5.000
Σπήλιος Παπαϊωάννου	2.000

Οἱ ψευτιές τοῦ ΜΥΝΧΑΟΥΖΕΝ

ΤΟ ΠΕΡΙΦΗΜΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΟΠΑΠΙΑΣ

Σᾶς ὑποσχέθηκα νὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὰ κυνήγια μου, γιατὶ ἂν καὶ πολλοὶ ἀπὸ σᾶς κυνηγᾶτε, ἀμφιβάλλω ἂν σᾶς ἔχουν τύχει τὰ θαυμαστὰ καὶ τὰ παράδοξα ποὺ μοῦ ἔχουν συμβῆ ἐμένα.

Θὰ περιορισθῶ σήμερα νὰ σᾶς πῶ δυὸ ἀπὸ τὰ πιὸ περίεργα κυνήγια μου, πού, θὰ σᾶς φανοῦν ἀπίστευτα καὶ ὅμως εἶναι τόσο ἀληθινά. Τὸ τελευταῖο σᾶς τὸ ἐγγυῶμαι ἐγὼ ποὺ τὸ κῦρος μου, καθώς, ξέρετε, εἶναι παγκόσμιο!...

Μιὰ μέρα βρισκόμουν στὶς ὄχθες μιᾶς λίμνης καὶ ξαφνικὰ εἶδα ἕνα πλῆθος ἀγριόπαπιες ποὺ κολυμποῦσαν ἀνυποψίαστες.

Δυστυχῶς μέσα στὸ τουφέκι μου δὲν ἔμενε παρὰ μιὰ τελευταία σφαίρα, κι' ὡστόσο φιλοδοξοῦσα νὰ φέρω σπίτι ὅλες τὶς ἀγριόπαπιες ποὺ ἔβλεπα, γιατὶ εἶχα καλεσμένους γιὰ τὸ γεῦμα καὶ ἤθελα ἀπὸ τὸ μενοῦ νὰ μὴ λείπουν οἱ ὄμορφες αὐτὲς ἀγριόπαπιες.

Τότε θυμήθηκα πὼς εἶχα στὸ ταγάρι μου ἕνα κομμάτι λαρδὶ ποὺ εἶχε περισσέψει ἀπὸ τὸ πρόγευμά μου... ῎Ελυσα λοιπὸν τὸ μακρὺ λουρὶ τοῦ σκύλου μου, κι' ἔδεσα στὴν ἄκρη τὸ λαρδί. ῞Υστερα κρύφτηκα στὰ ψηλὰ χόρτα, κι' ἔρριξα τὸ λαρδὶ σὰν δόλωμα. Μιὰ ἀγριόπαπια τὸ εἶδε, κι' ἔτρεξε καὶ τὸ κατάπιε. Τὸ λαρδὶ ὅμως γλυστροῦσε, δὲ μποροῦσε νὰ μείνη στὸ στομάχι τοῦ ζώου, βγῆκε, καὶ μιὰ ἄλλη ἀγριόπαπια τὸ κατάπιε, ποὺ ἔπαθε ὅμως κι' αὐτὴ τὰ ἴδια. Νὰ μὴ σᾶς τὰ πολυλογῶ, μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὶς ἔπιασα ὅλες, γιατὶ ἔμειναν περασμένες στὸ λουρί μου. Πέρασα τὸ φορτωμένο ἀγριόπαπιες λουρὶ γύρω ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τοὺς ὤμους μου, καὶ πῆρα εὐχαριστημένος τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ γιὰ τὸ σπίτι μου ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὴν ἐπινόησή μου καὶ τὸ μεγάλο μου κατόρθωμα.

῏Ηταν ὅμως τόσες πολλὲς οἱ εὐλογημένες ἀγριόπαπιες, καὶ μὲ βάραιναν. Εἶχα κι' ὅλας ἀρχίσει νὰ μετανοιώνω ποὺ τὶς πῆρα ὅλες καὶ σκεφτόμουνα νὰ παρατήσω ἐκεῖ μερικὲς ἀπ' αὐτὲς γιὰ νὰ γλυτώσω τὸν κόπο.

Τότε συνέβηκε κάτι ποὺ μ' ἐξυπηρέτησε, ἂν καὶ στὴν ἀρχὴ μ' ἀνησύχησε λιγάκι. Οἱ ἀγριόπαπιες ἦταν ζωντανές, κι' ὅταν πέρασε ἡ πρώτη τους τρομάρα ἄρχισαν νὰ κουνοῦν ὅλες μαζὶ τὰ φτερά τους, καὶ σὲ λίγο μὲ σήκωναν στὸν ἀέρα καὶ πετούσαμε θαυμάσια 300 — 400 μέτρα πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς.

Κάθε ἄλλος, θὰ τἄχανε, ὄχι ὅμως κι' ἐγώ! ῎Αρχισα νὰ κουνάω τὶς οὐρὲς τῆς ρεδιγκότας μου, κι' ἔτσι ἔκανα ἕνα πρόχειρο τιμόνι, καὶ κατόρθωσα νὰ ὁδηγήσω τὶς ἀγριόπαπιες πρὸς τὸ σπίτι μου.

Κοντὰ νὰ φτάσω σπίτι μου, ἄρχισα νὰ στρίβω τὸν λαιμὸ τῆς κάθε μιᾶς ὑπολογίζοντας νὰ σκοτώσω τὴν τελευταία τὴ στιγμὴ ποὺ περνοῦσα πάνω ἀπὸ τὸ σπίτι. Τὸ στρατήγημά μου πέτυχε ἀπόλυτα γιατὶ τὴν τελευταία ἀγριόπαπια τὴ σκότωσα ὅταν εἶχα φτάσει πάνω ἀπὸ τὴν καμινάδα τοῦ σπιτιοῦ μου.

῎Επεσα τότε μαλακὰ ἀπὸ τὴν τρύπα τῆς καμινάδας μας στὴν κουζίνα τοῦ σπιτιοῦ μου.

Εὐτυχῶς ἡ φωτιὰ δὲν ἦταν ἀναμμένη. Φαντασθῆτε ὅμως τὴν ἔκπληξη τοῦ ὑπηρέτη μου ὅταν μὲ εἶδε νὰ ξεπροβάλω ἀπὸ τὴν καμινάδα φορτωμένος ἀγριόπαπιες!

Εἶναι περιττὸ νὰ σᾶς πῶ πὼς κάλεσα τοὺς φίλους μου καὶ τὸ ρίξαμε ἐκείνη τὴ βραδυὰ σ' ἕνα περίφημο φαγοπότι.

Τὸ ἴδιο μοῦ συνέβηκε μὲ κάτι πέρδικες. Εἶχα τελειώσει τὰ φυσίγγιά μου, ὅταν εἶδα νὰ πετάη μπροστά μου ἕνα κοπάδι πέρδικες. Καθὼς πετοῦσε ἡ μιὰ πίσω ἀπ' τὴν ἄλλη, ἔβαλα τὴ βέργα τοῦ τουφεκιοῦ μου στὴν κάννη καὶ πυροβόλησα. Ἡ κάννη τοῦ τουφεκιοῦ σούβλισε ἑφτὰ ἢ ὀχτὼ συνέχεια, δὲν θυμᾶμαι πιά. Μὰ τὸ πιὸ περίεργο ἦταν πὼς ὅταν ἔτρεξα νὰ τὶς πάρω, εἶδα πὼς καθὼς ἡ βέργα εἶχε πυρακτωθῆ ἀπὸ τὸ μπαρούτι, περνώντας τὶς εἶχε κιόλας ψήσει... ῏Ηταν ἔξοχες, νοστιμώτατες καὶ ροδοψημένες. Δὲν μπόρεσα μάλιστα ν' ἀντισταθῶ στὸν πειρασμὸ νὰ φάω μιὰ ἐκεῖ, ἐπὶ τόπου. Τὸ μπαρούτι τὶς εἶχε ἁλατίσει ἔκτακτα. Καὶ τὰ σηκωτάκια κι' ἡ καρδιές, ἦταν ξεροψημένα στὴν ἐντέλεια.

῎Ετσι κατώρθωσα νὰ ὁδηγήσω τὶς ἀγριόπαπιες στὸ σπίτι μου...

ΒΑΡΩΝΟΣ ΜΥΝΧΑΟΥΖΕΝ

η Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ὁ μαρτυριάρης

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ἀσφαλῶς θὰ τὸν ξέρετε. Ἔχει πάντα σηκωμένο τὸ δάχτυλο στὸ σχολεῖο.

Ἡ δασκάλα, ποὺ νομίζει πὼς θέλει νὰ πῆ μάθημα, τὸν σηκώνει.

— Λέγε, Νῖκο.

— Κυρία, ὁ Δημητράκης μὲ σκούντηξε.

— Ἔλα, ἀνόητε, κάτσε κάτω.

Σὲ λίγο τρέχει ξοπίσω της στὴν αὐλή.

— Κυρία, κυρία, λέει κλαουρίζοντας.

— Σὲ χτύπησε κανείς, Νῖκο; Τί ἔχεις καὶ κλαῖς;

— Ὁ Γιαννάκης, κυρία, παρὰ λίγο νὰ μὲ ρίξη κάτω.

Κάνει νὰ θυμώση ἡ κυρία, μὰ στὸ τέλος τὸ ρίχνει στὸ γέλιο.

— Πότε θὰ πάψης, Νικάκη, νὰ μαρτυρᾶς τοὺς συμμαθητές σου; Τὸ βρίσκεις ὡραῖο αὐτό; Παιδιὰ εἶστε, καθὼς παίζετε ὁ ἕνας θὰ σκουντήξη τὸν ἄλλο, θὰ πῆ ἕνα λόγο παραπάνω, μπορεῖ ἀκόμα καὶ νὰ σᾶς κάμη νὰ πονέσετε. Προσπαθῆστε, ὅσο μπορεῖτε, νὰ λύνετε τὶς διαφορές σας εἰρηνικά, φιλικά, χωρὶς ν' ἀναγκάζεστε νὰ μαρτυρᾶτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Σήμερα φταίει ἐκεῖνος, αὔριο θὰ φταίξης ἐσύ... Θὰ σ' ἄρεσε τότε νὰ τρέξη μὲ τὸ παραμικρὸ νὰ σὲ μαρτυρήση;

— Εἶναι κακός, κυρία, φώναξε ὁ Δημητράκης.

— Θέλει νὰ κάνη τὸν ἔξυπνο, πρόσθεσε ἡ Μαρίτσα.

— Βλέπετε, κυρία, δὲ μὲ χωνεύουν, παραπονέθηκε ὁ Νῖκος.

Ἡ δασκάλα μάλλωσε τοὺς ἄλλους, ποὺ ἔβγαζαν ἔτσι εὔκολα συμπεράσματα. Οὔτε κακὸς ἦταν ὁ Νικάκης κι' οὔτε τὸν ἔξυπνο ἤθελε νὰ κάνη. Ἕνα ἄσχημο συνήθειο ἦταν ποὺ τώρα ὅλοι μαζὶ ἔπρεπε νὰ τὸν βοηθήσουν νὰ τὸ νικήση.

Μείναμε σύμφωνοι κι' ὁ Νῖκος ἔδωσε τὸ λόγο του πώς, ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, τὸ δαχτυλάκι του θὰ τὸ σήκωνε μόνο γιὰ μάθημα καὶ πὼς θἄτρεχε στὴ δασκάλα μόνο σὰν θἆχε νὰ πῆ κάτι καλὸ γιὰ τοὺς ἄλλους.

Στὴν ἀρχή, ἦταν πάρα πολὺ δύσκολο. Ἡ δασκάλα δυὸ τρεῖς φορὲς τοῦ θύμισε τὴν ὑπόσχεσή του.

— Δὲ φταίω ἐγώ, κυρία, εἶπε μιὰ μέρα. Τὸ δαχτυλάκι μου ἔχει συνηθίσει καὶ μόλις μοῦ κάνουν κάτι πετιέται ὁλόρθο.

— Νὰ τὸ βάλης στὴ θέση του, Νῖκο, εἶπε ἡ δασκάλα. Ἀκοῦς ἐκεῖ ἕνα παλιοδαχτυλάκι νὰ μᾶς ντροπιάζη.

Μιὰ μέρα ἔγιναν γέλια μέσα στὴν τάξη ποὺ ἔμειναν ἀξέχαστα. Ἡ Ἀμαλίτσα, ἀκούμπησε πάνω στὸ βιβλίο τοῦ Νίκου καὶ τοῦ τὸ ζάρωσε... Κατακόκκινος σήκωσε τὸ χέρι. Μὰ πρὶν προλάβη νὰ τὸν ρωτήση ἡ δασκάλα τί θέλει, ὁ Νῖκος ἔβαλε τὸ δάχτυλό του στὸ στόμα καὶ τὸ δάγκασε δυνατά.

Αὐτὸ ἦταν. Κανεὶς δὲν τὸν εἶπε πιὰ μαρτυριάρη. Ὅλοι πρόσεχαν νὰ μὴ τὸν πειράξουν. Ἔγινε σ' ὅλους ἀγαπητὸς καὶ τὰ παιδιὰ ποὺ προτήτερα δὲν τὸν ἤθελαν στὰ παιχνίδια τους, τὸν καλοῦσαν τώρα νὰ παίξη μαζί τους. Γιατὶ ἤξεραν πὼς δὲ θἄτρεχε πιὰ μὲ τὸ πρῶτο νὰ κάμη παράπονα.

Ἂν ἔχετε λοιπὸν φίλο μαρτυριάρη, μιλῆστε του γιὰ τὸ Νῖκο. Μπορεῖ νὰ τοῦ κάνη καλὸ τὸ παράδειγμά του.

Η ΓΙΑΓΙΑ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Ὁ καλόκαρδος βασιλιάς

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἦταν κάποιος βασιλιᾶς πολὺ μεγάλος καὶ πολὺ καλός. Τόσο καλὸς ποὺ δὲν ἤθελε νὰ βλέπη κανένα ἄνθρωπο δυστυχισμένο μέσα στὴν ἀπέραντη χώρα του. Καὶ γι' αὐτὸ κάθε μέρα τριγυρνοῦσε στὶς πόλεις καὶ στὰ χωριὰ τῆς πολιτείας του κι' ὅπου ἔβρισκε ἀρρώστεια, δυστυχία προσπαθοῦσε νὰ τὴν ἀνακουφίση. Φρόντιζε γιὰ τὰ ὀρφανὰ καὶ μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα ἔργα του ἔδειχνε στοργὴ καὶ γιὰ τοὺς φυλακισμένους. Γυρνῶντας ἀπὸ φυλακὴ σὲ φυλακὴ μιλοῦσε μαζί τους θέλοντας νὰ γλυκάνη κάπως τὸν πόνο τους.

Ἔτσι μιὰ μέρα τὰ βήματά του τὸν ὡδήγησαν σὲ μιὰ μεγάλη φυλακὴ ποὺ βρισκόταν σ' ἕνα νησί.

Ὁ καλὸς Βασιλιᾶς πόνεσε βλέποντας τοὺς ὑψηλοὺς τοίχους ποὺ τὴν ἔκρυβαν ἀπὸ τὸν ἔξω κόσμο. Καὶ μιὰ καὶ δυὸ ἀνοίγει τὴν σιδερένια της πόρτα καὶ μπαίνει στὴ φυλακή.

Πέντε φυλακισμένοι σέρνοντας τὶς βαρειὲς ἁλυσσίδες τους προχωροῦσαν ἐκείνη τὴν στιγμὴ λίγα βήματα πιὸ πέρα. Σὰν τοὺς εἶδε ὁ καλὸς βασιλιᾶς τοὺς πλησίασε καὶ ρώτησε τὸν πρῶτο ἀπ' αὐτούς:

— Γιατί, καλέ μου ἄνθρωπε, βρίσκεσαι ἐδῶ μέσα; Τί ἔγκλημα ἔκανες;

— Κανένα, βασιλιᾶ μου, ἀπάντησε ὁ φυλακισμένος. Βρίσκομαι ἐδῶ ἀπ' τὴν κακία τοῦ κόσμου. Ὁ δικαστὴς ποὺ μὲ δίκασε ἦταν πολὺ κακὸς καὶ μὲ μισοῦσε ἀπὸ πρίν. Γι' αὐτὸ μόλις τοῦ δόθηκε εὐκαιρία ἔβγαλε μιὰ ἄδικη ἀπόφαση καὶ μ' ἔστειλε ἐδῶ.

Ὁ βασιλιᾶς κούνησε τὸ κεφάλι του χωρὶς ν' ἀπαντήση καὶ γύρισε στὸν δεύτερο φυλακισμένο.

— Καὶ σὺ γιατὶ βρίσκεσαι ἐδῶ, καλέ μου ἄνθρωπε; ρώτησε.

— Κι' ἐγώ, ἀπάντησε αὐτός, εἶμαι ἄδικα φυλακισμένος. Στὴν δίκη μου ἔγινε ἕνα μεγάλο λάθος. Μὲ πέρασαν γιὰ κάποιον ἄλλον ἄνθρωπο καὶ μ' ἔστειλαν ἐδῶ. Εἶμαι ὅμως τίμιος καὶ σὲ παρακαλῶ, βασιλιᾶ μου, νὰ φροντίσης νὰ ξαναγίνη ἡ δίκη μου.

Σὲ λίγο ὁ βασιλιᾶς γύρισε στὸν τρίτο φυλακισμένο — Καὶ σύ, καλέ μου ἄνθρωπε, γιατί βρίσκεσαι ἐδῶ;

— Ποῦ νὰ στὰ λέω, βασιλιᾶ μου; ἀπάντησε ὁ τρίτος φυλακισμένος. Ἐγὼ εἶμαι κι' ἂν εἶμαι ἄδικα ἐδῶ. Ὁ ἀδελφός μου μὲ κατηγόρησε πὼς τοῦ πῆρα τὴν περιουσία του κι' ἕνας ψευδομάρτυρας μ' ἔστειλε ἐδῶ πέρα.

Ὁ βασιλιᾶς κούνησε τὸ κεφάλι του χωρὶς νὰ πῆ λέξη κι' ἔπειτα γύρισε στὸν τέταρτο φυλακισμένο:

— Κι' ἐσύ, καλέ μου ἄνθρωπε, γιατὶ βρίσκεσαι ἐδῶ;

— Κι' ἐμένα, ἀπάντησε αὐτός, μ' ἔφεραν ἐδῶ τὸ μῖσος κι' ἡ κακία τοῦ κόσμου. Ζήλευαν τὰ πλούτη καὶ τὴν εὐτυχία μου καὶ εἶπαν πὼς εἶχα κάνει τὴν περιουσία μου ἀπὸ κλεψιές. Φρόντισε, βασιλιᾶ μου, νὰ μὲ βγάλουν ἀπὸ δῶ μέσα, ἐσὺ ποὺ εἶσαι παντοδύναμος...

Ὁ βασιλιᾶς καὶ πάλι δὲν εἶπε τίποτα, γύρισε μόνον στὸν τελευταῖο φυλακισμένο καὶ τὸν ρώτησε:

— Πές μου, λοιπόν, κι' ἐσὺ πιὰ κακία σ' ἔφερε ἐδῶ μέσα;

— Καμμιὰ κακία, βασιλιά μου, ἀπάντησε αὐτός. Ἐμένα μ' ὡδήγησε ἐδῶ ἡ δικιά μου ἀμυαλιά. Ντρέπομαι νὰ σὲ κοιτάξω στὸ πρόσωπο. Εἶμαι ἕνας κλέφτης. Ἔκλεψα μὰ μετάνοιωσα σκληρὰ γι' αὐτό. Ὅμως δὲν ζητῶ εὐσπλαχνία. Εἶμαι φταίχτης καὶ πρέπει νὰ τιμωρηθῶ.

Τότε ὁ καλὸς βασιλιᾶς ἅπλωσε στὸν τελευταῖο φυλακισμένο τὸ χέρι του, τὸν χτύπησε στὸν ὦμο καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἐσὺ ἔχεις πραγματικὰ μετανοιώσει γιὰ τὴν πράξη σου κι' ἀγαπᾶς τὴν ἀλήθεια. Οἱ ἄλλοι τέσσερις εἶπαν ψέμματα γιὰ νὰ δικαιολογηθοῦν. Μόνον ἐσὺ δὲ φοβήθηκες νὰ πῆς τὴν ἀλήθεια. Ἀκόμη κι' ἂν ἁμαρτήση κανεὶς σὰν μετανοιώση καὶ πῆ τὴν ἀλήθεια πρέπει νὰ συγχωρεθῆ. Ἀπ' αὐτὴ τὴν στιγμὴ εἶσαι ἐλεύθερος. Ξέρω πὼς ἀπὸ δῶ κι' ἐμπρὸς θὰ γίνης ἕνας καλὸς ἄνθρωπος.

Η ΑΝΕΜΗ

Νησιώτικες ἱστορίες

Οἱ ...«στούλοι»!..

Τὸ πρωϊνὸ ἐκεῖνο τὸ χειμωνιάτικο, ὁ μπάρμπα Κωνσταντῆς ὁ Τσοχοντάρης (αὐτὸ ἦταν τὸ ἐπώνυμό του) ποὺ ἦταν ντελάλης στὴν πρωτεύουσα τοῦ μικροῦ νησιοῦ του, ἑνὸς νησιοῦ τοῦ Αἰγαίου μας, κατέβηκε στὸ μικρὸ λιμανάκι γιὰ νὰ ἰδῆ μήπως ἦρθε τὴ νύχτα κανένα πλεούμενο, κανένα καΐκι μὲ ἐμπόρευμα γιὰ νὰ τὸ διαλαλήση στὸ χωριό.

Ὁ γέρο Κωνσταντῆς παληὸς θαλασσινὸς τὸ εἶχε ἐπάγγελμα τώρα στὰ γεράματα αὐτό. Ἦταν ὁ κήρυκας τοῦ χωριοῦ, ἡ ζωντανὴ ἐφημερίδα τοῦ νησιοῦ.

Κάθε νέο ποὺ ἔπρεπε νὰ λάβουν γνώση ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ, ὁ μπάρμπα Κωνσταντῆς γυρνοῦσε καὶ τὸ διαλαλοῦσε.

Ἔτσι κι' ἐκεῖνο τὸ πρωϊνὸ κατέβηκε στὸ λιμάνι γιὰ δουλειά.

Καὶ πραγματικά. Τὴ νύχτα εἶχε φτάσει τὸ καραβόσκαρο τοῦ καπετὰν Λάμπη, μὲ φορτίο ξυλείας ἀπὸ τὸ Ἅγιο Ὄρος, ἢ μᾶλλον μὲ φορτίο ξύλινων στύλων γιὰ τὶς οἰκοδομές.

Ἀφοῦ, λοιπόν, βρῆκε ὁ μπάρμπα Κωνσταντῆς τὸν καπετάνιο καὶ τὸν ἔμπορο τοῦ φορτίου, συμφώνησε γιὰ τὴν δουλειὰ καὶ ξεκίνησε γιὰ νὰ ἀναγγείλη τὸ νέο στὸ χωριό.

Πολλοὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ νησιωτικοῦ χωριοῦ εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ τοὺς στύλους, γιατὶ ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ ἔκαναν ἐπισκευὲς κι' ἄλλαζαν ἀπὸ τὶς στέγες τὰ σάπια ξύλα....

Λησμόνησα νὰ σᾶς πῶ πὼς ὁ γέρο Κωνσταντῆς δὲν μποροῦσε νὰ προφέρη τὸ γράμμα «τ» παρὰ τὸ πρόφερε «τσ» καὶ πολλὲς φορὲς τὸν πείραζαν γι' αὐτὸ γιατὶ ἄλλαζε τὸ νόημα τῶν λέξεων...

Ἔτσι λοιπὸν ἄρχισε τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἀπὸ τὶς πάνω γειτονιὲς νὰ φωνάζη τὸ νέο καὶ νἄρχεται πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὸ λιμάνι:

— «Ἀκοῦστε πατριῶτες, σήμερα τὸ πουρνὸ ἔφτασε στὸ λιμάνι τὸ καραβόσκαρο τοῦ καπετὰν Λάμπη φορτωμένο ὄμορφους καὶ γεροὺς στσύλους γιὰ τὰ σπίτια. Ὅποιος θέλει μπορεῖ νὰ πάη στὸ καΐκι γιὰ νὰ ἀγοράση σὲ καλὴ τιμή».

Καὶ ντακάπου διαφήμιζε τοὺς στσύλους πού, ἦταν, λέει πρώτης τάξεως καὶ πολὺ φτηνοί.

Οἱ συγχωριανοὶ τοῦ Κωνσταντῆ ποὺ ἄκουγαν τὸ νέο, ἄλλοι παραξενεύτηκαν καὶ ἄλλοι κατάλαβαν πρὶ τίνος ἐπρόκειτο καὶ γελοῦσαν.

— Τί εἶναι τοῦ το πάλι; Σκύλους μᾶς ἔφεραν μὲ τὰ καΐκια. Ἔλλειψη εἴχαμε. Γιὰ ν' ἀκούσουμε καλλίτερα.

Καὶ βάζανε πάλι αὐτὶ γιὰ ν' ἀκούσουν καλλίτερα. Ἕνας συγχωριανός του, ποὺ εἴτε δὲν κατάλαβε ἢ ἤθελε νὰ πειράξη τὸν Κωνσταντῆ τὸν σταμάτησε κάποια στιγμὴ καὶ τοῦ λέει:

— Δὲν μοῦ λὲς Κωνσταντῆ, τί ἔφερε τὸ πλεούμενο τοῦ Λάμπη;

— Δὲν ἄκουσες τί ἔφερε χριστιανέ μου; Τόσες ὧρες φωνάζω!

— Ἄκουσα. Ἀλλὰ δὲν κατάλαβα. Σκύλους ἔφερε τὸ καΐκι;

— Ναί. Στσύλους γιὰ τὰ σπίτια. Τί ἤθελες νὰ φέρη; Πέτρες; Ἀπ' αὐτὲς δόξα σοι ὁ Θεὸς ἔχουμε μπόλικες στὸ νησί μας.

— Ἄλλο τοῦτο πάλι. Ἀνάγκη τοὺς εἴχαμε. Δὲν ἔρχεσαι στὴ γειτονιά μας τὸ βράδυ νὰ μαζέψης ὅσους θέλεις κι ἐσὺ κι' ὁ Λάμπης. Μπᾶ σὲ καλό σας!

— Τί νὰ μαζέψουμε Νικόλα; Τρελλάθηκες;

— Ναί. Νὰ μαζέψετε ν' ἀδειάση κι' ὁ τόπος. Θὰ λυσσάξουνε καμμιὰ ὥρα καὶ θὰ μᾶς φᾶνε.

— Χά! Χά! Χά!

— Τί γελᾶς Κωνσταντῆ; Ἀστεῖο σοῦ φαίνεται.

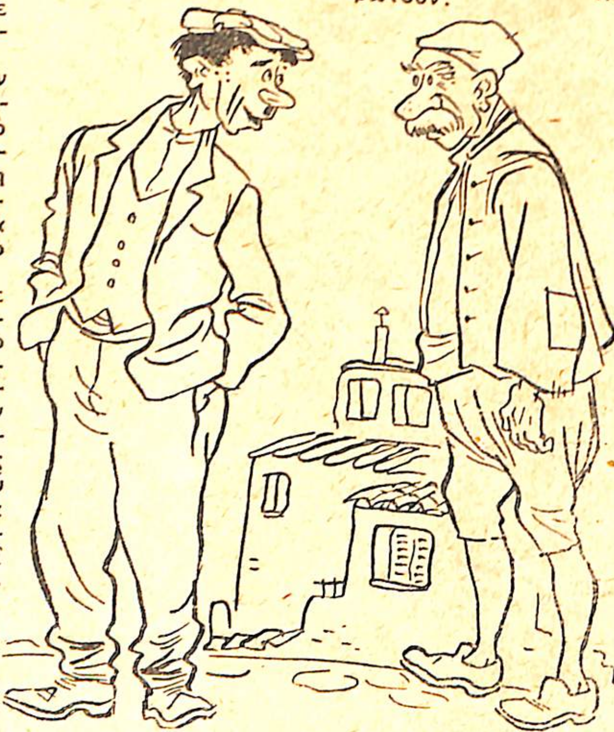
— Βρὲ Νικόλα, τοῦ Λάμπη οἱ στσύλοι δὲν εἶναι ἀπ' αὐτοὺς ποὺ δαγκώνουνε, εἶναι ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ φτιάχνουνε σπίτια...

Χά! Χά! Χά!...

— Τώρα συνεννοηθήκαμε. Ἔτσι λέγε, ντέ. Ἔλεγα κι' ἐγώ... Ἄντε καλὲς δουλειές...

Κι' ὁ Κωνσταντῆς συνέχισε τὸ δρόμο του σταματώντας κάθε τόσο γιὰ νὰ δώση ἐξηγήσεις καὶ σ' ἄλλους συγχωριανούς του ποὺ τὸν ρωτοῦσαν πονηρὰ τὶ «στσύλους» ἔφερε τὸ πλεούμενο τοῦ καπετὰν Λάμπη... ἀπ' αὐτοὺς ποὺ δαγκώνουνε ἢ ἀπ' αὐτοὺς ποὺ φτιάχνουν σπίτια...

Ἕως ὅτου βαρέθηκε ὁ δυστυχὴς νὰ δίνη ἐξηγήσεις, κι' ἄρχισε νὰ φωνάζη πιὰ γιὰ ν' ἀκοῦν ὅλοι καὶ νὰ μὴν τὸν ρωτοῦν:

Σκύλους ἔφερε τὸ καΐκι;

«Ἀκοῦτε πατριῶτες. Στὸ λιμάνι ἔφτασε χθὲς τὸ βράδυ τὸ πλεούμενο τοῦ Λάμπη μὲ στσύλους. Ὄχι ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ δαγκώνουνε, ἀλλὰ ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ φτιάχνουνε σπίτια, ξύλινους.

Ὅποιος ἐπιθυμεῖ μπορεῖ νὰ πάη στὸ καΐκι ν' ἀγοράση»!

Ἔτσι φωνάζοντας ὁ γέρο Τσοχαντάρης ἔφτασε πάλι στὸ λιμάνι, προκαλῶντας τὸ γέλιο καὶ τὸ κέφι τῶν συγχωριανῶν του..

Μὰ κι' ὁ ἔμπορος ἔκανε χρυσὲς δουλειές. Οἱ πατριῶτες τοῦ γέρο Τσοχαντάρη εἴχανε ἀνάγκη ἀπὸ τοὺς «στσύλους» ὄχι ἀπὸ κείνους ποὺ δαγκώνουν. Καὶ τοὺς ψώνισαν ὅλους. Ἔμειναν μάλιστα καὶ μερικοὶ παραπονεμένοι ποὺ δὲν πρόφτασαν νὰ πάρουν ὅσους «στσύλους» χρειάζονταν.

— Τί νὰ σᾶς κάνω, ἔλεγε ὁ μπάρμπα Κωνσταντῆς. Μιᾶς καὶ δὲν προλάβατε τὶς στσύλους ποὺ ἔφερε τὸ καΐκι, βολεφθῆτε μ' αὐτοὺς ποὺ ἔχουμε στὸ χωριό. Προσέχτε μονάχα μὴ σᾶς δαγκώσουν.

ΜΑΝΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΔΑΔΕΣ»

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ

Στὶς ἐπίσημες ἀρχαιρεσίες ποὺ ἔγιναν στὴ β' συνεδρίαση τοῦ συλλόγου, ἐξελέγησαν: Πρόεδρος ὁ Ταπεινός, Γεν. Γραμματεὺς ὁ Σωτήρης Κραταιὸς καὶ Ταμίας ὁ Ματτίας. Ἀνέλαβαν τὰ τμήματα: α) καλλιτεχνικο - λογοτεχνικό: Ταπεινός, β) διαδόσεως: «Σ. Τ. Π.»: Ρεμῆς, Ματτίας, Ἀρθοῦρος καὶ γ) διαγωνισμῶν: Σωτήρης Κραταιὸς καὶ Ἄγγελος Φωτός.

1ος) ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ «ΔΑΔΩΝ»

Προκηρύσσουμε τὸν πρῶτο μας φιλολογικὸ διαγωνισμό. Μέρη του: ποίημα καὶ πεζό. Θέμα ποιήματος: «ΔΑΔΕΣ». Πεζοῦ: «Ὅλα γιὰ τὴ δόξα τοῦ Χριστοῦ». Ὅροι: Ὅσοι συμμετάσχουν πρέπει νὰ στείλουν καὶ πεζὸ ποίημα. Τὸ πεζὸ νὰ μὴ ὑπερβαίνη τὴ μιὰ σελίδα κόλλας διαγωνισμοῦ. Τὸ ποίημα τὶς τέσσαρες στροφές. Συμμετοχὴ ἐλευθέρα. Τὰ γραπτὰ θὰ ἀπευθύνωνται: Κώσταν Κυριαζῆν, Τόλια 8, Χαλκίδα. Προθεσμία δίμηνη. Ὑποσχόμεθα βραβεῖα εὐχάριστα καὶ χρήσιμα!...

Τμῆμα διαγωνισμῶν
Συλλόγου «ΔΑΔΕΣ»

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΣ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀναγνῶστες καὶ ἀναγνώστριες τοῦ περιοδικοῦ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» - Παιδόπολης τῆς πόλεως Βόλου νὰ περάσουν, ἐὰν εἶναι δυνατόν, ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Ἀντωνίου Παπαθεοδώρου (Κ. Γκλαβάνη 41) κάθε Πέμπτη, Παρασκευὴ καὶ Κυριακὴ ἀπὸ τὶς 4 - 5½ μ.μ. Σκοπὸς ὁ σχηματισμὸς συλλόγου.

ΟΙ ΑΝΙΚΗΤΟΙ ΗΡΩΕΣ

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῶν «Ἀνικήτων Ἡρώων» καταρτίσθηκε ὡς ἑξῆς:

Πρόεδρος «Σαίξπηρ». Ἀντιπρόεδρος «Τέλλος Ἄγρας», Γ. Γραμματεὺς «Γάτος τῆς Ἄγκυρας», Ταμίας «Τσακιτζῆς». Σύμβουλος «Ἱππότης».

Τμήματα

Διαλέξεων καὶ διαγωνισμῶν, «Σαίξπηρ», Διαδόσεως περιοδικοῦ, «Τέλλος Ἄγρας». Φυσιολατρείας καὶ ἐκδρομῶν, «Γάτος τῆς Ἄγκυρας».

Η ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ «ΠΡΟΤΩΠΟΡΩΝ»

Μετά, τὶς δυὸ διαλέξεις ποὺ κάναμε γιὰ τὸν ΔΡΟΣΙΝΗ καὶ τὸν ΞΕΝΟΠΟΥΛΟ (μὲ συνεργασία τῆς «Ἀναγέννησης») μετὰ τὴν ἀνακαίνιση τοῦ περιοδικοῦ μας, ποὺ ἐκυκλοφόρησε μὲ περισσότερες σελίδες, εἰκονογραφημένο κλπ., τὴν ἐκδρομή μας τῆς Καθαρῆς Δευτέρας, τοῦ φιλολογικοῦ τριάθλου, ποὺ τόση ἐπιτυχία σημειώνει, τοῦ μεγάλου διαφημιστικοῦ διαγωνισμοῦ, τῶν κινηματογραφικῶν μορφωτικῶν μας παραστάσεων, τοῦ διαγωνισμοῦ ἀλληλογραφίας, τὴν ἀναδημιουργία ὅλων τῶν τμημάτων μας, πάνω σὲ νέες βάσεις, τὴν ἵδρυση νέων παραρτημάτων καὶ τὴν ἀναδιοργάνωση τῶν παληῶν, συνεχίζοντας τὴν δράση μας θὰ σᾶς παρουσιάσουμε νέες ἐκπλήξεις. Μερικὲς ἀπὸ αὐτές: ΓΑΛΑΖΙΟ ΚΑΙ ΑΣΠΡΟ (ὑπερέκπληξη), ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΑΝΟΙΞΗΣ, ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ, ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ, ΕΚΘΕΣΕΙΣ, ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΣ, κλπ. κλπ. Περιμένετε... Ἐντὸς ὀλίγου...

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ» ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Ἡ νέα μας ἔκπληξη... τὸ «ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ». Ὅποιο παράρτημα τῶν «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ», θὰ δράση περισσότερο καὶ θὰ εἶναι καλύτερα διοργανωμένο στὴν χρονικὴ περίοδο Ἀπρίλιος - Ἰούνιος, θὰ ὀνομασθῆ τιμητικὰ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ» καὶ ἐκτὸς πολυτελοῦς διπλώματος ποὺ θὰ λάβη τόσο τὸ Παράρτημα, ὅσο καὶ τὰ μέλη του ξεχωριστά, θὰ δοθῆ στὸ Παράρτημα ὡς ἔπαθλο μιὰ μπάλλα βόλεϋ ἢ φοὺτ μπώλ. Περισσότερες πληροφορίες θὰ σταλοῦν πρὸς τοὺς διευθυντὰς τῶν Παραρτημάτων.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ

Ἡ πατρίδα μας ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη εἶναι γεμάτη μὲ θρύλους καὶ λαϊκὲς παραδόσεις. Ὁ λαὸς ἔχει ἀδιάσπαστα ἑνώσει κάθε ποτάμι της, βουνό, ξερονήσι, κοιλάδα της μ' ἕναν θρύλο ἢ παράδοση. Αὐτοὺς τοὺς θρύλους θέλομε νὰ μαζέψουμε μὲ τὸ σημερινό μας διαγωνισμό. Καθένας ποὺ θὰ λάβη μέρος πρέπει νὰ μᾶς στείλη τὴ συμμετοχή του (σκίτσο, ποίημα, πεζὸ) ἐμπνευσμένη ἀπὸ ἕναν θρύλο τῆς ἰδιαίτερης πατρίδας του. Λαβαίνοντας μέρος στὸ διαγωνισμό μας θἆναι σὰν νὰ βοηθᾶτε μὲ τὴν πνευματική σας ἀξίνα στὸ σκάψιμο γιὰ τὴν εὕρεση τοῦ πνευματικοῦ πλούτου τῆς πατρίδας μας. Συμμετοχὲς νὰ στέλνωνται ὡς τὸ τέλος τ' Ἀπρίλη στὴ σύσταση: Γιῶργο Δόγα, Μεγίστης 48, Ἀθήνα (8).

Ἀπὸ τὸ τμῆμα Διαγωνισμῶν: Χόλλυγουντ

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΠΡΩ·Ι·ΝΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

Εἶναι ἀκόμη νύχτα. Ἡ φύση ὁλόκληρη κοιμᾶται. Μόνο τὸ γαργάρισμα τοῦ μικροῦ ρυακιοῦ ἀκούγεται ρυθμικά. Ποῦ καὶ ποῦ τὸ κράξιμο ἑνὸς ἀγριοπουλιοῦ καὶ τὸ γαύγισμα τῶν σκύλων διακόπτουν τὴν μονότονη ἡσυχία τῆς ὁλοσκότεινης νύχτας. Εἶχα ἀποφασίσει πρὸ καιροῦ νὰ κάνω μιὰ μικρὴ ἐκδρομή, πρωτοῦ φέξει. Ξεκίνησα μὲ μόνο σύντροφο τὸ ὁλόασπρο καὶ εὐκίνητο σκυλάκι μου, τὸν Ἕκτωρα. Προχωροῦσα καὶ τέλος ἔφτασα στοὺς πρόποδες ἑνὸς μικροῦ βουνοῦ. Σταμάτησα νὰ ξεκουραστῶ λίγο στὴν ἔρημη καὶ γραφικὴ ἐκκλησούλα. Κάθησα λίγο στὴν πέτρινη πέτρα κάτω ἀπὸ ἕνα μεγάλο πεῦκο. Μετὰ ἀπὸ λίγο ξεκίνησα παίρνοντας τὸ μικρὸ μονοπάτι ποὺ πήγαινε ὅλο κορδέλλες ἐπάνω στὴν κορφή. Ἔξαφνα τὸ κράξιμο ἑνὸς κόκορα μὲ εἰδοποίησε νὰ ἐπιταχύνω τὸ βῆμα μου, ἐὰν θέλω νὰ προφτάσω νὰ δῶ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου. Στὸ μεταξὺ πήγαινε νὰ χαράξη. Τὰ πουλιὰ ξυπνοῦσαν. Τὰ κοκόρια ἀκούγονταν ὅλα μαζί. Καὶ ὁ σκύλος δίπλα μου χοροπήδαγε εὐχαριστημένος γιὰ τὴν πρωϊνὴ αὐτὴ ἔκπληξη. Τέλος φτάσαμε στὴν κορφή. Εὐτυχῶς ὁ ἥλιος δὲν εἶχε ἀνατείλη ἀκόμα. Περιμέναμε λίγο. Καὶ νὰ πίσω, ἀπ' τὴν ἀπέναντι ἀνατολικὴ κορφὴ ἕνα ρὸζ χρῶμα πρόβαλλε καὶ κατόπιν ὁ χρυσοκόκκινος δίσκος τοῦ ἡλίου φωτίζοντας ὅλη τὴ φύση. Τὸ θέαμα ἦταν ἐξαίσιο. Ἀφοῦ καθήσαμε ἀκόμη λίγο, πήραμε τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ εὐχαριστημένοι γιὰ τὴν πρωϊνή μας ἐκδρομή.

«ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ»

ΜΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ

Εἶναι πρωΐ· τὸ κουδούνι τοῦ σχολείου χτυπᾶ καὶ ὅλοι οἱ μαθηταὶ καὶ μαθήτριες μπαίνουμε ἀμέσως στὴ γραμμή. Ὁ καθηγητής μας χαρούμενος μᾶς ἀναγγέλλει ὅτι πρόκειται «αὔριο» νὰ πᾶμε ἐκδρομή. Καὶ ξαφνικὰ μιὰ χαρούμενη κραυγὴ ἀκούγεται ἀπὸ ὅλα τὰ στόματα τῶν μαθητῶν. Ὅλων μας ἡ χαρὰ εἶναι πολὺ μεγάλη. Ὅλοι μας ἀνυπομονοῦμε. Πότε θἄρθη ἡ ἄλλη μέρα. Ἐπιτέλους βράδυασε. Πλαγιάσαμε γρήγορα γιὰ νὰ σηκωθοῦμε νωρὶς τὸ πρωΐ.

Δὲν πάει ἔξη ἡ ὥρα καὶ ἡ αὐλὴ τοῦ σχολείου εἶναι γεμάτη. Σὲ λίγο ἔρχονται καὶ οἱ καθηγηταί μας καὶ ξεκινοῦμε νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ κοντινὸ χωριό. Ἀφοῦ προχωρήσαμε λιγάκι μπήκαμε σ' ἕνα πυκνὸ δάσος. Τὸ δροσερὸ ἀεράκι κουνοῦσε ἀπαλὰ τὰ φύλλα του καὶ ἀκούγονταν ἕνας σιγανὸς θόρυβος. Ἐπάνω στὰ κλαριὰ τῶν δένδρων τὰ πουλάκια μὲ τὴ γλυκειὰ λαλιά τους ὑποδέχονταν τοὺς πρωϊνοὺς ἐπισκέπτες τοῦ βουνοῦ. Πάρα πέρα τὸ ρυάκι κυλοῦσε ἥσυχα - ἥσυχα. Στὴν ἀπέναντι πλαγιὰ ἀκούγονταν τὸ χαρούμενο βέλασμα τῶν προβάτων ποὺ ἔβγαιναν ἔξω γιὰ βοσκή.

Βγήκαμε ἀπὸ τὸ δάσος καὶ ἀντικρύσαμε τὸ ὄμορφο χωριουδάκι χτισμένο σὲ μιὰ ὄμορφη πλαγιά. Ὅλο τὸ χωριὸ βούϊζε σὰ μελίσσι. Ὅλοι μᾶς ὑποδέχτηκαν μὲ μεγάλη χαρά. Ἐπισκεφθήκαμε τὰ σχολεῖα καὶ τὶς ἐκκλησίες, πλυθήκαμε στὶς πηγὲς μὲ τὰ κρυστάλλινα νερά.

Ἦρθε ὅμως ἡ ὥρα νὰ φύγουμε. Πῶς ν' ἀφήσουμε αὐτὸ τὸ ὄμορφο χωριουδάκι; Πήραμε τὸ κατηφορικὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς ἀλλὰ ὅλη τὴν ὥρα γυρίζαμε πίσω μας καὶ τὸ βλέπαμε ὥσπου τὸ χάσαμε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Τῆς βροχῆς θολώθηκε τὸ διάφανο νερὸ
καὶ ρυάκια χάραξε μὲς στὴ χειμωνιά.
Ἡ γιαγιὰ τὸ παραμύθι ἀρχίνησε
ποὺ γλυκὰ τὸ ἔμαθε ὅταν ἦταν νιά...

Ὅλοι μὲς στὸ σπιτικὸ γύρω στὸ μαγκάλι
τὴν ἐλπίδ' ἀγκάλιασαν μὲ λευκὰ φτερά.
Ἀγριοβόρι ὄξω φυσᾶ, τρίζουν τὰ κλαριὰ
κι' ἀστραπὲς ροδίσανε κάποι' ἁγνὴ χαρά...

Γκρίζα τρελλοσύννεφα παίζουν στὸν αἰθέρα
κι' ἀνταριάζουν τὴ βροχὴ στὸ χωρι' ὅλο πέρα.
Μὲς στὰ δάση τὰ πουλιὰ τρέχουν ξαφνιασμένα,
χλωμὰ φύλλα ἀπ' τὰ δεντρὰ χάμω 'ναι πεσμένα...

Τὰ βουνὰ τὴ γιορτινὴ βάλαν φορεσιά τους
καὶ φαντάζουν γίγαντες στ' ἄλλα τὰ παιδιά
[τους.
Βλάστησ' ὅμως—εὐτυχία—τὸ σιτάρι στὸ χω-
[ράφι
καὶ στοῦ ἥλιου τὴ θωριὰ θὰ γενῆ χρυσάφι...

Ρίγησσα κι' ἡ Μυγδαλιὰ στοῦ χειμῶνα τ' ἄχτι
σὰ μπουμπούκι πέταξε τὰ ὄμορφά της ἄνθη.
Κι' ὁ χυμός τους ὁ ἁγνὸς κάτι ψιθυρίζει:
Στοῦ χειμῶνα τὴν καρδιὰ Ἄνοιξη μυρίζει

ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ

ΣΤΟΝ Α·Ι·-ΛΙΑ

Γλυκειὰ σὰν σ' ὄνειρο εἶχε προβάλλει ἡ ροδοδάκτυλη αὐγή. Μιὰ φύση ποὺ κοιμόταν στ' ἀλαφρό της πέπλο, εἶχε ξυπνήσει. Ὁ Μπάτης ἀπαλᾶ - ἀπαλᾶ μὲ χαϊδεύει. Βρισκόμουν στὸ ὕψωμα τ' Ἄϊ-Λιά. Ἤθελα νὰ δῶ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἥλιου καὶ νὰ θαυμάσω τὰ κάλη τῆς χιλιοτραγουδισμένης πλάσης. Κεῖ κάτω ὁ Λαπίθας ὕψωνε τὸ κορμί του· βράχος ἀκλόνητος, βουνὸ ἐπιβλητικό. Κάτω στὰ ριζὰ τοῦ ὑψώματος, στὰ πόδια μου, τὸ κῦμα φλύαρο φιλᾶ τῆς μαλακῆς ἀμμουδιᾶς τὴν ἁπλωμένη ἀγκάλη. Ὁ Ποσειδώνας δὲν εἶναι θυμωμένος σήμερα. Καὶ πάνω στοῦ βράχου τ' ἀκατάλυτο πελώριο κορμί, ἐκεῖ κατὰ τὸ λιμανάκι, τὰ κύματα σὰ χάδια χτυποῦν καὶ φεύγουν πάλι στ' ἀπέραντο πέλαο. Ἡ θάλασσα ἔχει ἁπλώσει τὰ πελώρια της χέρια κι' ἀπάνου σ' αὐτὰ μιὰ βαρκούλα πηδᾶ...

Κι' ἔξαφνα! Κάτι σὰν φῶς, νά! χρύσωσε τὰ παιχνιδιάρικα κύματα! Κάτι ποὺ μ' ἔκανε νὰ γυρίσω ἀπότομα πίσω. Κι' ὢ! Τί θαῦμα ἦταν ἐκεῖνο! Τ' ἄστρα εἶχαν χαθῆ σὰν κάποιο ἀόρατο χέρι νὰ τἆχε μαζέψει. Σὰν τὸ χέρι ἑνὸς κλέφτη ποὺ μαζεύει διαμάντια. Ἐχάθηκαν! Μὰ ὁ βασιληὰς εἶχε προβάλλει! Ὁ δίσκος του εἶχε φανῆ! Καμαρωτὸς στὸ χρυσοπόρφυρο ἅρμα του κρατώντας τὰ ἡνία, μὲ τὸ γλυκὸ χαμόγελο στὰ λαμπροφόρα του χείλη. Τ' ἄλογα μὲ ὑψωμένα τὰ πόδια πρὸς τὰ μπρός, μὲ τὴ χαίτη ποὺ κυμάτιζε, ἦταν περήφανα, γιατὶ ἔσερναν μαζύ τους τὸν κυρίαρχο τῶν βουνῶν καὶ τῶν θαλασσῶν...

ΒΑΣ. ΧΡ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΙΟΝΙΖΕΙ

Σὰν ἄσπρα ἀτλάζια τὰ σύννεφα σκεπάζουν τὸν οὐρανό. Ὁ ἥλιος κρυμμένος πίσω ἀπὸ τὰ βαρειὰ παραπετάσματά τους προσπαθεῖ νὰ βγῆ γιὰ λίγο, μὰ πάλι ξαναχάνεται πίσω τους. Καὶ νὰ σὲ λίγο λὲς καὶ κάποιο κρυμμένο μαγικὸ χέρι σκόρπισε χιλιάδες ἄσπρα ροδοπέταλα. Κι' αὐτὰ στριφογυρίζουν λίγο καθὼς ὁ ἀέρας τὰ χαϊδεύει καὶ πέφτουν ἀπαλὰ στὴν γῆ.

Σκεπάζουν τὰ γυμνὰ κλαδιὰ τῶν δένδρων, τοὺς θάμνους, τοὺς φράχτες, τὰ κεραμίδια, τὴν κάθε γωνιά.

Χιονίζει!... λὲν οἱ ἄνθρωποι τυλιγμένοι μέσα στὰ ζεστὰ παλτά τους καὶ τρέχουν τοὺς μεγάλους δρόμους, χιονίζει λέει καὶ ἡ μικρὴ σουσουράδα καὶ ὅλο κουνάει τὴν οὐρά της γιὰ νὰ ζεσταθῆ, χιονίζει λέει καὶ ὁ μικρὸς σπουργίτης κρυμμένος κάτω ἀπὸ ἕνα κεραμίδι. Χιονίζει...

«ΡΟΥΚΕΤΤΑ»

ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΟΥ ΕΛΛΑΔΑ

Ἄχραντη, σὰν θεία ζωγραφιά.
ποὺ ἀγγελούδια σ' ἔχουν ζωγραφίσει
ἄφθαστη σ' οὐράνια ὀμορφιά,
ποὺ μὲ σὲ Θεὸς ἔχει μιλήσει!

Θαλασσένιο φόντο σοῦ κρατᾶ,
κάθε σιγαλή σου παραλία·
σὰν μαγεῖα, ὀνείρου ποὺ πετᾶ,
εἶσαι σὺ Πατρίδα - ὀπτασία!

Κάθε ράχη, τόνος τῆς αὐγῆς,
ἴσκιος ποὺ ἀναπαύει τὶς ἐλπίδες
κι' οἱ ἁπλοί σου κάμποι, μιᾶς πηγῆς,
γήϊνες τοῦ κόσμου ἡλιαχτίδες.

Γῆ, ποὺ ἥλιο οἱ ξένοι σὲ θωροῦν!
Κάθε σου βουνό, θεῶν παλάτι
καὶ ποὺ θρῦλοι ὡραῖοι σοῦ φοροῦν
τὴ στολή σου, ἥρωες γεμάτοι.

Χῶμα ποὺ γεννᾶς τὴ λευτεριὰ
καὶ ποὺ κλείνεις κόκκαλα ἁγιασμένα
τάφους μὲ ἀνέσπερη θωριά,
λείψανα, αἰώνια δοξασμένα!

«ΓΑΛΑΖΙΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ»

ΧΑΡΑ Σ' ΕΚΕΙΝΟΝ!...

Κοτρώνια, ἄγρια, παλούρια βάτα
χαροπαλαίματα, θεριὰ βοριάδες...
ἀπελπισίες, στεναγμοὶ καὶ δάκρυα,
δύσβατα τῆς ζωῆς τὰ μονοπάτια...
Χαρὰ σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ φθάση ὡς τὴν
(ἄκρια,
γιὰ ν' ἀπολαύση τοῦ ὀνείρου τὰ παλά-
(τια!...

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜΑΝ. ΨΑΡΡΑΣ
Μαθητὴς Ε΄. τάξεως Γυμν. Νάξου

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν μέχρι 30 λέξεων: 100 δραχμὲς ἡ λέξη. Γιὰ κάθε λέξη πέραν ἀπὸ τὶς 30: 500 δραχμές).

160) Ἐκπλήξεις! Ἐκπλήξεις! Ἐκπλήξεις! Προσεχῶς ἐκπλήξεις! Γλυκοθερμοαντιχαιρετῶ τὸν Τώνη Γιούλη. Ναί, θὰ σοῦ γράψω. Αὐγερινέ, μένεις στὴ Θεσσαλονίκη; Γιά... χτύπα με, Γ. Ραψωδία! Μπορεῖς;

Νῖκος Σαλονικιὸς

161) Στέλνω ἕνα θερμὸ χαιρετισμὸ ἀπ' τὴν στήλη αὐτὴ στὰ Κρητικόπουλα καὶ ἰδιαιτέρως στοὺς Ρεθυμνιῶτες - ισσες. (Εἶμαι Ρεθυμνιωτοπούλα). Ἀγράμπελη γειά.

Ρεζεντὰ (Πρωτοπόρων)

162) Χαιρετῶ Προοδευτικὸ Ἀγόρι. Σὲ γνωρίζω. Ἂν θέλης γράψε.

Νηρεὺς

163) Θερμοαντιχαιρετῶ Χόλλυγουντ. Χαιρετῶ Χαρούμενον, Ἴκαρον, Δροσοσταλίδα, Ἑλληνοπούλα καὶ Τιτάνιο Χέρι. Ν. Σαλονικιὲ εἴμαστε πατριῶτες.

Αὐγερινὸς

164) Μπαίνοντας στὴν κίνησή σας, χαιρετῶ ὅλος -ες καὶ ἀλληλογραφῶ μὲ Σκαλιστῆρι. Ζήτω Ὀλυμπιακός.

Θανάσης Μπέμπης

165) Πρὸς τὸ παρὸν μένω οὐδέτερος. Ὅποιος ὅμως σύλλογος μὲ δέχεται, ἃς γράψη.

Γιὸς τῆς Λέσβου

166) Σκαλιστῆρι εἶσαι πολὺ θαρραλέος ἀφοῦ ἀνάμεσα σὲ τόσους Παναθηναϊκοὺς μιλᾶς γιὰ «Ὀλυμπιακό». Πρόσεχε λοιπόν...

Κόμης Βερνὸν

167) Λευκαδῖτες πάρτε ψευδώνυμα. Θὰ εἶμαι στὸ πλευρό σας.

Κόμης Βερνὸν

168) Προσχωρῶ στὸ σύλλογο «Πρωτοπόροι» καὶ ὑπόσχομαι δράση. Φάρε τῆς Ἀρετῆς δέχομαι ἀλληλογραφία σου. Γνώρισέ με καὶ μὲ ἄλλους.

Κύρος Σμὶθ

169) Διαλέξεις, ἐκδρομές, πρωτότυπους διαγωνισμούς. Μόνον στοὺς «Πρωτοπόρους».

170) Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι πολὺ ὑπερηφανεύεσαι. Εἶμαι ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ καὶ σοῦ κόβω τὴν οὐρά.

171) Ἡρωϊκὸ Ἑλληνόπουλο θὰ σοῦ κόψω τὴν γλῶσσα γιατὶ λὲς ψέμματα.

Σκαλιστῆρι

172) Μ. Πάνθηρα ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴ στὴν Κῶ. Πῶς γίνεται;

Σκαλιστήρι

173) Λογοτεχνία, καλλιτεχνία, ἀθλητισμός, οἱ σκοποί μας:

«ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

174) Προσοχή! Προσοχή! Μὴ μ' ἀγγίζετε. Δὲν καταδέχομαι κανένα, γιατὶ εἶμαι...

Ξυπόλητος ἀριστοκράτης

175) Ἐδῶ Θῆβαι. Μπαίνω πρῶτος στὴν κίνηση. Χαιρετῶ ὅλους - ες.

Βοιωτὸς

176) Τὸς - τὸ γειά. Γλωσσοκοπάνα δὲ σὲ φοβόμαστε. Ἀρίων, Μαξιμώ, ἀλληλογραφοῦμε; Γράψτε:

Βοιωτὸς

177) Τρεῖς Στρακαστροῦκες προχθὲς παραπατήσατε καὶ πέσατε ἀπὸ τὴν καμινάδα (29 - 58) προσοχὴ μὴν ξαναπεράσετε χωρὶς ἄδεια ἀπ' τοὺς διαδρόμους τοῦ βασιλείου μου. Ρώτησα γιὰ σᾶς σὲ κάποιον ἐμποράκο κι' ἔμαθα ὅτι ἀξίζετε εἴκοσι στὸ χιλιάρικο.

Ἀρχικαλλικάντζαρος

178) Γλωσσοκοπάνα, δὲν κατάλαβα τὴν ἐπίθεσή σου (29 - 54). Πάντως συμμαζέψου, μὴν σὲ κάνω... Κλωσσοκοπάνα.

Ἀρχικαλλικάντζαρος

179) Ἀντιχαιρετῶ Δροσοσταλίδα. Γινόμαστε φίλες; Πρωτογράψε. Γλωσσοκοπάνα σιγὰ τὴ φόρα σου, τὰ πρωτεῖα στὶς πεννομαχίες τὰ ἔχω ἐγὼ ἡ

Λευκὴ Κόμησσα

180) Χαιρετῶ τοὺς Τὸς - τό, Τιτάνιο Χέρι, Κ. Διαβάτη, Δάφνη τοῦ Εὐρώτα, Ἡρωϊκὴ Κρητικοπούλα. Φάρε τῆς Ἀρετῆς τὸ σκίτσο τοῦ πανταχοῦ παρόντος ἀνταποκρίνεται μὲ τὸν ἑαυτό σου;

Λευκὴ Κόμησσα

181)Ποριωτοπούλα! Τὸ ψευδώνυμό σου τὸ εἶδα κι' ἀλλοῦ ἂν δὲν ἀπατῶμαι. Ἔτσι δὲν εἶναι;

Βόρειος Ἄνεμος

182) Ποιὸς σοῦ εἶπε Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι ὅτι τὸ γνωμικὸ τὸ ἔβγαλα ἐγώ. Ἀλλὰ κάτι φευτοαιτίες βρίσκεις χωρὶς θεμέλιο. Πειραχτήριο!

Βόρειος Ἄνεμος

183) Γαλάζια Ραψωδία ποῦθε κατάγεσαι; Ξένη ἢ ντόπια; Ἂν θὲς νὰ γνωριστοῦμε μόνο μὲ τὴν ἀλληλογραφία, τὸ χέρι μου δὲν τὸ δίνω ἐκτὸς καὶ θὲς τὸ σκουπόξυλο ὁπότε εὐχαρίστως.

Γλωσσοκοπάνα

184) Τὸς - τὸ μὴν κατηγορῆς σὲ παρακαλῶ τὴ γλῶσσα μου (31) γιατὶ γρήγορα θ' ἀρχίση νὰ ψέλνη καὶ μοῦ φαίνεται οἱ πρῶτες ψαλμωδίες θὰ εἶναι δικές σου.

Γλωσσοκοπάνα

185) Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι εἶσαι πολὺ ἔξυπνο μὰ πρόσεξε μὴν ἀπὸ τὴν ἐξυπνάδα σου τὴν πάθης.

Γλωσσοκοπάνα

186) Ἀγαπητὸ Κ. Διαβολάκι ὅσο καὶ ἂν ρώτησα τ' ἀστέρια δὲν μπόρεσαν νὰ μοῦ ποῦν. Δὲν θἄταν καλύτερα νὰ συναντηθοῦμε μιὰ Τετάρτη καὶ νὰ λυθοῦν οἱ ἀπορίες. Γράψε μου ἂν συμφωνῆς στὴν διεύθυνσή μου: Δώρα Κολώνια, Λομβάρδου 81, Ἐνταῦθα.

Ἀμαζὼν

187) Πρωτοπόροι μὲ θέλετε στὸ σύλλογό σας; Ἂν ναὶ γράψτε μου.

Φτερωτὸς Καβαλλάρης

188) Πεννομάχε μόνο στοὺς «Πρωτοπόρους» θὰ βρῆς ὅ,τι ποθεῖ μιὰ νεανικὴ εὐγενικὴ ψυχή. Προσχώρησε.

189) Ζ. Ρενουάρ, Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι, Φτερὰ τῆς Δόξας, δὲν ἔλαβα. Ξαναγράφτε στὴ σωστὴ διεύθυνση: (95 - 30οῦ). Φάρε, ἀφοῦ μὲ διώχνεις ἀπ' τὸ σύλλογο, νὰ μὴ φύγω; Γιαυτὸ εἶμαι ἀνεμόμυλος;

Τώνης Γιούλης

190) Εὔριπε σ' εὐχαριστῶ
γιὰ τὸ κοπλιμέντο αὐτὸ (2 - 28)
τὸ θαυμάσιο, τὸ μεγάλο...
Σοῦ ἀξίζει... ἕνα ρεγάλο!
(Θὰ τὸ δῆς στὸ φύλλο τἄλλο...).

Ἄλκης Ροδόπουλος

191) Φλόγα Στάχτη, ὁ νέος πεννομάχος χαιρετᾶ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως Κύκλωπα, Κατεπάνω καὶ Χόλλυγουντ.

Φοίνικας

192) Εὐχαριστῶ πολὺ Φ. Ἀρετῆς ἀλλ' ἀνήκω στὴν Ἀναγέννηση. Τὸς - τὸ ἐπίσης. Φαροφύλακα - Σάτυρε γειά σας τί θὰ λέγατε γιὰ ἕνα γράμμα, ἂν θέλετε πρωτογράψτε. Δώρα Κολώνια, Λομβάρδου 81.

Ἀμαζόνα

193) Κάθε πεννομάχος ἃς μὴ διστάση νὰ ἔρθη στοὺς «Πρωτοπόρους», τὸ σύλλογο ποὺ ἔχει τ' ἁγνότερα ἰδανικὰ σὰ σύμβολα, ποὺ ἀποβλέπει σὲ κάτι ἀνώτερο κι' ἰδεῶδες.

Γιάννης Ἀγιάννης
('Εμπορικὸν «Πρωτοπόρων»)

194) Στοὺς «Πρωτοπόρους», τὸ σύλλογο μὲ τὴ πλατειὰ δράση, τὰ μεγάλα ὄνειρα, τὶς ὑψηλὲς ἐπιδιώξεις προσχωροῦμε.

Ρεζεντά, Ἀγράμπελη, Γ. Βιολέττα

195) Ἑλληνοπούλα, Ἀμαζόνα, Βολίδα, θερμοχαιρετῶ Δροσοσταλίδα δέχομαι ἀλληλογραφία ἔγραψα καὶ περιμένω.

Ἡρωϊκὴ Κρητικοπούλα

196) Οἱ πανεπιστημιακές μου σπουδὲς μ' ἀναγκάζουν νὰ μένω γιὰ διαστήματα ἔξω ἀπὸ τὶς ἀγαπητὲς «Πεννομαχίες» ποὺ γιὰ τὴ δημιουργία τους τόσο ἐργάστηκα. Θἄθελα τὶς κάπως λεύτερες ὧρες μου νὰ τὶς περνῶ σὲ μιὰ εὐχάριστη ἀλληλογραφία μὲ τοὺς λίγο μεγάλους - ες (στὰ χρόνια) πεννομάχους. Ὅσοι - ες θέλετε γράφτε μου: Πάνο Τσαμαρδᾶ Ἀετυδῶν 13, Χολαργό, Ἀθήνα.

Τὸς - τὸ (πρ. Ἀναγέννησης)

197) Καλόδεχτοι στὴν Ἀναγέννηση καλοί μου Κρεσταινιῶτες (Θρύλε κλπ.). Ὕπερε (107) γιατί ὄχι; Γράφε. Ζιζάνιο (132) γιατί... καλωσύνη μου; Φάρε Ἀρετῆς (94) ἐξ ἰδίων; Σαλονικιὲ (98) τὸ «ἐπίκαιρο» ὅμως ὅπως τὸ ἐννοῶ ἐγώ. Φαροφύλακα (110)... τσίμπησες τὸ δόλωμα τοῦ Φάρου; Σταυραῖτὲ (125) ἁπλούστατα γιατὶ θέλω ΠΟΛΛΑ πλαίσια. Ρ. Λεοντόκαρδε (141) ἔχεις τόση ἀνάγκη καϋμένε... ἀλατιοῦ; Θαρρεῖς πὼς θὰ σοῦδινα ποῦμαι θαλασσινός; Φ. Δόξας (145) σύμφωνοι.

Τὸς - Τὸ

198) Στοὺς νέους συλλόγους «Ἀνίκητοι Ἥρωες» καὶ «Δᾶδες» εὔχομαι μιὰ πλέρια ἐπιτυχία στοὺς ἰδανικοὺς σκοποὺς των. Ἀεροδυναμικὴ Τριάς, καλῶς ἦλθες στὴν Ἀναγέννηση.

Τὸς - Τὸ (Πρόεδρος Ἀναγέννησης)

199) Κατεπάνω πολλοὺς χαιρετισμούς. Ἐμπρὸς ὅλοι μαζὶ για τὸ τράνωμα τοῦ συλλόγου μας.

Ματτίας
«ΔΑΔΩΝ»

200) ΔΑΔΕΣ. Πέντε γράμματα ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τὸ ὄνομα ἑνὸς συλλόγου ποὺ θὰ ἐργασθῆ μέσα στὰ χριστιανικὰ πλαίσια.

Ρεμῆς
«ΔΑΔΩΝ»

201) Κατεπάνω, ἔχεις πολλοὺς χαιρετισμοὺς ἐκ μέρους μου.

Ρεμῆς
«ΔΑΔΩΝ»

202) Ὑποσχόμεθα παντοτεινὴ φιλία καὶ μὲ πίστη κι' ἀφοσίωση θὰ ἐργασθοῦμε γιὰ τὸ σύλλογό μας «ΔΑΔΕΣ».

Ρεμῆς - Ματτίας
«ΔΑΔΩΝ»

203) Νὰ περιμένω τὴ ΒΟΛΙΔΑ ΠΥΡΑΥΛΟΚΙΝΗΤΟΙ; — Τ. Γιούλη, Ὀ. Ἐρήμου σᾶς προτείνω ἰδανικὴ ἀλληλογραφία. Ἂν εὐπρόσδεκτη. Γράψτε: Ἰωάννην Βολιώτην, πάροδος Κώτσου 5, Χαλκίς.

Σωτήρης Κραταιὸς
«ΔΑΔΩΝ»

204) Ἔπ! Προσοχή! Πρωτομπαίνοντας στὴ στήλη χαιρετῶ ὅλους - ες. Στὸ παρὸν μένω ἀνεξάρτητος. Ἐμπρὸς παιδιά. Περιμένω.

«Ἠχὼ τῆς Εἰρήνης»

205) Ἀπροσδόκητο! Μόνο ὁ Γ. Τέλλος ἐπετέθηκε. Πάντως γενναῖος ἀλλά... ἔκαμες ὅπως εἶπα; Ἂν ἔτσι σωστά. Γειὰ Σαῖξπηρ, Β. Πομερσύ, Ρεθυμνιώτη. Ζράψτε.

Πριλλάντης Πρελλούντιος

206) Ζ. Ρενουὰρ κάνεις λάθος. Σταυραετὲ κόλλα, ἀλλά.... Φ. Ἀρετῆς θὰ σκεφτῶ γιά... Σ. Κραταιὲ ἀλλοῦ;

Εὔριπος

207) Ἀντιχαιρετῶ φιλικώτατα τούς: Γ. Ἄγγελον, Α. Βάλτου καὶ τοὺς εὔχομαι στὸν πρῶτον: νίκες κατὰ τοῦ Κ. Διαβολάκου καὶ στὸ δεύτερο: τρόπαια.

Φτερὰ Δόξης

208) Γ. Ἐρήμου γειά σου' Ἢ δὲν ξέρεις νὰ πειράζης ἤ.... Τί εἶναι δόξα... ἀλλὰ δὲν τὸ πιστεύω αὐτὸ γιατὶ εἶσαι Ἕλλην.

Φτερὰ Δόξης

209) Προσοχή! Προσοχή! Πεννομάχοι λάβετε μέρος στὸν διαγωνισμό μου «Ὅποιος γράψει τὴν γενναιοτέρα φράση θὰ ἔχη ὡς βραβεῖον σπουδαῖον ἔπαθλον». Στεῖλτε τὴν φράση σας στὶς πεννομαχίες τὸ γρηγορώτερον.

Φτερὰ Δόξης

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

∴ Λυπούμεθα πολύ, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν δὲν εἴμεθα σὲ θέση νὰ στλένουμε γραμματόσημα στούς φίλους μας Δ. ΚΑΡΑΒΑΡΓΙΩΤΗ. Τὸ σκίτσο σου ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ ἀκατάλληλο γιὰ δημοσίευση.

∴ ΚΩΝ ΝΤΕΜΠΙΟ. Μπορεῖ νὰ γραφῆς ὅπως μᾶς λές. Ἀλλὰ τὸ φύλλο δὲν μπορεῖ νὰ σοῦ σταλῆ ὅπως γράφεις. Παρακαλοῦμε τοὺς φίλους τοῦ ὀρφανοτροφείου Γρεβενῶν νὰ σοῦ ἀνακοινώσουν ἂν δὲν τὴν δῆς αὐτὴ μας τὴν ἀπάντηση. Οἱ συνεργασίες σου δόθηκαν στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Μᾶς γράφετε κύριε ΕΜΜ. Ι. ΜΑΡΑΓΚΑΚΗ (Ἁγιὲς Παρασκιὲς Ἡρακλείου): «Μεγάλη εὐχαρίστηση πῆρε ἡ ἀνεψιά μου μαθήτρια τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου Ἑλένη Περβολαράκη μὲ ἕνα ἀντίτυπο τοῦ περιοδικοῦ σας τὸ ὁποῖον τῆς ἔδωκε ἡ διευθύντρια τοῦ σχολείου μας κυρία Δόξα Παπαγιαννάκη νὰ διαβάση στὸ σπίτι. Τὸ διάβασα κι᾿ ἐγὼ καὶ μολονότι τὰ γράμματά μου εἶναι ὀλίγα ἔμεινα ἀπολύτως εὐχαριστημένος. Τὸ περιοδικό σας πραγματικὰ εἶναι σωστὸ «Σπιτάκι τοῦ Παιδιοῦ». Ἐκεῖ μέσα κάθε παιδάκι βρίσκει ὅ,τι τοῦ χρειάζεται στὴν παιδική του ζωή, σὰν Ἑλληνόπουλο ποὺ κάποια μέρα θὰ προσφέρη κι᾿ αὐτὸ τὶς ὑπηρεσίες του στὴ μεγάλη Μάννα ποὺ τὴ λένε Ἑλλάδα. Σᾶς συγχαίρω θερμὰ γιὰ τὸ ὡραῖο αὐτὸ εὐγενικὸ ἔργο σας καὶ τὴν προσπάθειά σας γιὰ τὴν ἀνύψωση, διάπλαση καὶ μόρφωση τοῦ παιδιοῦ». Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τόσο ἁπλὸ ἀλλὰ καὶ τὸ τόσο εὐγενικὸ γράμμα σας. Βεβαιωθῆτε, πὼς οἱ εὐνοϊκὲς αὐτὲς κρίσεις γονέων καὶ κηδεμόνων, μᾶς ἐνισχύουν στὴ συνέχιση τοῦ ἔργου μας. Τὴν ἀνεψιά σας τὴν γράψαμε συνδρομήτρια.

∴ Δὲν χρειάζονται λεπτὰ ΓΙΩΡΓΟ ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗ (Πάτρα) γιὰ νὰ δημοσιεύσουμε διήγημα. Ἀρκεῖ νὰ εἶναι καλὸ καὶ νὰ ἐγκριθῆ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως. Συνδρομητὴ σᾶς γράψαμε.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ ΡΟΥΚΕΤΤΑ τὸ κάλυμμα.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ ὁ τόμος ΚΑΤΙΝΑ Γ. ΚΑΒΑΣΙΛΑ.

∴ Εὐχαριστοῦμε κ. ΓΕΩΡΓΙΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΕ Διευθυντὴ Δημ. Σχολείου Λευκαδίου διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου σας, ὡς συνδρομητῶν. Γράψαμε δωρεὰν καὶ τὸ μαθητὴ ποὺ ὑποδείξατε.

∴ Καὶ πάλι δὲν συμφωνῶ μαζῆ σου ΛΑΡΥ ΠΑΡΚΣ, συμβαίνει νὰ μὴν ἀφήνω κανένα φίλο μου χωρὶς ἀπάντηση ὥστε νὰ μὴν δέχομαι βάσιμα τὰ παράπονά σου. Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα, ποὺ μοῦ γράφεις καὶ νὰ σοῦ ἀπαντήση ἡ διεκπεραίωση.

∴ Πρόφθασα στὸ προηγούμενο, φίλοι μου τοῦ Συλλόγου Α. Σ. Τ. Π. «Ἀνίκητοι Ἥρωες» καὶ ἔβαλα καὶ ψευδώνυμά σας καὶ ἀγγελίες σας καὶ πεννομαχίες σας. Ἐπιταγὴ ὅμως δὲν πήραμε ἀκόμα. Ἐλπίζω ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ θὰ τὴν πάρω.

∴ Εὐχαριστοῦμε καὶ σᾶς καὶ τοὺς φίλους σας ΙΩΑΝΝΗ ΓΚΙΖΙΩΤΗ μαθητὴ Γυμνασίου Τσοτυλίου. Δὲν κατάλαβα ὅμως τί ἐννοεῖς μὲ τὸ «ὁ τόμος νὰ σταλῆ εἰς τὸν Ἰωάννην Γκιζιώτην». Ποιὸς τόμος; Γράψε μας.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΑΕΤΕ ΤΟΥ ΒΑΛΤΟΥ γιὰ ὅλα ὅσα μᾶς γράφεις καὶ εἴμαστε εὐτυχεῖς γιατὶ ἔχουμε ἕνα καλὸ φίλο σὰν καὶ σένα. Οἱ σπαζοκεφαλιὲς καὶ οἱ συνεργασίες σου πῆραν τὸ δρόμο τους.

∴ Δὲν εἶναι κάτι ποὺ μᾶς ἀπασχολεῖ φίλτατε ΠΑΝ. Θ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΠΟΥΛΕ, τὸ ἂν θὰ πληρωθοῦν ἢ ὄχι τὰ ἄρθρα κλπ. Κανονικὰ εἶναι 100 δραχμὲς ἡ λέξη. Καὶ τὸ ἄρθρο καὶ οἱ σύνδεσμοι λογίζονται λέξεις. Τώρα ἂν κάποιος δὲν τὰ λογαριάση δὲν ἐχάλασε ὁ κόσμος. Δὲν θὰ τοῦ στείλουμε τό... δικαστικὸ κλητῆρα.

∴ Γιὰ ποιὸ χρηματικὸν ποσὸν μιλεῖς ΜΙΧ. ΒΑΦΕΙΑΔΗ; Συνδρομητὴς μπορεῖς νὰ γραφῆς, ἀφοῦ εἶσαι μαθητής, μὲ 10.000 δραχμές. Ἂν ζητᾶς ὅμως τὸν τόμο τοῦ 1950 θὰ πρέπει νὰ πληρώσης 24.000 δραχμὲς γιὰ τὸν ἄδετο καὶ 45.000 γιὰ τὸ δεμένο. Ἐκτὸς ἂν τὸν ἔχης ἐν τῷ μεταξὺ παραγγείλης.

∴ Καὶ βέβαια μπορεῖς νὰ γραφῆς συνδρομητὴς κ. ΣΟΦΟΚΛΗ ΚΑΝΤΖΙΕ (Φειδάκια Καρπενησίου) καὶ συνεργασίες νὰ στέλνης. Εὐχόμαστε μάλιστα, νὰ πραγματοποιηθῆ ἡ προφητεία τῆς δασκάλας σου καὶ νὰ ἐξελιχθῆς σὲ ἕνα σπουδαῖο ποιητή. Πρέπει ἀκόμα νὰ εἶσαι περήφανος γιατὶ ὁ πατέρας σου εἶναι ἕνας ἥρωας τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου. Γιὰ τὶς «Παιδοπόλεις» γράψε μας κάτι πιὸ συγκεκριμένο. Τί ἀκριβῶς ζητᾶς; Θέλεις νὰ ξαναπᾶς; Βρισκόσουν ποτέ; Γράψε μας τότε σὲ ποιά, ποῦ καὶ πότε ἦσουν.

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν νέων συνδρομητῶν Γ. Δ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ, καθὼς καὶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ ΑΦΡΟΥΛΑ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ. Ἰδιαίτερα γιὰ τὴν προαιρετικὴ συνδρομή.

∴ Ἐν τάξει ΑΜΦΙΚΡΑΤΗ ΧΑΝΗ. Θὰ γίνουν ὅπως μοῦ λὲς στὴν ἐπιστολή σου.

∴ ΦΤΕΡΩΤΕ ΚΑΒΑΛΛΑΡΗ. Δώσαμε ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ ἡ ὑπόθεσή σου.

∴ Εὐχαριστοῦμε τὸν φίλο μας ποὺ ἔγραψε συνδρομητὴ τὸ ΓΕΩΡΓΙΟ ΣΓΟΥΡΟ καὶ ΔΗΜ. ΓΟΥΓΙΟΥΜΤΖΗ. Λησμόνησε ὅμως νὰ μᾶς γράψη τὸ ὄνομά του. Κι᾿ ἔτσι τὰ εὐχαριστήριά μας τὰ παίρνει ἀνωνύμως.

∴ Θὰ ἐκτελεσθοῦν αἱ παραγγελίαι σου ΔΗΜ. ΚΟΥΦΟΓΙΑΝΝΗ.

∴ ΣΑΜΟΥΗΛ. Πήραμε τὴ συνδρομή σου καὶ τὸ δικαίωμα ἐγκρίσεως ψευδωνύμου σου. Τὸ ψευδώνυμο γιὰ τὸ ὁποῖον μᾶς λὲς ἐγκρίνεται. Ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ μᾶς στείλης τὸ δικαίωμα ἐγκρίσεως. Γράψαμε συνδρομήτρια τὴ δεσποινίδα. Οἱ σπαζοκεφαλιὲς πῆραν τὸ δρόμο τους.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΑΘ. ΚΩΛΕΤΤΗ. Πήραμε τὴν συνδρομή σου.

∴ Ἀλλάξαμε τὴ διεύθυνσή σου ΑΝΑΣ. ΑΝΔΡΟΥΛΗ.

∴ Γράψαμε συνδρομητὰς τοὺς ἑπτὰ φίλους σου ΙΩΑΝΝΗ ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗ.

∴ Σ᾿ εὐχαριστοῦμε ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΚΑΡΑΣΤΑΘΗ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ συνδρομητῶν τῶν τριῶν φίλων σου.

∴ Σοῦ εὐχόμεθα περαστικὰ ἀγαπητὲ ΧΡΙΣΤΟΥΛΑΚΗ. Περιμένουμε.

∴ Πῶς εἶναι δυνατὸν ΒΟΡΕΙΕ ΑΝΕΜΕ νὰ ἀποκαλύψουμε τὴν ταυτότητα ἑνὸς ψευδωνομούχου; Πάντως αὐτὸς γιὰ τὸν ὁποῖον μιλᾶς δὲν εἶναι. Αὐτὸ καὶ μόνο μπορῶ νὰ στὸ βεβαιώσω.

∴ Γίνηκε λάθος στὸ ὄνομά σου καὶ γίνηκε διόρθωση στὸ προηγούμενο τεῦχος φίλε ΣΤ. ΣΜΠΥΡΑΚΗ. Γιὰ τὰ ἄλλα δόθηκαν ἐντολὲς στὴν διεκπεραίωση.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ Γ. ΒΡΟΥΖΟ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν συνδρομητῶν.

∴ Ἐν τάξει ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΛΙΟΛΙΟ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Ὁ τόμος θὰ σοῦ σταλῆ ΕΠΑΜ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΕ. Τὸ ποίημά σου δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Θὰ φροντίσουμε γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις ΚΩΝ. ΣΤΕΦ. ΤΣΑΜΟΥΡΓΓΕΛΗ. Ἄλλη φορὰ ὅμως νὰ μᾶς γράφης ξεχωριστὰ τὸ κάθε θέμα. Δηλαδή: Σὲ χωριστὸ χαρτὶ ὅ,τι εἶναι γιὰ οἰκονομικὰ ζητήματα. Σὲ χωριστὸ τὰ ὅσα μιλοῦν γιὰ τὴ Γεωργικὴ στήλη καὶ σὲ χωριστὰ τὶς σπαζοκεφαλιές. Ἔτσι;

∴ Ἐν τάξει ΙΩΑΝΝΗ ΒΑΣΙΛ. ΓΚΩΝΗ. Εὐχαριστοῦμε θερμὰ καὶ γιὰ τοὺς νέους συνδρομητές.

∴ Πήραμε καὶ τὴ νέα σου ἔκθεση ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΕ ΣΜΑΡΟΠΟΥΛΕ. Ἡ προηγουμένη σου παραπέμφθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν φίλε ΕΜΜ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΛΟΥΜΙΔΗ τὰ φύλλα ποὺ ζητᾶς.

∴ Δὲν εἶναι κατάλληλο γιὰ δημοσίευση τὸ σκίτσο σου Β. ΚΟΥΦΕ. Προσπάθησε νὰ μᾶς στείλης κάτι καλλίτερο.

∴ Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ κ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ διὰ τὴν τόσο ἐνδιαφέρουσα ἐπιστολή σας, τὴν ὁποίαν δημοσιεύουμε σὲ ἄλλη στήλη. Σᾶς εὐχαριστοῦμε ἰδιαιτέρως γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν 57 μαθητῶν τοῦ σχολείου σας ὡς συνδρομητῶν στὸ περιοδικό μας.

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα ἀγαπητέ μας φίλε ΚΩΝ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΕ. Μαθητὴ γυμνασίου Πύλου. Ἰδιαίτερα γιὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητοῦ τοῦ Ἀντωνίου Κωνσταντέλλου.

∴ Πολὺ μᾶς συγκίνησε ἡ ἐπιστολή σου, ἡ τόσο εὐγενικὴ ΑΜΒΡΟΣΙΕ ΔΕΔΕΜΑΔΗ. Γιὰ τὸ ζήτημα τῶν Τεχνικῶν Σχολῶν Λέρου, θὰ ξανακάμουμε σχετικὸ διάβημα.

∴ Μᾶς γράφεις ΒΑΣΙΛΕΙΕ ΕΥΑΓΓ. ΡΟΥΣΣΑΚΗ μαθητὴ γυμνασίου Μενέτων Καρπάθου: «Εἶσαι τὸ μόνο περιοδικὸ ποὺ κρύβεις στὰ φύλλα σου, τὸν πλέον ἀνεκτίμητο θησαυρὸ γιὰ τὰ παιδιά». Σ᾿ εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ πολὺ περισσότερο γιατὶ τὰ συνοδεύουν ἔργα. Δηλαδὴ ἡ ἐγγραφὴ νέων συνδρομητῶν στὸ περιοδικό μας.

∴ Δὲν ἐννοοῦμε τί ἀκριβῶς θέλεις νὰ πῆς ΓΙΩΡΓΟ ΛΙΤΕ (Πηγάδια Καρπάθου). Δὲν παίρνεις τακτικὰ τὰ φύλλα; Ἀλλὰ ἐμεῖς τὰ στέλνουμε τακτικά. Εἶχε μόνο σημειωθῆ μιὰ μικρὴ καθυστέρηση λόγῳ ἐλλείψεως χαρτιοῦ. Γίνηκε διόρθωση στὴ διεύθυνσή σου.

∴ Ἐν τάξει. Θὰ δημοσιευθῆ ἡ ἀνακοίνωσή σας ΑΝΤ. ΘΕΜ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ.

∴ Θὰ γίνη ἡ διόρθωση ΣΟΥΛΗ ΖΟΜΠΟΛΑ. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια πολλὰ - πολλὰ εὐχαριστῶ. Τὰ οἰκονομικὰ θέματα κανονίζονται σύμφωνα μὲ τὰ ὅσα μᾶς γράφεις. Πήραμε τὸ ποίημά σου.

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα ΚΑΤΕΠΑΝΩ. Δὲν δημοσιεύτηκε ἡ ἀγγελία σου; Νομίζω ναί. Ἂν ὄχι σὲ παρακαλῶ νὰ τὴν ξαναστείλης γιατὶ θὰ παράπεσε.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ ὁ χρυσόδετος τόμος ΘΩΜΑ ΣΤΡΑΓΑΛΙΝΕ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Θὰ φροντίσουμε καὶ θὰ σοῦ γράψουμε ἰδιαιτέρως ΝΙΚ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ.

∴ Γράψαμε τοὺς συνδρομητὲς ποὺ μᾶς γράφεις ΓΙΩΡΓΟ ΓΚΑΝΑΤΣΑ καὶ σ᾿ εὐχαριστοῦμε. Πήραμε καὶ τὶς συνεργασίες σου. Καὶ τὰ δυό σου γράμματα τὰ πήραμε μαζὶ τὴν ἴδια μέρα. Φρόντιζε μονο νὰ μὴν ὑπογραφης σκέτα «ΓΙΩΡΓΟΣ» ἀλλὰ κάτω ἀπὸ αὐτὸ και ολοκληρο τὸ ὀνοματεπώνυμό σου καὶ διεύθυνση.

∴ Θὰ πρέπει νὰ ἔχης πάρει πλέον τὰ φύλλα ΔΗΜ. ΚΑΛΛΙΑΝΗ. Ἔτσι δὲν εἶναι;

∴ Σ᾿ εὐχαριστοῦμε ΙΑΚΩΒΕ ΨΑΡΡΑ γιὰ τὶς φροντίδες σου. Ἀλλὰ δὲν ἔχεις δίκηο νὰ παραπονεῖσαι. Γιατὶ δικές σου συνεργασίες δημοσιεύτηκαν ἀρκετὲς καὶ καποια ἢ καποιες καὶ ἔξω ἀπὸ τὴ σελίδα «τὰ παιδιὰ γράφουν». Μὴ μὲ κάνεις νὰ πω τὴ περίφημη παροιμία «Κλαῖνε κι᾿ οἱ χῆρες κλαῖνε κι᾿ οἱ παντρεμμενες»; Παντως ξέρεις πολὺ καλὰ πὼς εἶσαι ἕνας ἀπο τοὺς πιὸ καλοὺς φίλους μας ποὺ τὸν περιβάλλουμε μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἐκτίμησή μας.

∴ Σ᾿ ευχαριστουμε θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΜΙΧΑΛΑΚΗ ΚΡΙΑΡΗ.

∴ Ἔχεις ΣΠΥΡΟ ΚΟΥΝΑΔΗ ἀρκετὸ ταλέντο. Ἀλλὰ σκίτσα μὲ μολύβι φτιασμένα δὲν δημοσιεύουμε. Ἄλλη φορὰ νὰ τὰ στέλνης μὲ σινικὴ μελάνη.

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα ΓΙΕ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ. Πήραμε καὶ τὶς συνεργασίες σου.

∴ Σ᾿ εὐχαριστοῦμε ΑΥΓΕΡΙΝΕ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΙΩΑΝΝΗ ΤΣΑΤΣΑΡΑ ἀλλὰ τὶς σπαζοκεφαλιές σου δὲν τὶς λάβαμε ὑπ᾿ ὄψη, γιατὶ ἦταν γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὸ γράμμα σου.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν ΣΤΑΥΡΟ ΤΣΙΟΥΜΠΕΚΟ.

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ ΑΝΤΩΝΙΕ ΦΑΡΜΑΚΙΩΤΗ γιὰ ὅλα. Γράψαμε συνδρομητὲς τοὺς φίλους σου.

∴ Γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις σοῦ ἀπαντᾶμε ΑΛ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ. Διορθώσαμε ὄνομα καὶ διεύθυνση τοῦ ΚΩΝ. ΚΥΡΙΑΖΙΔΗ. Τὰ σταυρόλεξα ὅπως τὰ στέλνεις εἶναι ἐν τάξει. Μπορεῖς νὰ στέλνης εἰδήσεις ἀπὸ τὸ χωριό σου σχετικὲς μὲ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Γιὰ τὰ ταχυδρομεῖα ἐκάμαμε σχετικὲς ἐνέργειες.

∴ ΣΠΥΡΟ ΚΟΥΝΑΔΗ. Σοῦ ἐπαναλαμβάνουμε: Τὰ σκίτσα σου καλά. Ἀλλὰ ἔτσι μὲ μολύβι δὲν μποροῦν να δημοσιευθοῦν.

∴ Μόνο μιὰ φορὰ δὲν βάλαμε ἀθλητικὴ σελίδα γιὰ λόγους καθαρὰ τεχνικοὺς ΓΙΩΡΓΟ ΝΟΥΤΣΟ. Μὴ γενικεύης λοιπὸν τὸ ζήτημα.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ ΣΤΑΜΑΤΗ ΛΟΥΒΡΟ καὶ σένα καὶ τὸ νέο μας φίλο ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΛΟΥΔΗ.

∴ Καὶ πάλι ΧΡΙΣΤΟ ΠΑΝΤΟΥΡΗ δὲν καταλαβαίνουμε τί θέλεις. Ἂν ἐπρόσεχες τὶς φράσεις σου καὶ ἀντὶ νὰ μεταχειρίζεσαι κάθε ἄλλο παρὰ εὐγενικὲς ἐκφράσεις, νὰ μᾶς πῆς τί ἀκριβῶς θέλεις, δὲν θὰ μὲ ὑποχρέωνες νὰ σοῦ γράψω τόσο αὐστηρὰ οὔτε νὰ μὲ βάζης νὰ λύνω γρίφους: Γιατὶ γράφεις: «τοῦ μηνὸς Ὀκτομβρίου — πρῶτα - πρῶτα ὁ μήνας λέγεται Ὀκτώβριος — δὲν ἐπῆρα Παιδόπολις — θέλεις νὰ πῆς πὼς δὲν πῆρες Παιδοπόλεις — καὶ διὰ τοῦτο νὰ μοῦ στείλετε τὸ 6...». Ἀλλὰ τὸ 6 φύλλο βγῆκε στὶς 16 Μαρτίου 1950 καὶ ὄχι τοῦ Ὀκτώβρη. Καὶ σὲ παρακαλῶ: Κάμε με νὰ καταλάβω τί ἀκριβῶς θέλεις. Γιατὶ ὅταν καὶ σὺ ὁ ἴδιος δὲν ξέρεις τί ζητᾶς δὲν ἔχεις δίκηο νὰ μᾶς κατηγορεῖς κατόπιν «γιὰ ἀμέλεια». Γράψε λοιπὸν συγκεκριμένα τί θέλεις· χωρὶς ἀποσιωπητικά. Καὶ νὰ ξέρης πὼς ἐμεῖς δὲν θυμώνουμε μὲ τοὺς φίλους μας. Τὰ γράφουμε μόνο κάπου - κάπου λίγο τσεκουρᾶτα γιὰ τὸ καλό τους.

Πήραμε καὶ παραπέμψαμε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας Χρ. Ἠλ. Μάντζαρη (θὰ πῆρε ἀπάντηση γι᾿ αὐτὸ ποὺ μᾶς γράφει), Γεωργίου Σταύρου Γκώνη, Διον. Μαρκοπούλου, Γενναίου Ρουμελιωτόπουλου, Πέτρου Χατζῆ, Ἀλεξάνδρας Σωματιάδου (διαβάσαμε ὀρθὰ τὸ ὄνομά της; Ἢ τὸ ὀρθὸ εἶναι Σταματιάδου;). Ἀθ. Χαραλάμπους Οἰκονομοπούλου, Βούλας Ν. Κρίνου, Ναπολ. Σαΐνη, Ἑλένης Ἀϊβαζιάν, Κων. Χατζῆ, Ἀποστόλου Σιμούλη, Πέτρου Δαμ. Ρομπῆ, Ἀφροδίτης Ρηγοπούλου, Γιάννη Ἀσλανίδη (τὸν εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλά του λόγια), Ι. Καρίδη, Ἀν. Θεοδωρίδη, Ἀνδρέα Ζουμπάκη, Μαρίας Ν. Μαρούλη, Γιάννη Ταϊντζῆ, Γρηγορίου Τσιλιμάγκου, Μάρκου Τύπου, Σπ. Κουνάδη, Δημ. Κουρμπάτσου, Ν. Ἀργυροπούλου, Κων. Τάτσιου. Χρυσοστόμου Σμαροπούλου, Χρ. Σοκολάκη, Ἠλ. Πενσίδη, Εὐαγγέλου Χερούλη, Κων. Ζαφειράκη, Γρηγορίου Τσιλιμίγκα, Ἀθ. Σαμπούρη, Σωτ. Τουφίδη, Κων. Θεοδώρου (καὶ τὶς εἰδήσεις του), Κομ. Βερνόν, Γεωργίου Γκώνη, Νικ. Μπαλάνου, Χρ. Δαλαμάγκα, Ρεζεντᾶς Γιώργου Μωραΐτη (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ τόσο καλά του λόγια καὶ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητοῦ τοῦ Θεοχάρη Δ. Θάνου, Ἰωάννου Ταϊντζῆ, Τύπου Πασχάλη, Ἀθ. Τσουτσουλιάνη, Εὐαγγελίας Καραλῆ, Ἀθ. Μπουμπουτίνου, Ἀλ. Μακρυλάκη, Κύρου Σμὶθ καὶ Βασιλείου Βώκου.

Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές τῶν φίλων μας: Γεωργίου Σταύρου Γκώνη, Ἠλ. Ζώτου, Νικ. Μαυρουδῆ, Γαλάζιου Ἄγγελου, Παν. Μαλούτα, Ἀν. Θεοδωρίδη, Γουλιέλμου Τέλλου, Ἀνδρ. Ζουμπάκη (ὅταν γράφουμε πὼς οἱ σπαζοκεφαλιὲς πῆραν τὸ δρόμο τους ἐννοοῦμε ὅτι δόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας γιὰ νὰ περάσουν ἀπὸ τὸ δρόμο τῆς κρίσεως καὶ κατόπιν τῆς δημοσιεύσεως ἢ τῆς ὁδηγούσης στὸ καλάθι τῶν... ἀχρήστων. Τὸ τελευταῖο τὸ γράφω χωρὶς κανένα φόβο — δὲν δοκιμάζω βλέπεις τοὺς φόβους σου — παρεξηγήσεως), Δημ. Κουφογιάννη, Ἰωάννη Ἀκριβοῦ, Ἰωάννη Γιαννούτσου, Κων. Καραστάθη, Γεωργίου Δημητράντζου (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια). Ὅταν πήραμε τὴ συνεργασία του εἶχε τυπωθεῖ καὶ τὸ 29 καὶ τὸ 30 τεῦχος. Καὶ ἀπὸ ἀπόψεως σπαζοκεφαλιῶν καὶ τὸ 33 τεῦχος), Κων. Ζαφειράκη, Βασ. Βώκου, Ἠλ. Ζερβούλη Νίνας Δραγώνη, Πολυχρόνη Σίδερη, Εὐαγγέλου Κάκαβα (δὲν καταλάβαμε τί θέλει νὰ μᾶς πῆ στὸ γράμμα του) Φωτίου Φωτιάδη (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια), Γιοῦ τῆς Λέσβου, Κ. Καραγιάννη, Χρ. Γ. Δαλαμάγκα, Κυριάκου Φωτοκεχαγιᾶ, Χρίστου Γκουστούδη, Μακρυλάκη Ἀλεξ. καὶ Ἀθανασίου Τσακμάκη (λάβαμε ὑπὸ σημείωση τὴν ἐπιστολὴ τοῦ πρώτου), Βασίλη Καρρᾶ, Παύλου Θεοδωρίκα (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ὄμορφη ἐπιστολή του), Γεωργίου Θεοδώρου Παπαγεωργίου, Βασιλείου Βώκου, Χρ. Παντούρη.

Γράψαμε συνδρομητὲς τούς: Ἠλίαν Κ. Σταμάτην (διὰ τοῦ φίλου μας Ἠλία Ζώτου, τὸν ὁποῖον εὐχαριστοῦμε θερμά), Νικ. Σημανταράκη, Νικ. Οἰκονόμου, Ἀντιγόνη Ψαρομπᾶ καὶ Μαρία Χριστοφῆ, Νικ. Γακίδη (τὸν εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλά του λόγια), Χριστόφορο Π. Ζαΐτη, Γεώργιο Μαγγιώση, Γεώργιο Κωτούλα, Κωνσταντῖνο Σιφνιώτη, Γιῶργο Παπαστεργίου καὶ Παναγιώτην Ζυγογιάννη (διὰ τοῦ φίλου μας Σωτηρίου Κωττούλα), Ἀπόστολον Κωστούλαν καὶ Νικόλαον Νάνον (τοὺς εὐχαριστοῦμε καὶ ἰδίως τὸν δεύτερον γιὰ τὰ καλά του λόγια) Ι. Π. Κουτσούμπα, Ἰωάννη Καραβίδα (πήραμε καὶ τὸ ποίημα), Ἰωάννη Νίκα (πήραμε καὶ τὶς σπαζοκεφαλιές), Κώστα Κολίτση, Βασ. Τούγκα, τοὺς Ὄλγα Μπατιστάτου, Χαραλ. Μανταλβάνο, Γερ. Σπαθῆ, καὶ Ἰωάννη Ἄννινο (διὰ τῆς διευθυντρίας τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου Ἀννινάτων Ἑλένης Δαρμπαράκη), Ζήνωνα Κακούλη, Μιχ. Βέργον (διὰ τοῦ φίλου μας Κων. Χρ. Κρουπῆ), Δημ. Ἀντωνόπουλο (διὰ τοῦ Κων. Ζαφειράκη), τοὺς Λεωνίδα Ἀγγελῆ καὶ Τριαντάφυλλο Κίτσο (διὰ τοῦ κ. Εὐθ. Παππᾶ διευθυντοῦ τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου Δεματίου), Κων. Παν. Στάμον (διὰ τοῦ Κων. Ἰωάννου Στάμου), Λούλα Στ. Μωϋσιάδου καὶ Παν. Γ. Χατζηκυριάκο, Κων. Κουτσούκη, Χρ. Κούσιο καὶ Δημ. Παπαλάμπρο, τοὺς Θωμᾶ Κωνσταντῖνον (διὰ τῆς Κωνστ. Εὐθ. Κωνσταντίνου), Γεώργιον Φουρλίγγαν καὶ Γεώργιον Τσιουκανάραν, τοὺς Κυριάκον Παναγόπουλον, Νίτσαν Μπάκα (διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου Ζυφίας Χίου), Ἰωάννη Παπαθεοδώρου, Μαρία Πεττάκου καὶ Κατίνα Παντελιδάκη (διὰ τῆς διευθυντρίας τοῦ σχολείου των Ἑλένης Σταυρακάκη).

⁂ Εὐχαριστοῦμε ΑΥΓΕΡΙΝΕ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια. Θὰ προσπαθήσουμε νὰ φθάνουν τὰ περιοδικὰ γρηγορώτερα στὴν πόλη σας.

⁂ Σοῦ ἀπαντοῦμε ἄλλη μιὰ φορὰ ΣΠΥΡΟ ΚΟΥΝΑΔΗ γιὰ νὰ σοῦ ποῦμε πὼς ἔχεις ταλέντο καὶ θὰ ἐξελιχθῆς μιὰ μέρα σὲ σπουδαῖο σκιτσογράφο. Ἀλλὰ ἂν δὲν μᾶς στείλης μελανωμένα μὲ σινικὴ μελάνη δὲν πρόκειται νὰ δημοσιευθοῦν τὰ σκίτσα σου.

⁂ Μᾶς γράφεις Φαβιόλα γιὰ τὴν ἀγάπη σου στὸ περιοδικό μας, καὶ σ' εὐχαριστοῦμε κι' ἐμεῖς. Σὲ δεχόμαστε σὰν συνεργάτισσά μας καὶ περιμένουμε τὶς συνεργασίες σου.

⁂ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ἀγαπητή μου ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΑΜΑΡΑ. Τὰ σκίτσα σας πάλι καλά. Θὰ δημοσιευθοῦν. Ἡ συνεργασία σου παραδόθηκε στοὺς «Πρωτοπόρους».

⁂ Πήραμε ἐπιστολή σου καὶ σπαζοκεφαλιὲς ΝΙΚΟ ΠΕΡΔΙΚΑΡΗ. Θὰ σοῦ σταλοῦν αὐτὰ ποὺ ζητᾶς καὶ θὰ πάρης ἰδιαίτερη ἐπιστολή.

⁂ Πολὺ καλὰ ΘΕΟΔΩΡΕ ΚΑΡΒΕΛΛΑ. Θὰ ἐξετάσουμε νὰ δοῦμε τί συμβαίνει. Πήραμε τὴ συνεργασία σου.

⁂ Πρέπει, ΓΙΕ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ, νὰ πῆρες ἀπάντηση στὴν προηγούμενη ἐπιστολή σου. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς ὑποσχέσεις σου.

⁂ Σ' εὐχαριστοῦμε ΝΗΡΕΑ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα.

⁂ Καλὸ τὸ σκίτσο σου ΓΙΩΡΓΟ ΧΑΜΑΛΙΔΗ. Θὰ τὸ ἤθελα ὅμως πιὸ προσεκτικὰ καμωμένο. Πάντως ἂν ἔχω σύμφωνη καὶ τὴ γνώμη τοῦ καλλιτεχνικοῦ μου συνεργάτη θὰ τὸ δημοσιεύσω.

⁂ Πολὺ καλὰ ΛΕΩΝΙΔΑ ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΕ. Θὰ γράψουμε συνδρομητὲς τοὺς φίλους σου.

⁂ Πήραμε καὶ συνεργασία καὶ ἐπιστολὴ φίλε ΚΩΝ. ΝΤΕΜΠΟ (Γρεβενά).

⁂ Θὰ ἐκτελεσθοῦν οἱ παραγγελίες σου ΠΑΥΛΟ ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΕ. Εὐχαριστοῦμε.

⁂ Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα· ΜΙΧΑΗΛ ΜΥΛΑΚΗ.

⁂ Λόγῳ πληθώρας αἰτήσεων ἐγγραφῆς συνδρομητῶν ἐπέρχεται κάποια καθυστέρηση στὴν τακτοποίηση τῶν συνδρομῶν ΜΑΡΙΑ ΖΑ·Ι·ΜΑΚΗ. Ἔδωσα πάντως ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημά σου.

⁂ Πολὺ μᾶς εὐχαρίστησε ἀγαπητὲ φίλε ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΡΟΥΜΠΕ τὸ τόσο ὄμορφο γράμμα σου. Πήραμε τὴ συνδρομή σου. Εὐχαριστοῦμε.

⁂ Ἐγκρίνουμε τὴ σύσταση τοῦ συλλόγου Προοδευτικῶν Ἑλληνοπαίδων (ΣΠΕ) καὶ συγχαίρουμε τοὺς ἱδρυτές του Τελαμώνιο Αἴα, Δεινὸ Ξιφομάχο, Ἀτρόμητο Καπετάνιο καὶ Μικρὸ Ναυτόπουλο.

⁂ Θὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα ΣΤΕΦΑΝΕ ΜΑΡΓΟΝΤΙΔΗ (Κουφάλια). Θὰ σᾶς σταλῆ καὶ τὸ τεῦχος.

⁂ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημά σου ΠΟΛΥΜΕΡΕ ΖΑΜΠΟΥΚΗ.

⁂ Πήραμε τὴ συνδρομή σου ΝΙΚ. ΑΡΙΣΤΟΠΟΥΛΕ. Εὐχαριστοῦμε θερμά.

⁂ Δὲν ἔχεις ΠΟΛΥΧΡΟΝΗ ΜΑΚΡΙΔΗ παρὰ νὰ μᾶς γράψης περὶ τίνος πρόκειται. Εἴμαστε πρόθυμοι νὰ σὲ ἐξυπηρετήσουμε σὲ ὅ,τι χρειαστεῖς. Γράψαμε συνδρομητὲς τοὺς φίλους σου. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστῶ.

⁂ Θὰ σοῦ σταλοῦν καὶ τὰ τεύχη καὶ ὁ τόμος ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ ΛΕΚΚΑ. Εὐχαριστοῦμε.

⁂ Ἔλαβα ὑπὸ σημείωση ΓΙΑΝΝΗ ΒΟΛΙΩΤΗ τὶς ὑποδείξεις σου καὶ σ' εὐχαριστῶ θερμά. Τὰ ἄλλα ἐν τάξει.

⁂ Γιὰ νὰ μὴ δημοσιευτοῦν θὰ πῆ πὼς δὲν πέρασαν ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως ΧΑΡ. ΒΑΛΕΡΑ. Γιὰ τὰ φύλλα ποὺ μᾶς λὲς ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα.

⁂ Ἐν τάξει Π. ΓΕΡΟΠΑΠΑ. Θὰ σοῦ σταλοῦν.

⁂ Θὰ σοῦ σταλῆ ὁ τόμος Χ. Α. ΤΣΑΚΠΙΝΗ.

⁂ Γράψαμε ΧΑΡ. ΔΡΑΚΟ συνδρομητὲς τοὺς 3 φίλους σου καὶ περιμένουμε.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ἀγαπητὲ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗ (Χαλκίδα) γιὰ τὰ καλά σου λόγια, καὶ σοῦ ἀπευθύνω τὰ θερμά μου συγχαρητήρια διὰ τὴν τόσο καλὴ πράξη σου. Ἀλλὰ αὐτὰ ποὺ τὰ παιδιὰ στέλνουν ὡς προαιρετικὴ εἰσφορὰ εἶναι σταγόνα στὸν ὠκεανό!

⁂ Δὲν πρόκειται πλέον νὰ σοῦ ξαναγράψω «εὐχαριστῶ» ΦΤΕΡΑ ΤΗΣ ΔΟΞΗΣ γιατὶ πλέον χρειάζεται νὰ βρῶ κάποια ἄλλη ἔκφραση γιὰ νὰ σοῦ πῶ πόσο μὲ συγκινεῖ τὸ εὐγενικό σου ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν «Παιδόπολη». Γράψαμε συνδρομητὴ καὶ τὸ νέο σου φίλο.

⁂ Πολλὰ θὰ ἠθέλαμε νὰ κάμουμε φίλε ΥΑΚΙΝΘΕ. Ἀλλὰ ποῦ χῶρος καὶ ποῦ χαρτί.

⁂ Διάβασα μὲ πολλὴ ἱκανοποίηση τὸ γράμμα σου ΚΩΝ. Ν. ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗ. Εἶναι τόσο καλογραμμένο καὶ δείχνει τόση εὐγένια. Τὸ σκίτσο σου δείχνει ταλέντο. Ἀλλὰ μὲ μολύβι ὅπως εἶναι ἐντελῶς ἀκατάλληλο γιὰ δημοσίευση.

⁂ Πολὺ καλὸ τὸ σκίτσο σου ΣΤΑΜΑΤΙΕ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥΔΗ. Ἂν γίνεται κλισὲ θὰ τὸ φτιάσω.

⁂ Ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρουσα ἡ ζωγραφιά σου ΑΝΔΡΕΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ καὶ λυποῦμαι ποὺ δὲν βάζω τώρα χρώματα στὶς ἐσωτερικὲς σελίδες γιὰ νὰ τὸ δημοσιεύσω.

⁂ Θὰ σοῦ σταλῆ ΚΑΤΙΝΑ ΚΑΒΑΣΙΛΑ μὲ τὴν τιμὴ τῶν 30.000 δραχμῶν.

⁂ Εὐχαρίστως. Θὰ σοῦ σταλῆ Π. Α. ΓΕΡΟΠΑΠΑ.

⁂ Ἐν τάξει ΣΤΕΡΓΙΟ ΖΩΓΡΑΦΟΠΟΥΛΕ.

«Στὰ σύνορα»
(Σκίτσο Νίκου Σαλονικιοῦ)

ΧΩΡΙΣ ΣΧΟΛΙΑ

Ἀπὸ τὴν Πτολεμαΐδα ἐλάβαμε καὶ δημοσιεύουμε χωρὶς σχόλια τὴν παρακάτω ἐπιστολή:

Κύριε Διευθυντά,

Ὡς καθηγητὴς μιᾶς τάξεως τοῦ Γυμνασίου Πτολεμαΐδος, εἶχα τὴν ἐπιθυμία νὰ καθιερώσω μίαν ἐπὶ πλέον ὥραν ἀπὸ τὰς κεκανονισμένας ὥρας τοῦ προγράμματος, ὡς ὥραν «Περιοδικοῦ καὶ ἐλευθέρων ἀνακοινώσεων». Ἔχων ὑπ' ὄψιν μου τὸ περιοδικόν σας «Ἡ παιδόπολις» καὶ ἐκτιμῶν τὸ ἐθνικὸν ἔργον καὶ τὴν εὐγενῆ προσπάθειαν τὴν ὁποίαν ἀναλάβατε διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὡς ἄνω περιοδικοῦ διὰ τὴν πρόνοιαν τῶν ἀκριτικῶν περιοχῶν μας, ἐθεώρησα καλὸν νὰ εἰσάγω εἰς τὴν τάξιν μου διὰ τὴν καθορισθεῖσαν αὐτὴν ὥραν τὸ περιοδικόν σας «Ἡ παιδόπολις».

Ἔτσι πιστεύω πὼς οἱ μαθηταί μου ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐκλεκτὴν ὕλην τοῦ περιοδικοῦ σας μὲ τὴν ὁποίαν θ' ἀπασχολοῦνται εὐχαρίστως κατὰ τὰς διαθεσίμους ὥρας των, θὰ ἔχουν νὰ κερδίσουν καὶ ἀπὸ τὸ ὅτι μελετῶντες τακτικῶς τὸ περιοδικόν σας, θὰ διαπαιδαγωγηθοῦν καὶ θὰ φρονηματισθοῦν ἐθνικῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὰ αἰώνια ἰδεώδη τῆς φυλῆς μας.

Ὅταν δὲ ἔκαμα τὴν ἀνάλογον εἰσήγησιν εἰς τὴν τάξιν μου καὶ ἀνέγνωσα καὶ μερικὰς ἐκλεκτὰς συνεργασίας τοῦ περιοδικοῦ σας, ὅλοι οἱ μαθηταὶ μὲ μεγάλην προθυμίαν ἐζήτησαν ν' ἀποκτήσουν τὸ περιοδικὸν αὐτὸ καὶ νὰ καταστοῦν τακτικοὶ συνδρομηταί του.

ΚΩΝ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Καθηγητὴς Φιλολογίας

Ἔγκριση ψευδωνύμων

Σεβὰχ Θαλασσινός, Νηρεύς, Θανάσης Μπέμπης, Πνεῦμα Ἀντιλογίας, Φαβιόλα, Τελαμώνιος Αἴας, Δεινὸς Ξιφομάχος, Ἀτρόμητος Καπετάνιος, Μικρὸ Ναυτόπουλο, Ἠχὼ τῆς Εἰρήνης, Ὑάκινθος.

⁂ Πήραμε καὶ παραπέμψαμε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Βοιωτοῦ, Φωτίου Κ. Πούλου, Κων. Τσουκαλῆ, Ἀθανασίου Γ. Παπαθανασίου, Ἑλένης Παναγιωτοπούλου, τῶν μαθητῶν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Τοπολίων Χανίων Ἀντ. Παπαδογιαννάκη, Εὐαγγελίας Λιωτσάκη, Εἰρήνης Φιλτικάκη, Γρηγορίου Τσιλιμάγνου, Αἰκατερίνης Βιολιντζῆ, Εὐαγγέλου Τσουρέλη, Νίκου Γιακούλη καὶ Π. Κλεάνθη Μαρκούση, Ζαχαρία Μαντοῦ, Ἰωάννας Σκάγιαννη, Κων. Τσιάρα, Ἀναστασιου Μπαλαμούτσια, Βασιλείου Καρρᾶ καὶ Εὐαγγέλου Φωτοπούλου, Ἑλενίτσας Κόντου, Ἰωαννου Τσιμπλιάρη.

⁂ Εὐχαριστοῦμε ΜΑΤΤΙΑ καὶ σοῦ εὐχόμεθα προκοπὴ στὸ σύλλογό σας Δάδες.

⁂ ΤΑΠΕΙΝΕ· αὐτὸ ποὺ μᾶς γράφεις μπορεῖς νὰ τὸ χρησιμοποιῇς ἐλευθέρως. Δὲν χρειάζεται ἔγκριση οὔτε πληρωμή. Σοῦ ἀνήκει δικαιωματικῶς.

⁂ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας Χ. Παναγιωτακόπουλου (διαβάσαμε καλὰ τὴν ὑπογραφή του;), Παντέλη Ἀντωνίου καὶ Κωστάκη Κυριαζίδη, Μιχ. Ἀθανασιάδη, Φωτίου Κ. Πούλου, Παν. Μαλούτα, Μάρκου Τύπου, Ἰωάννη Τσαμίτα, Δημ. Καραβαργιώτη, Μιχ. Γ. Βουλγαράκη, Στυλιανοῦ Καρπούζα, Δημητρίου Τερζῆ, Μιχ. Ἀποκρανίδη, Ἀθαν. Μπουμπουτίνου, Δ. Ι. Κλάδου, Λάμπρου Ψαρόπουλο (καὶ τὴ συνεργασία του), Λουκᾶ Νικολαΐδη, Ἀριστ. Νικολόπουλου, Ἰωσὴφ Μιχελογιάννη, Δ. Ἀντωνίου. Γράψαμε συνδρομητὲς τοὺς φίλους μας: Παν. Ι. Ζωντανόν, Μεχμέτογλου Χακῆ καὶ Ἰωάννη Καλδιριματζῆ διὰ τὸν Ἀριστ. Παλιαδέλλη, Κίμωνα Σαρρῆ, Γεώργιο Καλλιαδήμα, Γεώργιο Κούλια, Ἰωάνν. Κ. Εὐθυμίου, Δημ. Στούπη, Ματθαῖον Πετσέλη, τοὺς Ἰωάννην Εὐστρατίου, Ἐμμ. Βασιλειάδην, Δημ. Κονδύλην, Ἐμμ. Ἀρβανίτην, Μάριον Ρακᾶν (διὰ τοῦ Πυθαγορείου Γυμνασίου Σάμου) Γεωργ. Κ. Κόλλια, Δημ. Χρηστίδη, τοὺς Βασίλειο Μητσαρῆ καὶ Πασχάλη Γκαϊφύλλια διὰ τοῦ Κων. Β. Παπαδημητρίου.

Ἀπαντήσαμε σ' ὅλες τὶς ἐπιστολὲς ποὺ πήραμε μέχρι τῆς 26 τοῦ Μαρτίου.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΟΙ 9 ΠΟΛΕΙΣ

ΛΑ	ΜΠΑ	ΝΑ	ΚΑ	ΛΑ	ΣΙ
ΚΑ	ΣΑ	ΑΓ	ΤΣΑ	ΣΑ	ΛΟΣ
ΚΑ	ΤΥΡ	ΡΙ	ΝΙ	ΛΑ	ΚΑΡ
ΚΑΡ	ΠΕ	ΦΑΡ	ΟΝ	ΒΟΣ	ΒΟ
ΟΝ	ΔΙ	ΤΡΙΧ	ΛΑ	ΡΙΣ	ΤΣΑ

Μὲ τὶς παραπάνω συλλαβὲς νὰ σχηματισθοῦν τὰ ὀνόματα ἑπτὰ πόλεων τῆς Θεσσαλίας καὶ δυὸ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδας.

Κ. Παπαδημητρίου
(Παιδόπολη Μυτιλήνης)

2) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1	Α	Ν							
2		Α	Ν						
3			Α	Ν					
4				Α	Ν				
5					Α	Ν			
6						Α	Ν		
7							Α	Ν	
8								Α	Ν

Συμπληρῶστε τὰ κενὰ τετράγωνα ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ὀκτὼ λέξεις ποὺ νὰ σημαίνουν: 1) Εἶδος χαρτῶν. 2) Ἀρχαία πόλη τῆς Ἀρκαδίας. 3) Γεμάτος ἀγκάθια. 4) Ἀναφέρεται στὸν ὠκεανὸ (οὐδ.). 5) Πόλη τῆς Ρουμανίας. 6) Σαλατικό. 7) Συγκοινωνιακὸ μέσο. 8) Κράτος Εὐρωπαϊκὸ (αἰτ.).

Ἐμμ. Κ. Παγίδας, Κορυδαλλὸς

3) ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΟΙΧΙΔΑ

Μὲ τὰ ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε, θὰ σχηματισθῇ πόλη τῆς Θεσσαλίας. 1) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 2) Ἱερὸ βουνό. 3) Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα. 4) Βουνὸ τῆς Κρήτης. 5) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 6) Ποταμὸς τῆς Μακεδονίας.

Πασχ. Παπαθανασίου, Γρεβενὰ

4) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Νότα μουσικὴ ἑνώνω
μὲ ἀρχαία μετοχὴ
καὶ σοφὸν ἀρχαῖο ἄνδρα
σχηματίζω στὴ στιγμή.

5) ΑΙΝΙΓΜΑ

Στὰ μουσικὰ τὰ ὄργανα
θὰ βρῇς τ' ἀρσενικό μου
τὸ σπίτι σου ἐξάπαντος
θάχη τὸ θηλυκό μου.

Ρήγας Κωστόπουλος
Κρέσταινα Ὀλυμπίας

6) ΣΚΑΛΑ

1) Α — Σ = Ἡ θάλασσα κατὰ τὸν Ὅμηρο
2) Α — — Σ = Ἀρχαῖος θεός.
3) Α — — — Σ = Πάρκο.
4) Α — — — — Σ = Τραγουδᾶ.
5) Α — — — — — Σ = Μιὰ ὡραία ἐποχή.
6) Α — — — — — — Σ = Γίνεται στοὺς σύνθετους ἀριθμούς.

Κυριακοῦλα Μ. Σωτηροπούλου, Ζαχάρω Ὀλυμπίας

7) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 8, 9, 10 = Πόλη ποὺ τὴν καταστροφή της προεῖπε ὁ Χριστός.
2) 6, 4, 8 = Νότα.
3) 7, 1, 10, 7 = Τὸ δίνουμε γιὰ τὴν Πατρίδα.
4) 6, 1, 7, 10 = Ἀσιατικὸ Κράτος.
5) 1, 8, 9 = Στρατιωτικὸ τμῆμα.
6) 7, 3, 10, 7 = Πολεμικὸ ὄχημα.
7) 7, 1, 7, 6 = Ὁμηρικὸς ἥρωας.
8) 8, 7, 6, 6, 7 = Πρωτεύουσα τοῦ Θιβέτ.

Εὐαγγελία Κακάνη, Βόλος

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ 31ο

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1													
2					■								
3						■			■				
4								■					
5			■				■					■	
6				■							■		
7					■				■				
8			■							■			
9		■					■				■		
10						■							
11					■			■					
12									■				
13													

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Ὅλοι ἀγαπᾶμε τὸ δικό μας. 2) Γραμμή, σειρά. 3) Αὐτὸς ἀγοράζει τὴ σταφίδα μας. — Νῆμα. — Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου. 4) Ἔτσι τρώγεται ὁ καρπός. — Τροφή, ὄχι γιὰ ἀνθρώπους. 5) Ἐπιφώνημα. — Ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας. — Ἐπιθυμῶ πολύ. 6) Χρονικὸ διάστημα. — Θέλγητρο, γοητεία. — Δυὸ ὅμοια σύμφωνα. 7) Ἡ κίνηση τῶν ὑγρῶν. — Σύνδεσμος. — Λόφος στὴν Ἱερουσαλήμ. 8) Ἄρθρο στὸν πληθυντικό. — Θεὸς τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων. — Συμπεραίνει. 9) Καταστρεπτικὸ βλῆμα. — Σύνδεσμος. — Ἀναφ. ἀντωνυμία. 10) Ἐνοχλητικὸ ἔντομο. — Κίνηση πρὸς τὰ ἐπάνω. 11) Αἰτιατικὴ προσωπικῆς ἀντωνυμίας. — Δὲν εἶναι ὅλος. — Τὴν βαρυόμαστε ὅταν εἶναι ἐπιδημία γρίππης. 12) Δὲν εἶναι φυσιολογικὰ διαπλασμένο. 13) Ἀλβανικὴ νησίδα.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Ἀντίθετο τοῦ 4 ὁριζοντίως. 2) Κίτρινοι, χλωμοί. 3) Γαλλικὸ μέτρο. — Δίφθογγος. — Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν δύο. 4) Ἁγία. — Αὐτὰ ἀσκοῦν τὴν ἐξουσία στὴ Ρωσσία. 5) Σύνολο ἀτόμων. — Συνοδεύει τὶς ἑταιρικὲς ἐπωνυμίες. — Ἀρχαϊκὴ πρόθεση. 6) Βυζαντινὴ νότα. — Ἂν δὲν τὸν εἴχαμε θὰ βρισκόμαστε στὸ σκοτάδι. — Παραπέμπει. 7) Οὐράνιο φαινόμενο. — Ἀρχαϊκὸς σύνδεσμος. — Νοστιμίζει. 8) Τὰ τρία πρῶτα γράμματα ἀνδρικοῦ ὀνόματος. — Ἔτσι λέγεται ἡ κουβαρίστρα στὴν καθαρεύουσα. — Μεγάλος ἰρλανδὸς συγγραφέας. 9) Ὁ ἀριθμὸς 14. — Δικό σου. — Θὰ τὸ βροῦμε στὰ παράθυρα. 10) Καρφὶ δὲν τοῦ καίγεται γιὰ τίποτα. — Ὅμοια. 11) Ἡ μητρυιὰ τοῦ Φρίξου καὶ τῆς Ἕλλης. — Τὰ λουλούδια ποὺ δὲν λείπουν ἀπὸ τὰ σταυρόλεξα. — Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία. 12) ἀνόητος, κουτός. 13) Τὸ θηλυκὸ πρόβατο.

Α. Δ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗΣ

8) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ἄλλο θαῦμα τοῦτο πάλι·
βγάζω σίγμα, βάζω νῖ
κι' εὐωδέστατο λουλοῦδι
γίνεται ἀπὸ νησί.

9) ΑΙΝΙΓΜΑ

Εἶμαι νῆσος τοῦ Αἰγαίου
ἂν μὲ ἀποκεφαλίσῃς
Ἀσιάτη Βασιλέα
ἀπορῶντας θ' ἀντικρύσῃς.

Β. Σπ. Ἀγγελόπουλος

●

ΛΥΣΕΙΣ 30ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1 Α Λ Β Α Ν Ι Α
2 Λ Α Ρ Ι Σ Α Ν
3 Α Λ Α Μ Α Ν Α
4 Α Σ Τ Α Τ Ο Ι
5 Α Ν Α Λ Α Τ Α
6 Π Α Λ Α Μ Α Σ
7 Α Π Ι Θ Α Ν Α

2) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

Κ
Ρ Ι Σ
Ν Α Ν Ο Ι
Τ Α Ρ Α Μ Α Σ

3) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Ε Ρ μῆς
Ρ Ο δος
Η Δ η
Μ Ο ναχο
Ο Π ιον
Σ Η στος
ΕΡΗΜΟΣ — ΡΟΔΟΠΗ.

4) ΜΑΓΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Τ Α Ψ Ι
Α Ι Α Σ
Ψ Α Ρ Ι
Ι Σ Ι Σ

5) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΦΛΩΡΙ — ΝΑ = ΦΛΩΡΙΝΑ.

6) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

2 3 4 5 = 14
4 5 2 3 = 14
5 4 3 2 = 14
3 2 5 4 = 14
14 14 14 14

7) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ — Ἀθηνᾶ, Ἠλεία, Νικόλαος, Ἰλισσός, Ἠσαΐας, Νίκαια.

8) ΑΙΝΙΓΜΑ

Ἡ στάμνα.

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 30

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΦΟΒΟΣ — ΑΙΩΡΑ. 2) ΙΛΙΣΣΟΣ. 3) ΚΑΡΕ — ΝΑΜΑ. 4) ΟΚΑ — ΑΜΑ — ΝΑΙ. 5) ΣΑ— ΟΡΑΤΑ—ΛΑ. 6) ΡΕΛΙ—ΜΕΛΙ. 7) ΕΠ—ΑΩΡΟΝ — ΣΕ 8) ΣΟ·Ι — ΝΑΣ — ΕΤΙ. 9) ΕΝΑΣ — ΣΤΑΡ. 10) ΜΙΜΗΤΗΣ. 11) ΑΡΑΚΑ — ΑΜΙΑΝ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΦΑΚΟΣ — ΕΣΕΝΑ. 2) ΑΚΑΡΠΟΝ. 3) ΒΙΡΑ — ΙΑΜΑ. 4) ΟΛΕ — ΟΛΑ — ΣΙΚ. 5) ΣΙ — ΑΡΙΩΝ — ΜΑ. 6) ΣΗΜΑ — ΡΑΚΗ. 7) ΑΣ — ΑΤΜΟΣΤΑ. 8) ΙΟΝ — ΝΕΑ — ΣΗΜ. 9) ΩΣΑΝ — ΕΤΣΙ. 10) ΜΑΛΙΣΤΑ. 11) ΑΡΑΙΑ — ΕΙΡΩΝ.

Ὁ Ἀητὸς τοῦ Βάλτου

169) Στὸ Ζερβοχώρι σ' ἕνα βουλγάρικο ἀρχοντόσπιτο, εἶχαν ἐκεῖνο τὸ βράδυ μεγάλη σύσκεψη οἱ ὁπλαρχηγοὶ τῶν κομιτατζήδων.

— Δηλαδὴ θέλετε νὰ μ' ὁδηγήσετε στὴ σπηλιὰ τοῦ λύκου; εἶπε ὁ Ζλατὰν ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ ἰσχυροὺς τοῦ κομιτάτου.

— Πῶς φαίνεται πὼς δὲν τὸν ξέρεις τὸν Ἄγρα, εἶπε ὁ Κασάπτσε.

— Ἀφῆστε τὰ λόγια εἶπε ὁ Ζλατάν. Αὐτὸς καὶ τὸ σταυραδέρφι του ὁ Νικηφόρος κοντεύουν νὰ μᾶς πάρουν τὸ Βάλτο.

— Ἄλλαξε γνώμη γιὰ τὸν ἀγώνα, ἀπάντησε σοβαρὰ ὁ Κασάπτσε. Θὰ σὲ πιστέψη ἂν τοῦ μιλήσης γλυκά. Γιατὶ πολὺ θὰ τὸ ἤθελε νὰ σὲ πάρη μαζί του στὸ κήρυγμα τῆς ἀγάπης ποὺ ἔχει πολιτικὴ τώρα τελευταία.

170) Ὁ Βούλγαρος ἀρχηγὸς στάθηκε λίγο διστακτικός.

— Κίνδυνος μοῦ μυρίζει, εἶπε. Μὰ δὲ μπορῶ νὰ κάμω κι' ἀλλιῶς ἀφοῦ μὲ προστάζει τὸ Κομιτάτο. Ποιοὶ θἄρθουν μαζί μου;

— Θάμαστε πίσω σου σ' ἄλλες πλάβες, εἶπε ὁ Κασάπτσε. Θὰ παραγγείλομε καὶ στὶς καλύβες μας ποὖναι κοντὰ στὴν Κούγκα νάχουν τὸ νοῦ τους καὶ μόλις ἀκούσουν τουφεκιὲς νὰ ριχτοῦν ἀμέσως στὶς πλάβες.

— Καλά, πάρετε τὰ μέτρα σας.

— Χά! χά! δὲ χρειάζονται εἶπε ὁ Στόϊος. Εἶναι ὁ πιὸ ἀνυποψίαστος ἄνθρωπος... Ἂν τοῦ δείξης πὼς πᾶς μὲ τὸ μέρος του καὶ πὼς θὲς μιὰ πραγματικὴ συνεννόηση, ὁ λύκος θὰ γίνη ἀρνάκι.

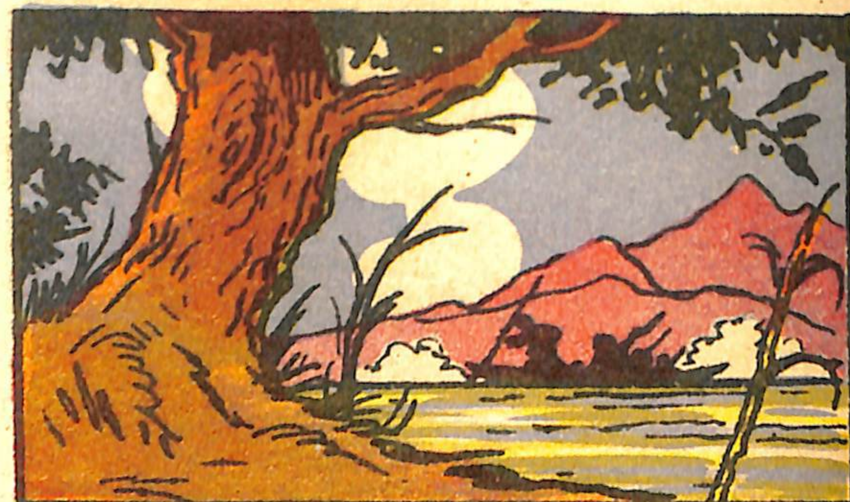
171) Τ' ἄλλο πρωῒ ὁ Ζλατάν, ὁ Κασάπτσε, ὁ Στόϊος καὶ ἄλλοι κομιτατζῆδες βρίσκονταν στὴν ἀκρολιμνιά. Μιὰ πλάβα μισοβγαλμένη περίμενε. Ὁ Ζλατὰν ἔβαλε τὸ ἕνα του πόδι μέσα, ὕστερα γύρισε κι' εἶπε.

— Δυὸ στὴν πλάβα μαζί μου κι' ἄλλοι δυὸ σὲ δεύτερη πλάβα. Οἱ ἄλλοι ν' ἀκολουθήσουν ἀργότερα καὶ νὰ κρυφτοῦν μέσα στὰ καλάμια κοντὰ στὴν Κούγκα.

Μπῆκε στὸ μονόξυλο καὶ κάθισε στὴ μέση. Ὁ πλαβαδόρος στεκόταν ὄρθιος στὴν πρύμνη μὲ τὸ πλατσὶ μισοβουτηγμένο στὸ νερό.

— Εἶναι ἕτοιμοι στὶς καλύβες μας; ξαναρώτησε ὁ Ζλαπάν...

— Ὅλα εἶναι ἐν τάξει, Ζλατὰν ψώναξαν οἱ ἄλλοι.

172) Ἦταν ἕνα ἡλιόλουστο πρωϊνὸ τοῦ Μαγιοῦ. Ὁ Βάλτος ὁλοπράσινος βούϊζε ἀπὸ ζωή, πουλιά, ἔντομα, κι' ἀγρίμια. Ἡ πλάβα προχωροῦσε ἀνάμεσα σὲ νούφαρα νιόβλαστα καλάμια καὶ πλατύφυλλες λαπαθιές.

Νερόφιδα καὶ ψάρια καὶ χέλια, βατράχια καὶ βδέλλες μυρμήκιαζαν στὸ νερό. Πεταλοῦδες καὶ χρυσόμυιγες καὶ ζουζούνια κάθε λογῆς πετάριζαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

Οἱ ἄντρες μέσα στὶς δυὸ πλάβες προχωροῦσαν προσεκτικά, ψάχνοντας τὰ καλάμια μὲ τὰ μάτια τους, νὰ μὴν πέσουν σὲ καμμιὰ ἐνέδρα ποὺ τοὺς εἶχαν στήσει οἱ Τρεκομάνοι ὅπως ἔλεγαν τοὺς Ἕλληνες τοῦ Βάλτου. Μὰ τίποτε δὲ φαινόταν ἀνησυχαστικό.

173) Δὲν εἶχαν προχωρήσει πολὺ ὅταν τοὺς σταμάτησαν φωνὲς ἀπὸ τὶς βίγλες.

— Ἄλτ! περιμένετε! Ἐδῶ θὰ ἔρθη νὰ σᾶς μιλήση ὁ Ἀρχηγός.

Μὲ μιὰ ματιὰ πείσθηκε ὁ Ζλατὰν πὼς ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἑλλήνων ἀγωνιστῶν εἶχε πάρει καλὰ τὰ μέτρα του. Μέσα ἀπὸ τὰ χλωρὰ φυλλώματα φαίνονταν παντοῦ φρουροί. Οἱ μάνες καὶ τὰ μονοπάτια ποὺ ὁδηγοῦσαν στὴν Κούγκα, εἶχαν σὲ κάθε στροφὴ κι' ἀπὸ ἕνα φρουρό.

Ὁ Ζλατὰν κάθισε στὴν πλάβα καὶ περίμενε ἕτοιμος γιὰ ὅλα: Μὲ τὸ τουφέκι στὸ χέρι, τὰ πιστόλια καὶ τὸ μαχαίρι στὴ ζώνη. Καὶ τὸ βλέμμα καρφωμένο πρὸς τὴ διεύθυνση ποὺ θὰ ἐρχόταν ὁ Ἄγρας.

174) Ἀπὸ ἕνα μονοπάτι φάνηκε σὲ λίγο μιὰ πλάβα ὁδηγημένη ἀπὸ δυὸ χωρικούς. Στὴ μέση καθόταν ἕνας ἄντρας ξεσκούφωτος. Τὰ καστανά του πλούσια μαλλιὰ σγούραιναν ἄτακτα στὸ μέτωπό του, καθὼς τ' ἀνατάραζε ὁ ἄνεμος. Δὲν εἶχε τουφέκι οὔτε ἄλλο ὅπλο, κοίταζε ἤσυχα μπροστά του, ἀμέριμνος μὲ τὸ ἕνα χέρι ἀκουμπισμένο στὴν κουπαστὴ τῆς πλάβας.

— Αὐτὸς εἶναι; ρώτησε ὁ Ζλατάν, χαμηλόφωνα.

— Αὐτός! ἀποκρίθηκε τὸ ἴδιο σιγὰ κι' ὁ πλαβαδόρος. Ὁ μεσαῖος χωρὶς σκουφί. Εἶδες; Ὁ λύκος ποὺ ἔλεγες ἔρχεται ξαρμάτωτος. Οὔτε τουφέκι κρατάει οὔτε μαχαῖρι.

(Συνεχίζεται)